

GYÖRGY ATTILA

A kegyelem
forrásai

A KEGYELEM FORRÁSAI

Olvasókönyv a szentségtanhoz

Összeállította:

GYÖRGY ATTILA

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT

AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA

BUDAPEST, 1983

NIHIL OBSTAT

JÓZSEF DR. GLANITS CANONICUS, CENSOR.

NR. 704-26/1980. IMPRIMI POTES.

ESZTERGOM, DIE FESTO S. AUGUSTINI EP. A. 1980.

LÁSZLÓ CARD. LÉKAI PRIMAS HUNGARIAE,

ARCHIEPISCOPUS ESZTERGOM.

*Minden jog fenntartva,
beleértve a bármilyen eljárással való
sokszorosítás jogát is.*

TARTALOM

A virágzó ág (Megszentelő kegyelem)	9
Sötétségből a világosságra (A kegyelem)	12
Halottnézőből Krisztusnéző (Kegyelem)	15
Isten gyermeke hazatér (Kereszttség)	19
Egy kislány keresztel	22
Vérkereszttség	25
Ami többet ér az aranyóránál (A kereszttség kegyelme)	29
Mi nehezíti a pogányok megkeresztelését?	32
Elkéstél öreganyám (A kereszttség)	33
A szökevény hithirdető (Kereszttség)	36
Ali (Kereszttség)	38
Keresztelő a halálos ágyon	41
A szőlővessző (Bérmálás)	42
Az efezusi sátorszövő (Bérmálás)	46
Galamb az olajfaággal (Bérmálás)	49
Krisztus jegyese (Hithűség)	51
Nyolc ministráns meghal a városáért (Bátorság)	55
Gellért püspök példája (Vértanúság)	58
Egy püspök prédikálni tanul (Bérmálás)	63
Egy bátor bérmálkozó	67
Az oktan szüzek lámpája (A Szentlélek temp- loma)	70
Csak egy cirkuszbohóc (Bérmaszülő)	74
Az első keresztények (Szentmise)	78
Imelda, Jézus kis menyasszonya (Szentáldozás)	82
Egy szamar tanítja a gazdáját (Oltáriszentség)	84
Jézusért halt meg (Szentáldozás)	86
Mit köszönhetünk Beppinek? (X. Pius pápa) ...	88

Jézus vagy a korbács (Jézus szeretete)	94
Miguel, a mexikói hős (Szentáldozás)	98
Az utolsó virágcsokor (Szeretet)	101
A kis hittérítő	102
Jézus Liziék otthonában (Hittérítés)	104
Isten kedvéért (Erő a szentáldozásból)	107
Sigu története (Jézus szeretete)	108
Az elszáradt kéz (Méltatlan áldozás)	111
Az eltépett koszorú (Elsőáldozás)	113
Nehéz elsőáldozás	118
Virág a napsugárban (A szentáldozás kegyelmei)	121
A kis Veronika (Jézus szeretete)	123
Egy vízcsepp története (Szentmise) – (Mese) ...	124
Hogyan halt meg Liu-Thau?	126
Az elveszett szentostya	128
Jézus eszkimóföldön (Oltáriszentség)	131
A halott látogató (Elsőáldozás)	134
Júdás arca (Bűn)	136
Romuald lovag (Vezeklés)	140
A gyóntatószék vértanúja	143
Szentgyónás egy csónakból	147
Megbocsátás	148
Egy gyilkos gyónása	152
A püspök és a banditák (Gyónás)	156
Az utolsó pillanatban (Megtérés)	160
A töredelmes bűnös	162
Jóska megbocsát	165
Visszaadott mosoly	167
Tigris a szobában (Kísértés)	168
A gyónási titok áldozata	170
Az elveszett bűncédula	176
Úriember vagy lelkiatya? (Gyónás)	178
A szentgyónás áldásai	179
Karambol (Szentkenet)	183
Titokzatos útmutatás (Gyónás)	185
Abbamaradt szentmise (Gyónás)	187
A lekéssett autó (Elsőpéntek)	189
Van-e túlvilág?	190
A csoda (Gyógyulás)	191

Bernadett meggyógyul (Szentkenet)	193
Az álom (Papi hivatás)	195
Imádság a papokért	197
Lángoló tűz (X. Szent Pius pápa)	198
A belpoklosok apostola	210
Hivatás	213
Isten rabjai	216
Vak pap az oltárnál	218
A papi hivatás	219
A Szeplőtelen Szűz lovagja (Maximilián Kolbe)	223
A floridai vértanúk	229
Feltámadás	233
A Szahara szentje (Charles de Foucauld)	237
A lelkiismeret vértanúja	241
Az emberevők királynője	244
Az ugandai vértanúk	246
A rongyszedők apostola	250
Filmcsillag vagy feleség?	255
Elveszett jegygyűrű	256
Kit vegyek el feleségül?	257
Lélekmentő királyné	259
Az anyai könnyek	261
Döntés	263
A bölcsök ajándéka (Hitvesi szeretet)	266

A virágzó ág

(Megszentelő kegyelem)

– Kimegyünk a kertbe és levágunk néhány ágat a cseresznyefáról – mondotta Gál néni egy fagyos, decemberi reggelen.

– Most a tél közepén cseresznyefaágat? – nevetett Tóni. – Azt gondolod anyukám, hogy cseresznye is van rajta?

– Ilyenkor nincsen cseresznye! – mondotta a tizenegy éves Pisti, aki bicskájával éppen egy furulyát faragott.

– De jó lenne cseresznyét enni! – kiáltott fel a nyolcéves Juci, miközben Tóni valami olyasmit mondott: „hosszú haj, rövid ész”.

– No csak, gyertek a kertbe, utána majd mindent megmagyarázok – mondotta anyuka.

A gyerkek felöltöztek és kimentek. Hideg szél fújt és a kopasz fák úgy ragyogtak a napfényben, mintha ezüsből lennének. Tóni vállára emelte Pistit, aki ügyesen felmászott a fára.

– Most pedig törjél le négy ágat, mindegyiktek számára egyet – mondotta anyuka. Azután gyere le, és bemegyünk a szobába, ott majd elmesélem nektek, hogy mindezt miért csináltuk.

– Bizonyosan tudjátok, hogy ma van december 4., Szent Borbála ünnepe. Nos, most én erről a leánykáról szeretnék nektek mesélni. Hallgassátok figyelemmel!

– Kisásziában, a mai Törökországban lakott nagyon régen egy gazdag kereskedő: Dioskorusnak hívták. Volt neki egy leánykája, akit Borbálának neveztek.

- Mikor élt ez a kereskedő? – érdeklődött Tóni.
- Bizony már több mint 1600 évvel ezelőtt. Krisztus után a III. században. A nagy és véres keresztény-üldözések idején. Nos, ez a kereskedő nagyon félt attól, hogy az ő egyetlen leánykája is megismeri a keresztény tanítást és kereszténnyé akar lenni. Hogy ezt megakadályozza, különös gondolata támadt. Leányát egy magányos toronyba zárta és nagyon vigyázott, hogy ne járhasson szabadon a városban. Így bizonyára nem lesz majd kereszténnyé – gondolta magában és megnyugodott. Azonban, ha a szigorú apa el is zárta a Krisztushoz vezető utat leánykája elől, az Úr Jézus mégis megtalálta az utat Borbálához . . . Az a rabszolgalány, aki Borbálának az ennivalót hordta, keresztény volt. Az ő elbeszéléséből megtudta a rab leányka, hogy milyen sokat szenvedett érettünk az Úr Jézus. Azt is észrevette Borbála, hogy a kis rabszolgalány mindig vidám és boldog, s meg is kérdezte tőle, hogy mi ennek az oka? A keresztény leányka így válaszolt:
 - Én nem vagyok szegény, mert van egy olyan kincsem, ami többet ér a világ minden kincsénél.
 - Mi ez a kincs? – érdeklődött Borbála.
 - Ez a kincs nem más, mint a megszentelő kegyelem. Ezáltal lettem a mennyei Atya gyermeke. Ez a kincs oly széppé teszi a lelkemet, hogy az angyalokéhoz hasonlít. A kegyelem ugyanis az isteni élet mi bennünk.
 - Ezt mi már tanultuk az elsőáldozáskor – mondotta a kis Juci. A keresztségben kapjuk meg és a halálos bűn által veszítjük el.
 - Ezt mindenki tudja, mondotta Pista, mesélj tovább csak, anyukám!
 A kis rabszolgalány többször is beszélt ettől kezdve az Úr Jézusról. Az egyik nap Borbála éppen egy se-lyemköntöst hímzett. Mikor a leányka belépett hozzá, megkérdezte tőle:
 - Tetszik neked ez a köntös?
 - Ó igen, nagyon szép, de az Isten gyermekeinek ruhája ezerszer szebb ennél.

- Nem tudnád ezt a ruhát nekem is megszerezni?
- kérdezte Borbála a keresztény leánykát.

- De igen! Te is megkaphatod, ha hiszel a Szentháromság egy Istenben, az Atya, Fiú és a Szentlélekben.

- Én hiszek, mondotta Borbála.

Néhány nap múlva a kis rabszolgalány megkeresztelte Borbálát, kis úrnőjét, aki soha életében nem volt olyan boldog, mint most, amikor ő is Isten gyermeke lett.

Néhány pillanatra anyuka elhallgatott, majd tovább folytatta:

A rabszolgalány gyakran beszélt a keresztények bátorságáról és arról, hogy közülük sokan meg is halnak hitükért. Borbála azon gondolkodott, miképpen vallhatná meg ő is a keresztény hitét. Néhány nap múlva arra kérte édesapját, hogy a toronyszobára, amelynek két ablaka van, csináltasson egy harmadikat. A kereskedő azt gondolta, hogy a varráshoz több fényre van szüksége, és ezért teljesítette kívánságát. Mikor az ablak elkészült, a kis Borbála megmagyarázta apjának, hogy miért csináltatta a harmadik ablakot. Azért, mert ő is a Szentháromság egy Istenben hisz, ő is keresztény, és kész meghalni a hitéért.

Midőn ezt a kereskedő hallotta, nagyon mérges lett és saját leányát a pogány bíró kezére adta. Borbálát kegyetlenül megkínozták és végül lefejezték. A hős vértanú lelkének azonban, melyet a megszentelő kegyelem ékesített, nem árthattak. Boldogan ment a mennyországba, a mennyei Atyához.

- És mit kell tennünk a cseresznyefaágakkal? - tudakolta Pista.

- Ősi keresztény szokás, hogy a Borbála napján levágott cseresznyefaágot vízbe tesszük, és a meleg szobában karácsonyra kivirágzik. Mi is így fogunk tenni. Mindegyiktek beleteszi egy pohárba a saját ágát, ráakasztva egy cédulát, amelyre ráírjátok, hogy mit kértek karácsonyra Jézustól. Akinek az ága kivirágzik, annak teljesül a kívánsága. Nagyszerű, mon-

dották a gyerekek, és úgy cselekedtek, ahogy anyuka mesélte nekik. Egy futballt kérek, mondotta Tóni és ráírta a cédulára kívánságát. Pista egy kisautót kért, Juci egy szép babát. A kis Borbála azonban, mikor senki sem látta, ezt írta rá a cédulára: Sohase veszítsem el a megszentelő kegyelmet!

Karácsonykor mind a négy ágacska kivirágzott. De a legszebb mégis a kis Borbála ágacskája volt. Anyuka meg is mondotta, hogy miért?

– Borbála a legszebb és a legértékesebb ajándékot kérte Jézustól: hogy sohase veszítse el a megszentelő kegyelmet. Ezért virágzott ki legszebben az ő ágacskája. Ez a legnagyobb kincs a földön!

Sötétségből a világosságra

(A kegyelem)

Dühtől lihegve lovagolt Saul, néhány fegyveres kíséretében Damaszkusz felé. Megfogadta, hogy minden erejével küzdeni fog a keresztények ellen. Mégsem hagyhatja, hogy az ősi zsidó vallást ilyen sérelem érje. Ki hallott már ilyet, hogy Jézus nagyobb Mózesnél? Bizonyára Isten is helyeselte tervét, amikor tegnap ajánlólevelet kért és kapott a Főtanácstól! Úgy hallotta, hogy a damaszkuszi zsidók közül egyre többen csatlakoznak a Keresztrefeszített híveihez. No, ő majd elbánik velük! Akiről megtudja, hogy keresztény, megkötözteti és börtönbe záratja. Nem kíméli sem a nőket, sem a gyerekeket.

Éppen hajnalodott, amikor elhagyta Jeruzsálemet. Mikor kilovagolt a damaszkuszi kapun, megakadt a szeme egy kőrakáson. Néhány héttel ezelőtt itt kövezték halálra István diakónust. Most újra maga előtt látta a véres arcú, fénylő szemű diakónust. Kezét szeméhez emelte, hogy elűzze a látomást.

– Képzelműdöm, mondotta magában. István meghalt éppúgy, mint Mestere: Jézus . . .

Hogy szabaduljon a véres látomástól, megsarkantyúzza lovát és előrevágtatott.

Hosszú az út Damaszkuszig. Esténként megállnak egy-egy vendégfogadó előtt. Saul nem szól senkihez, és aki látja, megijed haragos tekintetétől. Gyilkos villámok villódnak szeméből és gyűlölet sötétlik arcán. Ahol megjelenik, az emberek elhallgatnak, a mosoly megfagy az arcukon. Az egyik szállóban egy féleszű koldus a nevét tudakolja. Mikor megtudja, hogy Saulnak hívják, az egykori zsidó királyra célozva, nevetve mondja:

– Saul apja szamarát kereste és királyi koronát talált. Mutasd meg, hol a te koronád, Saul? Hihíhí, hahaha... Saul megvetően fordul el a féleszűtől.

Az egyik nap végre megpillantják a távolban Damaszkusz városát. Éppen dél felé jár az idő. Amikor meglátja Saul a zöldellő fák közt a fehér házakat, dühönti el szívét, és arra gondol: hátha ezekben a házakban is keresztények imádkoznak és énekelnek?!

– Nem értem, sehogy sem értem, hogy lehet egy halott, egy keresztre szegezett embert imádni? És ráadásul még azt mondják, hogy ez a Jézus a Messiás. Nem, ez teljesen lehetetlen! Jézus meghalt, vége mindennek. Meg kell halni tanításának is. Majd ő gondoskodik róla. Dühösen rángatja lóva zabláját, és kísérőit elhagyva előrevágtat. Már a várost övező pálma- és mirtuszfák között lovagol a városkapu közelében. De, íme, a derült égből valami vakító, villámcsapáshoz hasonló fény villan szemébe. Mennyei fény ragyogja körül, fájó szeméhez kap, de a fényt így is látja. Hirtelen visszarántja lóva zabláját. A kimerült ló megtorpan és Saul a földre zuhan.

Saulnak pedig látnia, néznie kell a fényt. Egy különös arc tűnik fel benne, egy ragyogó szempár néz rá, szelíden, de vádlóan.

Először úgy tűnik, mintha Istvánt látná. Kiáltani akar: István, István, de nyelve nem engedelmeskedik. Helyette megszólal a fénylő arc és ezt mondja:

– Saul, Saul, miért üldözöl engem? ...

És ekkor veszi észre Saul, hogy nem István szól hozzá, hanem valaki Más. Valaki, aki nagyobb, hatalmasabb Istvánnál.

Nyelve végre engedelmeskedik és nagy nehezen ki-nyögi a döntő kérdést:

– Ki vagy te, Uram? Erre fölhangzik a válasz, mintha trombiták harsognának:

– Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod!

Mint valami kardszúrás, úgy érintik Saul Jézus szavai. Egy világ omlik benne össze és romjai eltemetik eddigi büszkeségét, izzó gyűlöletét. Az isteni vadász lándzsája eltalálta szívét. Az üldözőből üldözött lett. És ott, az út porában heverve, érezni kezdi, miképpen változik át szívében Krisztus gyűlölete édes és boldogító szeretetté. Ez a szeretet megnyitja ajkait és egy sorsdöntő kérdést ad szájába:

– Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?

Az Úr így válaszol:

– Kelj föl, menj be a városba, ott majd megmondják, mit kell cselekedned!

Közben kísérete is utoléri, és az út porában heverő vezetőjükhöz sietnek. Nem csoda, hogy esztelen vágatása ilyen csúfosan végződött.

Vajon él-e még, súlyosak-e a sebei? Megvizsgálják. Homloka véres, de nem tört el semmije. Föl tud állni, de nini, reszkető kezeit maga elé tartja, mint valami vak koldus.

Megértik ebből, hogy elveszítette szeme világát. Megrendülve fogják meg kezét és vezetni kezdik a város felé. Az egyenes utcába, egy izraeli vendégfogadóba viszik. Saul sem gondolta, hogy ilyen nyomorúságos állapotban fog bevonulni Damaszkuszba. Három napig nem eszik és nem iszik semmit. Sokat, nagyon sokat imádkozik. Olyan buzgón, mint még soha életében.

A negyedik napon, egy Ananiás nevű ember kopog be a vendégfogadóba. Saul után érdeklődik. Isten

küldte az egykori keresztényüldözőhöz. Bátran és nagy szeretettel beszél a vak Saulhoz:

– Saul testvérem, engem az Úr Jézus küldött, aki megjelent előtted az idevezető úton. Eljöttem, hogy visszanyerd látásod és eltelj Szentlélekkel.

Saul most már boldogan fogadja Isten kegyelmét. Lehajtja fejét és Ananiás megkereszteli.

– Pál, én megkeresztellek téged az Atya, Fiú és Szentlélek nevében.

A keresztelés után azonnal valami pikkelyszerű anyag hull le szeméről és visszanyeri szeme világát. Éltet vesz magához és erőre kap.

Néhány nap múlva mint keresztény indul vissza Jeruzsálem városába. Éjnek idején kell elhagynia a várost. A zsidók ugyanis tudták, hogy a keresztények üldözésére jött a városba. Most, hogy megtérését látták, minden gyűlöletükkel ellene fordultak. Ezért éjnek idején egy kosárban eresztik le a város falán.

Visszafelé menet ismét összetalálkozik a féleszű kollussal a vendégfogadóban. Mikor meglátja Sault, netelve lép hozzá és megkérdezi:

– No, Saul, megtaláltad a koronádat?

Pál most már nem haragszik a bolondra, hanem távolba néző tekintettel, elgondolkozva válaszolt:

– Igen, megtaláltam a koronámat, mert megtalált engem az Isten . . . Nem lehet az ő kegyelmének ellenállni.

Halottnézőből Krisztusnéző (Kegyelem)

Komoran lobogtak a fáklyák a ravatal mellett. A koporsóban a nagy császár, V. Károly világszép feleségének, Izabella királynőnek holtteste nyugodott. Élete tavaszán ragadta el a halál. Két hétig tartott a halott királyné utolsó útja Spanyolországon keresztül. Amerre elhaladt a koporsót vivő menet, megszólaltak a harangok, a nép letérdelt, hogy utolsó üdvöz-

letet mondjon szeretett királynőjének. A gyászmenet Granada városába tartott, hogy itt helyezték örök nyugalomra az elhunyt királynő testét. A város összes templomának harangjai megszólaltak, és minden pap gyászmisét mondott az elhunyt királyné lelki üdvéért. Mielőtt azonban sírba tették volna a koporsót, még egyszer föl kellett nyitni, hogy megvizsgálják: valóban a királynő holttestét tartalmazza-e?

Egymás után léptek a koporsóhoz az ország előkelőségei, hogy megállapítsák az elhunyt királynő személyazonosságát. Most lép a koporsóhoz Izabella királynő kedves embere, Borgia Ferenc herceg.

A nemes férfiú arcán komor gyász tükröződik. Mindenki tudja róla, hogy mennyire kedvelte az elhunyt királynőt. Gyors és határozott léptekkel közeledik a koporsóhoz. Igen, utoljára látnia kell ezt a szépséges, életvidám arcot, amelyről annyi mosoly sugárzott feléje. Még egyszer látni akarja úrnőjét, hogy arca vonásait örökre szívébe vesse. Már ott áll a nyitott koporsó mellett, lehajol, hogy a halott arcába nézzen. De íme, még ajka is elsápad, és egy halk kiáltással visszahőköl. Megdöbbenve néz a halott királynő arcába. Aztán eltakarja szemeit, elfordítja arcát a szörnyű látványtól.

Hát lehetséges ez? A félig megrohadt arc lenne a világszép Izabella arca?

– Felismeri ön a halottban Izabella királynőt, kérdezi egy hang?

– Nem, nem tudom felismerni. Semmi sem maradt meg szépségéből. A halál teljesen összetörte. Elborult arccal hagyja el a ravatalt és mindenki megrendülve néz utána.

Borgia Ferenc pedig órákon át bolyong Granada utcáin. Lassan beesteledik. Egyszer csak azt veszi észre, hogy újra a temetőbe érkezett. Megáll a kereszt előtt, mely a csillagos ég felé ágaskodik. Leroskad előtte és arcát a kezébe temeti. Közben ezt suttozza:

– Vanitas, vanitas, hiúság, minden csak hiúság...
Izabella a legszebb asszony volt, akit valaha ismert.

Ezenkívül a világ leghatalmasabb uralkodójának hitvese. Gazdagság, pompa, dicsőség övezte. És íme, a halál mindent elragadott tőle. De hát ha ez így van, mit ér az élet? Mit ér a dicsőség, a hatalom, a szépség, a gazdagság? Érdemes ezekért küzdeni? Érdemes magas állásba törni? Nem, mindez hiábavaló hiúság csupán! Semmit sem ér Isten szemében. Igen, az Isten szemében. Most fölnézett a feszületre, és mintha a kereszt Krisztusa beszélni kezdett volna. Ezeket mondta:

– Borgia Ferenc! Mindeddig sokat fáradoztál a földi javakért, a földi dicsőségért. De tettél-e valamit Istenért és halhatatlan lelkedért? A herceg lehajtott fejjel hallgatott. Az Úr szava cseng fülébe: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének azonban kárát vallja...”

Igaz ugyan, hogy eddig is megtartotta Isten parancsait. Feleségével, Eleonórával és gyermekeivel Isten szent törvényei szerint éltek. Azonban most mégis úgy érezte, hogy mindeddig keveset törődött a legfontosabbal, az egy szükségessel. Az isteni kegyelem ebben a szomorú órában megvilágította lelkét. Ezt sohasem fogja elfelejteni! A kegyelem világosságát nem homályosíthatja el az idő...

A következő esztendőben V. Károly Katalónia alkirályává nevezi ki. Itt komoly és nehéz feladatok vártak reá. Rablóbandákat kellett megfékeznie, amelyek állandóan zavarták a lakosság békés életét. Fülöp trónörökös felesége azonban addig áskálódott ellene, amíg a császár megvonta tőle bizalmát. Borgia Ferencet felmentették állásától.

Elkeseredve tért vissza Gandia városába, ahol átvette atyja örökségét. Itt a vár csendjében bőven volt ideje gondolkozni az emberek ingatagságáról. Isten kegyelme egyre jobban az örökkévalóság felé irányította gondolatait.

A döntő esemény, ami teljesen új fordulatot adott életének, felesége váratlan halála volt. A férjét ért sérelmek annyira megviselték Eleonóra asszony szívét, hogy súlyos szívbetegséggé fajult és sírba döntötte.

Nem sokkal felesége halála után megismerkedett a kiváló jezsuita atyával: Fáber Ferencel. Sokat beszélgettek egymással és közben Borgia Ferenc előtt megvilágosodott Isten akarata, amely az ő országának szolgálatára hívja. 1546-ban belépett a jezsuita rendbe és Szt. Ignác kezébe letette a szerzetesi fogadalmat. A nagy rendalapító mély hatást gyakorolt Ferencre. Meg is jegyezte:

– Eddig úgy néztem Fáber Ferencre, mint valami óriásra, aki mellett én csak gyermek vagyok. Ignác mellett azonban Fáber Ferenc is olyan, mint a gyermek.

Ezek után Ferenc lemondott minden világi tisztségről, vagyonáról és prédikálva járta végig Spanyolország városait. A néptömegek mindenütt kíváncsian hallgatták azt a férfiút, aki a hercegi koronát fölcserélte az egyszerű papi ruhával. Sikerült is lelkes szavakkal fölszítani hallgatóiban a hit lángját, a bűnbánat és a szeretet tüzeit.

Borgia Ferenc lépése a császárt is meglepte. Belátta, hogy igazságtalanul viselkedett vele. A pápához akart folyamodni, hogy nevezze ki bíborosnak. Ő azonban ezt kereken elutasította.

Elmúltak már azok az idők, mikor Ferenc világi tisztségre törekedett. Rendfőnöke azonban hamarosan Rómába hívta és halála után ő lett a jezsuita rend generálisa. V. Pius pápa is igénybe vette szolgálatait, midőn a török elleni hadjárat érdekében őt küldte az európai fejedelmekhez segítségért. A Lepantónál kivívott győzelemben neki is része volt. A győzelem után ő is elmondhatta halálos ágyán Szent Pál apostol szavait:

– „Isten kegyelméből vagyok, aki vagyok, de az ő kegyelme nem volt bennem hiábavaló...”

Isten gyermeke hazatér (Kereszttség)

Kéz a kézben ment a két testvér: a kilencéves Erzszi és az ötéves Miki a lépcsőn. Édesapjuk hívta el őket a játék mellől. Kitárta feléjük karját és sugárzó arccal édesanyjuk szobájába vezette.

– Megérkezett talán a kistestvérünk? – kérdezte Erzsike.

– Igen, megjött, gyertek csak be a szobába és lássátok!

Néhány szempillantás múlva a gyermekek a szépen feldíszített bölcső előtt álltak és kíváncsian nézegették kistestvérüket.

– De hát ez nagyon kicsi! – mondotta Miki csalódottan. Mily sokáig kell várnunk, amíg játszhatunk vele!

– Ejnye Miki, te is olyan kicsike voltál valamikor, figyelmeztette őt Erzsike.

– Ilyen kicsi sohasem – mondotta Miki határozottan. Alig van pár szál haja és a fogai is hiányoznak.

– Talán nem tetszik Mikinek a testvérkéje? – szólalt meg anyuka is.

– Tetszik, tetszik, vigasztalta Miki anyukát, csak kicsinek találom. No, de majd megnő! Te pedig hamarosan meggyógyulsz és fölkelhetsz az ágyból.

– Bizony – mondotta apuka – valahányszor gyermek születik, anyukájának sokat kell szenvedni érte.

– Ha ezt én tudtam volna, akkor nem kívántam volna testvérkét.

– Ó, én értem is szenvedtem, Mikikém, és szívesen tettem ezt!

– Mikor lesz a keresztelő? – kérdezte most Erzsike, aki anyuka ágya szélén ült és a kezét simogatta.

– Vasárnap, gyerekek – mondotta apuka. Ti is eljöttök majd a templomba, és ott megláthatjátok, hogyan lesz testvérekétek Isten gyermekévé.

– És mi lesz a neve?

– István – válaszolta az édesapa. Így hívták az első magyar királyt, Szent Istvánt is.

Mikor a gyerekek kimentek a szobából, a kis Miki így szólt Erzsikéhez, aki már második osztályba járt.

– Miért kell kistestvérkénket megkeresztelni?

Erzsike egy darabig gondolkozott, összeráncolta homlokát és próbált visszaemlékezni, hogy mit is mondott a hitoktató atya ezzel kapcsolatban? Hirtelen eszébe jutott!

– A keresztség eltörli bűneinket és megadja a megszentelő kegyelmet. Megértetted?

– Természetesen – válaszolta Miki. Csak azt nem értem, hogy miféle bűne lehet a kis Pistinek?

– Semmi egyéb, mint az eredeti bűn, amit ősszüleinktől, Ádámtól és Évától örököltünk.

A keresztségben a Jóisten letörli lelkünkéről ezt a foltot és így szól az ég angyalaihoz:

– Nézzétek a kis Istvánkát, akit most megkereszteltek! Ő is az én gyermekem!

– De hát hogyan? – kérdezte Miki. Apuka azt mondotta, hogy anyukának meg kell szenvednie minden gyermekéért. Talán a Jóisten is szenvedett értünk?

– Igen – oktatta tovább öcsikéjét a kis Erzsi. Ő is szenvedett, sőt meghalt értünk a keresztfán. Ezért lehet a keresztség által a kis Pisti az ő gyermekévé.

– Hát akkor a Jóisten miért nem viszi fel a mennyországba?

– Mert Pisti továbbra is apuka és anyuka természetes gyermeke marad. A születéskor megkapta a természetes élet ajándékát. A kereszteléskor azonban részesül az isteni életben. Ez csak az angyalok és a keresztények kiváltsága.

– És milyen ez az isteni élet?

– Csodálatos szép, ami által Istenhez leszünk hasonlókká.

– No, akkor a keresztelő után mindjárt megnézem a kis Pistit, hogy milyen lesz az arca, ha Isten gyermeke lesz.

– Ó, te csacsi, mondotta Erzsi, csak a lelkünk hasonlít az Istenre és azt nem lehet látni.

– És mi lesz Pistivel, hogyha meghal?

– A lelke és az isteni élet sohasem hal meg. Csak természetes életét veszíti el, de a természetfölöttit nem. Ha Pisti meghalna: a mennyországba jutna: a Jóistenhez.

– Akkor legjobb lenne, ha meghalna!

– Hogy mondatsz ilyesmit? – szólta egészen megremülve Erzsi. Nagyon sírna anyukánk, ha kistestvérként meghalna! Először itt a földön kell élnie, és csak azután a mennyországban.

A keresztelés napja az egész család számára ünnepnap volt. A gyerekek a keresztszülőkkel együtt autóval mentek a templomba. Miki figyelmesen nézte a keresztelést. A legjobban az tetszett neki, mikor a pap egy fehér ruhácskát tett a pólyára és égő gyertyát adott a keresztmama kezébe. Erzsike megmagyarázta öccsének, hogy a fehér ruha: a megszentelő kegyelmet, az égő gyertya pedig a katolikus hit világosságát jelenti.

A keresztelés után anyuka boldogan ölelte szívére kisfiát!

Ekkor azonban a kis Miki újabb csacsiságot kérdezett.

– Mondd csak anyukám, nem vagy te most irigy és féltékeny?

– De hát miért? – kérdezte csodálkozva.

– Hát hogy a kis Pisti most már nem csupán a te gyermeked, hanem az Istené is?

– Ó, fiacskám, dehogy is vagyok ezért irigy, sőt még jobban szeretem miatta.

Néhány hét múlva nagy baj történt. A kis újszülött súlyosan megbetegedett. Borzalmasan köhögött és egészen megkékült az arca.

Anyuka napokon, heteken át nem aludt, a kis Pisti betegágya mellett virrasztott. A gyerekek is sokat imádkoztak kistestvérük gyógyulásáért.

Az egyik éjszaka Miki hirtelen fölébredt. Mi az?

Egy autó állt meg a házuk előtt. Valaki feljött a lépcsőn. Az ajtó kinyílt. Hangok hallatszottak. Apukája beszélgetett a doktor bácsival. Vajon miért jött éjszaka? Talán rosszul van a kistestvére? Fölkelt az ágyból és ahhoz a szobához lopódzott, ahol Pistike feködt. A doktor bácsi éppen ezt mondotta:

– Meghalt! Itt már nincs orvosi segítség.

Anyuka fölzokogott. Ekkor Miki átölelte és sírva mondogatta:

– Ne sírj, ne sírj, anyukám!

Azonban hiába vigasztalták anyukát, ő ráborult a kis halottra és úgy zokogott.

– Ne sírj anyukám, hiszen Erzsí is azt mondotta, hogy a keresztelekor olyan életet kapott a kis Pisti, amely sohasem hal meg. Öcsikénk most a szép mennyországba ment a Jóistenhez, az angyalok közé.

Lassan anyuka is megnyugodott. Sírása alábbhagyott.

– Ugye anyukám nem haragszol a Jóistenre, hogy a kis Istvánka meghalt?

– Nem, nem gyermekem! A Jóisten szereti a kis öcsikét. És neki a mennyben sokkal jobb dolga van, mint nekünk itt a földön.

Egy kislány keresztele

Muhari Évikéék hat kilométerre laktak a falutól, tanyán, a Tatárhányás dűlőben. Tegnap volt az utolsó tanítási nap és ma megkezdődött a karácsonyi szünet. Évike az ablak előtt állt és nézte a szürke felhőket.

– Nemsokára havazni fog – jegyezte meg apukája.

– Jaj, de jó lesz! – gondolta Évike. Igaz, hogy errefelé nemigen lehet szánkázni, mert ameddig a szem ellát, egy dombot sem lehet felfedezni. A fiúk azonban olyan vakmerőek, hogy az országúton, a kocsikhoz kötik szánkójukat.

Évike ezt nem merte megcsinálni. Mégis szerette

a havat, mert olyan szép a havas táj, mint egy fehér ruhás menyasszony. Meg aztán nemsokára karácsony lesz és az csak úgy szép igazán, ha fehér.

– Te Évi – szólalt meg most a kis Mari – tegnap hallottam, mikor anyuka azt mondta apukának: lehet, hogy karácsonykor megszületik a kisbaba, új testvérkénk. Évi fölfedezte az első hópihét, mely betévedt az udvarukba. Az egyik tyúkanyó mindjárt utána is kapott. Nem nagyon ízlett neki, mert a többi hópelyhet már nem bántotta.

– Nézd csak Mari, esik a hó! De mit is beszéltél az előbb új kistestvérkénkről?

– Hogy karácsonyra megszületik.

Karácsony este nagy öröm volt Muhariéknál. Megjött az új testvére, egy szép, szőke fiúcska.

– Palika lesz a neve – mondta anyuka.

Mivel nagy hó esett, apuka megígérte a gyerekeknek, hogy szánkóval mennek a templomba a keresztelőre. Aki a legjobb lesz, az bejöhet.

Újév napján azonban a kis Palika váratlanul megbetegedett. Magas láza volt, és anyuka szinte éjjelnappal virrasztott mellette. Az egyik éjjel Éva is fölébredt a gyermeksíráásra. Nem is tudott egyhamar elaludni. Addig-addig forgolódott, míg Marit is fölébresztette. A két lány suttogni kezdett.

– Úgy látszik, hogy kistestvérként igen rossz állapotban van.

– Pedig már úgy örültem a keresztelőnek és a szánkózásnak – mondta Éva. Ha azonban a kis Palika beteg, nem lehet keresztelőre vinni. A hosszú úton még jobban megfázhatna, talán meg is halna.

– Ó, én úgy fogok sírni, ha a kis Pali meghal – mondta szomorú arccal Marika.

Másnap reggel apuka befogta a lovakat a szánkóba és bement a faluba a doktor bácsiért. A gyerekek is szívesen elmentek volna, de apuka sietett és anyukát sem hagyhatták egyedül.

A doktor bácsi megvizsgálta a kis Palikát és tüdőgyulladást állapított meg. Mindjárt adott injekciót és

orvosságokat. Mikor felszállt a szánkóra, azt mondta apukának:

– A kisfiú állapota igen válságos, de talán sikerül megmenteni. – Este a gyerekek szüleikkel együtt imádkoztak a kis Pali gyógyulásáért. Éjszaka azonban a kisfiú még rosszabbul lett. Arca megkéekült és anyuka felkeltette Évikét. Mondanom se kell, hogy Mari is fölébredt.

– Kisleányom – mondotta anyuka – meg kell keresztelnünk öcsikéteket. Te már tanultad a hittanórán, hogy szükség esetén bárki keresztelhet.

Öccse keresztelésénél Mari is segédkezni akart. Fölajánlotta, hogy hoz a konyhából egy pohár tejet, amivel a kisbabát megkeresztelhetik.

– Te csacsi, azt nem lehet – mondta Éva. Tejjel nem lehet keresztelni.

– Akkor hozok bort.

– Azzal se lehet. A keresztelés csak akkor érvényes, ha vízzel történik. Az Úr Jézus azt mondotta: Ha valaki újjá nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be a mennyek országába. Hiába öntenek le tehát egy kisbabát tejjel, borral vagy levessel, ez nem teszi őt kereszténnyé, Isten gyermekévé.

Amíg a gyermekek így beszélgettek, apuka hozott is már egy kancsóban langyos vizet és Éva kezébe adta.

Anyuka pedig elmondta Évikének, hogy mit kell csinálni. Bár ezt Évike már megtanulta a hittanórán, mégis figyelmesen hallgatta édesanyja utasítását.

Háromszor öntsd le a kisbaba homlokát kereszt alakban és közben ezt mondd: Pál, én megkeresztellek téged az Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten nevében. Amen!

Így is történt. Évikének egy kicsit reszketett a keze, a szíve is gyorsabban dobogott. Érezte, hogy most valami fontos és nagy dolog történik. A kis Pali most lesz Isten gyermekévé.

Másnap újra eljött a doktor bácsi és az egész család örömeire megállapította, hogy a kisbaba túl van

a krízisen. Igaz, hogy még hosszú hetekig kell ápolni és nem szabad kivinni a szobából. Már februárra járt az idő, mikor apuka bejelentette:

– Mivel a kis Pali teljesen meggyógyult, vasárnap bemegyünk a templomba, hogy megkereszteljék.

– Hát hányszor kell egy kisbabát megkeresztelni? – kérdezte csodálkozva Mari.

– Jó, jó, nem helyesen mondtam. A kis Pali már meg van keresztelve. A lelkiatya már nem is kereszteli meg, csak pótolja az elmaradt szertartásokat.

Így is történt. Először a templomajtóban, majd a templomi keresztkútnál imádkoztak. Az atya megkente szent olajjal, fehér ruháskát tett a pólyára, és égő gyertyát adott a keresztmama kezébe. Évike azonban megelégedéssel állapította meg, hogy a keresztelés lényege, a vízzel való leöntés elmaradt. Ezt ő csinálta és helyesen csinálta, ezért ezt nem kellett megismételni. Büszke is volt erre Évike és nemegyszer emlegette osztálytársai és testvérei előtt:

– A kis Palika az én segítségével lett Isten gyermekévé.

Vérkeresztség

A hittanóra véget ért. A missziós atya fölállt és keresztet vetett. Imádkoztak. Ima után a hallgatók valamennyien a kijárat felé indultak. Bizony igen vegyes társaság gyűlt itt egybe. Voltak közöttük szakállas nagyapák feleségükkel, fiaikkal, leányaiakkal és unokáikkal együtt. De, ha életkorukat illetően különbözők is voltak, abban mind megegyeztek, hogy valamennyien Jézus után vágyakoztak. Még négy hét van hátra a keresztségig, amikor ők is Isten gyermekei, a mennyország örökösei lesznek.

Már csaknem mindenki elhagyta a tantermet, amikor Pikoihang, egy szép szál fiatalember a missziós atyához lépett.

– Atyám, szeretnék valamit kérdezni tőled!

– Csak rajta fiam – mondta mosolyogva a missziós atya –, szívesen válaszolok kérdésedre, ha tudok.

– Azt szeretném kérdezni, mi lenne velem akkor, ha keresztség nélkül halnék meg? Te ugyanis arra tanítottál minket, hogy csak az juthat a mennyországba, aki megkeresztelkedik.

– Igen, igen, ezt mondtam. De éppen a jövő órán szándékozom beszélni arról, hogy a keresztségnek több fajtája is van.

– Ó, beszélj nekem erről, kedves atyám!

– De hát miért olyan sürgős ez neked? Nem tudsz várni a következő óráig?

– Atyám, éppen az imént hallottam, hogy a szomszéd faluban egy rablóbanda megtámadta és kirabolta a keresztény családokat. Közöttük van egy volt barátom is, aki nagyon gyűlöli a keresztényeket. Egyszer már nekem is megüzent: jaj neked, ha a kezembe kerülsz!

Az atya arca hirtelen elsötétült. Nyugalmat erőltetett magára és így válaszolt:

– Remélem, hogy a fenyegetésből nem lesz semmi. De azért válaszolok kérdésedre. Arról már beszéltem nektek, hogy melyik a főparancsolat?

– Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből . . . felebarátodat pedig, mint önmagadat!

– Helyesen válaszoltál! Az Úr Jézus azt is mondtotta, hogy nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mintha valaki életét adja barátaiért. Ezt tette Ő is a keresztfán, ahol meghalt érettünk.

– Ó, én is nagyon szeretem az Istent és szívesen meghalok érte – mondotta Pikoihang lelkesedve.

– Nos, fiam, ha ez megtörténne, akkor az se lenne baj, ha nem lennél megkeresztelve. A vértanúk ugyanígy egyenesen a mennyországba jutnak.

– Akkor is, ha nincsenek megkeresztelve? Hiszen te azt mondtad, hogy keresztség nélkül nem lehet üdvözülni!

– Ez mind igaz, ámde a vértanú, ha nincs is vízzel

megkeresztelve, kereszténnyé lesz vérének kiontása által. Ezt nevezzük vérkeresztségnak.

– Most már mindent értek – mondotta Pikoihang, és megköszönve a fölvilágosítást, hazasietett.

A falu szélén, a legszélső házban laktak. Szülei pogányok voltak, de nem akadályozták fiukat, hogy kereszténnyé legyen. Vacsora után hamarosan lefeküdtek. Éjfél felé járhatott az idő, amikor durván megrugdosták az ajtót. Pikoihang édesanyja rémülten ugrott az ajtóhoz, melyet feszegetni kezdtek. Egykettőre talpon volt Pikoihang és édesapja is. A rablók már be is törtek a szobába.

– Ne féljetek, nem viszünk el semmit! Csak fiatokkal, Pikoihanggal van leszámolni valónk.

– Itt vagyok, mit akartok?

Végignézett a banditákon és hamarosan fölfedezte egykori barátját, Kei-Szet.

– No, majd megtudod, te áruló keresztény! – mondta a rablók vezére és intésére megkötözték Pikoihangot.

Ezzel el is távoztak, de a fiút magukkal hurcolták.

Útközben Pikoihang egyre csak az atyával folytatott beszélgetésre gondolt. Nemsokára megérkeztek a rablók tanyájára. Itt Pikoihangot egy sötét kamrába lökték. Hamarosan kinyílt az ajtó és Kei-Sze, Pikoihang egykori barátja lépett be hozzá.

– Pikoihang! Emlékszel még azokra az időkre, amikor barátok voltunk és szerettük egymást?

– Igen! Én most is szeretlek téged!

– Az ám, de te azóta sokat változtál! Hallom, hogy kereszténnyé akarsz lenni!

– Ez még mindig jobb, mint rablók és gyilkosok közé tartozni!

Kei-Sze erre dühbe gurult.

– Hát tudd meg, hogy ma végezni fogunk veled. Csak egyféleképp mentheted meg az életed. Ha lemondasz arról a tervedről, hogy kereszténnyé légy és beállsz a mi bandánkba.

– Sohasem! Keresztény vagyok és hű maradok Krisztushoz!

– De amint hallom, te még nem vagy megkeresztelve?!

– De meg leszek!

– Bajosan hiszem, hogy megszabadulsz kezeink közül.

– Ezt én sem hiszem! Tudom, hogy megöltök, de aki vérét ontja Krisztusért, azt saját vére kereszteli meg. Én pedig szívesen meghalok azért, aki meghalt értem.

– Ez az utolsó szavad?

– Ez!

Kei-Sze ekkor dühösen kiment a kamrából. Hamarosan egy gyilkos képű rabló állott Pikoihang mellé.

– Még mindig keresztény akarsz lenni?

– Igen! – hangzott a határozott válasz.

Ekkor valami szörnyű dolog történt. A kegyetlen gyilkos Pikoihang mindkét szemét kinyomta.

A borzalmas fájdalom ellenére a hűséges ifjú nem kezdett jajveszékelni. Sőt ellenkezőleg: fájdalmas arcán megjelent egy boldog mosoly. A vér melegét érezte arcán és arra gondolt, hogy elérkezett a vérkeresztesség órája. Víz helyett saját vére öntözte homlokát.

Az Atyának, a Fiúnak és a Szentlélek Istennek nevében – suttozta Pikoihang.

Miután a gyilkos elvégezte aljas munkáját, a rablóvezér lépett a kamrába.

– Felszólítalak te bolond keresztény, hogy tagadd meg hitedet!

– Nem, ezt nem tehetem! Istenem szeretlek! Adj erőt Pikoihangnak!

– Akkor levágom a lábadat. – A borzalmas kínoknak a lefejezés vetett véget.

Így halt meg Pikoihang 1900. november 29-én és így lett a vérkeresztiség által Isten gyermekévé. Lelke a vértanúk koronájával ékesítve ment ahhoz a Krisztushoz, aki életét adta barátaiért.

Ami többet ér az aranyóránál

(A keresztség kegyelme)

Az egyik nap tanítás után így szólt Jancsi barátjához, Pistihez:

– Ha kedved van, ma délután gyere el hozzánk és hozd el magaddal az új labdát is. Játszunk egyet, no meg aztán régóta szeretnék mutatni neked valamit.

– Ugyan mit?

– Majd megkérem az anyukámat, hogy vegye elő a szekrényből az aranyórámat.

– Hát neked az is van? – kérdezte ámulva Pisti.

– Van bizony, mégpedig elég régóta. Keresztelőre kaptam a keresztapámtól.

Nem sokkal ebéd után Pisti új futballjával együtt elballagott barátjához. A labdát keresztapjától kapta elsőáldozáskor. Jancsiék háza mellett volt egy üres telek, itt rendezték meg a labdarúgómeccset. Úgy belemelegedtek a játékba, hogy alig hallották anyuka hangját, amikor uzsonnázni hívta őket.

Kávészás közben Jancsit emlékeztette barátja ígéretére, hogy megmutatja az óráját. Ezért Jancsi anyukájához fordult és így szólt hozzá:

– Drága anyukám, ma az iskolában megígértem Pistinek, hogy megmutatom neki a keresztelőre kapott aranyórát. Ugye előveszed a szekrényből?

Mivel anyuka beleegyezően bólintott, a két gyerek már föl is ugrott és besiettek a szobába.

A szekrény mélyéből elő is került egy fekete bárosnytok és benne a csodálatos aranyóra.

Pisti nézte, nézte az órát és Jancsi nem kis büszkeségére megállapította:

– Nagyon szép óra. Én bizony nem kaptam ilyesmit keresztapámtól.

– De kaptál futball-labdát!

– Ó, az nem ér fel egy órával!

– Nem baj Pistike – vigasztalta a fiúcskát Jancsi anyukája is –, majd ha nagy leszel, veszel te ennél különbet is.

Mikor Pisti hazafelé tartott, egyre csak a szép aranyórán járt az esze. Bizony, mi tagadás, egy kicsit irigyelte Jancsi barátját. Mint aki a napba nézett és utána apró napokat lát mindenfelé, úgy volt Pisti az aranyórával. Ezért észre se vette a hitoktató atyát, aki éppen a plébánia kapujában állott.

– Hová még Pistikém és miért lógatod az orrod?

– Jancsi barátomnál voltam.

– Mit csináltatok?

– Fociztunk egy kicsit és aztán . . . – Itt azonban elhallgatott.

– No – unszolta Pistit az atya –, mi történt azután? Összevesztetek talán?

– Nem, nem! Csak megmutatták azt a szép aranyórát, amit Jancsi kapott a keresztpapájától.

– Most már értem. Azért vagy olyan szomorú, mert neked nincs ilyen szép órád? No, akkor gyere csak hozzám!

Pisti már többször volt az atyánál. Mindig örült, ha bemehetett hozzá. Most is leült az asztal mellé és hallgatott. Az atya pedig így szólt hozzá:

– Ha már annyira belemerültél az óránézésbe, én is mutatok neked valamit. Nem aranyórát, hanem annál valami sokkal szebbet és értékebbet.

Pisti szeme egyszerre fölcsillant és a kíváncsiság fűrni kezdte az oldalát. Az atya közben kinyitotta a ruhásszekrény ajtaját és kivett belőle egy selyemmel bevont dobozkát. Jóval nagyobb volt, mint az a doboz, ami Jancsi óráját őrizte.

– Vajon mi lehet benne? – morfondírozott magában a kíváncsi Pista.

Az atya leült íróasztala mellé és szép lassan bontogatni kezdte a doboz szalagját. Pisti szeme majd kiesett, oly mohón nézte és várta a doboz kibontását. Végre ez is megtörtént. Egy kicsit azonban csalódott, mikor a dobozból csak egy fehér ruhácska került elő. Igaz, hogy szépen ki volt hímezve és az elejét egy aranyfonállal kivarrt kereszt díszítette.

– Mit gondolsz Pisti, kié ez a szép ruha?
– Afféle babaruhának nézem. Talán az atya testvérkéjéé volt.

– No, nem talátlad el – mondta mosolyogva az atya. Ez a ruha ugyanis az én ruhám. Édesanyám varrta a keresztelőre. Talán már te is megfigyelted, hogy amikor egy kisbabát megkeresztelnek, a pap egy ehhez hasonló fehér ruhát tesz a pólyájára. Az én pólyámra ezt a ruhát tették. Ezért olyan kedves ez nekem.

– De atya kérem, ez mégsem ér annyit, mint Jancsi aranyórája! Meg aztán nekem nincsen ilyen fehér ruhácskám!

– Ez meglehet Pistikém, de neked is van valamid, amit ez a fehér ruha jelent. A kereszteléskor azért teszik a kisbabára ezt a fehér ruhát, hogy a keresztszülőket és a jelenlévőket emlékeztessék arra a láthatatlan, lelki ruhára, amit kereszteléskor kapunk a Jóistentől.

– Tehát én is kaptam akkor ilyen lelki ruhát?

– Persze, hogy kaptál! Mindenki, akit megkeresztelnek, aki Isten gyermeke lesz, egy szép lelki ruhát kap a Jóistentől. Testünk ruhájáról és öltöztetéséről szüleink gondoskodnak, lelkünket azonban a mennyei Atya öltözteti föl a megszentelő kegyelem ruhájába. Igaz, hogy ezt nem lehet látni, de látja az Isten és látják az angyalok.

– És miért ér ez többet az aranyóránál?

– Azért kedves Pistikém, mert hiába van neked akármilyen szép aranyórád, ezért még nem engednek be a mennyországba. Oda csak az juthat be, akinek lelkét az Isten gyermekei ruhája, a megszentelő kegyelem díszíti. Ezt pedig te is megkaptad a kereszteléskor és jobban kell vigyáznod rá, mint Jancsi aranyórájára.

Pisti az atya szavaira egészen megvigasztalódott. Megköszönte, hogy megmutatta kedves emlékét és köszönetet mondott azért a tanításért is: hogy „a kegyelem többet ér, mint az aranyóra.”

Mi nehezíti a pogányok megkeresztelését?

Egy missziós atya írja a következőket: Zigidu (Dél-Afrika) környékén körülbelül 15 000 pogány él még. Ha e tömérdek lélekre gondolok, elszorul a szívem. Valahányszor elnyargalok egy frissen hantolt pogány sír előtt, lelkiismeret-furdalást érzek, hogy vajon megtettem-e kötelességemet az elhunyt iránt? Sok lelki erőre s még több hitre van szüksége a misszionáriusnak, ha végignézi a rengeteg pogányt, akik megváltás nélkül halnak meg. Csak ne lenne oly nehéz a megkeresztelésük! Úgy látom, a gonoszlélek latba veti minden erejét, hogy markában tarthassa gyermekeit, mert látja már Keiland hegyein fényleni a keresztet s nagyon jól tudja, mit jelent ez. Az ő bukását és Krisztus győzelmét.

Nehéz dolog a pogányokat a keresztségig elvezetni. Sok akadály tornyosul elénk. Legfőbb ellenségeink a varázsló-orvosok. Ezek valóságos ördögök. Jutalmukat, keresetüket féltik tőlünk s mindent elkövetnek, hogy megtartsák maguknak a népet. Volt egy megkeresztelt gyermekünk, akit, midőn megbetegedett, szülei elvittek a varázsló-orvoshoz. A gyermek a keresztény ruhától betegedett meg – mondta ki az ítéletet. Adjátok rá a régi vörös ruháját és meggyógyul. A gyermek ismét pogánnyá lett.

Körülöttem mintegy nyolc varázsló-orvos lakik. Mintha nyolc erőd venne körül. Éjjel-nappal köpködik rám a rágalom mérgét és arra beszélnek rá védeneciket, ne engedjék magukat megkeresztelni. A közelmúltban Kamilla nővér egy haldokló asszonyról szerzett tudomást. Az asszony szeretett volna megkeresztelkedni és így megtérése már bizonyosnak látszott. A nővér hazafutott értem, de mire visszamentünk hozzá, halni sem akart a keresztelkedésről. Az időközben ott járt varázsló műve volt ez is.

A betegek általában nem szívesen keresztelkednek meg. Ha elő akarjuk készíteni őket, rendszerint azzal hárítják el: majd, ha egészséges leszek, elmegyek a

templomba és ott megkeresztelhettek. A pogányok között ugyanis az a tévhit járja, ha betegségükben megkeresztelkednek, meg kell halniok. Hányat megkeresztelhetnénk közülük, ha értelmüket nem homályosítaná el ez a hamis előítélet!

Nemrég történt, hogy egy haldokló, végső erejét összeszedve, szinte kilökött az ajtón. Egy másik, mikor meghallotta, hogy közeledem, fogta a takaróját, kiült a háza elé, míg el nem távoztam. Persze még azon éjjel meghalt. Apáinkhoz akarok menni, mondta egy haldokló, s ezzel sok pogány gondolkozását árulta el. A pogány szereti őseit, képzeletében éjjel-nappal együtt él velük. Halottaik – hitük szerint – ott tartózkodnak a Král közelében s gondozzák az élők gazdagságát. Ezért, ha így szól a misszionárius a haldokló pogányhoz: a megkereszteltek számára Isten külön helyet készített – akkor arra gondol, hogy azon a helyen nem lesz együtt övével.

Sokan úgy vélik, hogy a keresztség egyik fajtája a varázslatnak. Ez ellenszenves a négernek, aki semmitől sem irtózik annyira, mint a varázslóktól. Sokszor megfigyeltem, hogy az emberek kérdő és bizalmatlankodó pillantásokkal fogadtak: „Vajon mi rejlik az üvegben? Annak tartalmát akarja gyermekem fejére önteni? Nem, soha! Azt mondja a fehér ember: ezáltal gyermekem Isten gyermekévé lesz, de én tudom, hogy elvarázsolja és megöli.” Ha ezt látom, elteszem keresztelőüvegemet, a vödörből merítek egy csésze vizet és a szemük láttára ezzel keresztelem meg a gyermeket. Így már könnyebben megy a dolog.

Elkéstél öreganyám (A keresztség)

Egy szép júniusi napon, iskolai órák után útnak indultam Buoli felé, hogy meglátogassam híveimet. Útközben találkoztam egyik hívemmel, aki arra kért,

forduljak meg és menjek vele az egyik közeli faluba, ahol egy szegény öreg haldoklik.

Sietve visszafordulok és csakhamar megérkezem ahhoz a házhoz, amelyben a haldokló lakik. A ház előtt ácsorgó asszonyok ellenséges arccal fogadnak és nem akarnak a beteghez engedni. Találomra benyitok a legelső kunyhóba. Súlyos álmokóiban szenvedő agastyánt látok magam előtt.

Nem akarom megijeszteni szegényt. Kezet nyújtok neki. A beteg kezet akar fogni velem, de olyan gyenge, hogy erőtlenül hanyatlik vissza a jobbjára. Mivel látom, hogy már a végét járja, a Jóistenről kezdek beszélni.

Az asszonyok hangosan tiltakoznak, de én nem törődöm velük. Istenről, a keresztség szentségéről, a lélek örök boldogságáról beszélek a haldoklónak. Szegény öreg mohón issza szavaimat.

Egyszerre csak nagy erőfeszítéssel mond valamit, csak hogy én nem értem. Megismételtetem vele mondanivalóját és legnagyobb csodálkozásomra, tört franciasággal ugyan, de tisztán ejti ki a következőket: Rossz lenni, enyém asszony!

Meg akarok bizonyosodni, hogy jól értettem-e szavait. Rámutatok tehát a szobában tartózkodó feleségére és közben anyanyelvén megismétlem a hallottakat: „N kiento au muntu mbi? (Ez az asszony rossz?) Igen, bólintott rá a beteg.

Befejezem az oktatást. Még néhány szót mondok a keresztségről, arról az áldott vízről, mellyel Isten lemossa lelkünkéről a bűn szennyét, ha őszintén megbánjuk.

– Szegény gyermekem – mondtam neki –, most már nem titkolom előtted a szomorú valóságot, nem sok idő van hátra. Hiszen te magad is érzed, milyen beteg vagy. Nemsokára megsiratnak tied. Engem Isten küldött hozzád, hogy általam megismerjed tanítását. Ha követed hívó szavát, akkor az égbe jutsz, ahol örökké boldog leszel. Meg akarsz-e keresztelkedni?

– Igen! – felelte.

– Jól van fiam, akkor szívesen megkeresztellek. Mielőtt ezt megtennéd, hátra van még valami. El kell szakadnod valamitől, ami eddig igen kedves volt neked. Tiéd ez a néhány fétis? – kérdeztem tőle és az ajtóra akasztott bálványképekre mutatok.

Mikor az asszonyok ezt meghallották, éktelen sivalkodásba kezdtek. Hangosan kiabálva bizonygatták, hogy a bálványok nem a beteg tulajdonát képezik. A szegény haldokló fejbőlintással értésemre adta, hogy bizony ez mind az övé.

Ekkor megmagyaráztam neki, milyen oktalanság a fétisimádás. Azután megkérdeztem tőle:

– Még most is szereted a fétiseket?

Tagadólag rázta a fejét.

– Akarod, hogy elvágjam az összes misungát? (fétiszsínórt!?)

– Igen – felelte.

Mikor el akartam távolítani a fétiseket, az asszonyok mind odasereglettek, hogy megakadályozzák szándékomat.

– Komoly elhatározásod az, hogy megkereszteljelek?

– Igen – suttogta a haldokló.

Mínthogy szinte előre láttam az utóbb bekövetkezett eseményeket, sietve belemártottam zsebkendőmet a beteg közelében elhelyezett vízzel telt edénybe. Mikor felemeltem az edényt, hogy a haldoklóhoz vigyem és a keresztség szentségében részesítsem, a gonosz vénasszony kikapta kezemből és tartalmát kiöntötte. Én azonban félrelöktem utamból a neki átengedett edénnyel együtt. Az üres edény birtokában és abban a hitben, hogy mit sem kezdhetek urával, diadalmasan kifutott az asszony a szobából.

Én pedig még egyszer felindítottam betegemmel a bánatot és miközben az asszonyok vad lármát csapva ordítottak odakint, nedves zsebkendőmből a haldokló homlokára csurgattam a vizet: Polikárp, én megkeresztellek téged . . .

Mikor a dühös feleség visszajött a szobába és meglátta az ura homlokán csillogó vízcseppeket, gyorsan mindenféle gyógyfűvel és rongyokkal igyekezett letörlni férje homlokát.

– Elkéstél, öreganyám – mondtam neki örvendezve –, ez már nem Marunga többé, hanem Polikárp!

A szökevény hithirdető

(Kereszttség)

Egy néger falucskában történt. Midőn a kunyhóban reggeliztünk, nagy tömegtől körülvéve, egy kisfiú tolakodott hozzám és meghúzta a kabátomat.

– Fehér ember – mondotta –, úgy hallom, hogy te misszionárius vagy. Igaz ez?

– Igaz – mondtam.

– Akkor gyere, mert fontos beszélőnivalóm van veled.

Amikor kettesben maradtunk, így szólt hozzám:

– Én nem vagyok keresztény, de egy évet töltöttem a missziós atyáknál. Ott tanultam a katekizmust is. Mivel nem bírtam az ottani zárt életet, azt mondta az egyik atya: nyugtalan fickó vagy, menj hát vissza a faludba! Később majd meglátjuk, mit csinálunk veled. Ennek én igen megörültem, mert nagyon szerettem a szabadságot. Idehaza azt csinálhattam és azt ehettem, ami kedvemre volt. Van azonban egy nagyon öreg nagyapám, akit mindjárt meg fogsz ismerni. Minden este beszélnem kellett mindarról, amit a missziós iskolában tanultam. Nagyapámnak mindez nagyon tetszett. Ekkor, őszintén bevallom, szégyellni kezdtem magamat, hogy elhagytam a missziós atyákat. De hát mit csináljak? Abban nem is reménykedtem, hogy újra visszafogadnak a misszióba. Ez azonban most nem tartozik ide. Nagyapámnak tehát mindazt elmondtam, amit csak tanultam. Beszéltem neki a pokolról,

a mennyországról, a keresztségről és mindenről...
Ekkor így szólt hozzám:

– Rosszul tetted fiacskám, hogy nem maradtál a misszióban és nem lettél kereszténnyé! Te azonban még mindezt jóváteheted. Én ellenben már öreg vagyok és hamarosan meghalok. Nem akarok azonban a pokolba kerülni, hanem a mennyországba.

– Akkor én megkeresztellek téged nagyapa – mondtam.

– Nem, nem akarom, hogy te keresztelj meg! Szeretném ha ezt egy missziós atya tenné.

– De hát honnan kerítsek elő egy missziós atyát?

– Majd várok rá.

– És ha nem jön?

– Biztosan eljön – mondta nagyapám határozottan.

– Amikor ma meghallottam, hogy fehér emberek jöttek a faluba, azonnal üzentem, hogy megtudjam, van-e köztetek missziós atya?

Ekkor a kisfiú elvezetett a nagyapjához. Valóban nagyon öreg volt és közel lehetett a halálhoz.

– Fehér ember – mondotta –, azt mondják, hogy te missziós pap vagy. Igaz ez?

– Igaz – válaszoltam.

– Akkor imádkozd el a Miatyánkot a mi nyelvünkön.

Egy kicsit meglepődtem, de azután összeszedtem magam és mondani kezdtem: Esa Waza, wone e dzo... Az öreg lélegzetvisszafojtva hallgatta szavaimat. Mikor befejeztem az imádságot, így szólt hozzám:

– Látom, te igazi missziós pap vagy, mert a többi ember nem tudja a Miatyánkot a mi nyelvünkön imádkozni. Most tehát arra kérek, hogy keresztelj meg engem!

– Drága öregem – mondtam –, ez nem megy olyan könnyen! Most én kérem tőled, hogy imádkozd el az Esa Wazát. – Hiba nélkül elmondta az öreg néger.

– Rendben van. Akkor mondd el még a „Mas fume We, Maria”-t, az Üdvözlégy Máriát is!

Megállás nélkül ezt is elmondotta.

– Rendben van – mondtam, még néhány dolgot kérdezek a katekizmusból. Az öregember minden kérdésemre gyorsan és pontosan válaszolt. Ekkor már nem várhattam tovább a keresztelessel. Így részesült a keresztség kegyelmeiben a nagypapa, akit szökevény unokája tanított meg szent hitünk igazságaira.

Ali

(Keresztség)

Történetünk hőse egy alig tízéves mohamedán kisfiú, akinek Ali a neve. Az országban nagy éhínség pusztított és a kisfiú a közeli missziós állomásra menekült. Itt az atyák szeretettel fogadták, amíg el nem múltak a nehéz idők. Mikor aztán valamennyire enyhült a helyzet, Ali visszatért törzséhez.

Egyik este Ali csendesen félrehívta édesanyját és így szólt hozzá:

– Anyám, nagy titkot kell veled közölnöm. Ugye, mi mohamedánok vagyunk?

– Igen fiam, de miért érdekel ez téged?

– Azért, mert most már tudom, hogy a keresztény vallás az igazi vallás és én is keresztény akarok lenni!

– Elment az eszed? Azt akarod, hogy apád megöljön? Hiszen jól tudod, a próféta azt mondotta: halál minden keresztény kutyára!

– Hát akkor öljetek meg engem is, mert én keresztény akarok lenni.

A szegény anya kezeit tördelte és sírva kérte fiát, ne szóljon a dologról apjának. Ali látva édesanyja fájdalmát, megígérte, hogy hallgatni fog. A gyermek azonban napról napra szomorúbb lett. Nem játszott többé pajtásaival, éjszaka ébren hánykolódott fekvőhelyén és alig evett valamit.

Egyik este aztán Hasszán, az apa, elővette a fiát.

– Mi bajod van? – kérdezte.
– Semmi – felelte a kis Ali.
– Pedig látom rajtad, hogy bánt valami. Egy idő óta, mintha kicseréltek volna. Te, aki olyan fürge voltál, mint a gyík, most naphosszat magad elé meredve hallgatsz. Mondd meg őszintén, mi bajod van?

– Nem tehetem – felelte Ali –, téged is csak elszomorítanálak.

Hasszán ekkor türelmetlenül ráparancsolt a gyermekre, hogy vallja be szomorúsága okát. Az apa szigorú parancsa előtt meg kellett hajolnia a fiúnak. Féltve árulta el a nagy titkot.

– Keresztény akarok lenni!

Az apa erre a kijelentésre úgy megrettent, hogy alig jutott szóhoz. Mikor magához tért az első ijedségből, szörnyű haragra gerjedt. Botot ragadott és verni kezdte a szerencsétlen fiút. Mikor a gyermek háta már véres volt az ütlegektől, megsajnálta, karjaiba vette és most már szép szavakkal próbált a lelkére beszélni.

– Te szerencsétlen, hát arra nem gondoltál, hogy saját testvéreim ellenem támadnak, ha megtudják, hogy keresztény leszel? Megölnék minket! Anyádat, engem és téged is. Ezt a szörnyűséget éppen te, egyetlen fiam hozod a fejünkre, ha megteszed ezt a végzetes lépést.

– Apám, én mindezt jól megfontoltam!

– Akkor a magam kezével vetek véget életednek!
– kiáltott fel Hasszán és már nyúlt is az élesre fent kése után, amit minden hithű muzulmán az övében hord. Ali anyja azonban könyörgésre fogta a dolgot és addig kérlelte a felbőszült apát, míg most az egyszer megkegyelmezett gyermekének.

Végül a törzs véneinek tanácsa elé vitték a kisfiút. Azt remélték, hogy ezek az öreg, tapasztalt férfiak el tudják Alit téríteni szándékától. A tanács tagjai nagy jutalmat ígértek neki, ha feladja elhatározását. Isten kegyelméből azonban a törékeny gyermek lelkében szilárd, megalkuvást nem ismerő hit lángja lobo-

gott. Ali hajthatatlan maradt minden csábító ígéretre és fenyegetésre. Erre aztán a vének is ütlegetni kezdtek. Addig verték, míg bele nem fáradtak. Ajultan, vértől borítva vitték haza a kis hőst. Édesanyja fájdalommal nézte fiacskája szenvedését és igyekezett gondos ápolásával a gyermek kínjait enyhíteni. Ismét eltelt egy nap. A szülők megtettek mindent, hogy megtörjék a fiú akaratát. Térden állva könyörögtek neki, hogy maradjon hű ősei hitéhez. Ali csak hallgatott. Ekkor Hasszán dühében, újabb fellángolásában megint ütlegetni kezdte a kis ártatlant. Ali a súlyos ütések záporában is egyre azt hajtogatta:

– Hiába minden, nekem kereszténynek kell lennem!

Szülei végül kimerülten lepihentek. Sötét, komor éj szállt a vidékre. Csak a hiénák és sakálok vészes üvöltése verte föl az éjszaka csendjét. Ali nem tudott aludni. A szegény, meggyötört gyermek, aki még nem is részesült a szent kereszttség kegyelmeiben, összekulcsolta kezét és imádkozni kezdett. Jézushoz fohászodott, akiért oly szívesen és oly sokat szenvedett már, aki után tiszta szíve úgy kíváncsozott. Éjfél felé hallja, amint apja így szól anyjához:

– Ez a gyermek még szerencsétlenséget hoz reánk. Hálátlan és méltatlan a mi szeretetünkre. A próféta haragja rajtunk. Rokonaink megölnek miatta. Csak az ő vére moshatja tisztára nevünket. Öljük meg tehát!

A muzulmán már fel is kelt, hogy megkeresse a gyilkos kést. Ali tudta, hogy most komoly a veszély. Halkan kisurrant tehát a kunyhóból és futni kezdett a sötét éjszakában a sziklás vadonba. A hold sápadt fénye világított ugyan, de a sziklák között sötét árnyak leskelődtek. Ali gyors iramban futott előre. Hirtelen különös, elnyújtott morgás állítja meg. Néhány lépésre egy hatalmas hiéna körvonalaait pillantja meg. Az állat vészes üvöltése messze visszhangzott az éjszakában. Ali úgy gondolta, ütött a végső órája. Térdre hullott, kezébe temette az arcát és imádkozott. Ahogy utóbb elbeszélte, nem a halálfélelem szorította

össze a torkát, hanem attól félt, hogy keresztség nélkül kell meghalnia. Buzgón imádkozott tehát Istenhez, akiért magára vállalta ezt a sok-sok szenvedést. Mentse meg, ne engedje keresztség nélkül meghalni!

Imája meghallgatásra talált a Mindenhatónál, mert mikor egy kis idő múlva föltekintett, nem látta sehol az életére törő fenevadat. Ekkor Ali utolsó erejét összeszedve, a legközelebbi missziós állomás felé igyekezett. Mikor a missziós atya reggel a szentmise után kilépett a kápolnából, egy eszméletlen, sebektől borított gyermeket talált a küszöbön feküdni.

Alig tért magához Ali, máris a szent keresztséget kérte az atyától. Hogyan tagadhatta volna meg a misszionárius a keresztség kegyelmét attól a gyermektől, aki oly sokat szenvedett Krisztus szeretetéért? Még abban az órában ráhullatta a kegyelem vizét Ali homlokára.

Azóta Ali ott él a misszióban. Apostol akar lenni, hogy hirdethesse Krisztus evangéliumát a sötétségben élő népeknek.

Keresztelő a halálos ágyon

Közeledett húsvét ünnepe, amikor valahol messze Keleten, a lumbilai missziós állomáson a keresztségre készülők számára az utolsó oktatást tartották. Juankupe az első és egyetlen volt falujából, aki a keresztség felvételére készült. Holnap kell indulnia délfelé. Vidáman, énekelve csomagolja össze holmiját, amire egyheti lumbilai tartózkodása alatt szüksége lesz. Az elutazás előtt azonban a szultán értesül Juankupe szándékáról. Haragra lobban és azt üzeni, ne merészeljen Lumbilába utazni. A szultán megtiltja alattvalóinak, hogy keresztényekké legyenek. Ha nem engedelmeskedik, akkor kényszeríteni fogja az engedelmességre. Juankupe azonban nyíltan és bátran így válaszol a szultán követének:

– „Inkább kell engedelmeskednünk Istennek, mint

az embereknek. Engem hív Litowi, a mennyei Atya. Én engedelmeskedem neki és megyek Lumbilába, hogy megkeresztelkedjem.”

Ekkor a dühös szultán szövetkezik a környék varázslójával, aki halálos méregről is gondoskodik. Juankupe édesanyjának, aki Lumbilában a keresztségi oktatáson vesz részt, azt üzenik, hogy gyermeke súlyosan megbetegedett. Ez természetesen nem volt igaz. Erre az aggódó anya hazatér és gyermekét frissen, egészségesen találja. A szultán azonban eljön hozzá és arra akarja kényszeríteni, hogy tagadja meg keresztény hitét. Juankupe azonban állhatatos marad. Inkább zárják ki a faluból, de akkor sem lesz hűtlen keresztény hitéhez. A szultán ekkor bosszút forral ellene. Éjszaka egy mérgezett tűt szúrnak az oldalába. Erre ő fölkiált: Jézus Szentséges Szíve, irgalmazz nekem! Meghallja ezt fia és hozzá siet. Anyja kérésére elhívja a hitoktató atyát, aki Anna névre megkereszteli. Így hal meg a hőslélkű asszony, aki nek később mindkét fia keresztény lett.

A szőlővessző

(Bérmálás)

Theoteknus, Cesarea Filippi püspöke örömmel és szeretettel nézett Mariusra, a legionáriusra, aki lába előtt térdelt.

– Tudod-e, hogy mit kívánsz?

– Igen atyám – válaszolta a katona. – Kérem a szent keresztséget bűneim bocsánatára és főleg azért, hogy újjászülessek Jézus Krisztusban.

– Boldog vagy fiam, hogy ilyen nemes vágyak élnek szívedben az istengyermekség, az örök élet után. De tudod-e azt, hogy súlyos üldözések korszakában élünk? Kereszténynek lenni a pogányok szemében súlyos bűnnek és gyalázatnak számít. Az is megtörténhet, hogy életedet kell adnod Krisztusért. Pedig te

még fiatal vagy, Marius, azért jól fontold meg kérésedet!

– Te arra tanítottál engem, hogy egy keresztény, aki életét adja Krisztusért, hitéért, örök életet kap helyette – válaszolta a legionárius. Nemegyszer kockára tettem életemet a császárért a harctereken. Miért ne tudnám ezt megtenni azért, aki életét adta értem a kereszten?

– Tehát elszántad magad arra, hogy keresztény-nyé légy?

– Igen – válaszolta Marius –, ez az én legforróbb vágyam és ezt kérem tőled atyám!

Ekkor a püspök keresztet rajzolt a katona homlokára, majd az ablakhoz vezette és így szólt hozzá:

– Marius, ez az ablak nyugat felé néz, az éjszaka és a sötétség birodalma felé. Meg kell fogadnod, hogy egész életedben ellene mondasz az ördögnek, az ő hatalmának és cselekedeteinek.

– Ellene mondok! – válaszolta Marius.

Ezután a püspök a kelet felé néző ablakhoz vezette és így szólt:

– Kedves fiam! Ez az ablak kelet felé, a világosság felé néz, melyet Krisztus hozott nekünk. Emeld föl kezedet és esküdj hűséget életed utolsó napjáig.

Marius ragyogó arccal nézett a felkelő napba és ünnepélyesen mondotta:

– Hiszek Krisztusban, az örök világosságban, hűséget fogadok neki életem végéig.

Ekkor a püspök megkente őt szent olajjal. Közben mellette állott keresztapja, aki megismertette vele a keresztény vallást. Ezután letette Marius a fegyvereit és fejét a keresztvíz alá tartotta.

– Marius, én megkeresztellek téged az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében – mondotta a püspök ünnepélyesen. Ezután visszavezette keresztapjához, akinek segítségével felvette az újonnan kereszteltek fehér ruháját. Még egyszer megkente a püspök szent olajjal a homlokát, kezébe gyertyát adott és így imádkozott:

– Most Isten ruháját és Isten fényét hordozod. Isten gyermekévé lettél Marius. Vigyázz arra, hogy a kegyelem ruhája tiszta maradjon és lelked szent fénye soha ki ne aludjon!

Marius örvendező lélekkel hagyta el keresztapja kíséretében a szent helyet.

– Most lettél igazán testvérem – mondotta az öreg katona Mariusnak és kezét feléje nyújtotta. Mostantól kezdve együtt fogunk harcolni Krisztusért, amint együtt harcoltunk a császárért. – Boldogságukban észre sem vették, hogy mióta kijöttek a püspök házából, valaki titokban kísérte őket és kihallgatta beszédjüket. Claudius volt, a légio parancsnokának, a tribunusnak unokaöccse.

– No, nézd csak – morogta magában Claudius –, Marcus és Marius keresztények! Jó ezt tudni!

Néhány nap múlva a tribunus sátorába hívatta Mariust és így szólt hozzá:

– Nagy kitüntetésben részesítlek. Holnap reggel egy szőlővenyigét adok neked, amely a századosok jelvénye.

– Hálásan köszönöm – válaszolta Marius büszke örömmel.

Az egész tábor örömmel fogadta Marius előléptetését, csak Claudius volt az, aki bosszankodott miatta. Ő is régóta szeretett volna már százados lenni, s ezért most bosszút forralt Marius ellen. Bement a tribunus sátorába és megkérdezte: igaz-e, hogy Mariust századosá akarja tenni?

– Igen – hangzott a válasz –, hiszen Marius a légio legbátrabb katonája.

Claudius bosszúsán a szájába harapott és így szólt:

– Márpedig ez nem fog megtörténni! A szőlővenyigét nem adhatod oda Mariusnak!

– És miért nem? – kérdezte a vezér.

– Mert Marius keresztény! Biztosan tudom!

A tribunus elsápadt.

– Jaj neked, ha most hazudtál! Azonnal hívd ide hozzám Mariust!

Néhány perc múlva előtte állt a bátor katona.

– Azzal vádolnak téged, hogy keresztény vagy, mit szólsz ehhez?

– Igazuk van azoknak, akik ezt mondják. Valóban keresztény vagyok!

– Nem szégyelled magad, hogy ilyen oktalan tanításokat követsz?

– Büszke vagyok erre – válaszolta Marius.

– Adok háromórai gondolkozási időt. Ha megtagadod a keresztény tanítást, akkor megkapod holnap a szőlővesszőt.

Amint Marius elhagyta a vezér sátorát, felkereste öreg pajtását és keresztapját, Marcust. Elbeszélte neki a történeteket.

– Nos, eljött az óra, amikor tanúságot tehetsz hűségéről. Gyere, menjünk el a püspökhöz!

A püspök mélyen megindulva hallgatta a történeteket. Sokáig hallgatott, majd komolyan az ifjú keresztény szemébe nézett . . .

– Te nagyon jól tudod, mire esküdtél meg itt az ablak előtt: ellene mondtál az ördögnek és hűséget ígértél Krisztusnak. Ezután az oltárhoz vezette Mariust és elővett egy Szentírás-tekercset. Nos, válassz!, mondotta a püspök, az evangélium és a kard; a császár szőlővesszője és az élő szőlőtőke: Krisztus között, akinek a szent keresztségben te is vesszője lettél! Hadd halljam döntésedet!

Marius habozás nélkül válaszolt:

– Krisztust választom, a szőlőtőkét és az evangéliumot!

Ekkor a püspök megjelölte homlokát a kereszt jeével és így szólt hozzá:

– Isten segítsen, menj el békében!

Három óra múlva Marius a tribunus előtt állott. Újra megvallotta előtte keresztény hitét.

A következő napon kivégezték . . . Keresztapja, Marcus ment mellette és egyre bátorította. Az egész légió szeme láttára fejezték le Mariust.

A tribunus a kivégzés után így szólt tisztjeihez:

– A mai napon a légio a legbátrabb emberét veszítette el!

Az efezusi sátor szövő

(Bérmálás)

Akvila efezusi műhelyében csattogtak a szövőszékek. Hajnal óta ide-oda röpködtek a cérnaorsót tartalmazó apró hajócskák. Csendben végezték munkájukat. Így ment ez napról napra. A reggeli üdvözléseken kívül nem sok szó esett a műhelyben. Csak néha vetettek egy kíváncsi pillantást arra az emberre, aki napbarnított, komoly arccal ült szövőszéke mellett.

Az egyik férfi most abbahagyta a munkát, szomszédjához fordult és kissé bizonytalanul így szólt:

– Pál, szeretnék tőled kérdezni valamit! – Erre ő is abbahagyta a munkát és biztatóan bólintott a kérdező felé.

– Tegnap és tegnapelőtt meghallgattam beszédedet. Én is hiszek a Messiásban, akiről prédikáltál. Sok dolgot azonban még nem értek. Nem magyaráznád meg nekem?

– Szívesen – mondotta Pál, az Úr apostola, aki mint ponyvaszövő mester kereste meg mindennapi kenyerét. – Ha befejezzük a munkát, szívesen meghallgatom kérdéseidet és legjobb tudásom szerint válaszolok.

– Többen is vagyunk – folytatta a másik –, szombatunként eljárunk a zsinagógába és megtartjuk az Úr parancsait. Szívünk azonban tele van kételyekkel. Nagyon keveset tudunk a Messiásról, mert a zsinagógai rabbi nem ismeri őt. Te bizonyára sokat tudsz róla!

– Keresztény vagy?

– Meg vagyok keresztelve és hiszek a Messiásban!

– Rendben van! Hozd el este barátaidat és akkor majd meghallgatom kérdéseiteket.

A téli nap korán a tengerbe süllyedt. Akvila műhelyében meggyújtották az olajlámpákat. Ebben a szerény világításban ült tizenkét férfi és hallgatta Pált, aki új evangéliumot hirdetett. Eléjük állt és figyelmesen nézte az arcukat. Valamennyien egyszerű emberek: szövők, halászok, kereskedők, akik a város zsidó negyedében laktak. Imádsággal, böjtöléssel, jó cselekedetekkel, vezekléssel keresték és szolgálták az Istent. Pál azonban hiába kereste tekintetükben azt a különös fényt, amely a keresztényeket szokta jellemezni.

– Mi engedelmeskedünk Istennek és hiszünk az ő Küldöttében – mondta az egyik szőnyegkereskedő a nagy piacról. – Mégis bizonytalansággal van tele a lelkünk.

– De hát mitől féltetek?

– Valamennyien bűnösök vagyunk – folytatta a kereskedő – és nem tudjuk, hogy vajon megbocsátja-e vétkeinket az Isten?

– Miért nyugtalankodtok? – csóválta fejét Pál apostol. – Amikor titeket megkereszteltek, Isten eltörölte bűneiteket. Eltemette irgalmasságának feneketlen tengerében.

– Isten igazságos és szigorú, senki sem menekülhet haragja elől – ezt mondta nekünk az, aki megkeresztelt – hangzott az egyik halász ellenvetése.

– Isten jóságos és szeret – válaszolta erre Pál. – A Messiás megtanított minket arra, hogy Istent Atyánknak nevezzük. Miért szomorkodtok tehát? Az ószövetség elmúlt és egy új kezdődött. Nem a szolgaság lelkét kaptuk, hogy féljünk, hanem a gyermekség lelkét és így imádkozunk: Abba, jó Atyánk!

Az apostol most szünetet tartott és vizsgálódva nézett a férfiakra. Végül így folytatta:

– Lelketek tele van sötétséggel! Miután hívők letetek, megkaptátok-e a Szentlelket?

Az emberek zavartan néztek egymásra, majd az egyik megszólalt:

– Nem értjük, miről beszélsz. Mi még sohasem halottunk a Szentlélekről.

– Hát akkor kinek a nevében vagytok megkeresztelve? – kérdezte Pál meglepetve.

– Annak a nevében, aki a Jordán környékén bűnbánatot prédikált és vízzel keresztelte az embereket – válaszolta a szőnyegkereskedő.

– Keresztelő János nevében – tette hozzá egy másik hallgató.

Pál apostol most már mindent megértett. Ők azt hitték, hogy már keresztények, pedig csak a szentély kapujában álltak és csak János szavaiból tudtak valami keveset a Messiásról.

– Testvéreim! – mondta Pál rövid hallgatás után. – János a bűnbánat keresztségével keresztelte meg az embereket és arra figyelmeztette őket, hogy hallgassanak arra, aki majd utána jön. Ezt mondta: én vízzel keresztelek, jönni fog azonban valaki, akinek nem vagyok méltó saruszíját megoldani. Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel meg titeket.

– Beszélj hát nekünk a Szentlélekről! – kérték Pál apostolt az emberek.

– Hogyan tudnék én arról beszélni, akit az emberek vagy az angyalok nyelvén sem lehet megmagyarázni? – válaszolta Pál ünnepélyesen. Ő az Isten ereje, ő az igazság, a fény, amely a sötétséget eloszlatja. Ő a tűz, amely minden tisztátalant megéget. Ő az örök szeretet és jószág, a vigasztalás és az öröm.

Több estén át beszélt Pál apostol a tizenkét férfinak a menyei Atyáról, a Fiúról, aki meghalt a keresztfán és a Szentlélek Istenről.

Húsvét előtt, nagyszombat éjszakáján keresztelte meg őket a megváltás vizével. Azután rájuk tette kezét, hogy elnyerjék a Szentlelket. Ekkor valami csodálatos változás ment végbe a bértálcázók lelkében. Egyszerre eltűnt minden félelem, szívük megtelt örömmel, hálával és szeretettel.

Nemsokára eljött a nap, mikor Pál apostol utoljára ült szövőszéke mellé Akvila műhelyében. Meghatódott szívvel búcsúzott hűséges embereitől.

– Távozásom után farkasok jönnek hozzátok és nem kímélik Isten nyáját. Ezért virrasszatok és gondoljatok arra, hogy három éven keresztül, éjjel-nappal könnyek közepette figyelmeztettem mindegyikőtöket. Most pedig Isten oltalmába ajánlak titeket.

A hívek sírva térdeltek le és kezet csókoltak annak az embernek, aki új életet hozott közéjük és megerősítette őket a Szentlélek szentségében.

Az apostol jövendölése hamarosan beteljesedett. Efezusban tévtanítók támadtak, akik a farkasokhoz hasonlóan Krisztus nyájának estek. Azok között, akik állhatatosak maradtak, ott volt az a 12 férfi is, akikre Pál apostol tette a kezét a bérmláskor. A Szentlélek ereje és világossága védte őket a tévtanítók támadásától.

Galamb az olajfaággal (Bérmlás)

Isten szigorú ítélete utolérte a világot és szörnyű vízőzónnel pusztította el a gonoszokat. Azután elállt az eső és a víz apadni kezdett.

Az Ararát-hegy ormán feneklett meg az a bárka, melyen Isten megmentette Noét és családját. Az egyik napon egy hollót bocsátott ki a bárkából Noé, hogy megtudja, mi újság a völgyekben és levonult-e már a földről a víz? A madár azonban nem tért vissza. Ekkor elengedett egy galambot. Ez hamarosan visszatért, nedves szárnyakkal. Hét nap elmúltával egy újabb galambot bocsátott el és íme, estére egy olajfaággal a csőrében tért vissza.

Noé örömmel vette kezébe az ágacskát. Ez annak a jele, hogy kiszállhatnak a bárkából, mert letelt a büntetés ideje és elvonultak a vizek. Kiszállt tehát családjával együtt, oltárt épített és áldozatot muta-

tott be az Istennek. A megbocsátás jeléül Isten hét-színű szivárvánnyal koszorúzta az eget.

A választott népnek azóta is kedves fája maradt az olajfa és Isten kegyelmének szimbólumát látta benne. Ennek a fának olajával kenték fel a próféták a királyokat és a papokat. A földön járó Üdvözítő is igen szerette az örökzöld olajfákat. Ezek árnyékában szeretett megpihenni és nem egy éjszakát töltött az Olajfák hegyén. Itt imádkozott, itt társalkodott legszívesebben a mennyei Atyával. Ezer évvel ezelőtt Dávid király is innen kiáltott az Istenhez:

„Szívem reszket keblemben
És elfogott a halálfélelem.”

Ezek az olajfák voltak tanúi az Úr Jézus szenvedéseinek nagycsütörtök estéjén. Itt mondotta apostolainak: Szomorú az én lelkem mindhalálig. Itt mondta az Atyának: Ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár! Ezt a dombot és ezeket a fákat szentelte meg a szenvedő Üdvözítő véres verejtékével. Az olajfák lombjai között jelent meg a vigasztalás angyala, hogy megerősítse és megvigasztalja az Emberfiát. A getszemáni olajfák voltak tanúi dicsőségének is. Negyven nappal húsvét után az olajfák lombjai közül emelkedett fel a mennyei dicsőségbe.

Az egyház nagycsütörtökön szenteli meg azt az olajat, mely illatos balzsammal keverve a bérmláshoz szükséges krizmát alkotja. Ezzel keni meg a püspök a bérmlákozó homlokát, miközben ezeket mondja:

„Megjelöllek téged a kereszt jelével és megerősítlek az üdvösség krizmájával: az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.”

Így lesz az olaj az isteni kegyelem eszköze és közvetítője. A Szentlélek Isten, aki Jézus keresztelesekor galamb alakjában jelent meg a Jordán folyó partján, a szent olaj által árasztja el a bérmlákozó lelkét kegyelmeivel és ajándékaival.

Így újul meg az Ararát-hegyén történt esemény a világ végezetéig. A galamb (a Szentlélek) beszáll lelkünk béréjébe az olajfaággal és felragyogtatja fölöt-

tünk hétszínű szivárványát, hétszeres ajándékát: Bölcsesség – Értelmelem – Tudomány – Jámborság – Tanács – Lelki erősség – Úr félelme.

Templomainkban örökké égő olajmécsek virraszt a szentségi Jézus oltára mellett. A megbérmált lelkekben is így kell világoskodnia az isteni fényességnek. Szavaink és tetteink fényével kell bizonyosságot tennünk a bennünk lakó Szentlélek szeretetéről...

Krisztus jegyese (Hithűség)

A nap kegyetlenül süttött Róma háztetőire. A víz-hordó rabszolgáknak nehéz dolguk volt. Korbáccsal hajtották őket a kutakhoz, hogy a városba vigyék a hűsítő folyadékot. Nem egy rabszolga hátán az izzadság vérrel keveredett.

Ennél azonban még sokkal borzalmasabb dolgokat lehetett látni a császári palota közelében. A magas falak közül fájdalmas jajgatás hallatszott. Úgy látszik, hogy Quinerian százados nem hatja meg a jajveszékelés és talán katonái is, akik a korbácsot kezelték, megszokták már az emberkínzás mesterségét. Gyermekkoruk óta a császári testőrségben szolgáltak és kegyetlenségükkel igyekeztek rabszolgálni erre a kintűntetésre. A kínzás ugyanis a császár kívánságára történt és amit ő akar, azzal szemben nincs helye az ellenvetésnek.

– Hej, Lorius! – kiáltotta az óriás százados, akinek mezítelen hátát számtalan sebhely díszítette.

A megszólított katona feléje fordult és abbahagyta az egyik megkötözött fogoly ütlegetését.

– Parancs, százados!

– Miért ütöd olyan kíméletesen?

A katona zavarba jött, habozott, megmondja-e az igazságot?

– Százados, ez az ember azelőtt a barátom volt.

A százados összehúzta szemöldökét, majd pokoli gúnnal mondta:

– A császárnak kemény testőrökre van szüksége, akik mentesek mindenféle érzelmektől. Nézz csak oda!

Ezzel az egyik oszlopra mutatott, amelyhez egy másik fogoly volt kötözve, aki szemét egy pillanatra sem vette le Quinerian századosról.

– Látod, az ott az én féltestvérem. Mivel azonban kereszténnyé lett, többé nem tekintem testvéremnek. Valamikor nagyon szerettem, mert jó testvér volt. De mit ér ez, ha most kereszténnyé lett? Add csak ide a korbácsot Lorius!

A katona átnyújtotta a véres korbácsot a századosnak, aki megkötözött féltestvéréhez lépett.

– Köszöntelek testvérem – mondotta a százados.

A másik ugyanígy viszonzta a köszöntést.

– Hát kereszténnyé lettél, testvérem?

– Igen, keresztény vagyok!

– Tudod-e, hogy ezért megölünk téged?

– Igen, testvérem, ezt jól tudom. De hát mire vársz még? Láss munkához!

– Igen, mindjárt megkezdem.

Máris megszuhogtatta a korbácsot, s verni kezdte féltestvérét. A szerencsétlen fogoly hamarosan eszméletlenül lógott a kötélen, amely az oszlophoz kötözte. Mikor a százados végre abbahagyta a verést, nagyot lélegzett. Látszott, hogy ő is erejét megfeszítve tette azt, amit tett. Lorius felé dobta a korbácsot, aki nem számított erre és ezért éppen az arcába vágódott. A többi katona, aki csodálkozva nézte a századost, ekkor gúnyosan kinevette bamba társát.

– Így kell ezt csinálni Lorius! – mondta a százados és letörölte arcáról az izzadságot.

Két katona szorosabbra akarta húzni a kötelet, amelyen Quinerian testvére függött eszméletlenül. De már nem volt erre szükség.

– Százados – kiáltották –, ez az ember meghalt.

Ekkor dühösen megfordult és így szólt a katonákhoz:

– Mit csodálkoztok ezen? Nem csiklandozni akartam! No, Lorius, kövesd a példámat!

– Most következnek a hölgyek – mondta az egyik katona, akinek jobb füle le volt vágva.

– Hányan vannak ma?

– Meglehetősen kevesen. Tegnap fogták el őket a Tiberis partján, imádság közben.

– Rendben van. Vezesd be őket! De először kézbe a korbácsokat. Talán lesz közöttük valaki, aki újra hajlandó lesz áldozni a pogány isteneknek.

Ekkor kinyílt az egyik ajtó és a kínzóhelyen megjelent néhány asszony. Szemükből ki lehetett olvasni a félelmet, amikor meglátták agyonkínzott, agyonvert társaikat. A százados nyugodtan megszemlélte az elítélteket. Az egyik fiatal leányon megakadt a szeme. Alig lehetett több, mint tizenkét éves és ő volt az egyetlen, aki nem mutatott semmi félelmet.

A százados közelebb lépett hozzá.

– Hogy hívnak?

A leány szép fekete szemét a századosra emelte és félelem nélkül mondotta:

– Ágnes a nevem.

– Bizonyára tévedésből hoztak ide és csak kényszerből kerültél a Tiberis partján imádkozók csoportjába?

– Nem, százados, senki sem kényszerített.

– Csak nem vagy te is keresztény?

– De igen, én is keresztény vagyok!

A százados segíteni akart rajta. Semmi kedve sem volt ilyen hőségben dolgozni. A leány szavaira azonban dühbe gurult.

– Kötözzétek az oszlophoz! Ő lesz az első!

A leányt durván megragadták, jöllehet egyáltalán nem ellenkezett.

Mikor megkötözték, szelíd hangon így szólt a századoshoz:

– Nem akartalak megbántani! Te segíteni akartál rajtam. Az én segítőm azonban az Isten, aki hatalmasabb nálad.

A százados nem válaszolt. Ilyesmit még nem tapasztalt eddig. Legtöbb embert elrémit a félelem, ez a leány pedig beszélni kezdett.

– Add ide a korbácsot – ordított Quinerian – és hadonászva a gyermek felé sietett.

– Megállj százados, harsant fel egy kiáltás az udvar végéből.

– Mi az?

Egy szép szál katona lépett elő. Híres volt bátorságáról és már sok kitüntetésben részesült.

– Add nekem feleségül a leányt!

Az volt a szokás, hogyha egy asszony megtagadta keresztény hitét, megmenekült a büntetéstől, ha valamelyik katona feleségül kérte.

– Hm, meggondoltad jól a dolgot Nautus?

– Igen, százados! Benne az én bátorságomat látom. Ezért szívesen nőül veszem.

– Benne nem a te bátorságod lakik, Nautus! Ez megszállottság és ördögi hit! De hát a törvény: törvény. Akkor lássuk, hajlandó-e hitét megtagadni?

A százados most a leány felé fordult és szorosan kezébe fogta a korbácsokat.

– Az egyik legjobb katonám feleségül akar venni. Hajlandó vagy-e megtagadni keresztény hitedet? Ha igen, szabadon engedlek.

– Ő jót akar nekem, százados. Milyen kár, hogy nem keresztény!

– Azt kérdeztem tőled, hogy hajlandó vagy-e megtagadni hitedet és katonámhoz feleségül menni? Felelj arra, amit kérdeztem!

A katonák tekintete várakozóan szegeződött a leányra.

A százados zavarban volt, mert a dolgok nem mentek olyan simán, amint megszokta. Még dühösebb lett tehát, midőn két másik katona is jelentkezett:

– Ha Nautushoz nem akar menni, mi is szívesen nőül vesszük!

– Hát valamennyieteket megbabonázott ez a leány, vagy talán ti is keresztények vagytok?

Egymás után léptek elő a katonák:

– Mi is szívesen feleségül vesszük, válasszon közülünk!

A százados szikrázó szemekkel fordult a leányhoz:

– Nos, válassz, kihez akarsz feleségül menni? Meg lehetsz elégedve, nagy a választék!

– Ahhoz akarok tartozni, aki először választott engem!

– Nautushoz?

– Nem!

– Hát akkor kihez?

– Az Istenhez.

A századosnak most már elfogyott a türelme. Nagyot ordított és kiadta a parancsot:

– Azonnal lefejezni!

A katonák megkövülve álltak a fal mellett.

– Mozgás, mozgás, kutyák, nem hallottátok a parancsot?

Senki sem mozdult. A százados arca vörös lett a dühtől.

– Nautus, te fogod lefejezni! Lorius fog segídezni! És a többiek mind, akik feleségül kívánták a leányt.

A katonák törvénye az engedelmesség. A nap forrón égette Róma háztetőit. A vízfordó rabszolgák hátán verejték csorgott és a korbácsütések nyomán vér serkent a hátukból. A katonák szemében könnyek csillogtak. Ágnes életét áldozta keresztény hitéért.

Nyolc ministráns meghal a városért (Bátorság)

A fiúk a templomtoronyban nézelődtek a hunok tábora felé.

– Épp itt az ideje, hogy lemenjünk a sekrestyébe – jegyezte meg Memorius!

– Hadd nézzek még egyszer ki az ablakon – toladott előre Félix, a főministráns.

– Mennyi sátor! És ott középen az a nagy, bizonyára Attila lakosztálya?!

– Vajon valóban olyan kegyetlen, mint beszélük?

– Meghiszem azt. Nem kímél az senkit. Emberei mindenkit lekaszabolnak, aki útjukba kerül.

– Nagybácsikám is szörnyű dolgokat mesélt róluk – jegyezte meg Félix. – Még szerencse, hogy tegnap minden katona elhagyta a várost. Így talán Attila megkíméli a város lakóit.

– És ha nem kegyelmez meg? Ha . . .

– Gyere gyorsan, már kezdődik a prédikáció!

A két ministráns lesietett a sekrestyébe. A püspök atya a városra váró veszedelemről beszélt.

„A ránk váró csapást és szenvedést fogadjuk úgy, mint bűneink büntetését. Természetesen emellett kérjük Istenünket, hogy legyen irgalmas irántunk! Bár csak lennének szentek közöttünk, akikért Isten megkegyelmezne városunknak! Vagy legalább hősök lennének, akik életük árán is megmentenék városunkat . . .”

Memorius kipirult arccal hallgatta a püspök atya szavait. Úgy érzi, hogy minden szava neki szól. Hiszen kinek kell szentnek és hősnek lenni, ha nem egy ministránsnak, aki a szent áldozatnál teljesít szolgálatot? Kinek kell hősnek lenni, ha nem neki, aki néhány hónappal ezelőtt bér mátkozott? Azonnal el is határozza, hogy elmegy Attila táborába és kegyelmet kér Troyes városa számára.

Mikor a püspök atya befejezte prédikációját, a kis Memorius eléje állt a sekrestyében. Elszánt hangon mondotta:

– Attilához akarok menni, hogy kegyelmet kérjek városunk számára.

Közben a többi ministráns is összesúgott, rájuk is átragadt Memorius bátorsága. Egymás után lépnek a püspök atya elé: én is, én is, én is . . .

Most ott állnak mind a nyolcan és a püspök atya büszkén néz reájuk.

– Tudjátok-e, hogy milyen vakmerő és veszedelmes dologra vállalkoztok? Könnyen életetekkel fizethettek.

Néhány felnőtt elsötétült arccal néz a fiúkra. Szörnyű még elgondolni is, ilyen fiatalon meghalni!

A fiúk azonban mindenre elszántan állnak a püspök előtt. Ő pedig mindegyiket magához öleli és könnyezve adja reájuk áldását.

Közben a sekrestyés előveszi a legszebb ministránsruhákat, mert hamarosan kezdődik a szentmise. Ők nyolcan ministrálnak. Áldozáskor mindnyájan magukhoz veszik az erősek kenyerét, Jézus szent testét. Krisztus testét! Ezekkel a szavakkal teszi a tiszta gyermekajkakra a püspök a Legszenetebbet. A nép csodálkozva hallgatja, amikor a püspök atya a mise végén elmondja a gyermekek elhatározását. Imádkozva és sírva kíséri el őket mindenki a városkapuig. Ragyogó szemekkel lépked Memorius legelől, kezében az aranyos kereszttel. Megindulnak a hunok tábora felé.

Attila előtt elmondják jövetelük célját. Kegyelmet kérnek városuk számára... A vezért azonban rossz kedvében találják. Attila alig várja már, hogy megrendezhesse újabb vérfürdőjét és tűzbe borítsa a várost. Egy intés és a vad katonák éles kardjukkal levágják mind a hét ministráns fejét. Csak Memoriust hagyják életben és visszazavarják a városba ezzel az üzenettel: Attila jön...

A vad ázsiai katonák az aranyos keresztert verekednek. Memorius védeni próbálja. Ekkor aztán egy gyilkos kard az ő életének is végét vet.

– Vigyétek a városkapuhoz – parancsolja katonáinak. Mire beesteledik, katonái élén megindul a város ellen. A kapuban a püspök várja teljes püspöki öltözetben. Szigorúan így szól Attilához:

– Nem szégyellsz átlépni ennek az ártatlanul meg-

gyilkolt gyermekeknek a holttestén? – Néhány percig a hun király mereven néz a holttestre.

– Valóban ártatlanok voltak – gondolja magában.
– Vajon milyen jogon ölettem meg őket?

– Bizony Attila, szégyenkezhetsz a kisfiúk bátorsága láttán!

Visszarántja lova zabláját és így szól a körülállókhoz:

– Nem bántjuk a várost! Tovább megyünk!

A megmenekült város lakói a Te Deum hangjai mellett vitték végig a város utcáin a hős ministránsok holttestét. Mint városuk megmentőjét ünnepelték őket.

Gellért püspök példája

(Vértanúság)

Szép, felejthetetlenül szép volt a bérálás napja. Jancsi szinte úszott az örömben és boldogságban. Új ruhában, tiszta lélekkel térdelt a püspök úr elé. Mikor rákerült a sor, erősebben dobogott a szíve. Milyen jó volt most, hogy mögötte állott bérmaapja és jobb kezét a vállára tette. Mikor a püspök úr megkente homlokát a szent krizmával, érezte, most valami nagy dolog történik. Hogy is mondta a hitoktató atya? A bérálás szentségében a Szentlélek megerősít minket, hogy hitünket bátran megvalljuk és szerinte éljünk.

Odahaza ünnepi ebéd fogadta. Bérmapapája, Pista bácsi egy hatalmas tortával kedveskedett neki. Jancsi öröme azonban akkor lett teljessé, mikor Pista bácsi bejelentette, hogy holnap felviszi magával Budapestre.

– Nagyszerű lesz – lelkesedett Jancsi – és örömeiben körültáncolta a szobát. Másnap kora reggel indultak. Szép volt az utazás, de még szebb a megérkezés. Járt ugyan már Pesten, de akkor még kicsi volt. Most azonban már nagy fiú, hiszen meg is bérálkozott.

Nem akarom most elmondani nektek, hogy merre járt és mi mindent látott Jancsi Budapesten. Csak egyet említek meg. Az egyik délután bérmaapijával fölsétáltak a Gellérthegyre. Lefelé jövet a Gellért-szobor felé vezetett útjuk. Mikor ezt Jancsi meglátta, fölkiáltott:

– Pista bácsi, milyen szobor ez itt?
– Hát te ezt nem tudod?
– Nem!
– No, akkor menjünk közelebb hozzá. Ez a szobor Szt. Gellért püspököt ábrázolja, akit a pogány magyarok öltek meg.

– Mikor történt ez?
– Bizony már nagyon régen. Nem sokkal első királyunk, Szt. István halála után. Több mint kilencszáz esztendeje ennek.

– Miért ölték meg őt a pogányok? Ezt akarom most neked elbeszélni. Mindenekelőtt tudnod kell, hogy Szt. István királynak nem volt örököse. Szt. Imre herceg, a király egyetlen fia, fiatalon életét vesztette egy vadászat alkalmával. Így a szent király halála után, István unokaöccsét, a velencei származású Pétert választották királlyá. Ő azonban léha életével és az idegenek túlzott pártolásával magára haragította a nemzetet. Elűzése után Aba Sámuel lett a király, de az ő uralkodásában sem volt köszönet. Nagyon kegyetlen ember volt és 1044 nagyböjtjén ötven nemes embert megöletett Marosvásárhelyen. Gellért püspök ezt nyilvánosan szemére is vetette Aba Sámuelnek. Az ő bukása után, német segítséggel újra Péter foglalta el Szt. István trónját. Ez a szerencsétlen ember semmit sem tanult a múltból és ott folytatta léha életét, ahol három évvel ezelőtt abbahagyta. A nemzet ezért hamarosan föllázadt ellene. A lázadók vezére a pogány Vata lett és célul tűzték ki a kereszténység elpusztítását is. Igen sok keresztényt meggyilkoltak és megkezdték a templomok lerombolását.

– De hát kik csinálták ezt? – szólt közbe Jancsi.

– Hát a pogány magyarok, mert ilyenek is voltak még az országban. Hiába keresztelkedtek meg Szt. István alatt, szívükben sokan pogányok maradtak.

Ilyen viharos körülmények közepette érkezett el pünkösöd ünnepe. A nehézségek ellenére nagy számban töltötték meg a hívek a marosvásárhelyi székesegyházat. A szentmise után a város püspöke, Szent Gellért szolgáltatta ki a bérálás szentségét. Beszédet intézett híveihez és a bérálkozókhoz:

„Farkasok törtek Isten egyházára, eljött a megpróbáltatás órája. Nekem hamarosan Fehérvárra kell utaznom. Sokan visszatartanak és azt mondják, ne hagyjam el a várost. Igaz, veszélyes manapság az utazás, de a jó pásztornak, ha kell, életét is föl kell áldoznia a nyájáért. Ma valamennyien, akik megbérálhóztatok, az Úr Jézus katonái lettetek. Az egyház számít a ti hűségetekre és helytállástokra. Imádkozzatok értem is, hogy a Szentlélek adjon erőt gyenge testemnek és Benne bízó lelkemnek . . .”

A hívek imája elkísérte az ősz főpásztort útjára és szerencsésen meg is érkezett Fehérvárra. Itt hallották a hírt, hogy Endre és Levente hercegek, Lengyelországból jövet, holnap érkeznek Budára.

– Nagyon kell igyekeznünk – mondotta Szolnok ispán –, ha holnap Budára akarunk érní. Már csak Bőd püspök hiányzik.

– Ő sem késhet sokáig – mondotta szelíden Gellért püspök. – Ha kell, éjszaka is utazhatunk, hogy mielőbb Budára érvünk és találkozassunk a hercegekkel. Bízom abban, hogy védelmére kelnek a keresztény hitnek.

Végre délfelé megérkezett Bőd püspök is. Most már indulhattak. Sok buzgó és keresztény katona lóra szállt, hogy elkísérjék a püspököket. Az ország tele volt portyázó pogányokkal, akik különös előszeretettel vetették magukat az egyház papjaira.

Gellért püspök szomorúan nézte a kocsiból az ismerős vidéket. Harminc éve már, hogy itt él ezen a földön, mely idejövetelekor még csaknem teljesen

pogány volt. Milyen kifürkészhetetlenek a Gondviselés útjai! Ki gondolta volna, hogy szülővárosából, a szép Velencéből valaha is ide kerül a pogány magyarok közé! Mintha tegnap történt volna! A Szentföldre igyekezett, de hajójuk viharba került: Szt. András szigetére vetődtek és itt találkozott Rozin pannonhalmi apáttal. Ő hívta Magyarországra. Azóta mennyi minden történt! Lelki szemei előtt elsuhanak a királyi udvarban eltöltött évek. Láta a szent királyt, amikor ott álltak Imre herceg ravatala előtt. Hogy megszorította a haláleset, de mégis milyen megadással viselte el egyetlen gyermekének elvesztését.

Lassan beesteledett. Szolnok ispán a püspök kocsi-jához lépett.

– Püspök atyám! Ma már nem megyünk tovább. Megállunk és megvárjuk a reggelt.

Gellért püspök felrezzent álmodozásából.

– Hol vagyunk?

– Dióson. Itt megalszunk és kora reggel beme-gyünk Pestre, amely már nincs messze innen.

Megvacsoráztak. Nem sokat beszéltek. Zivataros időben legszívesebben csak Istennel beszél az ember. Ezt tette Gellért püspök is társaival együtt. Imádkoztak.

Nem is tudta, meddig virrasztott és fohászkodott.

„Ó Uram, mentsd meg a zsenge magyar kereszténységet! Emlékezz István király sok-sok fáradozására és a jámbor magyarok imájára. Igaz, bűnösök vagyunk és megérdemljük a ránk mért büntetéseket. De Te nemcsak igazságos és büntető, hanem irgalmas és megbocsátó Isten vagy. Látod, Uram, én már öreg vagyok, nem sokat ér az életem. De ha elfogadod, följajánlom Neked életemet véres áldozatul. Egész életemben Érted éltem, engedd, hogy Érted hallhassak meg.

Kora hajnalban fölkeltek a püspököt:

– Nemsokára indulunk, atyám, készülj fel az útra!

– Igen, igen, de először még misézni szeretnék!

A szentmisén valamennyien megáldoztak.

Ite, missa est . . . Menjetek, menjünk, vége a misének. Jöjj el Szentlélek Isten, erősítsd meg híveid lelkét . . . Én úgy érzem, hogy ma, igen még ma, valamennyien elnyerjük a vértanúság koronáját.

Mindenki megdöbbenve hallgatta Gellért püspök jövődölését.

– Nem kell aggódni püspök atyák, mi is itt vagyunk – mondta Szolnok ispán és katonáira mutatott.

– Óh, hagyjátok csak a kardot! Hiszen ti is tudjátok, hogy Urunk Jézus eltétette Szt. Péterrel is.

Pista bácsi most elhallgatott. Föhlállt és maga mellé vonta Jancsit.

– Látod ott az Erzsébet-híd budai hídfőjét?

– Igen, igen!

– Nos, amikor a püspök urak ide érkeztek kíséretükkel, hangoskodó pogányokkal találkoztak.

– Hé emberek! Püspökök ülnek a kocsiban! Ők hozták ránk az idegeneket! – kiáltotta egy durva hang.

– Ők haragították ránk a Hadurat és a gonosz szellemeket.

– Rajta hát, végezzünk velük, mert ravasz beszédükkel még majd maguk mellé állítják a közeledő hercegeket.

És már repültek is a kövek. Bőd püspök volt az első áldozat. Beszter püspök is súlyosan megsebesült. Gellértet azonban elkerülték a kövek. Ő egész idő alatt imádkozott a pogány magyarokért és reszkető kezével áldást hintett rájuk. Erre a pogányok még dühösebbek lettek. Kirántották a kocsiból és magukkal hurcolták.

– Hozd ide azt a kordét! Igaz, hogy csak két keréke van, de azért elkocsikázhatsz rajta a másvilágra – kiáltotta gúnyosan, nagy hahota közepette az egyik pogány.

– Kötözzétek rá, hogy útközben le ne essék!

Ezután a kocsit felhúzták a hegyoldalba. Mikor már jó magasra értek, a mélységbe taszították.

A püspök mosolyogva ment a halálba. Régi vágya, íme beteljesült. Az ég angyalai készíthetik a vértanúk koronáját. A rettentő zuhanás után még mindig volt benne élet. Ezért az egyik pogány magyar lándzsát szúrta szívébe és fejét egy kiálló kősziklán összetörte.

– Ó, ez borzalmas lehetett! – mondta sápadt arc-cal Jancsi és szemét a szoborra emelte.

Hosszú élete folyamán bizonyára Gellért püspök is sokakat megbérmált és megerősített a Szentlélek kegyelmével. Isten megadta neki a kegyelmet, hogy elsőik között menjen a hithűsége... Neki és a nyomdokába lépő hősöknek köszönhetjük, hogy a Szentlélek Isten ma is leszáll a magyar fiúk és a magyar lányok lelkébe. Hogy tovább őrizzék, megvallják és megvédjék azt a hitet, melyért Gellért püspök életét áldozta.

Egy püspök prédikálni tanul

(A bérmálás)

1875 pünkösd hetében Maigret püspök Kileuea gözös fedélzetén Molokai felé tartott. Ragyogóan sütött a nap és aranyra festette a tenger hullámain. A püspök mereven nézett a sziget barátságtalan, fekete hegyeire, mely egyre közelebb ért hozzájuk. Jól tudta, mi vár rá a fekete hegyek tövében. Az egész földkerekségen nemigen találhat az ember ehhez hasonló iszonyatos helyet. Molokai a halottak szigete. Lakói mind belpoklosok, kivéve lelkiatyjukat, Damján atyát, akit a püspök két éve küldött a szerencsétlenek lelki gondozására.

Hangos éljenzés fogadta a főpásztort, amikor part-ra szállott.

– „Aloha! Aloha maikai!” – kiáltották a Déli-tenger barna lakói köszöntésüket. Trombiták harsogtak, dobok és fuvolák hangja hallatszott. Azután a

bélpoklos fiúk énekkara a Benediktuszt énekelte: „Áldott, ki az Úr nevében jön!”

Meglepetve állt meg a püspök. Ilyen fogadtatásra nem volt elkészülve azon a szigeten, amely két évvel ezelőtt még a kétségbeesés és a borzalom tanyája volt. Csodálatos változás történt, mióta pap van a szigeten és segít a bélpoklosoknak a kereszthordozásban.

Damján atya a püspök elé lépett, letérdelt előtte. Azután hívei felé fordult és hangos szóval kiáltotta:

– Itt van gyermekeim a ti atyátok!

– „Aloha, aloha, maikai!” – kiáltották a bélpoklosok teljes erejükkel.

– Ez nem is Molokai már, a halál szigete – mondta megrendülve a püspök.

– Megtanítottam őket arra, hogy az életük nem reménytelen és övék lehet a Szentlélek öröme. Amint azonban látja, bőven van részük a szenvedésben és rászorulnak arra a vigasztalásra, amit a püspök atya szándékozik kiosztani közöttük.

Amint a püspök közelebb lépett, megcsapta orrát a rothadó hús szaga. A bélpoklosok ujjongtak az örömtől, jóllehet arcukat borzalmas sebek csúfították és soknak szemürege üres lyuk volt csupán.

Félelmetes körmenet volt az, amely a püspököt a Filoménáról elnevezett kápolnához kísérte. Lassan, ijesztő lassan haladtak előre. Sok bélpoklos megcsontult végtagjaival alig tudta vonszolni magát. A vakok botjaikkal tapogatóztak. A sánták egy-egy erősebb társuk karjába kapaszkodtak. A kápolnában, mely zsúfolásig megtelt, borzalmas volt a bűz. Hiába nyitottak ablakot, a levegő oly rossz volt, hogy a püspök azt hitte megfullad. Mily csodálatos ez a holland lelkiatya, aki már két éve él a poklosok között.

Maigret püspök erőt vett undorán és a szerencsétlen emberek nyomorúságán megindulva, így beszélt hozzájuk:

– „Szegény gyermekeim! Eljöttem hozzátok, akik annyira rászorultok a vigasztalásra. A kereszt, amit hordoztok, Jézushoz tesz hasonlóvá titeket. Szenve-

déstek által közel vagytok Szentséges Szívéhez. Közöttetek lakik, látja áldozatokat és hallja imáitokat. A mai napon különleges vigasztalásban akar részesíteni. A Szentlelket küldi el, a betegek vigasztalóját, a szegények atyját. Az ő kegyelméből nyertek majd erőt szerencsétlenségetek türelmes elviseléséhez.

Lélegzet-visszafojtva hallgatták a belpoklosok főpásztoruk szavait. Sokak szemében könnyek csillogtak. Nem, ők már nem voltak olyan elhagyottak, mint akkor, midőn nem volt lelkipásztoruk. Közöttük lakik az Üdvözítő, és ma a Szentlélek költözik a lelkükbe.

Ezután a molokai belpoklosok sorban a püspök elé léptek, hogy megkenje őket az üdvösség krizmájával. Némelyik arcán még annyi ép, egészséges helyet sem talált, ahol a szent balzsammal megjelölje a bér málkozót. Jöttek a gyerekek, fiúk és leányok, akiknek fiatal arcát elrútította a betegség. Azután következtek a felnőttek: botra támaszkodva, a vakok a látók által vezetve. Némelyiket hordágyon hozták az oltár elé, mivel kezük és lábuk már teljesen elsorvadt. Ennek ellenére mindegyik arcon az ünnepi óra öröme ragyogott.

A bér málás végeztével a püspök meglátogatta Damján atya árvaházát. Félelem nélkül szorongatta a feleje nyújtott, megcsonkult kezeket. A gyermekeknek meg kellett tanulniuk, hogy undorító betegségük ellenére őket is szeretik.

Meghatódott szívvel szólt hozzájuk, a részvét és szánalom hangján vigasztalta őket.

Mikor elhagyta az árvaházat, egy vak fiúcska futott utána. Megrángatta a püspök lila reverendáját és ezt suttogetta:

– Atyám, valamit mondanom kell neked!

– Mit akarsz mondani? – kérdezte a püspök meglepetve.

– Azt akarom neked mondani, hogy ma nem jól prédikáltál és mindaz, amit nekünk mondottál, hamis volt.

– De hát miért? – kérdezte Maigret püspök csodálkozva.

– Te minket szegényeknek és szerencsétleneknek neveztél, mert bélpoklosok vagyunk. A mi lelkiatyánk azonban arra tanított minket, hogy a lelkünk egészen tiszta és egészséges! Hogyan nevezhetsz akkor minket szegényeknek és szerencsétleneknek?

Meglepetve nézett a püspök a fiúcskára, aki vak szemcít ráemelte.

– Nem, nem – folytatta a fiúcska – mi nem vagyunk szegények! A mai napon megkaptuk a Szentlelket. Isten lakik bennünk és akiben Isten lakik, azt nem mondhatod szegénynek. Bizonyára már régen bér málkoztál püspök atya!

– Ó igen, több mint ötven éve!

– Gondoltam, intett a vak fiúcska. Ezért kérni fogom a Szentlelket: világosítsa meg értelmemet, hogy jól tudj prédikálni és többé ne mondd szegényeknek a bér málkozókat. Mindennap erre kérem majd a Szentlélek Istent, aki most a szívemben lakik.

– Ezt helyesen teszed, kedves és boldog gyermekem – válaszolta a püspök megindultan.

– Akkor rendben van – mondta a fiúcska – és elment.

– Olyan tanítást adott nekem ez a gyermek – mondta a püspök Damján atyához fordulva –, amit sohasem fogok elfelejteni. Úgy látom, hogy az ön gyermekei alapos előkészítésben részesültek és ön többet tud, mint a püspöke.

– Már két éve vagyok itt, de ehhez hasonlót én sem hallottam. Egészen csodálatos, hogy a Szentlélek mennyire meg tudja vigasztalni beteg gyermekeit. Érdekes, hogy a vakok a legboldogabbak! Úgy látszik, hogy lelki szemükkel jobban meglátják az Isten titkait, mint a testi szemmel rendelkező látók.

– Életemben már sokat tanultam – válaszolta a püspök. Sok könyvet olvastam a Szentlélek Isten kegyelméről. Ez a fiú azonban az összes könyveket fő-

lőlmulta. A mai nap életem legtanulságosabb napjai közé tartozik.

(W. Hünermann)

Egy bátor bér mátkozó

1939. év tavaszán történt egy németországi városkában. A hitoktató atya éppen a bér mátkásra készülő leányokat és fiúkat vizsgáztatta.

– Ki szolgáltatja ki a bér mátkás szentségét? – kérdezte az atya.

– A püspök – felelte egy szőke hajú leányka. De a pápa a bér mátkási hatalmat megadhatja az áldozópapoknak is.

– Atya kérem – szólt most egy kisfiú kérdés nélkül – biztos tetszik lenni abban, hogy holnap a megyéspüspök jön el hozzánk? Hátha csak a segédpüspököt küldi el?

– Légy nyugodt Lajcsi – mosolygott a hitoktató, a püspök úr személyesen jön el. Hogy is hívják őt?

A gyermekek sorban jelentkeztek, majd az atya intésére kórusban felelték:

– A mi püspökünket Galeni Kelemen Ágostonnak hívják.

– Igaz, hogy Münsterben betörték lakóházának összes ablakait? – kérdezte Pista.

– Sajnos igaz – mondotta az atya –, mert az egyház ellenségei különösen haragszanak a mi püspökünkre, mivel bátran harcol az egyház jogaiért.

– Zászlót szabad-e kitűzni az ablakba, ha a püspök úr jön? – kérdezte egy leányka.

– Nem, csak a templomot szabad fellobogózni. Minden más tilos!

– Nem mennek a lovasok és kerékpárosok eléje? – kérdezte egy fiúcska.

– Nem, ezt sem szabad megcsinálni. No, de folytassuk tovább a vizsgát: milyen hatásai vannak a bér mátkásnak?

– A bérmálás szentségében – felelte Lajcsi – a Szentlélek megerősít minket, hogy hitünket állhatosan megvalljuk és hitünk szerint élünk.

– Igen, mondotta az atya, a bérmálás szentsége által Krisztus katonái lesztek. Ma még csak a püspöki ház ablakait verték be, de lehet, hogy holnap már börtönbe zárják a püspök atyát. Lehet, hogy eljön az idő, amikor nem lesznek papok. Nektek azonban ennek ellenére is ki kell tartanotok szent vallásunk mellett! Megértitek ezt?

– Igen! – megértjük! – felelték kórusban a gyerekek.

Mikor a vizsga után a két jóbarát, Gyurka és Laci hazafelé mentek, a háziasszonyok mind az ablakokat tisztították. Az egyház ellenségei megtiltották, hogy zászlóval díszítsék fel a házakat, de azt már nem tiltotta meg a Gestapo, hogy tiszta ablakokkal várják a püspök urat.

– Van egy pompás ötletem! – kiáltott fel hirtelen Gyurka. Ezzel odalépett az egyik asszonyhoz és így szólt hozzá:

– Van önnek szőnyege?

– Minek az neked? – kérdezte csodálkozva a néni. Csak nem akarod helyettem kiporolni?

– Nem, erre nekem most nincs időm, de egy jó tanácsot adhatok! Zászlót nem szabad kitűzni a házakra, de a szőnyegeket ki lehetne tenni az ablakokba.

– Teringettét! Egész okos fiú vagy! Ezt megmondom a szomszédasszonyoknak is! . . .

A két fiú továbbment és a vasúti átjáró hídján egy felírást vett észre. Ez volt felírva: Kelemen Ágoston, itt nem szívesen fogadnak téged! . . .

– Hát ehhez mit szólsz? – kérdezte Gyuri a barátját. A püspök úr biztosan meglátja és bántani fogja ez a hazugság.

– Tudod mit? Este eljövünk, hozunk egy létrát és a nemet befestjük és akkor a felírat majd így szól: Kelemen Ágoston, itt szívesen fogadnak téged!

– Pompás ötlet, lelkesedett Laci. Estére a két fiú

szerzett egy hosszú létrát, festéket, ecsetet. Gyurka áthúzta a nemet és helyette ezt írta fel: nagyon!

– Siess, siess, szólt letről Laci, mert egy mozdony jön errefelé!

Azonban már késő volt! A mozdony ellökte a létrát és Gyurka leesett a tetejéről. A mozdonyvezető mérgesen kiabálta:

– Miféle disznóságot csináltok itt?

Ekkor Laci felmutatott a kijavított felíratra. A jószívű mozdonyvezető mindent megértett. Közben Gyurkát felsegítették. A bal karja eltört. Elvitték mindjárt a kórházba, ahol gipszbe tették. Az ágyban azonban sehogy sem tudták visszatartani. Másnap ott volt a templomban, mikor a püspök urat fogadták. A város virággal volt díszítve és szőnyegek lógtak az ablakokból. Közben a püspök úr megérkezett és megakadt a tekintete a törött kezű Gyurkán. Mosolyogva kérdezte:

– Mi történt a karoddal, hiszen még nem érik a cseresznye?

Gyurka elpirult és helyette Laci barátja válaszolt.

– A püspök atya bizonyára látta az állomás előtti híd felíratát.

– Ó igen! – válaszolta Kelemen Ágoston – ez volt fölírva: Kelemen Ágoston itt nagyon szívesen fogadnak.

– De eredetileg más volt odaírva – mondotta Laci. Gyurkával ugyanis a „nem szívesen”-t „nagyon szívesen”-re javítottuk ki. Ő végezte a festést és egy tehervonat mozdonya fellökte a létrát, akkor törte el a karját.

A püspök úr meghatódva hallgatta a történeteket és Gyurka vállára tette a kezét:

– Fiam, ezt te értem tetted?

– Püspök úr – válaszolta az ifjú bér málkózó –, Önért még a többi csontomat is kockára tenném!

Ezután bevonultak a templomba, ahol megkezdődött a bér málkálás. Mikor Gyurkára került a sor, a püspök különös hangsúllyal mondotta a bér málkózó

szavakat: Megjelöllek a kereszttel és megerősítek az üdvösség krizmájával: az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Azután gyengéden megérintette az arcát és azt mondotta: Béke veled!

Mikor kimentek a templomból, Gyurka minden fájdalmát elfelejtette. Az ebédnél pedig így szólt a püspök papjaihoz:

– Münsterben fiatal fiúk verték be ablakaimat. A Gestapo mindent elkövet, hogy megkeserítse életemet. Ez a fiú azonban – aki miattam eltörte a karját – minden szomorúságomért kárpótolt és megvigasztalt.

(W. Hünermann)

Az október szüzek lámpája

(A Szentlélek temploma)

Istenem, de utálatos – gondolta magában Erzszi, amikor a kis Mária először jelent meg az osztályban.

Valóban az új leánykát senki sem mondhatta szépségnek. Haja vörös, arca tele szeplőkkel és meglehetősen nyúlánk a teste.

Olyan, mint a pisai ferde torony – mondta nevetve Erzszi szomszédjának.

Ezenkívül Mária a tanulásban is meglehetősen gyenge volt. Szorgalma ellenére sem tudta a többieket utolérni.

– Kár volt neki idejönni, inkább maradt volna ott, ahol eddig volt – mondta hazafelé menet Erzszi barátnőjének, Katinak.

– De hát honnan is került hozzánk? – kérdezte Kati.

– Valahonnan Keletről. Sziléziából vagy Lengyelországból. Pontosan nem is tudom. Ő is egy menekült gyermek a sok közül.

– Azt hiszem, nemigen akad majd barátnője. Milyen lehetetlen a ruhája és a frizurája! Nincs semmi ízlése és semmi fogalma a divatról. Bezzeg ő nagyon jól értett mindenhez. Hetenként többször is eljárt a

moziba. Itt alaposan megfigyelte, miképpen öltözködnek és fészülködnek a filmszínésznők. Otthon a tükör előtt őket igyekezett utánozni. Jóllehet mindössze 14 esztendő volt, gyakran használt ajakpirosítót és a körmeit is kilakkoztatta.

– Haladni kell a korrall – magyarázta édesanyjának, aki eleinte nem akart beleegyezni a lányka cico-mázásaiba. Mivel azonban büszke volt lánya szépségére, végül hallgatólagosan beleegyezett és megbírátkozott a kislány divatozásával.

Az egyik hittanórán frissen lakkozott körmökkel jelent meg és ezt észrevette a hitoktató atya.

- Mi az, talán beteg vagy Erzsikém?
- Miért tetszik ezt gondolni, káplán atya?
- Azt hittem, hogy szájszél- és körömfájásod van.

Erzsi erre igen dühös lett és azzal nyugtatta meg magát, hogy ez egy falusi papnak a maradisága csupán.

– A moziban még a káplánok is elegánsak – magyarázta barátnőinek –, de a mi hitoktatónk egy szörnyeteg!

A fiatal papnak, akiről ilyen lesújtóan nyilatkozott, nem kis gondot okozott beképzelt tanítványa. Legjobban az bántotta, hogy oly szeretetlenül viselkedett a menekült leánykával; Máriával szemben. Azt azonban örömmel vette észre, hogy Klári rokonszenvez az új kislánnyal. Emiatt szemrehányást is tett neki Erzsi.

– Nem az számít, hogy milyen valakinek az arca – védekezett Klári. Máriának van egy kis húgocskája, akire ő vigyázz, mert beteg az édesanyjuk.

Ebben az időben történt, hogy megkezdődtek a bérnialkításra előkészítő oktatások. Erzsi is bérnialkító akart és örült annak, hogy az oktatásokat nem a káplán, hanem a plébános atya tartja. Az első órán az okos és oktalan szüzek példabeszéde szerepelt.

Minden leány, aki vőlegényét várta, kifényesítette lámpáját – mondotta a plébános atya. Bizonyára szép, díszes lámpák voltak ezek és éppen az oktalan szüzeké volt a legszebb, alabástromból, aranyból vagy

ezüsből készítve! De a legfontosabbat mégis elfelejtették. Díszes lámpásukba nem öntöttek olajat. Pedig hát mit ér egy olyan lámpa, amelyik nem ég? Ezek minden bizonnyal üresfejű leányok voltak! Az okos szüzek lámpái lehet, hogy egyszerűbbek, de színig tele voltak olajjal. Mikor közeledtek a vőlegények, meggyújtották lámpásaikat, melyek úgy ragyogtak az esti sötétben, mint égen a csillagok.

Ekkor az oktan szüzek kérni kezdték őket, hogy adjanak egy kis olajat az ő lámpásaikba is. Mivel azok félték, hogy nekik is kevés marad, ezért társaikat az üzletbe küldték, hogy ott vásároljanak. Mondanom sem kell, hogy hiába mentek, mert a kereskedők már régen bezárták boltjaikat. Ráadásul mire visszatértek, bezárták a lakodalmas ház kapuját és hiába zörgettek, senki sem nyitott nekik ajtót.

– Mit gondoltok – folytatta a plébános atya – mit akar mondani ez a példabeszéd? Figyeljete csak, megmagyarázom nektek!

– A lámpa nem más, mint a testünk. Ez lehet szép, tiszta és díszes. De mindez mit használ, ha benne fény helyett sötétség tanyázik? Minden igazi szépség az ember lelkéből fakad. Mit használ, ha egy leányka kikeni, kifeni magát, de üres a lelke, mert hiányzik belőle a szeretet olaja?

Erzsinek fejébe szállott a vér. Vajon nem éppen neki szóltak a plébános szavai? De hát mit ért a plébános ahhoz, hogy miképpen kell öltözködni egy modern kislánynak?

– Ne higgyétek, hogy az egyház elhanyagolja vagy megveti az emberi testet. Senki sem becsüli oly nagyra a testét, mint éppen a keresztény. Hiszen testünk a Szentlélek Isten temploma. Ugye ti is tudjátok, hogy mit írt Szt. Pál apostol az emberi testről? Mondd csak el nekünk, Erzsike!

– „Hát nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és az Isten lelke lakik bennetek?” – válaszolta a leányka. Miért éppen engem szólított fel? – kérdezte magában gyanakodva.

A bérálás szentségében hozzátok – a lelketekbe – költözik a Szentlélek. Ezért úgy vigyázzatok testetekre, mint valami drága szentélyre! Tartsátok tisztán, amint tisztán tartjuk a templomot is. Föl is díszíthetitek, amint a templomot is földíszítjük.

Közvetlenül a bérálás előtt Mária megbetegedett. Szegény leányka túlfeszítette erejét és kórházba kellett szállítani. Csak most tudták meg osztálytársai, hogy beteg édesanyja helyett milyen megerőltető munkát végzett. A fiatal szervezet teljesen kimerült, állapította meg az orvos. Sürgősen szüksége lenne egy tengerparti üdülésre.

Egy alkalommal Klári unszolására Erzsi is meglátogatta beteg osztálytársát. Mária arca fölragyogott az örömtől.

– Te is eljöttél? – kérdezte csodálkozva a beteg.

– Hoztam néhány szál virágot – mondta zavartan Erzsi.

– Ó, nagyon köszönöm, hogy ilyen jó vagy hozzám!

– Nem, én eddig nem voltam jó hozzád, alig beszéltem veled.

– Ó igen, de hát én olyan szegény és csúf vagyok, te pedig olyan szép.

– Neked is szép szemed van és ez a fontos! A jövőben minden másként lesz.

S valóban így is történt. Erzsébet megváltozott. Nem üldögélt már minduntalan a tükör előtt. Egyszerűen öltözködött és nem lakkozta körmeit. Amikor osztálytársaival együtt színdarabot rendeztek, az okos és okatlan szüzekről szóló példabeszédet adták elő. A befolyt jövedelmet a beteg Máriának és édesanyjának adták, hogy azon elmehessenek a tengerpartra.

– Pompás leány vagy – mondta egy napon Erzsinnek a lelkiatya. Sajnálom, hogy annak idején száj- és körömfájósna mondtalak.

– Nem tesz semmit – nevetett boldogan a leány, már meggyógyultam.

Csak egy cirkuszbohóc

(Bérmaszülő)

A toronyóra éppen éjjeli tizenegyet ütött, mikor a plébános atya becsukta breviáriumát. Holnap bőven akad munkája, hiszen a püspök atya jön a faluba a bérmálás szentségének kiszolgáltatására. A plébános úr már a hálószoza felé indult, hogy nyugovóra térjen, mikor megszólalt az utcai csengő.

– Talán beteghez hívnak – gondolta és indult ajtót nyitni. De mennyire csodálkozott, midőn két gyermek lépett be a kapun. Egy fiú meg egy lány, akikről mindjárt látta, hogy nem az ő hívei közé tartoznak.

– Bocsánatot kérünk főtisztelendő atya, hogy ilyen későn zavarjuk – mondotta a vékony, fekete hajú, körülbelül 13 éves fiúcska. Látogatásunk oka az, hogy testvéremmel együtt szeretnénk holnap reggel mi is megbérmálkozni.

A plébános csodálkozva nézett a fiúra és a nem sokkal fiatalabb leánykára.

– Sajnos, már elkéstemek a jelentkezéssel – rázta meg ősz fejét a pap. De hogy is hívnak titeket és kik vagytok?

– Én Meisner Ferenc vagyok, a húgom pedig Roswita. Artisták vagyunk – tette hozzá büszkén.

– Mik vagytok?

– Artisták és Belloni cirkuszában dolgozunk. Ma volt a megnyitó előadás és azért jöttünk ilyen későn, mert a mi számunk a műsor végén van.

– És mit dolgoztok a cirkuszban? – kérdezte megzavarodva az ősz lelkipásztor.

– Holland lovasok vagyunk. Én egy bernáthegyi kutyák által húzott kocsin vonulok a porondra és egy tucat tejeskannát állítok fel. Ekkor jön Roswita egy pónilovas kocsin és a tejeskannákat kerülgetve kocsi-kázik. Persze egyet sem szabad fölborítani. Azután fölugrok a ló hátára, kézállást és egyéb mutatványt csinálok. Végül egy kettős szaltóval hátraugrom a kocsiba.

- A kettős szaltó hátrafelé igen nehéz, tette hozzá fontoskodva a leányka.

- Igen, és most egy kettős szaltóval beugrottatok a plébániára, mert holnap bér má lkozni akartok. De hát mit tudtok ti egyáltalán a bér má lásról?

- Mindent - válaszolta Feri határozottan.

- No, ezt majd meglátjuk. Ekkor a plébános vizsgáztatni kezdte a gyermekeket, akik minden kérdése-re tudtak válaszolni.

- Ktől tanultátok mindezt? - kérdezte végül csodálkozva. Talán van papja a cirkusznak?

- Ó dehogyis, a cirkuszunk bohóca tanított meg milderre minket.

- Egy cirkuszbohóc? Csak nem akartok velem tréfát űzni?

- A világért sem - válaszolta a fiú. Úgy van, ahogy mondom. Pontó úr, cirkuszunk bohóca készített elő minket a bér má lásra.

- Ktűnő bohóc, jól végezte munkáját, szeretném mieldbb megismerni!

- Ez nagyon jó lesz - kiáltott Roswita. Olyan pompás vicceket tud, hogy az ember halálra nevet-heti magát. Hozunk majd a plébános atyának tiszteletjegyet az egyik előadásra.

- Már negyven éve nem voltam cirkuszban - szólt mosolyogva a lelkipásztor.

- Akkor okvetlen el kell jönnie - mondta a kis Roswita. Vannak oroszánjaink is!

- Jól van gyerekek, de hát elvégeztétek-e a szentgyónástokat? Mert hát azt is tudnotok kell, hogy a bér má lás szentségét kegyelem állapotában szabad föl-venni.

- Vasárnap gyóntunk és áldoztunk - válaszolta a kislány.

- No ez rendben van, de egy kereszteleési igazol-ványra is szükség lenne.

- Az is itt van - mondotta az ifjú és elővette a zsebéből.

– Akkor semmi akadálya, hogy holnap reggel ti is megbérmálkozzatok. De van-e bérmaszülők?

– Jaj, vakarta meg a fejét a fiú – erről egészen megfeledkeztünk.

– Honnan szerzünk akkor bérmaszülőket?

– Megvan! – kiáltotta Feri – én megkérem majd a cirkuszbohócot, hogy legyen az én bérmaapám.

– Egy cirkuszi bohóc bérmaapa? Nem tudom, de ez nem egészen tetszik nekem.

– Ó, Pontó úr igen komoly és becsületes ember. Valójában egészen más, mint a cirkusz porondján.

– Rendben van, legyen ő a bérmaapád. De mi lesz Roswitával? Ki lesz az ő bérmaanyja?

– Talán a kötéláncosnő – indítványozta Feri.

– Ő evangélikus vallású – emlékezett Roswita.

– Akkor kit válasszunk? Talán a faluból valakit.

– Igen, igen, de hát ez is nehéz ügy. Hiszen a bérmaszülőnek az a kötelessége, hogy vigyázzon a bérma-gyermekére. De ha más megoldás nincs, mégis csak ennél kell maradnunk. Majd beszélek a házvezető-nőmmel.

Hamarosan előkerül a néni, de mikor meghallotta, hogy miről van szó, szinte halálra rémült.

– Nem, nem plébános úr – ez lehetetlen. Hogy én egy ismeretlen, cirkuszos gyereknek legyek a bérma-anya!

– De Roswita jó kislány és nem kell miatta szégyenkeznie! – próbálta meggyőzni a tiltakozó asszonyt a plébános.

A házvezetőnő azonban tovább ellenkezett és ekkor így szólt hozzá a lelkiatya:

– Akkor menjen Isten nevében aludni.

A kis Roswita csodálkozva nézett a távozó asszony után és ezt kérdezte megrémülve:

– Ha valaki cirkuszban dolgozik, az csak rossz lehet?

– Nem, nem, gyermekem, Anasztázia csak képze-lődik. Majd reggel én kerítek neked egy bérmaanyát. Most pedig ideje már, hogy aludni térjete.

Másnap reggel a gyermekek ünneplő ruhában, pontosan megjelentek a templomban. Eljött a bohóc is, aki örömmel vállalta Feri bérmaapaságát. A kis Roswitanak a sekrestyés felesége lett a bérmaanya.

Bérmálás után egy rózsafüzért ajándékozott a leánynak és megígérte, hogy mindennap imádkozni fog bérmagyermekeért.

Pontó, a cirkuszbohóc is ellátogatott a plébániára az ünnepség után. A plébános igen komoly és jószágos embert ismert meg benne. Maga a püspök úr is látni kívánta a különös bérmaapát.

– Kedves barátom – mondta neki, kezét nyújtva – a plébános atya mindent elmondott nekem. Ön a gyermekeket nagyon szépen előkészítette a bérmálásra. Vigyázzon továbbra is rájuk, ez az ön feladata. Én is imádkozom értük mindennap, hiszen ez is a püspök kötelességei közé tartozik. Tartsunk tehát össze és így munkálkodjunk együttesen a lelkek üdvösségén, én a püspök és ön . . .

– Én, a cirkusz bohóca – tette hozzá nevetve Pontó úr. Majd elmondotta, hogy a gyermekek édesapja is artista volt, de egy alkalommal lezuhant a magasból és meghalt. A halálos ágyán engem kért meg arra, hogy gondoskodjak gyermekeiről. Édesanyjuk szintén kötélháncos volt, ő is így halt meg.

– De hát nem lenne jobb, ha a gyermekek valami kevésbé veszélyes foglalkozás után néznének? – mondta a püspök. Úgy hiszem, hogy a cirkuszi élet sok veszélyt rejtget, mind a testük, mind pedig a lelkük számára.

– A gyermekek vérében benne van már a cirkusz szeretete és ebben találják örömeiket. Amíg azonban élek, mindig vigyázni fogok rájuk, erre szavamat adom.

A kis Roswita egy páholyjeggyel ajándékozta meg bérmaanyját; a sekrestyésné. A jó asszony el is ment az előadásra és könnyes szemmel gyönyörködött a kis Roswita, Ferenc és a bohóc mutatványaiban.

A későbbi évek folyamán Pontó Kristófnak alkal-

ma nyílt volna arra, hogy nagyobb cirkuszhoz szerződjék. A gyermekek kedvéért azonban inkább viszsamaradt. Hosszú éveken át atyai szeretettel gondoskodott róluk. Sajnos egy régi betegsége idő előtt a betegágyhoz szögezte. Rohamosan fogyott az ereje és amikor érezte a halál közeledését, így szólt véenceihez:

– Hamarosan eltávozom ebből a világból. Ha Isten is úgy akarja, akkor találkozom szüleitekkel. Remélem, hogy meg lesznek elégedve velem és veletek. Amennyire tőlem tellett, minden rossztól megóvtalak titeket. Mindig arra gondoltam, és ezt ti se felejtsetek el, hogy az artista mindig magán hordja a halottas ingét.

A beteg még mondani akart valamit, de hirtelen súlyos vérzés fogta el és elvesztette eszméletét. Többet már nem is tért magához és hamarosan meghalt.

Sírva álltak sírja mellett a fiatal artisták és utolsó üdvözlésként dobták virágukat a jó ember koporsójára. Úgy érezték, hogy második édesapjukat vesztették el.

(W. Hünermann)

Az első keresztyének

(Szentmise)

Az Úr Jézus fölment a mennyekbe. Apostolait és tanítványait azonban nem hagyta egyedül. Pünkösd ünnepén elküldte nekik a Szentlelket és ezáltal erőt és bátorságot öntött szívükbe. Ettől kezdve nem ismerték a félelmet. Bátran jártak-keltek az utcákon és az Úr Jézusról prédikáltak. Sokan hittek és megkeresztelkedtek. Mária, Jézus Anyja is az apostolokkal tartott. Segítette őket imádsággal és tanácsaival. Az első keresztyének nagyon szerették egymást. Jól tudták, hogy Jézust csak az szereti igazán, aki szereti felebarátait is. A szeretet volt az első keresztyének is-

mertetőjegye. Ezért egyre többen csatlakoztak hozzájuk.

Hetenként összegyűltek házaikban, hogy előkészüljenek a szent lakomára. Mivel az Úr Jézus vasárnap éjszaka támadt fel, a keresztények minden vasárnapot húsvétként ünnepeltek. Egy hétig tartó fáradságos munka után a vasárnap volt az a nap, mikor fel támadtak bűneikből és Jézussal egyesültek. Ilyenkor eljött közéjük az Úr valamelyik apostola vagy tanítványa is.

A vacsorára nem jött senki üres kézzel. Először imádkoztak, zsoltárokkal és szent énekekkel dicsérték az Urat. Azután a pap Jézusról beszélt nekik, az Úr életét és tanítását magyarázta. Megemlékezett az Utolsó Vacsoráról, melyen Jézus ezt mondotta: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Ezután Péter, János vagy munkatársaik, a papok kezükbe vették a kenyeret és a bort, amit a keresztények magukkal hoztak. Ez volt az ajándék, amit Istennek adtak. A pap megáldotta és Jézus testévé és vérévé változtatta. A hívek boldogan vették magukhoz lelkük táplálékát, az élet kenyerét. Az áldozás után nem mentek azonnal haza, hanem egy ideig még együtt maradtak. Elővették a magukkal hozott kenyeret, bort, gyümölcsöt, halat és vidám szeretetlakomát rendeztek. Egyszer majd a világ végén, amikor Jézus újra lejön a földre és megítéli az embereket, új eget és új földet, új paradicsomot terem. Akkor majd valamennyien Jézussal leszünk az örök élet lakodalman.

A földi élet azonban a harc és a küzdelmek ideje. Jézus testével táplálkozva, megerősödve tértek vissza a keresztények munkájukhoz. Zsidók és pogányok között éltek, de szavaikkal és tetteikkel mindenkinek hirdették a szeretet Isten-országát. A zsidók és pogányok között azonban sok keményszívű emberrel találkoztak. Nem akarták elhinni, hogy a keresztre szegezett Jézus az Isten Fia. Ezért üldözték a keresztényeket. Közülük sokat börtönbe zártak, megkínóztak, hogy ezzel hittagadásra kényszerítsék őket. A keresz-

tények többsége azonban hűséges maradt és inkább meghalt, semmit hűtlen legyen Jézushoz. Az első, aki életét áldozta az Úrért, Szt. István diakónus volt. A zsidó főtanács ítélte el, és ezért halálra kövezték. Mosolygó arccal és a gyilkosaiért mondott imádság közben halt meg. Példája erőt adott a többi kereszténynek is. Jézus tanítása gyorsan terjedt az akkor ismert világban. Az apostolok városról városra jártak és hirdették az evangéliumot. A római császárok nagyon haragudtak a keresztényekre. Féltették hatalmukat és magukat tartották istennek. Ezért azt hirdették, hogy a keresztények ellenségei az államnak, akiket börtönbe kell vetni és kivégezni. Így aztán életveszélyes dolog lett kereszténynek lenni. Sok hívőt keresztre feszítettek, lefejeztek, a vadállatok elé vették és halálra kínozták őket.

Vajon honnan vették az őskeresztények az erőt, a bátorságot, hogy nem ijedtek meg a haláltól sem? Magától az Úr Jézus Krisztustól, aki a szentáldozásban lelkük ételévé és italává változott. Mivel nem lehetett szabadon egybegyűlniök, föld alatti folyosókban, az úgynevezett katakombákban találkoztak. Itt tartották a szentmiséket és itt temették el azokat a vértanúkat is, akik életüket áldozták hitükért. Közöttük volt sok gyermek, ifjú és leány. Néhánynak talán a nevét is hallottátok: Tarzicius, Ágnes, Lucia, Ágota és Pancratiusz. Most Szt. Pancratiusról szeretnék beszélni nektek. Kisázsiaiban született, a szülei igen gazdagok voltak. Még egész fiatalon árvaságra jutott. Ettől kezdve nem érezte jól magát otthonában, elhatározta tehát, hogy körülnéz a nagyvilágban.

– Rendben van – mondotta nagybácsikája, Dionysios – elviszlek egy világ körüli útra. Van időnk és pénzünk, ezért jó lesz, ha tapasztalatokat gyűjtesz. Először Rómába utaztak, az akkori világ fővárosába. Ott éppen abban az utcában laktak, ahol Kornéliusz pápa lakott. A keresztények hamarosan felfigyeltek Pancratiusra. Elbeszélgettek vele és meggyőződhetek róla, hogy Pancratiusz igen jó és tiszta lelkű ifjú. Ezért

megismertették vele a keresztény hit igazságait és az egyik húsvét alkalmával megkeresztelkedett. Ettől kezdve az volt legnagyobb öröme, ha éjszakánként részt vehetett a titokban tartott szentmiséken és magához vehette az Úr Jézus szent testét.

Az egyik nap elfogták a katonák és Diocletianus császár elé hurcolták. Különös előszeretettel fogadta az előkelő ifjút és szinte mindent megígért neki, ha Krisztust megtagadja és áldozatot mutat be a bálványoknak. Pancratiusz azonban ezt mondta:

– Nem, erről szó sem lehet! Hogyan lehetnék hűlen Jézushoz, az én legjobb barátomhoz?

Tudta ő nagyon jól, hogy csak egyetlen út vezet az üdvösségre és ez Jézus útja.

A császár azonban csak nevetett Pancratiusz válaszára. Hiszen ez még gyerek és makacskodik, de majd megtöröm nyakasságát. Hiábavalónak bizonyult azonban minden csábítás és minden fenyegetés. Pancratiusz nem tárgyalt és a császár szemébe mondta:

– „A ti isteneitek értelmetlen és buta semmiségek. Csak egy Isten van és Jézus, akiben hiszek, Isten egyszülött Fia. Ő az egész világ és az én szívem királya is, akihez hű maradok.”

Ennek hallatára a császár dühbe gurult. Intett a hóhéroknak, akik megragadták az ifjút és kihurcolták a városból. Pancratiusz tudta, hogy halál vár rá. Szíve ennek ellenére tele volt örömmel és boldog volt, hogy meghalhat Jézusért. Így áldozta föl fiatal életét az ifjú Pancratiusz Krisztus királyért.

Egy jámbor asszony, Octavilla az éjszaka leple alatt elvitte a fiatal vértanú holttestét és eltemette. Jóval később Symmachus pápa egy szép templomot építtetett sírja fölé és minden esztendőben fehérvasárnap ide vonultak azok az ifjú keresztények, akiket húsvét éjjel kereszteltek meg. Ott vetették le fehér ruhájukat, a megszentelő kegyelem jelképét. Ott az ifjú vértanú sírja mellett újították meg keresztségi fogadalmukat.

Imelda, Jézus kis menyasszonya

(Szentáldozás)

Élt egyszer egy leányka, igen gazdag szülők gyermeke. Minden kívánságát teljesítették. Fényes palotában laktak, amit hatalmas park övezett, ahol szebbnél szebb virágok nyíltak.

Imelda – mert így hívták a leánykát – kedvére játszhatott és ugrándozhatott a szép virágoskertben s a zöld pázsiton. Mikor azonban eljött az este, édesapja térdére mászott és kérlelni kezdte, hogy meséljen neki valami szép történetet.

Leginkább Jézusról és a szentekről szeretett hallani. Olykor-olykor el is aludt édesapja karjai között. Ilyenkor édesapja levetkőztette és lefektette. Mikor másnap reggel Imelda fölébredt, szomorúan mondta:

– Miért nem keltettél fel tegnap este? Még el kellett volna mondanom az esti imádságot!

Imelda tehát igen jó és vallásos kislány volt, aki nem hadarta el az imádságát, hanem figyelmesen és összeszedetten beszélgetett az Úr Jézussal. Valahányszor a kápolna felé vezetett útja, mindig betért néhány percre és elmondotta mindazt Jézusnak, ami csak eszébe jutott. Mikor nagyobb lett, semmi fáradságot sem sajnált, hogy Jézusnak örömet szerezzen. Tizenegy esztendősen szülei elvitték az egyik kolostorba, hogy ott megtanuljon írni, olvasni, számolni és megismerkedjen szent hitünk tanításával. Eleinte nagyon nehéz volt távol lenni az otthonától. Hiányzott a szép park, de legjobban hiányoztak szülei. Gyakran gondolt otthonára és ilyenkor elszorult a szíve. Mikor azonban kiöntötte bánatát a szentségi Jézus előtt, mindig megkönnyebbült. Egyre jobban megszerette a kolostort. Itt mindig beszélhetett Jézussal, akit ő olyan nagyon szeretett. Mint az Úr Jézus kis menyasszonya élt a nővérek között és szívét egészen Neki ajándékozta. Hosszan imádkozott szobácskájában, gyakran elgondolkozott azon, hogy milyen jó és szép kereszténynek lenni. Ilyenkor gyorsabban

dobogott a szíve és nem győzött hálát adni a Jóistennek. Ha ablaka alatt kinyíltak a rózsák, arra gondolt, milyen szép lehet az Isten, ha ilyen szépek a teremtményei.

Az egyik nap meglátogatták szülei és akkor Imelda közölte velük, hogy ő többé nem akarja elhagyni a kolostort. Érti és tudja, hogy Jézus magának akarja őt. Soha, sehol se volt még olyan boldog, mint a kolostor magányában. Mikor ezt a jó szülők meghallották, először nagyon elszomorodtak. Hiszen Imelda egyetlen leánykájuk és mint ilyen, a kastély, a park, a birtok örököse. Mikor azonban látták leányuk boldogságát, nem ellenkeztek. Ennek szívből örült a kis nővére, hiszen most már egészen Jézusé lehetett.

Mikor éjszaka idején megszólaltak a harangok és a nővérek a templomba vonultak imádkozni, Imelda többnyire nagyon fáradt volt. Bizonyára ti is tudjátok, milyen nehéz kibújni a jó meleg ágyból. Sok gyermek jajgatni kezd ilyenkor és azt mondja:

– Ó, hadd feküdjek még egy kicsit! Imelda azonban nem így cselekedett. Jól tudta, ha Jézus hívja, erre a hívásra csak igennel szabad válaszolni, még akkor is, ha fáradt vagy álmos.

Imelda tizenkét esztendősen lett. Vidáman és boldogan végezte munkáját, imádságát és apró áldozatokkal kedveskedett a Jóistennek. Midőn a kedvesnővérek az Úr asztalához, a szentáldozáshoz járultak, a kis Imeldának a padban kellett maradnia. Akkor még, **nyolcszáz évvel ezelőtt a gyermekek csak tizennégy éves korukban járulhattak először a szentáldozáshoz.** Valahányszor Imeldának a padban kellett maradnia, így panaszkodott:

– Jézusom, milyen kár, hogy nem mehetek Hozzád és nem fogadhatlak a szívembe! Te bizonyára tudod, mennyire vágyakozom utánad! Jézus, Jézus jöjj hozzám! – mondotta és könnyes szemmel az oltárra nézett.

Az egyik nap, amikor a kis Imelda az ő nagy és forró vágyáról beszélt, a szentostyában lakozó Jézus

valóban elment hozzá. 1333-ban az Úr Jézus mennybemenetelének ünnepén történt. A szentmise befejeződött. Egy ideig még a kápolnában imádkoztak a nővérek, hogy hálát adjanak a szentáldozás kegyelméért. Egyszer csak megjelent a levegőben egy szentostya, az oltárról a kis Imeldához repült és megállt a feje fölött. A nővérek lélegzet-visszafojtva szemlélték a csodálatos eseményt. Imelda azonban mozdulatlanul térdelt és vágyakozva nézett a szentostyára. Az egyik nővér elszaladt a lelkiatyáért. Hamar elő is került. Fölszentelt kezeivel megfogta a szentostyát és a kis Imeldának nyújtotta. A nővérek ekkor elhagyták a kápolnát, hogy magára hagyják Imeldát Jézusával.

Amikor később visszajöttek, térdre borulva, mozdulatlan állapotban találták. A kis Imelda halott volt.

Jézus, akit ő úgy szeretett, aki után oly nagyon vágyakozott, eljött hozzá, eljött érte, hogy mint fehér lelkű menyasszonyát magával vigye az örök életbe.

Egy számár tanítja a gazdáját (Oltáriszentség)

Volt egyszer egy ember, aki nagyon csacsi volt. Csak azt volt hajlandó elhinni, amit saját szemével látott és kezével megfoghatott. Hinni ugyanis annyit tesz, mint igaznak tartani azt, amit nem látunk ugyan, de elhiszük, mert az Úr Jézus és az egyház tanítja. Ez az ember nem hitte el, hogy Jézus, az Isten Fia jelen van az ostyában. Az egyik nap találkozott Szt. Antallal. Talán már hallottatok erről a híres szentről, vagy láttatok a képét. Rendszerint, mint fiatal ferencrendi szerzetest ábrázolják, karján a mosolygó gyermek Jézussal. Aki ezt a képet vagy szobrot látja, azt gondolhatja, hogy Szt. Antal mindig ilyen fiatal és mosolygós szerzetes volt. Pedig hát nem! Még egész fiatal korában, miután befejezte tanulmányait, Afrikába ment, hogy ott a mohamedánoknak a keresztény vallást hirdesse. Azonban alighogy megérkezett, sú-

lyosan megbetegedett és haza kellett utaznia. Egy rozoga hajócskán kelt át a Földközi-tengeren és Szicíliából Olaszországon keresztül Assisi városába érkezett. Ez a városka arról híres, hogy Szt. Ferenc itt alapította meg szerzetesrendjét.

Hamarosan Antal is ferences növendék lett. Mivel igen okos és tanult ember volt, sok tévelygőt visszavezetett az egyházba. Valahányszor egy-egy nagyobb városban prédikált, a templomok kicsiknek bizonyultak a hívek befogadására. Ezért Szt. Antal kénytelen volt a templom helyett a piactereken vagy a városon kívüli mezőkön beszélni. Szt. Antal igen bátor ember is volt és senkitől sem ijedt meg. Ha gazdag emberekkel találkozott, akik munkásaikat kiszípolyozták, ezt bátran a szemükre vetette és megdorgálta őket. Szt. Antal tehát nem volt mindig olyan kedves és mosolygós, mint a képeken és szobrokon láthatjátok. Igen sok csoda is történt közbenjárására. A sok közül most én is szeretnék egyet elmondani. Hogy ez valóban megtörtént-e avagy sem, ezt én nem tudom. Meglehet, hogy egy jámbor legenda csupán, amit az emberek a Szt. Antal iránti tiszteletből találtak ki. Ha nem is lenne igaz a történet úgy, ahogy most elmondom nektek, azért ne gondoljátok, hogy valami hazugsággal van dolgotok. Az ilyfajta mesékben mindig van valami igazság és főleg sok-sok szeretet. Nos, halljuk a legendát!

Élt egyszer egy igen gőgös ember, aki nem akarta elhinni, hogy Jézus jelen van a hófehér ostyában. Az egyik nap találkozott Szt. Antallal. Alighogy meglátta a szentet, gúnyosan és szemtelenül fölkiáltott:

– Na, te szent ember, még mindig hiszed, hogy Jézus jelen van a kenyér színében? Hahaha, hogy lehet ilyesmit elhinni? Én csak akkor hiszem el, ha majd a szamaram letérdel az Oltáriszentség előtt.

Ilyen durva és istenkáromló szavakat vágott Antal fejéhez.

Két nap múlva éppen szamarán lovagolt hitetlen emberünk, amikor Szt. Antal is arra ment. Egy beteg-

hez sietett és nála volt az Úr teste is. A hitetlen ember csak vigyorgott, fölhúzta lábait és gúnyosan nézte Szt. Antalt. De íme, amikor a szent a közelébe ért, a szamár hirtelen megállt. És mit gondoltok, mit csinált? Első két lábát behajlítva térdre ereszkedett, gazdája pedig egyensúlyát veszítve lepottyant és az út porába tenyerelt. A szamár tisztelettel meghajtotta fejét a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt. Amikor ezt gazdája meglátta, egész testében reszketni kezdett és szörnyen elszégyellte magát. Hiszen ez az októlan állat azt tette meg, amire ő, az „értelmes ember” nem volt képes. Gyorsan fölugrott és a szent után szaladt. Mikor utolérte, letérdelt és mélyen meghajtotta fejét a szentségi Jézus előtt. Így történt meg, hogy egy értelmetlen szamár tanítója lett büszke és hitetlen gazdájának.

Milyen jó, hogy nekünk nincs szükségünk efféle tanítóra! Mi ugyanis erősen hisszük, hogy a kenyér a szentmisében Jézus testévé változik át, hogy lelkünk tápláléka lehessen. Ezért, ha az utcán lelkiatyával találkoznál, aki az Oltáriszentséget viszi egy beteghez, hajolj meg az Üdvözítő előtt, akit szeretete hoz kö-zénk a világ végezetéig.

Jézusért halt meg (Szentáldozás))

A szomorú történet a francia forradalom idejéből származik. Nehéz, nagyon nehéz idők voltak ezek. Vallását senki sem gyakorolhatta szabadon és a papoknak megtiltották, hogy misézzenek. A halálbüntetéssel való fenyegetés ellenére voltak bátor papok, akik magánházakban, éjnek idején mégis bemutatták a szentmisét.

Ez történt az egyik bretagne-i falucskában is, ahol egy bátor pap misézett egy özvegyasszony házában, akinek egyetlen kincse, leánykája, a kis Marika volt. Szentmise után néhány szentostyát helyezett el a falon

függő szekrényben, hogy a haldoklókat távollétében is megáldoztathassák. A szekrénykét gondosan bezárta és a kulcs számára valami rejtékhelyet keresett. A kis Marika ekkor a pap elé lépett és így szólt hozzá:

– Add nekem Jézus kulcsát! Megígérem, hogyha kell, életem árán is megvédem.

A leányka szeretete és buzgósága meghatotta a lelkiatyát és a kislány nyakán függő láncra akasztotta a kulcsot.

Marika nagyon boldog volt és öröme nőttön-nőtt, mikor arra gondolt, hogy hamarosan eljön az a nagy nap, amikor ő is a szentáldozáshoz járulhat. Hamarosan azonban igen szomorú dolog történt. Egy gonosz ember följelentette az özvegyet, hogy a lakásán szentmisét tartanak. Az egyik nap, mikor Marika egyedül volt otthon, katonákat látott a házukhoz közeledni. Rosszat sejtett, ezért a faliszekrényhez lépett. A nyakában hordott kulccsal kinyitotta és az Úr Jézus testét kivette belőle. Azután a hátsó kapun elhagyta a házat. A katonák észrevették és miután a lakásban senkit sem találtak, a leányka után siettek. Marika a tengerpart felé tartott. Mikor látta, hogy hamarosan utolérik, a keblében rejtőző szentostyákat nagy áhítattal a nyelvére tette és megáldozott.

Így ünnepelte a tenger zúgása és a közelgő katonák fenyegetése közepette saját fehérvasárnapját. Keresztbe tette kezét a szívére és szemét az ég felé emelve mondotta:

– Jézusom, életem árán is megvédelek Téged.

Közben a durva katonák a közelébe értek. Ekkor Marika az üres szentségtartót és a kulcsot a tengerbe dobta. Meglátták ezt az üldözők és ezért első kérdésük az volt:

– Mi volt az, amit az imént a tengerbe dobtál? Te kis boszorkány!

Azután ütlegetni kezdték, de a kislány hallgatott. A katonák erre még jobban feldühödtek és átkutatták Marika zsebeit. Csak egy rózsafüzért találtak nála és

gúnyolódva a tengerbe dobták. Az ütések egyre szaporábban érték, száján és orrán keresztül ömlött a vér. A kis Marika azonban Jézusra gondolt és hallgatott. Ekkor az egyik katona belemarkolt a hajába, ide-oda rángatta és ezt ordította:

– Ha nem vallasz be mindent, te átkozott boszorka, beledoblak a tengerbe, hogy fölfaljanak a cápák. Mária még buzgóbban imádkozott és hallgatott. Erre a dühös katona valóban a tengerbe dobta. Mint hófehér angyal repült a tenger vize fölött, majd alámerült a hullámokban. Rövid idő múlva még egyszer fölbukkant a vízből fejcskéje és tiszta hangon ezt kiáltotta: Jézus! Azután a kis vértanú eltűnt a hullám-sírban.

Elképzelhetitek a falubeliek szomorúságát, midőn értesültek a történekről. Édesanyja azonban nem esett kétségbe, hanem vértanú leányához méltó hősiességgel viselte el gyermeke elvesztését. Nem öltött magára gyászruhát és azoknak, akik vigasztalni akarták, keresztény nagylelkűséggel mondta:

– Istennek hála, hogy az én édes Marikám vértanú halált szenvedhetett az Úr Jézusért.

Mit köszönhetünk Beppinek?

(X. Pius pápa)

Most először történt meg Sarto Beppivel, hogy nem tudott aludni. Hanyatt feküdt a szalmazsákon, ahol Angelo öccse jóízűen aludta az igazak álmát. Hogyan is aludhatna az ember, mikor holnap az elsőáldozás napján ő fogja vinni és tartani a Szűzanya zászlóját. Beppi a zászlóra gondolt, amely olyan kék, mint a tavaszi égbolt és rajta a Szűzanya arcképe tizenkét csillagból álló koszorúval. Piros szoknyában, fehér karingben megy majd az ünnepi menetben. Az emberek összesúgnak és ezt mondják:

– Nézzétek csak, az ott Sarto Beppi! Milyen szépen viszi a zászlót!

Végül a kis Beppi őrangyalának sikerült lecsukni a kisfiú szemét, aki azonban álmában is a zászlóhordozás örömeit élvezte.

Reggel az elsőáldozó gyerekek az iskolában gyülekeztek. Innen mentek körmenetben a templomba. Elöl egy ministráns a kereszttel és mindjárt utána Beppi a máriás zászlóval. A friss tavaszi szél meglegette a zászlók selymét, de Beppi jó erősen fogta a rúdját. Bent a templomban, egészen az oltár közelébe került és jól láthatta mindazt, amit a pap az oltárnál csinál. Ismerte ő már a szentmisét, sőt a ministrálás tudományát is. Most is figyelmesen nézte a ministránsokat, hogy nem tévesztik-e el a szent szolgálatot.

– Várjatok csak – mondotta magában – nemsokára én is ministráns leszek. Ha elég erős leszek ahhoz, hogy elbíriam a misekönyvet, megkérem a káplán atyát, hogy vegyen be engem is a ministránsok közé. Közben Úrfelmutatásra csöngettek. Beppi meghajtotta a zászlót az oltárra szálló Üdvözítő előtt. Mikor eljött az áldozás pillanata és a lelkiatya felmutatta a szentostyát, Beppi szívében valami különös vágy kezdett ébredezni. Legszívesebben ő is odatérdelt volna az áldozók közé, hogy szívébe fogadja az Úr Jézust. Miközben a lelkiatya a gyermekeket áldoztatta, a kis Beppi szinte reszketni kezdett az izgalomtól. Mintha egy csodálatos hang hívta volna:

– Jöjj te is, téged is várlak! A kis Beppi szíve azonban fájón kiáltotta: sajnós engem még nem engednek áldozni és „szent irigységgel” nézett az elsőáldozókra.

Mikor véget ért a kedves ünnepség, odahaza így szólt édesanyjához:

– Meddig kell várnom még arra, hogy áldozhassak?

– Még négy évig – válaszolta a jó anya.

– Még négy évig? – ismételte Beppi a választ –, olyan sokáig én nem tudok várni!

– Egyáltalán miért kell oly sokáig várnom?

– Mert még nem érted meg az Üdvözítő szeretetét, még kicsi vagy.

– De hát anyukám – folytatta a kisfiú – bizonyára te is jobban szeretsz engem, mint ahogy én ezt érzem és értem, mégsem kell várnom arra, hogy veled lehessenek. Miért nem lehetnék tehát együtt Jézussal is?

– Kérdezd meg a plébános atyát – mondta az anya –, mert erre nem tudott válaszolni.

– Valóban, őt fogom megkérdezni – válaszolta Beppi és nemsokára el is indult a plébániára. Megzörgette a kaput, erősen, határozottan és ezért a házzal szembe fordított haragos arccal nyitott ajtót.

– Te vagy az Beppi? Mit akarsz ilyen korán reggel a plébánián? Csak nem beteg valaki a családban?

– A plébános atyával kell beszélnem valami fontos dologról!

– No, akkor csak menj be hozzá – és fejcsóválva visszavonult a konyhába.

– Hát igen, mondotta Fusarini plébános, miután Beppi előadta kívánságait. Az egyházi előírás szerint a gyermekeket csak tizenegy éves koruk után szabad a szentáldozáshoz engedni. Addig nem tudják kellőképp megérteni a nagy titkot.

– Hát nem elég az, ha szeretjük az Úr Jézust teljes szívünkkel? – ellenkezett tovább Beppi.

A plébános úr a gyermek szemébe nézett és a fejét rázva mondotta:

– Sajnos, én ezen nem tudok változtatni.

– Hát akkor kicsoda?

– Talán a püspök atya.

– Mikor jön ő ide?

– Augusztusban, a bérmlásra.

– No, akkor majd őt is megkérdezem!

– Lenne még egy kérésem, plébános atya. Mivel elég erős vagyok és elbírom a misekönyvet, szeretnék ministráns lenni.

– A plébános úr elégedetten mosolygott és megígérte:

– Szólok a káplán atyának, hogy téged is vegyen be a ministránsok közé.

Eljött az augusztus, a bérálás napja. Amikor a szentmise után a püspök úr a plébánián reggelizett, egyszer csak kinyílik az ajtó és belép rajta Beppi, a buzgó ministráns.

– Mi az Beppi – kérdezte Fusarini plébános úr –, mit akarsz te itt?

– Hát nem tetszik emlékezni már, hogy a püspök úrhoz tetszett küldeni kérdéssel az elsőáldozás napján?

– Nos, mit akarsz kérdezni tőlem? – kérdezte a püspök mosolyogva.

– Azt szeretném tudni – mondotta bátran Beppi –, hogy a gyermekek miért csak tizenegy éves korukban járulhatnak a szentáldozáshoz? Miért nem korábban?

– Mert addig még kicsik és nem tudják megérteni. Lásd én már csaknem hetvenéves vagyok, sokat tanultam és gondolkoztam az Oltáriszentség titkáról. Érteni azonban most sem értem egészen. Hogy képezed tehát, hogy kisfiú létedre az Úr asztalához járulhatsz?

– Én hiszem, hogy a szentostyában az Úr Jézus rejtőzködik és szívembe akar jönni – válaszolta bátran Beppi. Talán a püspök atya többet tud ennél?

A püspök most hosszasan a fiú szemébe nézett, majd megrázta ősz fejét és ezt válaszolta:

– Nem, többet én sem tudok.

– Akkor tehát a jövő évben áldozhatok? – kérdezte diadalmasan Beppi.

A püspök úr azonban a fejét csóválva szomorúan mondta:

– Nem én vagyok az egyház feje. Ezért nem teljesíthetem kívánságodat. A pápához kell fordulnod.

– És mikor jön a pápa Riesébe, a mi kis falunkba?

– Ő nemigen fog idejönni, mosolygott az ősz főpap. Rómában lakik és igen sok dolga van.

– Akkor minden hiába, hajtotta le fejét szomorúan

Beppi. Róma messze van. Várnom kell tehát hosszú évekig. Pedig ha én pápa lennék, akkor minden gyermeket, aki imádkozni tud, a szentáldozáshoz engednék.

– No, talán egyszer még valóban pápa leszel és akkor megteheted, amit akarsz – nevetett a püspök.

Végre eljött a boldog nap, az elsőáldozás napja. Mikor örömtől dobogó szívvel köszöntötte a szívébe szálló Üdvözítőt, egyszerre megértette, hogy őt az Úr Jézus különleges szolgálatára, a papságra hívja. Szülei szegények voltak. Apja levélhordó a postán, odahaza nyolc éhes gyermek. A plébános úr és a káplán atya azonban segítettek. Így került be a gimnáziumba, ahol az iskola első tanulója lett.

Angelo öccsével együtt egy szamar által húzott kocsin jártak iskolába Castelfrancóba. A gimnázium elvégzése után fölvették a papneveldebe és huszonhárom éves korában Beppi álma megvalósult, pappá szentelték. Örült a jó édesanya és a hét testvér, mikor Beppi az első szentmiséjét mondta. Sajnos az édesapa már évekkel ezelőtt meghalt. Ő bizonyára az ég-ből gyönyörködött papfiában.

Kilenc évig volt Sarto József – most már nem mondjuk Beppinek – Tombolóban káplán. Szívének minden szeretetével a gyermekek és a szegények felé fordult. Legnagyobb öröme az elsőáldozók előkészítése volt. Kilenc év elmúltával a püspök salzanói plébánossá nevezte ki. Újabb kilenc év múlva mantuai püspök, majd velencei érsek és bíboros lett. Most is a szegények és a gyermekek voltak kedvencei. Ha már nem volt pénze, eladta az óráját és egyéb dolgait, hogy árukat a szegényeknek ajándékozza. Nem sokkal bíborosi kinevezése után látogatóba ment szülőfalujába. Elgondolhatjátok, mennyire örültek a kis falu lakói. Diadalkapuvál várták s a házakat zászlók díszítették. Első útja a templomba vezetett, a szentségi Jézushoz. Azután édesanyjához ment. A szegény, nyolcvanéves asszony szívét elöntötte az anyai büszkeség, mikor bíboros fia betegágya mellé állott. Vajon

mit beszélhettek egymással ebben a boldog órában az anya és fia? Milyen szeretettel nézhetett az egyházfő arra az anyára, aki őt Istenszerető emberré nevelte!

Ismét elmúlt tiz esztendő. Rómában meghalt XIII. Leó pápa. A bíborosok, köztük Sarto József is, a világ minden tájáról Rómába utaztak. És mit gondoltok, mi történt? A bíborosok a velencei érseket választották pápává. Könnyek közepette kérte őket Sarto József, hogy helyette valaki mást válasszanak. De a bíborosok jól tudták, hogy senki se olyan méltó a pápaságra, mint Sarto József, a riesei levélkihordó fia.

Végül Sarto Józsefnek el kellett fogadnia Isten akaratát. Így lett Krisztus földi helytartója X. Pius pápa néven. Most, hogy pápa lett, visszaemlékezett arra a keserves órára, mikor nem követhette szíve vágyát és nem áldozhatott. Ezért levelet írt a világ összes püspökeinek. Ebben elrendelte, hogy a gyermekeket már egészen kis korukban engedjék a szentáldozáshoz. Amelyik gyermek már meg tudja érteni, hogy Jézus van jelen a szentostyában, azt senki se tartsa vissza a szentáldozástól!

– Ezért nektek, kedves gyermekek, akik oly korán és gyakran járulhattok a szentáldozáshoz, köszönetet kell mondanotok a kis riesei zászlóhordozónak. Isten bizonyára azért tette őt az egyház fejévé, hogy kinyissa kicsinyek és nagyok előtt a szentségház ajtaját.

X. Pius már sok-sok évvel ezelőtt meghalt. Rómában a Szt. Péter templomban van eltemetve. De a katolikus világ nem felejtkezett meg róla. XII. Pius pápa nemrégiben a szentek sorába iktatta. A római elsőáldozó gyerekek pedig minden esztendőben elzarándokolnak X. Pius sírjához és virágokkal díszítik fel a nagy gyermekbarát síremlékét.

[W. Hünermann]

Jézus vagy a korbács

(Jézus szeretete)

Képzeletben szálljunk el Nyugat-Amerika vad tájaira. Hajnalodik. A legtöbb gyerek ilyenkor még az igazak álmát alussza. De íme, az egyik kunyhó előtt két fekete hajú indián kislány beszélget egymással.

– Nem tudom, mit kellene csinálnunk, mondotta Mária, de valahogy könnyíteni kellene szívünkön.

Miközben ezt mondotta, tekintete a távolba nézett, túl a hegyeken, a kéklő messzeségbe.

– Bízunk kell Istenben, szólalt meg Witha. Ő volt az, aki tisztára mosta lelkünket a keresztség szentségében és megadta a megszentelő kegyelmet. Megsegít most is, hogy magunkhoz vehessük szent testét.

– Igen, igen, de mit szól ehhez édesapánk? – sóhajtott föl Mária.

A két leányka vágyakozva nézett a völgy felé, a faluba, ahol holnap reggel szentmisét mond a hithirdető lelkiatya. Közeledik húsvét ünnepe. Minden kereszténynek ott kell lennie, ha szereti az Úr Jézust. Milyen könnyű volt a dolguk régebben, amikor lent laktak a faluban, egészen közel a kápolnához. Gyakran fölkeresték a szentségi Jézust és sohasem feküdtek le anélkül, hogy egy szívből fakadó imádsággal el ne búcsúztak volna tőle. Édesapjuk azonban haragudott a lelkiatyákra, és minden fehér emberre. Ők ölték meg nagyapjukat és édesapjuk ekkor bosszút esküdött ellenük. Mikor megtudta, hogy gyermekei a fehér pap követői lettek, nagyon megharagudott. Elhagyta a falut és a hegyek közé költözött. Azóta itt élnek a gyerekek és sokat szomorkodnak, mert nem találkozhatnak lelkiatyjukkal és a szentségi Jézussal.

– Witha, tudod mit gondoltam? – szólalt meg a kis Mari. Holnap nagy vadászat lesz, és tudod, édesapánk mennyire szereti ezt. Hátha beleegyezik jókedvében, hogy lemenjünk a faluba!

– De mi lesz akkor, ha édesapánk nem teljesíti kérésünket? – szólalt meg aggodalmaskodva Witha.

– Hátha megengedi. Ezzel a két gyerek belépett a kunyhóba. Édesapjuk éppen a holnap vadászathoz készülődött.

– Atyánk, a Nagy Szellem legyen veled!

– Veletek is, válaszol az apjuk és barátságosan néz leánykaira. Hallottam az előbb, hogy milyen szépen énekeltetek a Nagy Szellem tiszteletére. Én is minden reggel az ő tiszteletére szívom első pipámat.

– Tudjuk atyánk, hogy szereted a Nagy Szellemet, de vajon teljesít-e, amit kíván?

– Igen, az ő kívánsága parancs számomra!

– Akkor engedd meg, hogy holnap lemenjünk a faluba és szívünkbe fogadjuk őt!

Az apa arca erre elsötétült és villámok cikáztak a szemében.

– A fehér emberhez akartok menni? Azokhoz, akik szeretetről beszélnek és megölik az indiánokat? Nem, nem bízhatunk papjukban sem. Ha mégis megpróbálnátok elszökni hozzá, megismerkedtek korbácsoló és karom erejével.

Mária sejtette, hogy ez lesz apjuk válasza. Azonban mégsem adta föl a reményt. Így folytatta:

– Édesapám, szeretnék mesélni neked egy igen szép történetet.

– A fehérektől származik?

– Ne kérdezd most ezt, hanem hallgass meg, kérek!

Élt egyszer egy gazdag király. Hatalmas birodalmában nem ismerték a szenvedést és mindenki boldogságban élhetett. Minden embert meghívott ebbe a szép és boldog országba. Sajnos azonban az emberek megszegték parancsát, és ezért bezárult a szép ország kapuja előttük. Ekkor a király fia leszállt trónusáról. Levetette a királyi palástját és eljött a földre. Nagynagy szeretettel megtanította az embereket arra, mit kell tenniük, hogy újra eljussanak abba a szép és boldog országba. Hogy pedig a haragvó királyt kiengecszelje, fölláldozta magát értük és meghalt a kereszt-

fán. Utolsó csepp vérének is kiontott, mert csak így nyílhatott ki az elvesztett ország kapuja . . .

– Édesapám, ha ez a királyfi érted tette volna ezt, vajon nem szeretnéd-e teljes szívedből?

– De igen, válaszolta az apa.

– Nos, folytatta a kis Mari, tudd meg, hogy ez a király nem mesebeli lény, hanem valóban élt és azt tette érted is, amit az előbb elmondottam. Ám még ezzel sincs vége a király történetének. Ő meghalt, de a szeretete ma is él. Ő mindent megtehet, amit csak akar, mert az Isten fia. Most is, minden szentmisében átváltoztatja a kenyeret testévé és a bort vérévé, hogy velünk lehessen. Ezért szeretnénk mi is a faluba menni és ott egyesülni vele a szentáldozásban. Ezért kérjük ismét, engedj el minket is!

– Nem, nem, újra csak ezt tudom mondani. Ti még fiatalok vagytok és nem sejtitek, hogy a fehér emberek törbe akarnak csalni. Ez az utolsó szavam. Ne is rimázkodjatok tovább!

A két kislány szótlanul hagyta el a kunyhót és irigykedve nézték a röpködő madarakat. Milyen jó nekik! Oda szállhatnak, ahová akarnak.

Mária törte meg a szomorú csendet.

– Te Witha, én azt gondolom, mégis el kell mennünk. Isten velünk lesz. Szívesen elviselem érte az ötven korbácsütést is! Ezzel legalább megmutathatjuk Jézusnak, mennyire szeretjük őt . . .

Beesteledett. A nap eltűnt a hegyek mögött, a két leány pedig útnak indult. Egy kicsit féltek a sötét erdőben. Végre a folyóparthoz értek. Keresni kezdték a csónakot, amivel átkelhetnek a túlsó partra.

– Te Mari, szólalt meg suttogva Witha, én úgy hallom, van valaki a bokorban.

– Ugyan már ki lenne? Ne képzelődjél! Gyere, siessünk!

Sajnos azonban Witha nem képzelődött. Szétnyílt a bokor és haragos arccal édesapjuk állt előttük. Nem sokat beszélt.

– Mars vissza a kunyhóba! Ott vár rátok a korbács!

Mária volt az első. Zokszó nélkül tűrte a korbácsütéseket. Jézus, Mária, segítetek! – imádkoztak haliban.

A kis Witha is hőiesen tűrte a verést. Te fiatalabb vagy, elég lesz húsz ütés is, mondta az apa. A kislány azonban tiltakozott:

– Nem, apám, üss csak nyugodtan, és is kibírom az ötvenet!

– No ezeknek is elvettem a kedvüket a szökéstől, gondolta magában a pogány apa. Ebben azonban tévedett.

– Te Witha, szólt sírdogáló hűgához Mária, én még egyszer elviselem az ötven korbácsütést, csakhogy áldozhassak.

– Én is hasonlóképpen érzek, és Jézusért mindent szívesen elszenvedek.

– Akkor rendben van – és nagy szeretettel megcsókolta hűgát. Azonnal indulunk, amíg sötétség borítja a folyót.

Mire fölkelt a nap, a két leány ott állott a földíszített kápolna előtt. Ragyogva égtek a gyertyák, de még szebben, még fényesebben ragyogtak Mária és Witha tiszta szemei. Boldogan álltak az elsőáldozók közé. Előtte elmondották a lelkiatyának, hogy milyen nehezen, apjuk akarata ellenére tudtak csak elszökni. Beszámoltak a korbácsolásról is. A lelkiatya szánakozó tekintettel nézett rájuk és azt mondotta:

– Ha ez a helyzet, inkább otthon kellett volna maradnotok!

– Ó, lelkiatya, te mit tettél volna, ha Jézus és a korbács között kellett volna választanod?

Erre bizony ő sem tudott mit felelni és szent büszkeséggel nézett a két tanítványára.

A két kisleány édesapja megtéréséért ajánlotta fel szentáldozását. Boldogságtól ragyogó arccal léptek ki a kápolnából. A falu lakói nagy szeretettel kínálták

reggelivel a hős leánykákat. Ők azonban nem sokáig maradhattak.

– Estére otthon kell lennünk, mondotta Marika és búcsúzni kezdett. A lelkiatya aggódó tekintettel nézett rájuk.

– Mit fog szólni édesapátok? Talán ismét előveszi a korbácsot!

Witha megremegett. Mária azonban azt mondotta:

– Lelkiatyám, a korbácsütés fájdalommal elmúlik, de Jézus a szívünkben marad!

Ezzel a boldog hittel indult útnak a két leányka. Menjetek nyugodtan, mert odahaza vár már édesapátok! Nem korbáccsal, hanem olyan szívvel, amelyet szintén meghódított Jézus szeretete...

Miguel, a mexikói hős (Szentáldozás)

Néhány évtizeddel ezelőtt Mexikóban véres vallásüldözés dühöngött. Igen sok férfi és nő életét áldozta hitéért. Az egyház ellenségei többek között börtönbe vetették Salvador Vetanzos katolikus férfiút. Vetanzos nagyon jól tudta, hogy halálra ítélik és kivégzik. Ő azonban nem félt, sőt megköszönte Istennek, hogy életét áldozhatja Krisztusért. Csak egyetlen kívánsága volt még: szeretne volna Jézust magához venni a szentostyában. Legalább még egyszer áldozhatna halála előtt!

A Jóisten teljesítette kívánságát. Az egyik napon Vetanzos egy cédulát dobott ki a börtön parányi ablakán. Véletlenül – nem, nem is véletlenül, hanem a Gondviselés akaratából – ezt a cédulát éppen a Vetanzosék szolgálóleánya találta meg. Fölvette és örömmel vitte haza.

A következő éjszaka Vetanzos házában szentmisét mutattak be. Persze csak titokban, mert halálbüntetés terhe alatt tilos volt misézni és misén részt venni. A szentmise-áldozatot a püspök úr mutatta be, de

nem díszes miseruhában, mint ahogy már ti is láttátok, hanem egyszerű munkásruhában. Bezárták az ajtókat, lefüggönyözték az ablakokat és szentmise közben a nyolcéves Miguel az első szentáldozáshoz járult.

Miguel nagyon szomorú volt, hogy édesapját börtönbe zárták. Csak most derült föl az arca, mikor Jézust szívébe fogadta. A szentáldozás után így imádkozott:

– Jóságos Jézusom, sohasem akarlak téged bűnnel megbántani, hiszen úgy szeretlek és mindig is szeretni akarlak. Most még csak azt kérem Tőled, hogy a Te szent testedet elvihessem a börtönben szenvedő édesapámnak.

A következő reggel a püspök kivett egy szentostyát, fehér selyembe rejtette és a kis Miguel mellényzsebébe tette. Azután megáldotta a kisfiút, aki mint Jézus kis papja a börtön felé sietett.

A börtönkapuban álló katonák nem akarták Miguelt beengedni. Ő azonban olyan kedvesen és szívrehatóan kérlelte őket, míg végül elvezették a börtön igazgatójához. Kövér, gonosz ember volt az igazgató, fekete szakállal és a kis Miguel első látásra megijedt tőle.

– Mit akar itt ez a kölyök? Megsüttessem talán valami serpenyőben? Ki vagy te, sáros varangybéka?

Miguel erőt vett magán és bátran felelt:

– Én vagyok kérem a kis Vetanzos és szeretném még egyszer látni az édesapámat.

A kövér igazgató erre gúnyosan föl kacagott.

– Azt a jómadarat akarod látni, és talán még utoljára megetetni? Ezzel végigtapogatta és megmotozta a kisfiút.

Miguel reszketni kezdett félelmében, mert mi lesz, ha ez a vadember megtalálja nála az Úr Jézus selyembe takart testét. De nem találta meg.

– No rendben van – mondta az igazgató –, megnézheted az apádat. Előbb azonban be kell hogy oltsalak.

– Oltás? – gondolta Miguel – ilyet már az iskolában is kaptunk. Ezzel az igazgató egy tűt szúrt a csuklójába, mire Miguel felszisszent a fájdalomtól.

– Nyugalom, nyugalom, te kis kígyó. Ez csak elővigyázatosság, hogy a vadállatok meg ne fertőzzenek.

Miguelt szíven ütötte az igazgató szava, aki vadállatnak nevezte jóságos édesapját.

Mégis örült, mikor a börtönőr édesapja cellájába vezette. Öt percet kapott arra, hogy édesapjával beszélhessen. Az apa és fiú zokogva ölelték meg egymást.

– Édesapám, súgta a kisfiú, magammal hoztam az Úr Jézust, gyorsan készülj fel a szentáldozásra.

Közösen elmondták a bánatimát, majd Miguel elővette a selyemkendőből a szentostyát és édesapjának nyújtotta. Midőn ez megtörtént, a kis Miguel testét előntötte a veríték és alig tudta elmondani, hogy az igazgató beoltotta a csuklójánál. Az édesapa mindjárt tudta, hogy miről van szó. A gonosz igazgató kisfia karjába egy gyorsan ható mérget fecskendezett. A gyermek szemei már zavarosan csillogtak és erőtlennül roskadt az édesapja mellé. A kis hős utolsó szavával ezt suttocta:

Édes Jézus, Neked élek,
Édes Jézus, Neked halok,
Életemben, halálomban
Édes Jézus, Tied vagyok.

Amikor öt perc elmúltával az őr kinyitotta a cella ajtaját, erőszakkal kellett az apa karjából kitépni a halott gyermeket. Így áldozta föl életét a hős fiúcska Jézusért és édesapjáért.

A következő nap kivégzésre vitték az édesapát. Bátran nézett szembe a puskacsövekkel és hangosan ezt kiáltotta:

– Éljen Krisztus, a király! (Most már ő is együtt van hős fiával, Miguellet Krisztus országában.)

Az utolsó virágcsokor

(Szeretet)

A kis Annamária leült az egyik ház lépcsőjére és számolni kezdte napi jövedelmét. Ennyit még sohasem keresett! Az összes virágcsokrot eladta és ennek örömeire elhatározta, hogy valami finom ennivalót vásárol beteg édesanyja számára. Arra gondolt, hogy néhány narancsot vesz, amit igen szeret anyukája. Csak egy csokor viola maradt kosarában, de ezt már nem akarta eladni.

Annamária éppen zsebre tette a csengő pénzdarabokat, amikor kinyílt mögötte a kapu és egy néni lépett ki rajta. Annamária gyorsan karjára vette a kosarat, fölállt és illedelmesen helyet adott a fekete ruhás néninek. A néni nagyon szomorúnak látszott, mikor elsietett a kis virágárus mellett. Közben leejtette a kezében tartott táskát. Annamária udvariasan lehajolt érte és kedves fejhajtással visszaadta gazdájának.

– Köszönöm, kedves gyermekem, mind eladtad a virágokat? Úgy látom, van egy csokor violád még, ezt szívesen megvenném.

– Nagyon sajnálom, de ez az utolsó csokor nem eladó. A Fájdalmas Szűznek szántam a templomba. Ebben az évben leszek elsőáldozó és a hitoktató atya azt tanácsolta, hogy mindennap tegyünk valami jót.

A néni figyelmesen hallgatta Annamária szavait, aki így folytatta beszámolóját:

– Megkérdeztem édesanyámat, hogy mit tegyek, mit tehetek a Jóisten kedvére? Édesanyám azt mondotta:

– Ajándékozd mindennap az utolsó virágcsokrodat a Fájdalmas Szűzanyának, hiszen Ő adta nekünk Jézust. Ezzel nagy örömet szerzel neki és Jézusnak is, akit az ölében tart.

Ekkor a jóságos néni megsimogatta a kis Annamária fejét.

– Derék kislány vagy, maradj is mindig ilyen!

Most pedig egyezzünk meg abban, hogy az utolsó előtti világcsokrot mindig nekem adod. Biztosítlak, hogy jutalmad nem marad el.

Ebbe már Annamária is örömmel beleegyezett. Azután elment a templomba. Egészen hátul az egyik oldalkápolnában volt a Fájdalmas Anya szobra. A leányka meghajolt előtte és a virágcsokrot egy vázába tette. Azután letérdelt, összetette kezét és így imádkozott:

– Ugye örülsz az én szerény virágaimnak és nem vagy nagyon szomorú? Köszönöm, hogy nekünk ajándékoztad a kis Jézust. Ajándékozd szent Fiadat nekem is a közelgő első szentáldozásban. Már előre örülök neki.

A beteg édesanya nagyon megörült, amikor kislánya a sok pénzzel és az illatos narancsokkal hazaérkezett.

– Mama, én mindjárt meghámozok egyet neked. Meglátod, hogy felfrissülsz tőle.

Közben elmesélte találkozását a gyászruhas néni-vel, ezentúl neki is kell virágot vinnie.

Az egyik napon a jóságos néni eljött és meglátogatta Annamária anyukáját. Orvost is hívott, de a beteg anyukán már nem lehetett segíteni. A Fájdalmas Anya, akit annyira tisztelt, magához vette a mennyországba. El sem tudom mondani, hogy Annamária mily keservesen megsiratta anyukáját. Most egészen egyedül maradt, mint szegény árvaleány egy idegen világban. A Szűzanya azonban gondoskodott kedves gyermekéről. A jószívű néni, aki elvesztette férjét és gyermekét, magához vette, örökbe fogadta a kis árvát!

A kis hittérítő

A híres francia újságírónak, Louis Veuillot-nak volt egy leánykája, aki bizony nem sok örömet okozott apukájának. Sokat bosszankodott a kis Odette miatt,

aki lusta, dacos és sokszor durva is tudott lenni. Az édesanya azonban egyre azzal vigasztalta az apát:

– Légy türelemmel és majd meglátod, hogy az első szentáldozás megváltoztatja a gyermeket!

Erre a hitetlen apa gúnyosan nevetni kezdett:

– Igen, igen, a ti csodavallástok megjavítja az embereket! Fűtülök én erre!

Anyukának azonban igaza lett. Mióta Odette a szentáldozásra készült, igen megváltozott. Engedelmes, szorgalmas kisleány lett belőle. Az édesapa alig akart hinni a szemének és kijelentette, hogy ezek után ő is kíváncsi már arra, mit mond a pap az oktatáson, ami így megváltoztatta leánykáját. Legközelebb tehát ő is elment leánykájával a templomba. Itt hallotta azokat a hitigazságokat, amelyeket ő eddig nem ismert, és amelyek megváltoztatták Odette-jét.

Az egyik napon a kislány bement apukája szobájába és így szólt hozzá:

– Kedves apukám, közeledik az első szentáldozás napja. Addig azonban nem mehetek áldozni, amíg bocsánatot nem kérek tőled a sok bosszúságért, amit neked okoztam. Majd letérdelt édesapja elé: kérlek édesapám, áldj meg engem, hogy Jézus leolvashassa homlokomról a te bocsánatodat!

Ekkor Veuillot Lajos reszkető kézzel egy keresztet rajzolt gyermeke homlokára.

Boldogan állt föl ezután a leányka és örömkönynek csillogtak a szemében. Majd kis karjával átölelte édesapját és ezt mondotta:

– Még egy nagy kérésem lenne!

Az apa azonban, aki sejtette, hogy mit akar kérni leánykája, ujját a szájához tette, mondván: csitt! – Most menj, majd holnap elmondhatod a másik kérésedet.

Odette engedelmeskedett és szomorúan visszatért szobájába. Alighogy elment, az édesapa máris megbánta visszautasító szavait. Lábujihegyen leánykája szobájához lopódzott. Az ajtó nem volt egészen be-

csukva, és így megláthatta Odette-jét, aki a Szűzanya képe előtt térdelt és így imádkozott:

– Édes Szűzanyám, segíts rajtam, és eszközöld ki, hogy apukám velem együtt a szentáldozáshoz járuljon! Lágyítsd meg a szívét és ajándékozd meg a hit kegyelmével!

Veuillot hallgatózott és egészen megrendült a lelke. Visszament szobájába, ahol fejét kezébe hajtva, nem tarthatta tovább vissza könnyeit. Alig múlt el néhány perc, amikor suhogást hallott. Odette állt előtte:

– Apukám, ne haragudj, de nem tudtam holnap reggelig várni. Arra akarlak kérni, hogy a mamával és velem együtt te is járulj a szentáldozáshoz!

Isten kegyelmének és gyermeke kérésének nem tudott ellenállni. Sírva fakadt és leánykáját a szívéhez szorította.

– Igen – mondotta – még ma veled együtt elmegyek a gyóntatóatyához és majd ezt mondom neki:

– Tessék nézni, itt az én édesapám!

Elgondolhatjátok, mennyire örült Odette és édesanyja apuka megtérésének. Így az elsőáldozás napja kétszeres örömnappá lett a számukra.

Jézus Liziék otthonában

(Hittérítés)

Hogy a kis Lizi miképpen vitte otthonukba Jézust, azt szeretném nektek elmondani.

Megtörtént az elsőáldozás és a gyermekek boldogan jöttek ki a templomból. Szüleik már vártak rájuk és boldogan ölelték magukhoz gyermekeiket. A kis Lizire is várt anyukája, aki együtt áldozott kisleányával. Édesapja sohasem járt templomba, inkább a kocsmát látogatta.

Hazafelé menet így szólt Lizihez anyukája:

– A mai napra nagy örömet készítettem számodra, jegyet vásároltam neked a cirkuszba. Ugye örülsz neki?

– Igen, anyukám, örülök neki, de arra kérlek, hogy helyettem hadd menjen el inkább Feri öcsém. Régóta szeretné látni a tigriseket és oroszlánokat.

– És te nem akarsz menni? Pedig a jegy árát a te számodra takarítottam meg!

– Anyukám, nagyon köszönöm ezt neked, de én ma csak Jézussal akarok lenni.

– Egy kicsit különösnek találom, de nem akarlak kényszeríteni. Tedd azt, amit akarsz! Otthon finom reggeli, kávé és kalács várta őket, amit anyuka már kora reggel készített. Csak apuka hiányzott a szép ünnepről.

A reggeli után anyuka odaadta a cirkuszjegyet Ferinek, aki örömeiben körültáncolta a szobát, azután sietve eltávozott. Anyukának is el kellett mennie valahová és a kis Lizi egyedül maradt Jézussal. Kezét a mellére tette – ahol Jézust hordozta tiszta szívében –, és így kezdett beszélni:

– Most, édes Jézusom, szeretném megmutatni Neked a mi lakásunkat. Tudom, hogy Te mindent látsz, de azt szeretném, ha velem együtt végigjárnád otthonunkat. Nézd csak! Ez itt a konyha, ahol anyukám főz, dolgozik. A tűzhely meglehetősen rossz, és néha úgy füstöl, hogy anyukámnak piros lesz tőle a szeme. Anyukámnak sok a gondja. Apukám néha keveset keres és nemegyszer veszekszik, ha nem ínyére való étel kerül az asztalra. Ezért sokszorosan áldd meg anyukámat szerető kezeddel! És itt – jöjj csak, édes Jézusom! – itt ebben a kamrában alszunk Feri és én. Feri jó fiú, de az utóbbi időben nem akar imádkozni sem este, sem reggel. Ezért is kérlek, Jézusom, hogy áldd meg testvérkémet! Ez itt szüleink hálószobája. Ott a falon a te édesanyádnak, a Szűzanyának képét láthatod.

Ezután Lizi kinyitotta az egyik szekrényt. Ebben a fiókban alszanak a babáim. Legjobban ezt a nagy, szőke alvósbabát szeretem. Még sírni is tud. Hallgasd csak! Ha esetleg szükséged lenne valamelyik babámra, szívesen Neked adom. Te a mai napon nekem

ajándékozta magadat. Hálám jeléül följánlom Neked mindazt, ami számomra kedves. Nini, ez itt a perselyem, ami bizonyára nagy örömet okoz neked. Lizi meg is rázta a perselyt és megcsörrentek benne a forintosok.

– Tudod Jézusom, ezt én a szegény gyerekeknek gyűjtöm, hogy ezzel Neked is örömet okozzak. Végül beléptek az édesapa műhelyébe. Lizi apukája szabómester volt. A szoba egyik sarka spanyolfallal volt elkerítve. Itt szokta Lizi édesapja könyveléseit elvégezni. Most azonban a kocsmában van, gondolta Lizi.

– Itt dolgozik apukám. Gyakran nincs munkája. Ilyenkor ideges és durva anyukámhoz. Hiába kérem, sohasem jön el a templomba. Pedig nem rossz ember, hiszen sokat dolgozik értünk. Talán valami nagy teher nyomja a szívét. Könnyíts rajta Jézusom, és tedd őt újra vidámmá!

Az édesapa azonban most mégsem a kocsmában volt, hanem a spanyolfal mögött végighallgatta a kis Lizi beszélgetését Jézusával. Fejét az asztalra hajtotta és könnyeit nem tudta visszatartani. Valamikor ő is ilyen ártatlan volt, mint kis Lizije, de az ital és a rossz társaság megrontotta.

– Egyetlen kívánságom van – folytatta a kis Lizi, nem tudom, teljesíted-e, Jézusom? Ne neved ki, ha csacsiságot mondok. Arra kérlek, hogy az én szívemből költözz át apukám szívébe és tedd őt jó emberré!

A következő vasárnap nagy öröm volt a családban. Sok-sok év után Lizi apukája elment a templomba és elvégezte szentgyónását. Feleségével és gyermekeivel együtt térdelt az Úr asztalához. Lizi pedig megköszönte Jézusának, hogy édesapja szívében is otthonra talált.

Isten kedvéért

(Erő az áldozásból)

A kis Brunó titkáról szeretnék most beszélni nektek. Ezt a titkot nem tudja senki, még szülei sem, csak Brunó, a Jóisten, meg én. Ezért csodálkozott az egész család, mikor egyszerre csak Brunó igen megváltozott. Azelőtt gyakran volt kedvetlen – most mindig vidám. Azelőtt könnyen összeveszett testvérkéjével, most mindig szerető és engedelkeny. Azelőtt szeretett verekedni, most mindenkinek megbocsát. Honnan ez a változás? Nos, ez Brunó titka. Ezt csak a Jóisten és én tudom, de mert hasznotokra lesz, nektek is elmondom.

Brunó az első szentáldozásra készült. Az egyik hittanórán a lelkiatya két varázsigét mond a gyermekeknek, amely erősebb minden atombombánál. Ez a varázsigé pedig így hangzik: Isten kedvéért.

Ha édesanyja azelőtt testvérkéjének kedvezett, ő meglehetősen savanyú képet vágott. Most azonban nem így van. Mindig öröm ragyog az arcán, Isten kedvéért.

Édesapja az erdőbe ment vadászni és Brunónak különös öröme szolgált, ha vele mehetett. Ha mégis otthon kellett maradnia, bizony nemegyszer lázadózott és duzzogott. Most azonban nem teszi, hanem csendben ezzel csitítja lázongó szívét:

– Isten kedvéért!

Úgy ragyog az arca, mint a pünkösdirózsa és vidáman siet a vadászatról hazatérő édesapja elé. Isten kedvéért alaposan megtanulja a leckéjét, bármerre is hívják, csalogatják játszótársai. A tanítója sem érti, mi történt a régebben oly hanyagul tanuló Brunóval? Az órán figyelmesen ül és nem kell rászólni. Füzetei tiszták, rendesek, a leckéjét mindig jól tudja. Mindez azért van így, mert Brunó mindent Isten kedvéért tesz. Hogy szeretik osztálytársai is! Mindenki Brunóval akar barátkozni és ő mindenkinek segít, megosztja tízórait is, Isten kedvéért.

Feri a napokban nagyon megsértette, képmutató-

nak nevezte. Brunónak fejébe szökött a vér, a keze ökolbe szorult, de azután erőt vett magán, Isten kedvéért!

Brunó buzgón jár ministrálni. Télen, a nagy hidegben bizony nem a legkellemesebb kibújni a jó meleg ágyból. A lelkiatya azonban számít rá és ezért mindig pontos, Isten kedvéért. Milyen figyelmes az oltár előtt! Keze szépen összetéve, nem forog hátra, és szépen mondja az imádságot, Isten kedvéért.

Talán már jártatok és körülnéztetek egy hatalmas gyárban, ahol gépek zúgnak, kerekek forognak és zakatolnak! Milyen csodálatos erő mozgatja őket! Mind ez az erő, a gyár szívéből, abból a kis helyiségből jön, ahonnan a villamos energia, a villamos áram kiindul. Ehhez hasonló, csodálatos erőt rejt magában ez a két szó: Isten kedvéért. Megváltoztatta Brunó életét, és ha megpróbáljátok, megváltoztatja a tiéteket is.

Talán már hallottátok azt a mesét, amelyben egy ember bármit is megérint varázsvesszőjével, azonnal arannyá változik. Ez a vessző azonban csak a mesében létezik. Annyi azonban bizonyos, hogy amit az „Isten kedvéért” varázsvesszőjével megérintesz, az a mennyország aranyává változik.

Sigu története

(Jézus szeretete)

Amit most elmondok nektek, az olyan szép, mint egy mese. Pedig igaz történet, és ezért jól figyeljete! A történet egy hatesztendő kínai leánykáról, a kis Siguról szól. Aranyos szíve, barátságos arca miatt a boldog szülők nagyon szerették kislányukat.

Mikor a missziós atya hittanórát tartott, a kis Sigu is ott volt. A gyermekek éppen az első szentáldozásra készültek. Hátul ültek a kicsik, akik még nem járulhattak az Úr asztalához. Az egyik alkalommal a missziós atya arról beszélt éppen, hogy az Úr Jézus mennyire szereti a gyermekeket. Ezért lakik közöttünk az

oltáron, ahonnan boldogan néz most is rátok. Ott várja azt a pillanatot, amikor a szentáldozásban a szívetekbe, a lelketekbe fogadjátok. Ó, gyermekek, én nem is tudom elmondani nektek, hogy mennyire szeret titeket az Úr Jézus. Ezért mondotta még akkor, midőn a földön élt: „Engedjétek hozzám a gyermekeket, és ne tartsátok őket vissza, mert ilyeneké a mennyek országa!”

A kis Sigu visszafojtott lélegzettel és ragyogó szemekkel hallgatta a missziós atya szavait. Mikor aztán vége lett a hittanórának, így szólt a kedvesnővérhez: kérlek nővére, vezess engem a Senfuhoz (paphoz), mert valami fontos dolgot szeretnék neki mondani. A kedvesnővér elvezette a kis Sigut a missziós atya szobájába, ahol a leányka bátran bekopogott az ajtón.

– Nos Sigu, mit akarsz, mit kívánsz tőlem – hangzott a pap barátságos kérdése?

– Senfu, én valami igen fontos dolgot szeretnék mondani neked.

– Valami fontosat? No, akkor ki vele!

– Senfu, arra kérlek téged, hogy add nekem is a Jézuskát. Te azt mondtad, hogy Jézus szereti a kicsinyeket és mindennap reánk vár. Senfu, miért engeditek őt várakozni? Hiszen Sigu is vágyakozik Jézus után!

A pap meghatottan hallgatta a kisgyermek szavait. Egy kicsit zavarba is jött és hirtelen nem tudta, mit válaszoljon.

– Nézd csak Sigu, én nagyon örülök annak, hogy te így szereted a Jézuskát. De még nagyon kicsiny vagy ahhoz, hogy áldozhass.

– De te azt mondtad, hogy Jézus a kicsinyeket szerette a legjobban.

– Ez igaz, de te még nagyon kicsi vagy; hány esztendő?

– Én azt nem tudom.

– No, akkor nyisd ki a szájacskádat, hogy a fogaidról megállapíthassam a korodat.

Sigu kinyitotta a száját és a lelkiatya mosolyogva mondta:

– Sigu, te még nagyon fiatal vagy, hiszen a tejfogaid mind megvannak.

Sigu egy pillanatra megdöbbent, de aztán így folytatta:

– És ha többé nem lesznek meg a tejfogaim, akkor nekem adod a Jézust? Akkor áldozhatok?

– Igen, igen – válaszolta a missziós atya –, akkor majd mindennap áldozhatsz.

Sigu arca ekkor földerült és boldogan hagyta el a szobát.

Alig múlt el egy óra, amikor újra kopognak az atya ajtaján. Sigu állt előtte. De hogy nézett ki? Arca könnyben fürdött és vér folyt a szájából. A missziós atya egyszerre megértette, hogy mi történt. Sigu egy kövel az összes tejfogát kiverte, és most vérző szájjalmondotta:

– Már nincsenek bent, ugye most már nekem adod Jézust!

Erre a missziós atya is elérzékenyült és a kis Sigt a szívére ölelte.

– Igen, drága kislányom, most már neked adom az Úr Jézust.

Másnap a kis Sigu első volt a templomban, bekötött fejjel, de boldogságtól sugárzó arccal fogadta szívébe az édes Jézust.

*

Ezek után a legszívesebben nem is beszélnék többet. Hiszen Sigu szeretete és áldozata mindennél többet mond nekünk. Néhány megjegyzést azonban nem mulaszthatok el.

– Bevallom nektek, hogy egy kicsit szégyellem magam a kis Sigu előtt. Talán ti is? Igen, mert én nem szeretem úgy Jézust, mint a kis Sigu. Azt hiszem, hogy mi nem tudnánk olyan áldozatot hozni a szentáldozásért, mint ez a kis kínai leány. Pedig nektek nem kell kivenni a fogaitokat, ha áldozni akartok. És

mégis vannak lusta gyermekek, akik nem áldoznak, mert nem szeretik igazán az Úr Jézust. De ezen, Istennek hála, könnyű változtatni.

Csak ki kell húzni a lustaság, az irigység, a hazugság, a szemérmertlenség tejfogait és akkor majd ti is, a kis Siguhoz hasonlóan élvezni fogjátok a szentáldozás örömeit.

Az elszáradt kéz (Méltatlan áldozás)

Az egyik hittanórán megkérdeztem a gyerekektől: ki volt vasárnap templomban? Nyújtsa föl a jobb kezét, aki részt vett a szentmisén! Anti is fölnyújtotta. De már meg is szólalt a szomszédja:

– Nem igaz, Anti nem volt templomban. A báb-színházba ment. Ő maga mondta el nekem.

Sajnos, ez nem az első eset volt, hogy Antit hazugságon kaptam. Szomorúan néztem rá, és ő is bűnbánóan hajtotta le a fejét. Láttam rajta, hogy a legszívesebben a föld alá süllyedne. Most azonban mégis védelmére keltem. Illetve mentetegetni próbáltam:

– Igaz, hogy Anti hazudott és a hazugság az ördög nyelve. De valljátok csak be, hogy ti is gyakran ezt a nyelvet beszélitek. Ezért most ki-ki a saját hazugságaira gondoljon. Sokan azt gondolják magukban:

– Miért ne hazudjunk? Hiszen az nem olyan nagy bűn! No meg, sokszor igen hasznos letagadni a rossz feleletet és egyéb bűnünket. Nos, gyerekek, hallgasatok meg egy történetet és abból mindent megérthettek, amit a hazugság rútságáról mondtam.

A történet már meglehetősen régi, legalább 1500 éves. Abban az időben még másként történt az áldoztatás. A lelkiatyák nem az áldozók nyelvére, hanem az áldozók jobb kezébe tették az Úr Jézus testét. Történt egyszer, hogy Szent Paulinus püspök atyához beállított egy koldus. A püspök atya megsajnálta, mert valóban nyomorúságos állapotban volt. Még jobban

megdöbbszent azonban, amikor kinyújtotta kezét az alamizsnáért. Olyan volt a kézfeje, mint egy elszáradt ág. Résztvevően kérdezte Paulinus püspök:

– Miféle betegség támadta meg a kezedet?

A koldus zavarba jött a kérdésre és körülnézett, nincs-e még valaki a szobában? Csak utána válaszolt suttogó hangon.

– Jó atyám, bízom abban, hogy nem árulsz el engem és ezért elmondom betegségemet. Ifjú koromban igen engedetlen voltam és édesanyámnak sok szomorúságot okoztam ezzel. Ő sokat dolgozott, de én minden pénzt elherdáltam. Az egyik nap, mivel nagy adósságba keveredtem, erőszakkal akartam elvenni megmaradt pénzecskéjét. Ő azonban nem engedte. Tudta ugyanis, hogy ezt is csak a rosszra fogom fölhasználni. Erre én éktelen haragra gyulladtam. Úgy elvesztettem a fejemet, hogy nem is tudtam, mit csinállok. Dulakodni kezdtünk és ezzel a kezemmel nemcsak megütöttem, hanem agyonütöttem az édesanyámat...

– Mindez nagyhéten történt. Másnap nagycsütörtökön az egész falu az Úr asztalához járult. Én is elmentem, hogy ezzel is eltereljem magamról a gyilkosság gyanúját. Jobb kezemet, amellyel édesanyámat agyonütöttem, az Úr Jézus testéért nyújtottam. Alighogy kezembe vettem a szentostyát, a kezem megremevedett és borzalmas fájdalmat éreztem. Gyorsan bedugtam a ruhám közé és kétségbeesve hazasi tettem. Azóta egyre rosszabbodott állapotom és állandóan szörnyű bűnömre emlékeztem.

A püspök meghallgatta a szomorú történetet és szánakozva nézett a koldusra. Hát igen, Isten súlyosan megbüntette kettős vétkéért.

– Tartson bűnbánatot, és Isten meg fog bocsátani! Bízson Isten irgalmában! Talán a keze is meg fog gyógyulni.

– Azt nem is kívánom, csak a lelkemen könnyíthessek – válaszolta a koldus.

A következő vasárnap mindenki füle hallatára meg-

vallotta bűnét. A püspök atya föladta rá a bűnbánók ruháját és hamut szórt a fejére.

– Hét évig kell böjtölnöd és imádsággal vezekelni bűnödért. Akkor jöjj vissza és feloldozlak bűneidtől. A bűnbánó koldus mindent megígért és mindenki épülésére valóban eleget tett a püspök parancsának. Hét év múlva ismét az oltár elé állott. Éppen nagycsü-törtök volt. Amikor a püspök elmondta a bűnbocsátó szavakat, hirtelen erő járta át a koldus kezét. Amint Paulinus püspök előre megmondotta, nemcsak a lelke, de a keze is meggyógyult.

Íme eddig tart az elszáradt kezű koldus története. Ma már nem a kezünkbe, hanem a nyelvünkre helyezi Jézus testét a lelkiatya. De vajon miként érezheti magát az olyan nyelven, melyet beszennyezünk a hazugsággal vagy más csúnya bűnnel. Az ilyen nyelv inkább ahhoz a töviskoszorúhoz hasonlít, amellyel Jézust nagypénteken megkínozták. Isten hűséges gyermekének ezzel szemben arra kell törekednie, hogy igazmondással megszentelje a nyelvét. Hogy legalább olyan jól érezze rajta magát az Úr Jézus, mint abban a pólyában, amit Szűz Mária varrt számára.

Az eltépett koszorú

(Elsőáldozás)

Tomi és Piri ikertestvérek, és mindketten az idén lesznek elsőáldozók. Most éppen a szobában ülnek. Piri új ruhát varr a babájának, Tomi pedig a leckéjét csinálja. Azért te különös gyerek vagy, szól testvéréhez Piri.

– Úgy látom, nem is érdekel, hogy milyen ruhában járulsz majd a szentáldozáshoz?!

– Légy nyugodt, anyu egy prima ruhát vásárol számomra. Egyébként is, emlékezz csak, hogy mit mondott a káplán atya! Nem a ruha a fontos, hanem az, hogy tiszta legyen a lelkünk. Gyakran gondolok

arra, hogy az Úr Jézus mit fog szólni, ha eljön a szívembe? Nem tudom, meg lesz-e elégedve?

– Ne félj, nyugtatta meg Piri testvérét, Jézus szereti a bűnösöket is, te pedig nem vagy annyira rossz!

– Sajnos Pirikém, a legutóbb is valami rossz fát tettem a tűzre.

– Micsodát, kérdezte kíváncsian Piri? Ezt okvetlen el kell mondanod!

Ebben a pillanatban belépett a szobába anyuka.

– Úgy látom, mondotta, szép békességben vagytok. Ennek szívből örülök.

– Anyuka, kiáltott Piri, Tomi valami rosszat tett és nem akarja nekem elárulni, hogy mit.

– Valóban így van? – fordult kérdően anyuka Tomihoz.

Ő persze zavarba jött és védekezni próbált. Nem, nem tettem semmit. Piri csak lódít.

– Micsoda? Hát most mondtad, mielőtt anyuka belépett a szobába!

Szó szót követett, míg végre anyuka így szólt az ikerkhez:

– Először is kedves Pirikém, nem valami szép dolog az árulkodás. Ha pedig te Tomikám, bűnös vagy valamiben, gyorsan ki vele, mert egy jó gyermeknek nincsenek titkai anyukája előtt.

Közben Piri kezébe vett egy divatlapot és így szólt:

– Nézd csak anyu, milyen szép ruhaminták vannak benne! A legszívesebben mindet kiválasztanám magamnak. A legszebb talán itt ez a hosszú fátyollal. Tudod anyu, én erre gondoltam, ez jó lenne nekem. Mindenki engem nézne, és a lányok is megirigyelnének. Ugye megveszed?

Ezzel mint egy kiscica, hízolgően anyukájához simult. Anyuka azonban hirtelen elszomorodott és így szólt kislányához:

– Piri, Piri én komolyan aggódok, hogy az Úr Jézus nem érzi majd magát jól a te szívedben! Te mindig csak a ruhával és egyéb külsőséggel törödsz. Mit használ a szép ruha, fátyol és koszorú, ha üres a szí-

ved és bűnös a lelked. Egyébként is a másik szobában a szekrényben lóg egy új ruha Tominak és neked! Ezzel szeretném is, ha többet nem beszélnél róla.

– Micsoda, készen már a ruhám? Hát ezt nem is mondtad nekem, kiáltott izgatottan Piri?

– Úgy van, amint mondtam. Jobb lesz, ha inkább a lelkeddel törődsz és azt igyekszel a nagy napra felkészíteni. Most pedig menj át a szomszédba és mutasd meg beteg osztálytársadnak, Jucinak a leckét.

Piri elrobogott és anyuka négy szemközt maradt Tomival. Így aztán különösebb biztatás nélkül bevallozza bűnét.

– Ma történt az iskolában. Számtanból dolgozatot írtunk, és az egyik példát nem tudtam megcsinálni. Ferit kértem, hogy mutassa meg az övét. Ő azonban nem tette ezt, hanem eltakarta a füzetét. Ezért nagyon megharagudtam rá és elhatároztam, hogy bosszút állok. Mikor kicsöngettek és mindenki az udvaron volt, belopóztam az osztályba. Elővettem Feri füzetét és néhány tintafoltot ejtettem rá, meg összefirkáltam. A tanító bácsi beszédte a füzeteket és Feri egyest kapott rá. Hiába védekezett, hogy nem ő csinálta a pákákat, a tanító bácsi nem hitt neki. Hazugnak nevezte és intőt is írt az ellenőrző könyvecskéjébe.

– És te hallgattál? – kérdezte anyuka Tomitól, nem volt annyi bátorságod, hogy megmond az igazat?

– Sajnos nem! De most már nagyon bánt a dolog és szeretném jóvátenni.

Elhallgatott és várta anyuka válaszát. Vajon mit fog mondani? Talán nem engedi, hogy elsőáldozó legyen? Torkában vert a szíve és sírás szorongatta a torkát. Végre anyuka megszólalt. Nem mérgesen, csak nagyon szomorúan. És ami a legszörnyűbb volt, könnyek hullottak a szeméből. Ez fájdalmasabb volt Tomi számára, mintha megverték volna. Nem csoda, ha maga is sírva fakadt és anyuka vállára borulva hullatta könnyeit.

– Jóvá kell tenned a bűnödöt! Nem szabad tovább

halogatnod! Az Úr Jézus nem szereti a gyáva gyermekeket...

– De hogyan tehetnék mindent jóvá? – kérdezte Tomi anyukájától.

– Először is elmész Ferihez és mindent elmondasz neki. Azután bocsánatot kérsz tőle.

– Anyukám, ez nagyon nehéz lesz! Ezt nem tudom megtenni!

– Nem nehezebb, mint az a baj, amit Ferinek okoztál. Sőt holnap reggel az egész osztály előtt bevallod bűnödöt a tanító bácsinak.

– Milyen megvetően néznek majd rám a fiúk, próbált ellenkezni Tomi.

– Azt hiszem, ebben tévedsz kisfiam! Az igazmondáshoz mindig bátorság szükséges. Ezért téged is becsülni fognak, hogy igyekszel jóvátenni bűnödöt.

Ha nehezen is, Tomi elindult Feriékhez. Már a kapuajtóban állt, amikor egy hang visszatartotta: fordulj vissza! Ne csinálj ilyen oktalanságot! Anyuka úgysem fog elárulni téged!... Tomi már-már visszafordul, de aztán arra gondol, hogy Isten mindent tud, és Jézus előtt nem tudja letagadni a dolgot. Ezzel belépett a kertbe, ahol találkozott Feri édesanyjával.

– Itthon van Feri? – kérdezte tőle.

– Igen, éppen a leckéjét csinálja. Menj föl a szobájába. Feri meglepetve fogadja.

– Ebben a szakadó esőben is eljöttél? Mi szél hozott erre?

– Eljöttem, hogy bocsánatot kérjek tőled. Feri meglepetve nézett osztálytársára.

– Hiszen nem bántottál meg engem.

– De igen. Én voltam az, aki összetintáztam a füzetet. Haragudtam rád, mert nem mutattad meg a számtanpéldát.

Megtörtént, Tomi kimondta a nagy vallomást. Feri zavartan és meglepetve nézett barátjára. A legszívesebben alaposan felképelte volna, hiszen annyi szomorúságot okozott tetteivel. Láttá azonban, hogy To-

mi megbánta bűnét és kész mindent jóvátenni. Mikor erre gondolt, elpárolgott a haragja.

– Holnap mindent bevallok a tanító bácsinak is az osztály előtt, tette hozzá Tomi.

– Nohát ilyesmire ne is gondolj! Ezzel hátba verte barátját és szeméből a megbocsátás fénye sugárzott.

– Minden rendben, gyere, nézzük meg az új kerékpáromat!

Közben Piri is hazament a szomszédból, ahová anyukája küldte. Egyre furdalta az oldalát a kíváncsiság és szeretete volna megnézni az áldozási ruháját. Ez a kívánsága is teljesült. Anyuka bevitte a szobába és megmutatta neki. Piri szomorúan nézett a ruhára, amely sokkal egyszerűbb volt, mint amiről álmodozott. Egészen egyszerű ruha és nem olyan, mint amilyeneket a divatlapokban látott. Csaknem sírva fakadva mondta anyukájának:

– Hát ezt kell nekem fölvenni? Nem, ezt nem akarom! A legszebb akarok lenni a lányok között!

Anyuka azonban szigorúan nézett reá és ezt mondta:

– Szégyelld magad, te hiú és büszke leány. Először tanulj alázatosságot, mert másként nem állhatsz a keresztre feszített Jézus oltára elé. Most pedig csináld meg a leckét, azután menj aludni!

Piri engedelmeskedik és valami nagy fájdalmat érez a szívében. Sokáig nem tud elaludni és nyugtalanul hánykolódik az ágyban. Közben meghallja, hogy a szomszéd szobában mit beszélnek szülei. Felcsillan a szeme, mert apuka ezt mondja:

– Valóban, a mi kislányunk nem veheti fel a fehér ruhát... – Piri persze arra gondol, hogy majd másikat vesznek. Ebben a reményében azonban tévedett. Néhány nappal az elsőáldozás előtt, az utolsó oktatásra indulnak. Anyuka így szól Pirihez:

– Tomi egyedül megy, veled még beszélni akarok. Ülj ide mellém a székre! Anyuka odalép a szekrényhez. Piri arra gondol, hogy most mutatja meg az újabb ruhát. De nem! Egy fehér dobozt vesz elő. Lassan ki-

bontja és előkerül az elsőáldozásra szánt koszorú. Ezt szerettem volna holnap reggel a fejedre tenni, mondja anyuka szomorúan.

Piri a koszorú felé nyúl és föl akarja próbálni. Anyuka azonban visszarántja és a koszorú ekkor kettészakad. Nem csoda, ha Piri sírva fakad miatta. Anyuka azonban hagyja, hadd sírjon a csacska leánya. Ők ugyanis megbeszélték a káplán atyával és elhatározták: Piri az idén nem járulhat a szentáldozáshoz. Hiszen nem az Úr Jézussal, hanem csak a szép ruhával törődik, mindig azon jár az esze.

– Remélem kislányom, ez a lecke használni fog és a következő esztendőben szebb lélekkel és nem szebb ruhával fogadod majd szívedbe az isteni Üdvözítőt.

Így is történt. Piri még sokat sírt és nagyon szégyellte magát osztálytársai előtt. A büntetést azonban megérdemelte. Egy esztendeig bűnhődött miatta, de ez nem maradt hatás nélkül. Alázatos, megtisztult lélekkel térdelt a következő évben az Úr oltára elé . . .

Nehéz elsőáldozás

Most egy kisfiú történetét szeretném elmondani nektek. Ferinek hívják és éppen a játszótéren megy keresztül.

– Feri, Feri, gyere játszani! – hívják a társai.

Ő azonban tagadólag rázza a fejét és csak ennyit mondott: – Nem mehetek!

Hogy miért nem, azt fogom most nektek megmagyarázni.

– A legutóbbi világháborúban nemcsak a harctéren aratott a halál, hanem repülőgépeken elment a városok fölé is. Hiába menekültünk a pincébe, a becsapódó bombák igen sok embert megöltek. Ez történt Feri szüleivel is, aki ilyenképpen az árva gyerekek szomorú sorsára jutott. Mivel azonban igen helyes és okos kisfiú volt, hamarosan jó nevelőszülőkre talált.

Mindössze kilencéves lehetett, amikor nevelőapja így szólt hozzá:

– Elég nagy fiú vagy már és segíthetnél nekem a pénzkeresésben. Ezért mindennap bemegy a városba és cigarettát árulsz!

Így is történt. Ha a kisfiú nem adta el a rábízott cigarettákat, kemény szidásban részesült odahaza. Ezért nem hallgatott most sem pajtásai hívására. Sajnos, neki nincs ideje a játékra. Így jött el az ideje annak, hogy ő is az elsőáldozáshoz járuljon. És itt újabb nehézség várakozott Ferire. Nevelőapja semmi hajlandóságot nem mutatott arra, hogy erre az alkalomra új ruhát vásároljon fiának. Még abba sem egyezett bele, hogy a cigarettaárulást abbahagyja és így részt vehessen az oktatásokon. Feri azonban nem tudott ebbe belenyugodni. Hiába kérlelte többször is nevelőapját, az mindig durván visszautasította. Szegény gyereknek nem való az ilyesmi. Az elsőáldozás csak a gazdagoknak való.

Szerencsére volt Ferinek egy jószívű és találékony barátja. Mikor elmondta neki helyzetét, megígérte, hogy valamit ki fog találni, mert neki is ott kell lenni az elsőáldozók között. Másnap a templom előtt találkoztak.

– Minden rendben van – köszöntötte Jancsi barátját. – Kigondoltam már, hogy mit csinálunk. Gyere nyugodtan az oktatásra!

– De hát ki fogja eladni a cigarettákat?

– Ne aggódj miatta! Az oktatás után mindnyájan összefogunk és segítünk neked.

Így is történt. Jancsi sok gyereket megnyert a gondolatának és így egy röpke óra alatt eladták a cigarettát.

– Most már csak azon töröm a fejemet, hogyan szerezzünk ünnepi ruhát számodra – mondta egy szép napon Jancsi. – No, de majd ezt is elintézzük.

Feri boldogan járt az oktatásra és örömmel várakozott a nagy napra. Csak amiatt aggódott, hogyan vallja majd be nevelőapjának a dolgot.

Az egyik nap aztán valami váratlan dolog történt. Jancsi pénzt nyomott a kezébe ezekkel a szavakkal:

- Összegyűjtöttük az áldozási ruhád árát.
- De hát hogyan? - kérdezte meglepve Feri.
- Hát szüleinktől és saját takarékoságunkból.
- Igazán köszönöm, de nem lenne baj, ha a pénzt valami másra költeném?

- Ugyan mire? - kérdezte meglepetve Jancsi.

- Tudod jól, hogy nevelőapám nem akart beleegyezni, hogy én is a szentáldozáshoz járuljak. Ebben az évben nagyon rossz a termés és papának nincs pénze, hogy takarmányt vegyen a teheneknek. Ezért arra gondoltam, hogy neki adom ezt a pénzt. Hadd lássa, hogy Isten nem csupán a gazdagokat, hanem a szegényeket is segíti.

Jancsi megértette barátját és beleegyezett.

- Tiéd a pénz, azt teszel vele, amit akarsz.

Az apa nagyon megörült a pénznek és semmi kifogást sem emelt fia áldozása ellen.

- Ilyen szép összeget máskor is hozhatsz.

Elérkezett végre a várva várt nap. Amikor a gyerekek Feri papáját is ott látták a templomban, még nagyobb lett az örömük. Úgy látszik, segített a pénz. Szentmise alatt Feri újabb kéréssel fordult Jézushoz. Így imádkozott:

- Édes Jézusom, én szeretnék egészen Neked szolgálni és pappá lenni!

Már régóta élt ez a vágy Feri szívében. Annyit elárulhatok nektek, hogy ezt a célját el is érte. Egy idősebb házaspár magához vette és vállalta taníttatását. Így lehetett annak a Jézusnak papja, aki elsősorban a szegények kedvéért jött a világra, hogy gazdagokká tegye őket.

Virág a napsugárban

(Az áldozás kegyelme)

Belgium fővárosában, Brüsszelben virágkiállítást rendeztek. Csodálatosan szép látványban volt részük a látogatóknak. Szébbnél szebb virágok tengerében lehetett itt gyönyörködni, a „Kelet szemétől” kezdve „Erzsébet királynő” virágában. Nem afféle közönséges virágfajták, mint a lilium vagy a rózsza, hanem különleges virágfajták is részt vettek a virágok szépségversenyén. A versenybíráknak nem volt könnyű dolguk, hogy kiválasszák a legszebb, az első díjra érdemes virágot. Mindenki csodálkozott azonban, mikor a szébbnél szebb virágok közül egy közönséges gyűszűvirág nyerte az első díjat. Annyi azonban bizonyos, hogy valami csodálatosan szép példány volt. A csodálkozás és az érdeklődés még jobban megnőtt annak hallatára, hogy a gyűszűvirág tulajdonosa egy szegény, beteg leányka, aki Dulder Mártának hívták. Márta szegény mosónő leánykája volt és egy bérkaszárnya pincéjében laktak. Névnapijára a szegény atya egy fejletlen gyűszűvirágot vásárolt leánykájának. Márta igen örült ennek a szerény ajándéknak is, mert a virágokat nagyon szerette. Ettől kezdve minden szeretetét erre a virágra pazarolta. Betegsége miatt mindig otthon kellett tartózkodnia. Édesanyja reggel elment dolgozni, ő pedig egyedül maradt. Mióta azonban vele volt a virág, nem volt olyan nehéz és elviselhetetlen a magányosság sem.

Látom, most szinte valamennyien azt akarjátok tudni: miként lett olyan szép Mártika virága, hogy az első díjat megnyerte?

A dolog így történt. A nap csak nagyon ritkán sütött be Mártikáék lakásába, ahol ezért meglehetősen sötét volt. Amikor azonban az első napsugár bekukkantott az ablakon, Mártika azonnal odavitte a virágot és azután mindig úgy helyezte el, hogy ráhulljon az életető nap sugara. Mártika gondozó szeretete, a napsugár fénye és melege hamarosan érezte hatá-

sát. A virág egyre szebb lett és szépségével nemcsak Mártika szeretetét hálálta meg, hanem az első díjat is megnyerte a brüsszeli virágkiállításon.

Bizonyára közületek is sokan szeretik a virágokat. Ismeritek a közmondást is: „Aki a virágot szereti – rossz ember nem lehet.” Én azonban most egy olyan virágról akarok beszélni nektek, amely szebb és értékesebb a föld minden virágánál. Ez a világ nem más, mint a ti lelketek, melyet a Jóisten teremtett. Minden más virág elhervad és elpusztul, a ti lelketek azonban halhatatlan. De ennek is szüksége van napsugárra, akárcsak a kerti virágoknak. No persze a mi lelkünk virágának nem arra a napra van szüksége, melyet reggel fölkelni és este lenyugodni látunk. A mi lelkünk napja az Úr Jézus Krisztus a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Nektek is úgy kell tehát cselekednetek, mint a kis Mártikának! Helyezzétek fényoszlopok lelketeke Jézus közelébe. Nyáron mindenki szeret napfürdőzni. De erre nemcsak a testünknek, hanem a lelkünknek is szüksége van. Ezért, ha a templom felé jártok, nézzetek be néhány percre a templomba, ahol Jézus reátok vár, hogy megfürdesse lelketeke szeretetének napsugarában.

Így cselekedett az a néger fiúcska is, akit gyakran lehetett látni, amint az oltár előtt térdelt. Egyszer a missziós atya megkérdezte tőle:

– Mit imádkozol?

A kisfiú így válaszolt:

– A nap felé fordítom a lelkemet.

De ha már ilyen nagy lelki haszonnal jár a templomlátogatás, még jobb a szentáldozásban szívünkbe fogadni Jézust, lelkünk napját. Aki áldozik, annak a lelkét elárasztja Jézus szívének fénye és melege. Ó, ha látnátok, milyen szép lesz az ember lelke, midőn magához veszi az Úr Jézust! Minden szentáldozás által egyre szebb lesz a lelketek és jutalmul nem az első díjat, hanem a mennyországot fogjátok megnyerni.

A kis Veronika

(Jézus szeretete)

Veronika mindössze tízesztendőös leányka, de amit most elmesélek róla, az szintiszta igazság.

Bécs városában egy héten át lelkigyakorlatot tartottak. A falakon hatalmas plakátok és ezek közepéről egy Krisztus-arc nézett a járókelőkre. Sokan elmentek a plakátok előtt, akik közül többen Krisztus barátai, többen pedig ellenségei voltak. Ez utóbbiak közül sokan, midőn meglátták a képet, káromkodni kezdtek.

Az egyik éjszaka azonban még ennél is csúnyább dolog történt. Valami elvetemült ember sárral kente be az Üdvözítő arcát. Most úgy nézett ki a kép, mint egy durva káromkodás.

De nem sokáig! Jézus a gyermekeket szerette a legjobban és érthető, ha őt is a gyermekek szeretik a legjobban. Az egyik reggel épp iskolába tartott Veronika. Amikor meglátta a bemocskolt Krisztus-plakátot, szívébe nyilalt a fájdalom. Nem sokat gondolkozott, hanem elővette zsebkendőjét, hogy a sarat letörölje Jézus arcáról. Ez azonban nem ment könnyen, mert a zsebkendő száraz volt. Ekkor gyorsan elszaladt a legközelebbi kúthoz és megnedvesítette zsebkendőjét. Így már sikerült letisztítani a sarat és Krisztus arca újra jóságosan nézett a járókelőkre. A kislány pedig boldogan sietett az iskolába.

Ó, kedves Veronika! A nagy Veronika, aki a keresztúton kendőt nyújtott az Úr Jézusnak, jutalmul elnyerte az Üdvözítő arcképét. De az is egészen bizonyos, hogy az Úr Jézus hálás szeretettel a te lelkedbe is belerajzolja arcának szent vonásait.

Egy vízcsepp története

(Szentmise) – (Mese)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy vízcsepp. Mivel olyan fényes volt, mint az ezüst és olyan sima és ragyogó, mint az üveg, Fényüvegnek hívták.

Az egyik napsütéses reggelen Fényüveg egy kövér és pocakos felhőn fölszállt a magasba. A nap nevetve nézett rá és a boldog vízcsepp úgy ragyogott, mint a kristály. Lent a földön szebbnél szebb virágok nyíltak és a felhők alatt fülemülék énekeltek. Fényüveg gyönyörködve nézte, élvezte a sok szépséget és ezt gondolta magában:

– Milyen szép lehet az Isten, ha már ilyen szép mindaz, amit teremtett! De jó lenne, ha egyszer Isten közelébe kerülhetnék!

Miközben Fényüveg így gondolkozott, észre sem vette azt a pajkos szélúrfit, aki kifújta őt a felhőhajóból és esni kezdett lefelé. Szerencséjére a földön éppen egy ibolyára esett, s így nem történt semmi baja.

– Ó, milyen szép vagy, milyen pompás az illatod! – dicsérte Fényüveg az ibolyát. De mennyivel szebb lehet nálad az Isten! Kérlek azért, légy segítségemre, hogy Hozzá juthassak!

– Ne félj, ne félj, ő segít téged – vigasztalta az ibolya Fényüveget.

Közben két leányka jött ki a kolostorból, hogy virágokat szedjenek a Szűzanya oltárára.

– Nézd csak – mondta az egyik –, milyen szép kék ibolyák vannak itt. – Szedjük le őket, hiszen a kék kedvenc színe a Szűzanyának. – Miközben a két leányka a virágot szedte, Marika, az idősebb megszólalt:

– Mondd csak, Zsuzsikám, hogy tetszett neked az, amit a lelkiatya a szentmisében használt vízcseppről mondott?

Fényüveg egyszerre fölfigyelt és kíváncsian hallgatta a leánykák beszélgetését.

– Nagyon szép, érdekes volt és egy kicsit – őszintén szólva – meg is irigyeltem a vízcseppeket. Hiszen ők egészen közel kerülnek a Jóistenhez, amikor a szentmisében a pap átváltoztatja a bort Jézus szent vérévé.

– De az is igaz, hogy a mi szívünk is hasonlít a vízcsepphez és részesül az ő boldogságában, mikor a szentáldozáskor Jézussal egyesülünk.

Fényüveg hallgatott és arra gondolt, hogy a föld nem is olyan szomorú hely, ha Jézus lakik rajta. Milyen jó lenne, ha én is belekerülhetnék abba a kehelybe, amelyben a pap átváltoztatja a bort Jézus vérévé. Ettől a szent vágytól űzve Fényüveg vándorolni kezdett. Fáradságos zarándokút volt ez Jézushoz. Lassan beszivárgott a földbe és abban is egyre mélyebbre került. Egyszer csak erős zúgást hallott és máris belepottyant egy föld alatti patakba. A patak vize a kolostor kútjába folyt és ide került Fényüveg is. Vajon mikor jutok innen a Jóistenhez? – gondolta magában. Egyszerre csak lépéseket hallott. Erika nővér, a sekrestyés jött a kúthoz, hogy friss vizet vigyen a szentmiséhez. Örömmel és türelmetlenül csurrant a vödörbe a Jézus után vágyakozó vízcsepp. Milyen boldog volt, mikor a ministráns a följánláskor éppen őt vitte az oltárhoz és a pap belecsöppentette a kehelybe. Gyorsan eltűnt a borban és várta a percet, mikor a bor Jézus vérévé változik.

Végre a pap mélyen meghajolt és elmondta az átváltoztató szavakat: „Ez az én véremnek kelyhe” . . . Ekkor megszólalt a ezüstsavú csengő és a kis vízcsepp boldogan kapott a szívecskéjéhez. De nem is az ő szívéhez, hanem Jézuséhoz, akinek szent szíve elfoglalta az ő szíve helyét.

Hogyan halt meg Liu-Thau?

Igazában mondom, ez a hatalmas Liu-Thau derék legény. Ma öntöttem fejére a keresztvizet. Hogy ragyogtak a szemei! Utána sokáig térdelt mozdulatlanul a kápolna oltára előtt. Ő, aki soha egy percig sem tudott nyugodtan maradni. Igazán csodálkoznom kellett. Azután felkeresett a lakásomon, s arcáról csak úgy sugárzott a boldogság.

– Atyám, keresztény vagyok!
– Szóval nagyon boldog vagy?
– Nagyon. Csak egy dolgot szeretnék még. Ha én valakit igazán szeretek, annak azt meg is mutatom. Mit tehetek én Jézusért?

– Nézd fiam, légy azon, hogy napról napra jobb légy!

– Igen, atyám!
– Főleg a szelídségre kell törekedned.
– Igen, igen, atyám!
– Bocsáss meg, ha megbántanak!
– De ezenkívül még mit tehetnék?
– Ezenkívül? Én azt hiszem, ez a te számodra igazán elegendő.

– Atyám, úgy látszik nem értetted meg a kérdésemet. Én azt kérdeztem, hogy mit tehetnék Jézusért nem pedig azt, hogy mit tegyek magamért.

– Liu, a legnagyobb ajándék, amit az Úrnak adhatunk az, ha napról napra lelkünk nemesítésén fáradozunk.

Liu fölhúzta széles vállait és így szólt:

– A hitoktatónk olyan gyönyörű történeteket mondott azokról a keresztényekről, akiket a vadállatok elé dobtak és életüket áldozták Krisztusért... Valami ilyesmit szeretnék én is.

– Fiam, a vértanúk esete egészen rendkívüli valami, de te...

– Én – vágott szavamba hirtelen mélységes meggyőződéssel –, én egyszer még ezeket (és elém tartotta hatalmas ökleit) az Ő szolgálatára fogom fel-

használni. El kell jönnie az időnek, amikor megmutathatom, hogy hűséges szolgálja vagyok az Istennek. Ugye megértesz atyám? – Összeszorította fogait és úgy fújtatott, mint valami gőzgép. De én megint csak visszatértem arra, amit már előbb mondtam neki:

– Ő szelíd volt egész a haláláig! Liu-Thau emlékszel-e még erre?

Tudom, nehéz lesz számodra a szelídség, gondoltam magamban. Közben észrevettem, hogy a falon függő Jézus Szíve képen pihenteti szemét. Látom, hogy gondolkodik. Megvakarja a fejbúbját, köhint egyet, szóval szeretne valamit mondani, de nem meri. Ám én letaláltam a gondolatát. Levettem a falról a Jézus Szíve képet és odanyújtottam neki:

– Liu, neked adom, hogy könnyebben eszedbe jusszon az Ő példája.

Egyszer felkerestem Liu-Thaut szegényes kunyhójában. Tudtam, hogy házikója itt van templomunk szomszédságában. Amint belépek, ugyan mit látok? Liu házának egyetlen kincse egy hatalmas oroszlánbőr, egyik izgalmas vadászatának emléke. Az oroszlánbőr ott függ a falon és közepén a Jézus Szíve kép.

– Tudod-e atyám, hogy napról napra jobban tetszik nekem?

– Ugyan micsoda?

– Hát az Úr Jézus.

Jaj, mekkora kellemetlenség! Jóval napkelte előtt berohan hozzám sekrestyésem...

– Atyám... atyám... nagy baj van! Most nyitottam ki a templomajtót és ott láttam... nagyon megsebesítették, haldoklik. Siess atyám!

– De hát kicsoda? Mi történt és hol? Beszélj világosan!

– Liu-Thau, az az óriás, akit nemrég megkereszteltél... Az éjszaka rablók jártak a templomban. Ő meghallotta, hiszen ott van a szomszédban a háza. Erre ő Jézus segítségére sietett. Tudod mekkora öklei vannak! Nekik esett, odaállt a tabernákulum elé,

hogyan megvédje. Meg is szalasztotta őket, de az egyik betörő késével mély sebet ejtett a vállán.

Ekkor már futottam is a templom felé. Az ajtó nyitva volt. A félhomályban észrevettem az oltár lépcsőjén elterült hatalmas alakot.

– Liu-Thau, édes fiam!

Még egyszer kinyitotta nagy gyermekszemeit:

– Áldj meg atyám és ne haragudj rám, ha kijelentem, hogy szívesen halok meg.

Kezeit még mindig ököibe szorította, de mosolygott.

– Liu-Thau, az Úr Jézus a mennyország kapujában vár téged.

Egy darabig csend volt. Aztán elhaló hangon szólt hozzám:

– Atyám, rád hagyom az oroszlánbőrt és a Jézus Szíve képet.

Aztán elhallgatott örökre.

Szememből pedig peregtek a könnyecsek fájdalomban, hogy elvesztettem, örömben, hogy Isten közelében tudtam Liu-Thau barátomat, aki Jézusért áldozta életét.

Az elveszett szentostya

Az alábbi kis történetnek minden szava igaz és úgy mondom el, amint azt Araucania püspöke a santiagoi missziós nővéreknek elbeszélte.

Előbb tájékozódjunk egy kissé és ismerkedjünk meg történetünk színhelyével. Hol van Araucania? Ha elveszítetek Dél-Amerika térképét, megtaláljátok rajta Chilének, a világ leghosszabb országának déli csücske felél A Csendes-óceán és az Andok láncolata között terül el és lakóinak túlnyomó többsége az araucán-indiánok törzséhez tartozik. Szabadságszerető, harcias nép és sokáig fegyverrel akadályozta meg, hogy országába a kereszténység terjesztői behatolhassanak. Ma már megváltozott a helyzet és kiterjedt plébániái, köz-

szeretetben álló papjai vannak ennek a jólétben élő népnek. Mindössze néhány ezer pogány él csak az országban és nem könnyű a közöttük végzett munka.

Nemrégiben beteghez hívták az egyik missziós atyát. Messze kellett mennie, mert a beteg kunyhója egy gyorsvizű patakon túl, az Andok meredek oldalán húzódott meg. Az atya azonban rég megszokta már az ilyen fárasztó kirándulásokat és rögtön felkészült a nehéz útra. Míg egy indián lovát nyergelte, bement a templomba, kivett az áldozatókehelyből egy szentostyát, belehelyezte egy aranyozott dobozkába, amelyet egy zsinóron függő bársonyokban a nyakába akasztott. Magához vette még a szentelt olajat, a breviáriumot, rózsafüzérét és útnak indult.

Az utakat szinte járhatatlanná tette az őszi esőzés. A szelíd paripa lába meg-megcsúszott és a misszionáriusnak ugyancsak keményen kellett fognia a gyep-lőt, hogy el ne veszítse az egyensúlyát és ki ne repüljön a nyeregből.

Vagy háromórai bukdácsolás után végre megérkezett a faluba. A falu alatt természetesen nem a nálunk megszokott, rendezett házsorokat, hanem szeszélyes összevisszaságban épült házak csoportját kell értenünk. Megszólította az egyik útjába kerülő indiángyereket:

– Merre lakik az öreg Pabló?

– Menj csak erre tovább, Padrecit – felelte a gyermek –, arra jobbra, az út kanyarulata mellett az első ház az övé.

Jó negyedóra múlva meg is érkezett az atya a haladkló háza elé.

Ki tudná az öreg Pabló örömét leírni, mikor hozátartozói jelentették neki, hogy megérkezett a „Padrecit”. Boldog, békés nyugalom ült az arcán és ajkai imádságot mormoltak. A beteg felesége nagy igyekezettel könyöknyi vászondarabot kotort elő a kunyhó egyik sarkából. Ráterítette az asztalra, kisimogatta a kezével, hogy a lelkiatya arra helyezze az Oltáriszentséget. A misszionárius gépies mozdulattal nyúlt

a zsinór után, hogy leakassza nyakából a tarsolyt, de mi történhetett, sehol semmi nyoma a zsinórnak és a tarsolynak.

Az atya gyors mozdulattal dobta le magáról a köpenyt, végigtapogatta magát, átkutatta a zsebeit, de hiába. Sehol semmi nyoma a bársonytáskának. Semmi kétség, útközben, mikor a ló oly nagyokat botlott, elszakadhatott a zsinór és a drága Kincs elveszett.

A missziós atyát mélyen lesújtotta ez a gondolat. Vajon nem valahol a sárban fekszik-e Jézus szent teste? Nem tapos-e rá állat vagy ember? Nem kerül-e méltatlanok kezébe? Szinte fizikai fájdalmat érzett, míg mindezt végiggondolta. Meggyóntatta a beteget, s megígérte neki, hogy holnap újra eljön. Nem ült fel a lovára, hanem kantárszáron vezette, hogy lépésről lépésre szemügyre vehessen minden bokrot, minden fűcsomót, minden talpaltatnyi földet. Mikor a falut elérte, mindenkitől megkérdezte:

– Nem találtál-e véletlenül „valamit”? – S mikor kérdésére csak egy fejcsóválás volt a válasz, szomorúan ment tovább. Közben állandóan azért imádkozott, hogy sikerüljön megtalálni az elveszett szentostyát.

Egyszerre nagyot dobbant a szíve: énekhang ütötte meg a fülét. Remény csillant föl a szemében és könnyörgő fohász röppent ajkáról Isten felé:

Uram, te embert vezérelsz ezen az elhagyott tájon utamba. Engedd, hogy segítségemre legyen Szt. Tes ted megtalálásában!

A völgy kanyarulatában fiatal pásztorfiú nyúlánk alakja bukkant elő. Nyáját terelgette hazafelé a legelőről. Mikor a missziós atyát meglátta, illedelmesen megemelte fővegét.

A páternek szinte akadozott a szava az izgalomtól, mikor megkérdezte:

- Mondd fiam, jártál te ma már erre?
- Igen atyám, mikor a nyájam kihajtottam.
- És ... és ...

A misszionáriusnak torkán akadt a szó, a tekintete

reszkető vágyódással tapadt a gyermek ajkaira. Ez megértette a néma kérdést.

- Valami nagyon szépet találtam az út mentén.
- Mit?
- Egy kis tarsolyt.
- Mit csináltál vele?
- Megtörölgettem, mert sáros volt, azután...
- No, mondd gyorsan!
- Azután belekandikáltam. Szép kerek doboz volt benne, úgy ragyogott, mintha aranyból lett volna és egy kereszt volt rajta.

- Kinyitottad?

A gyermek arca elkomolyodott.

- Nem atyám! Hiszen tavaly voltam elsőáldozó. Ezért a szívemben azt súgta valami, hogy az Úr szent Teste van abban a dobozban.

A páter megkönnyebbülten lélegzett fel.

- Jól sejtetted kisfiam. De hát hová tetted a kis tarsolyt?

- Hazaszaladtam vele a kunyhónkba.

- A Jóisten áldjon meg érte fiam!

- De most vezess el a kunyhótokhoz!

Fatörzsből összetákolt, szegényes kunyhó volt Pedroék otthona, de a kis indián egy királyfi boldog öntudatával vezette be az egyetlen szobába a misszionáriust. Itt rámutatott szegényes fekvőhelyére:

- Lásd Padrecit, ide fektettem a Jézuskát. Gondoltam, hadd pihenjen itt addig, amíg valaki érte nem jön!

Jézus eszkimó földön (Oltáriszentség)

Már alaposan bent voltak a télben, mikor Kajetán atya megtudta, hogy a Tádé-szigeten egy öreg eszkimó a végét járja és gyónni szeretne. Egy sarkkutató hozta hírül a missziós atyának. Együttal magával hozott egy 11 éves eszkimógyereket is, hogy a papnak

megmutassa az utat. Na-Ankának hívták a fiúcskát. Kajetán atya nem sokat habozott, hanem hamarosan mind a 14 kutyát befogta a szánkóba. Néhány napi élelmet vett magához és miután a beteg számára az Oltáriszentséget is előkészítette, elindultak.

Eleinte minden a legnagyobb rendben ment. A kutyák jól be voltak tanítva és fürgén húzták a szánkót. Igaz, nagyon hideg volt. A hőmérő mínusz 40 fokot mutatott. Hatalmas bundába burkolózva ültek a szánon a missziós atya és a kisfiú. Nemigen beszéltek. Ha meg akartak állni, a missziós atya egy lövést adott le revolverével. A kutyák tudták, hogy ilyenkor ennivalót kapnak. Az eszkimó fiúcska kukorikázását és főtt halat dobott eléjük. Azután tovább mentek. Egy alkalmas helyen megálltak, hogy néhány órát aludjanak. Már a harmadik napja úton voltak és remélték, hogy még este előtt célba érnek. Egyszerre csak az eszkimó fiú megfogta a pap karját és rémült arccal kelet felé mutat.

– No mi az? Talán farkasok közelednek? Néhány revolvergolyó és elbánunk velük.

De a pap látta, hogy sokkal nagyobb veszély fenyegeti őket. Hóvihar közeledett. A vihar szelére a kutyák is vonítani kezdtek. Az eszkimó fiú arca is elsötétült. Egy ilyen vihar a jégsivatagban szinte biztos halált jelenthet.

A lelkiatya rátette kezét az aranyos dobozkában őrzött Oltáriszentségre és buzgón imádkozni kezdett.

Uram, segíts rajtunk, mert elveszünk! S ekkor, mintha hallotta volna a választ:

– Ne féljete, én veletek vagyok.

A következő pillanatban Na-Anka örömmel kiáltott fel és egy sziklabarlangra mutatott. Ide menekültek erőltetett menetben a vihar elől.

Több napot töltöttek a barlangban. Lassan azonban elfogyott az élelmük és a vihar csak nem akart elállni. Mi lesz, ha a kutyákat nem tudják etetni? Az éhség ugyanis a legszelídebb állatot is megvadítja és még saját gazdájukat is fölfalják. A missziós atya újra

csak a szentségi Jézushoz folyamodott segítségért. Ismét elmúlt két nap. Az állatok már nagyon nyugtalanok voltak. Szíjaikat rángatták és egymásnak estek. A lelkiatyának állandóan ébren kellett lenni, hogy ügyelhessen rájuk. A harmadik nap olyan éhes volt már jómaga is, hogy alig állt a lábán. Egyre nehezebb dolga volt a kutyákkal is. Egyet közülük le kellett lőnie, mert társai halálosan megharapták. A többiek persze azonnal fölfalták és a friss hús még jobban megvadította őket. A kisfiú már úgy kimerült az éhségtől, hogy mozogni sem tudott. A lelkiatya már-már arra gondolt, hogy a nála lévő Oltáriszentséggel megáldoztatja a fiúcskát. Akkor azonban hirtelen elállt a vihar.

A lelkiatya legyőzte gyengeségét, a kutyák is megérezték, hogy közel van a menekülés órája. Befogta tehát őket a szánkóba és ha lassan is, de elérték a céljukat.

Na-Ankának még volt annyi ereje, hogy megmutassa beteg édesapja kunyhóját. Az atya azonnal meggyóntatta és megáldoztatta a beteget és feladta a betegek kenetét is. Alighogy végzett mindezzel, az eszkimó meghalt.

A pap csak most gondolhatott a kimerült gyermekre és saját magára. A halott hozzátartozói szeretettel gondoskodtak róla. Két napig aludt egyfolytában és több nap eltelt, míg úgy megerősödött, hogy útnak indulhatott. Hiába kérték az eszkimók, hogy töltsék köztük a telet, az atyának nem volt maradása!

Nagy örömmel fogadták a missziós állomáson a már elveszettnek vélt atyát. Kajetán atya pedig elbeszélte, hogy miképpen mentette meg őket a szentségi Jézus.

– Ha nem lett volna nálam, bizony kétségbeestem volna. de mert Ő velem volt, nem vesztettem el a bátorságomat.

A halott látogató

(Elsőáldozás)

Egy izgalmas történetet szeretnék most nektek elmondani. Ötven-hatvan évvel ezelőtt történt egy nagyobb faluban. A plébános atya az elsőáldozásra készítette elő a gyermekeket. Ez a munka igen nagy öröme szolgált, mert a gyermekek szorgalmasan tanultak és hamarosan elsajátították a tudnivalókat. Csak egy kisfiúval volt sok baja, Réti Jancsival. Szegényke igen nehéz felfogású volt és ezért elmaradt a többiek mögött. Ennek ellenére a plébános atya nem akarta visszatartani a szentáldozástól, már csak azért sem, mert igen buzgó és vallásos szülei voltak.

A szentáldozás napja rohamosan közeledett és a gyermekek egyre szorgalmasabban tanulták a hittant. A kis Jancsival azonban sehogy sem boldogult a plébános atya. Nincs más hátra – gondolta magában – el kell halasztani elsőáldozását a következő esztendőre.

Az egyik éjszaka azonban különös esemény történt. Éjnek idején megszólalt a plébánia kapucsengője. A plébános atya arra gondol, hogy bizonyára beteghez hívják. Magára veszi a kabátot, kinyitja az ablakot és lekiált:

– Ki az? Beteghez hívnak? Hová?

Kérdéseire azonban senki sem válaszol, sőt a kapunál sincs senki. A plébános atya arra gondol, hogy talán álmodta a csengőszót vagy esetleg valami haszontalan gyermek csöngetett be bosszantására, azután elszaladt. Becsukja az ablakot és le akar feküdni, mikor lépéseket hall a szobájához vezető lépcsőházból. Gyertyát gyújt tehát, kinyitja az ajtót és íme, kit lát maga előtt: a kis Réti Jancsi édesapját.

– Mi járatban van kedves barátom? Talán beteg valaki a családban?

Az éjszakai látogató erre összeszeszi a kezét és így szól a plébánoshoz:

– Nagyon szépen kérem, hogy Jancsi fiamat ne tessék visszatartani a szentáldozástól! Tessék neki

megengedni, hogy az idén áldozhasson! Ha értelmével sok mindent nem is ért meg, de sokkal többet ért a szívével.

– Rendben van, kedves Réti papa, de ezt megbeszélhetjük nappal is. Miért jött hát hozzám az éjszaka kellős közepén? Egyébként is ki nyitott önnek ajtót és hogyan tudott bejönni hozzám?

Anélkül, hogy a kérdésre válaszolt volna, újra kérlelni kezdte a papot:

– A Szűzanya nevében is kérem még egyszer, hogy engedje az én Jancsimat a szentáldozáshoz!

Azután eltűnt úgy, ahogy jött. Nehéz léptekkel, sóhajtván ment le a falépcsőkön.

A plébános ekkor megvizsgálta az ajtókat, ám azok mind be voltak zárva. Haja szinte az égnek állt csodálkozásától. Az utolsó pillanatban ugyanis feltűnt neki, hogy Réti papa teste egészen átlátszó volt. Uram Isten, mi történt? Talán egy szenvedő lélek látogatott meg?

Elképzelhetitek, hogy azon az éjszakán a plébános egy pillanatra sem hunyta le a szemét. Másnap reggel hajnali harangozás után megszólalt a lélekharang. Erről tudta meg a plébános, hogy hívei közül meghalt valaki. De hát kicsoda? Ez is hamarosan kiderült. Reggelre holtan találták az ágyban Réti Jancsi édesapját. Ő volt tehát az éjszakai látogató.

Természetesen a plébános atya teljesítette az elhunyt apa kívánságát. Sok-sok fáradsággal megtömté a kis Jancsi fejét a legfontosabb tudnivalókkal. A kisfiú olyan áhítattal járult a szentáldozáshoz, hogy a plébánosnak igazat kellett adnia Jancsi apukájának, midőn ezt mondotta: kislát a szívével mindent megértett. Még jobban csodálkozott akkor, amikor a szentáldozást követő napon hírül hozták neki, hogy a kis Jancsi meghalt. Édesanyja elmondotta, hogy az elsőáldozás estéjén már nagyon fáradt volt és lábai úgy elnehezültek, mintha ólomból lennének. Azonnal lefektette, izzadni kezdett. Midőn egy kis idő múlva

megnézte, már halott volt. Kedves mosoly ragyogott az arcán.

Most még jobban megértette a plébános, miért kérte a kisleány édesapja, hogy fia áldozhasson. Nem akarta, hogy nélkülül költözzön át az örökkévalóságba.

Talán azt gondoljátok most, hogy szomorú történet, amit elmondtam nektek. Pedig ez a történet nem is olyan szomorú, hiszen Isten szeretetéről beszél nekünk. Milyen jó az Isten és milyen értékesnek kell lennie egyetlen szentáldozásnak, hogy fia érdekében Isten engedélyt adott a meghalt apának, hogy megjelenhessen a plébánosnál!

Júdás arca

(Bűn)

A nagy olasz városban, Milánóban élt négyszáz évvel ezelőtt egy világhírű festő: Leonardo da Vinci. Egyszer azt a megbízást kapta, hogy az egyik kolostor ebédlőjében fesse meg az Utolsó Vacsorát.

Mielőtt a mester munkához látott, Isten segítségét kérte imájában. Gyakran térdelt a szentségház előtt, ahol Jézus lakott az aranyos kehelyben. Azt kérte tőle, hogy mutasson neki olyan arcokat, amelyek méltók arra, hogy rákerüljenek az Utolsó Vacsoráról festendő képre.

Először megfestette az Utolsó Vacsora termét, a szent asztalt, amelyen az Úr legnagyobb csodáját cselekedte. Azután nekilátott az apostolok megfestésének. Megfestette Andrást, Fülöpöt, Tamást, Jakabot és Jánost. Végül megfestette Pétert és az Úr többi apostolát. Mindegyik arcához egy modellt, egy mintát keresett. Volt közöttük egyszerű cipész hosszú szakállal, ácsmester, akin meglátszott az élet kemény munkája, halász, akinek arcára véste vonásait a sok vihar és megpróbáltatás. Így készült a kép és már csak két arc hiányzott a festményről: Jézus és Júdás arca.

De vajon hol találhat Leonardo olyan arcot, amely

Jézusra hasonlítana? És hol találhat olyan gonosz arcot, mint amilyen Júdásé lehetett?

A művész heteken-hónapokon át eredménytelenül járta a várost. Nem talált megfelelő mintát Jézus és Júdás arcához. Szinte már kedvét vesztette, amikor egy vasárnap reggel végre megtalálta azt az arcot, amit keresett. Mikor kijött a templomból, meglátott egy fiatalembert, akinek az arcáról valami leírhatatlan báj és szépség sugárzott. A művészt egészen megigézte a nemes arc szépsége és fölujjongott a lelke. Végre megtalálta a mintát Krisztus arcához!

Azonnal megszólította az idegent és arra kérte, jöjjön el holnap a kolostorba, szeretné lefesteni. A fiatalember szívesen teljesítette a művész kívánságát. Így készült el egy olyan Krisztus-arc, amilyent emberi kéz még sohasem festett.

Leonardo gazdagon megtalalmazta a fiatalembert és elbúcsúzott tőle. Hosszasan a szemébe nézett és ezt mondta neki:

– Isten megajándékozta önt szépségének egy sugarával. Ezért tudtam önről megfesteni az Úr Jézus arcát. Vigyázzon, hogy sohase veszítse el ezt a szépséget!

– De hát hogyan veszíteném el kedves mester? – kérdezte mosolyogva az idegen. – Talán a gond, a szenvedés vagy az öregség által?

– A gond, a szenvedés és az öregség ezt a szépséget nem tudja elrabolni. Csak egy valami.

– Micsoda?

– A bűn – válaszolta Leonardo.

– Óvakodjék a bűntől, kedves barátom!

Évek múltak el. Az Utolsó vacsora képe még mindig nem készült el. Már csak egy apostol hiányzott a képről és ez Júdás volt, az áruló. Hiába keresett mintát a mester éveken át – nem talált. Pedig végigjárta a börtönöket is. Minden elítéltet alaposan megnézett, de olyan gonosz arcot egyet sem talált, amilyen Júdás arca lehetett. Csaknem minden arcon, a sok gonoszság

mellett felfedezete az emberiség nyomait. Nem, ezek közül egy sem lett volna képes arra, hogy harminc ezüstért elárulja az Urat.

Már-már azt hitte, Leonardo, hogy sohasem fejezheti be munkáját, amikor a milánói Dóm téren találkozott egy emberrel. Megvan!, ez az arc az, amelyet olyan régóta keresett. Ennek az embernek valóban homlokára volt írva gonoszsága. Mintha az ördög jelent volna meg emberi alakban. Félig részegen, akadozó nyelvvvel alamizsnát koldult a szerencsétlen.

– Isten szerelmére kérem, adjon néhány centézimót, hogy enyhíthessem éhségemet és szomjúságomat!

– Ön nem veheti ajkára Isten szent nevét! – mondotta komolyan Leonardo. – Valamivel azonban segítségére lehetek. Jöjjön velem, le fogom festeni!

– Ön le akar festeni engem? – kérdezte hitetlenkedve a züllött alak. Talán lát valami szépséget rajtam, amely méltó arra, hogy megörökítsék?

– Nem, valóban nem a szépsége miatt akarom önt lefesteni, hanem az összetört szépsége miatt – válaszolta a mester. – Valamikor önnek sem ilyen volt az arca.

– Isten tudja – sóhajtott fel a szerencsétlen.

Ezután elindultak a kolostorba, ahol néhány óra alatt elkészült Júdás arca. Aki megnézi, még ma is megborzad tőle. A pokol minden sötétsége rajta van ezen az arcon.

Mikor a mester elkészült a munkával, pénzt nyomott a Júdás-arcú ember kezébe, azzal a figyelmeztetéssel, hogy nem kell mindjárt a legközelebbi kocsmába vinni. Inkább vegyen rajta valami ruhafélét.

Elgondolkozva nézett a koldus a pénzre, amit Leonardo piszkos kezébe nyomott. Azután lassan megrázta a fejét és így szólt:

– Ez nem jól van!

– Mi nincs jól? – kérdezte a mester. – Mi baj van?

– A pénz, amit fizetett, az nincs rendben. Amikor legutóbb lefestett engem, akkor éppen annyi aranyat adott, mint amennyi ezüstöt most kaptam. Tehát Jú-

dásnak nem jár arany, hiszen ezüstért árulta el Mesterét. Hahaha – nevetett a koldus és könnyei szakállára peregtek.

A művész ekkor csodálkozva kérdezte:

– Azt mondja, hogy már lefestettem egyszer? Ez lehetetlen!

– Pedig ez így van, uram – nevetett a koldus. – Mégpedig erre a képre!

– Erre a képre? – kérdezte Leonardo csodálkozva.

Ekkor a koldus a falhoz tántorgott.

– Ide, ide festett ön engem – és rámutatott az Üdvözítő alakjára. Néhány évvel ezelőtt Jézust festette meg rólam, most pedig Júdást! Hahahaha . . .

Leonardo elszörnyedve nézett a koldusra, szinte szólni sem tudott. Azután a szemébe nézett a szerencsétlennek, hogy hátha fölfedezi benne a régi szépség nyomait.

Nem, ez lehetetlen! Semmi nyomát sem látom a régi szépségnek!

– És mégis el kell hinnie mester! Én el tudom mondani azokat a szavakat is, melyeket búcsúzáskor mondott nekem. Akkor azt mondotta: Isten önt megajándékozta szépsége sugarával, kedves barátom! Ezért festhettem le önről Egyszülött Fiának arcát. Vigyázzon, hogy ezt a szépséget sohase veszítse el! Ezt mondta ön akkor, kedves mester, és igaza volt! Szavait megőriztem, de cselekedeteimmel nem követtem. Rossz társaságba keveredtem és mind lejjebb süllyedtem. Így lettem végül olyanná, hogy Júdás-arcot festhettem rólam. Először Krisztus – azután Júdás! Hahaha – nevetett ördögi kacajjal és az ezüstökkel együtt az ajtó felé tántorgott.

– Így van ez mester! Éljen boldogul! Pénzt ne adj nekem, mert ez csak káromra van. Úgyis Júdás sorára jutok.

Régóta eltűnt már a koldus az ajtó mögött, de még mindig a művész fülébe csengett a sátáni kacaj.

Így csak egy valaki nevethet! Így csak Júdás nevetett.

Néhány nappal később megtalálták a koldus holttestét az erdőben. Miután a Leonardótól kapott pénzt az utolsó fillérig elitta, fölakasztotta magát egy fára.

Romuald lovag

(Vezeklés) – (Középkori legenda)

A vár fent állott a hegytetőn. Gőgösen nézett le a völgyre, melynek zöld pázsitján juhok legelésztek. A pásztorfiú éles sípja csöndes alkonyatkor felsikoltott a vártoronyba, ahonnan az őr kémlelve nézett széjjel a négy égtáj felé. Nem támad-e az ellenség valahonnan, vagy nem jönnek-e keletről gazdag kereskedők, akik drágaköveket vagy finom szőtteseket visznek távoli vásárokra? Ha feltűnt egy lovascapat vagy kereskedőkaraván, az őr kürtjébe fújt, mire leengedték a láncos hidat és Romuald lovag vakmerő lovasai élén, fényes vaspáncélban kivágtattak az érkezők elé. Ha ellenség volt, Romuald lovag bátran megtámadta és szerteszórta. Ha jóbarát, megvendégelte a várban és három éjjel, három nap örvendeztek egymásnak. Ha pedig kereskedőkaravánt hozott balsorsa a vár közélébe, akkor Romuald lovag elszedte tőlük a drágaköveket, a keletről hozott finom szőtteseket és a kalmarok örülhettek, ha pusztá életüket megmenthették. Romuald lovag ugyanis – ha rossz kedvében volt – néha bizony a példaadás kedvéért egy-két kereskedőt karóba is húzatott.

A lovag most fent ült a cinteremben és unatkozott. Már hetek óta nem volt része sem lovagi kalandban, sem tivornyában. Barát és ellenség messze elkerülte a várat és vándorkereskedők sem tévedtek arrafelé. Tél volt, az utakat belepte a hó. Az erdőben farkasok üvöltöttek, a völgyben lakók kunyhóikba húzódtak és a pattogó rőzse mellett melegedtek. Csak fekete varjak szállkostak néha a vár körül, mely behavazottan, komor fenséggel nézett el a téli táj felett.

Romuald lovag előhozatta Filkót, a bolondot és

ráparancsolt, hogy mulattassa. Az udvari bolond fin-torgatta orrát, bukfencet vetett, kukorékolt és mindenféle tréfás bohóságot művelt. Ám a lovag komoran nézett maga elé és nem nevetett a bohóságokon.

Gyermekkorára gondolt, amikor édesanyja oldalán minden vasárnap elment a szentmisére és a lelke még tiszta volt a bűntől. Kis testvérére emlékezett, aki régen meghalt és szeplőtelen lélekkel szállt fel az angyalok közé, hogy alleluját énekeljen az Isten trónusa mellett. Vajon könyörög-e érte, bűnös lelkéért?

Ahogy felvirradt a hajnal. Romuald lovag füttyentett vadászkopóinak és kiment farkaslesre. Hideg téli reggel volt, lába alatt csikorgott a frissen esett hó, a kutyák vígan csaholva kergetőztek a fák között. A nap már delelőre hágott, amikor Romuald lovag megpihent. A közelben kis fehér házát pillantott meg, arra vette útját. Vadászát a kutyákkal együtt visszaküldte. Egyedül törtetett át a bozóton a ház felé, mely barátságosan, hívogatóan állt az erdő közepén.

A kunyhóban remete lakott. Barátsággal fogadta, leültette a tűz mellé és kecsketejjel kínálta. Megosztotta vele kenyerét és Romuald lovag jóllakott az egyszerű ételekkel. Megpihent a szénával behintett faágyon, s amikor eltelt az idő, így szólt a remetéhez:

– Mit adjak neked, amiért megosztottad velem kunyhódat és kenyeredet?

A remete csöndesen felelt:

– Nincs szükségem ajándékodra, mert mindenem megvan, Isten gondoskodik rólam. De nem messze innen az erdőben – alig háromszáz lépésre – van egy kidöntött fenyőfa. Irgalmasságot cselekszel velem, ha segítesz idehozni a kunyhóhoz. Közeledik a karácsony és szeretném feldíszíteni a gyermek Jézus tiszteletére.

Romuald lovag kiment az erdőbe és vállára vette a kidöntött fenyőfát. De alig tett néhány lépést, roskadozni kezdett a fa súlya alatt.

– Mit jelentsen ez? – döbbsen meg Romuald lovag.

– Nem bírom el ezt a terhet, holott máskor háromszor ennyit is fel tudok emelni?

Még egyszer nekigyürkőzött, de pár lépés után összeroskadott. Reszketve ment vissza a remetéhez és elmondta neki a történeteket. A remete szomorúan nézett rá és így szólt:

– Bűneid terhe az, ami testedet a földre húzza. Hogy akarod bűnök súlyával terhelten végigjárni az élet útját, ha 300 lépést sem tudsz megtenni anélkül, hogy össze ne roskadnál?

Romuald lovag földre borult a remete előtt és könnyes szemmel könyörgött:

– Szent ember, mondd meg, miképp vezekeljek vétkeimért, hogy elnyerjem a bocsánatot?

A remete így felelt:

– Vedd válladra a fát és hordozd mindaddig, amíg égi jel tudtadra nem adja a bocsánatot.

Romuald lovag nem ment vissza a várba. Eltűnt a vidékről és akik keletről jöttek, gyakorta tettek említést egy vándorról, aki hatalmas fenyőfát hordozva jár-kei a világban, amíg elérkezik számára a bocsánat és a megváltás órája.

Húsz évig vándorolt Romuald lovag és vitte terhét a vállán. Alamizsnából élt, istállóban hált meg éjszakánként. Ha útszéli kereszthez ért, töredelmes lélekkel imádkozott, de az égi jel nem mutatkozott. Az útja mindig kelet felé vezetett, a Szentföld felé, ahol egykor Jézus született és szenvedett.

Az egyik este fáradtan érkezett meg egy kis faluba, ahol istállóban kapott éjjeli szállást. Nyugtalan álma volt: fehér galambot látott szállni a pusztaság felett, melyet fekete héja üldözött. Már-már úgy látszott, hogy a héja utoléri és szétmarcangolja. Romuald fel-sikoltott rémületében és fölébredt. Körülötte csend volt, csak a messzeségben hallatszott valami vidám ének. Pásztorok énekeltek az éjszakában. A pásztortűz fénye bevilágította a tájat. Ekkor Romuald egyszerre megértette, hogy útja végéhez érkezett. Vállára vette a fenyőt és íme, a súlyos teher nem nyomta le

többé, lába nem roskadozott, szilárdan állt és nem érezte a fa súlyát. És elérkezvén a pásztorokhoz, így szólt hozzájuk:

– Énekeljünk együtt testvérek, mert bizony mondom nektek, hogy ma csoda történik velem és mindnyájunkkal, akik hiszünk a szeretetben és a megbocsátásban.

Romuald fölállította a fát, amelyet verejtékezve és szenvedések között hordozott húsz éven keresztül. A pásztorok körülállták a bűnbánat fáját és énekelni kezdtek. Romuald együtt énekelt a pásztorokkal és úgy érezte, hogy az ének hullámai tisztára mossák a lelkét minden bűntől.

Azon az éjszakán meghalt Romuald és a pásztorok sírjára odatűzték a fenyőt. Miközben áhítattal imádkoztak a sír mellett, fehér galamb szállt a fenyőre, mely húsz évig ázott a bűnbánat könnyeiben. És íme, a fenyő új ágakat hajtott, zöldülni kezdtek a levelei és úgy csillogtak, mintha égi kegyelem érintette volna és túlvilági fény permetezné ágait.

A gyóntatószék vértanúja

Így nevezhetnők Vianney Szt. Jánost, az ars-i plébánost, aki az elmúlt században oly sok lelket mentett meg a bűn és az ördög hatalmából. Éjjel-nappal a gyóntatószékben ült és jöttek a bűnösök szinte az egész világról. Isten megadta neki azt a kegyelmet is, hogy sok gyónójának belelátott a lelkébe és ezáltal elérte, hogy a gyónó őszintén és jól meggyónja a bűneit. Most néhány gyónó gyermekének a vallomását fogom elmondani.

1853 táján egy vígkedélyű társaság érkezett Ars-ba. Mindannyian jó keresztények voltak, kivéve egy idősebb embert, aki csak azért tartott a társasággal, hogy a fiatalságot mulattassa. Három óra tájban érkeztek meg. Menjenek csak a templomba – mondja a hitetlen ember –, addig én megrendelem az ebédet. Már-már

elindult útjára, de hirtelen megállt. Meggondoltam magamat – mondta – elmegyek önökkel, hisz úgyse tart sokáig. A társaság a templomba lépett. E pillanatban Vianney kijött a sekrestyéből s a szentély felé tartott. Letérdelt, felemelkedett és visszament. Tekintetével keresett valakit a szenteltvíztartó irányában s hívó kézmozdulatot tett. A megrökönyödött hitetlenség ezt mondták az emberek:

– Önt hívja! A plébános kezét nyújtja feléje, ezt mondta:

– Már régóta nem volt gyónni!

– Drága plébános úr, bizony úgy harminc évvel ez előtt.

– Csak harminc év előtt? Gondoljon csak jobban vissza! Harminchárom esztendeje annak... Ön ott volt...

– Igaza van plébános úr!

– Tehát meggyónunk most szépen, nemde?

Társunk megvallotta később, hogy e meghívásra úgy meglepődött, hogy nem mert ellentmondani. A gyónás húsz percig tartott és teljesen megváltozott az élete.

Jóllehet Vianney Szt. János őszinte részvétellel kezelte a bűnösöket, csak akkor oldozta fel gyónóit, ha azok a bűnbánat és javulás komoly jelét mutatták.

Egy párizsi hölgy, aki Dél-Franciaországban szokta tölteni a nyarat, hazafelé menet, Ars-ban megszakította utazását. Egy papi ember javasolta ezt neki, aki jól ismerte a hölgyt nem éppen kifogástalan életét.

– Asszonyom – mondotta – lát ott majd valami rendkívüli dolgot: egy falusi plébánost, akinek neve bejárta a világot. Nem fogja megbánni ezt a kirándulást! A jóslás be is teljesedett. A hölgy egy másik hölgygel együtt a téren sétált, akivel véletlenül ismerkedett meg. Vianney találkozott velük, amint egy betegőt hazafelé tartott.

– Asszonyom – mondotta a párizsi hölgynek –, kövessen engem! A másikhoz pedig így szólt:

– Ön eltávozhat, mert nem szorul az én szolgálatomra.

Négyszemközt felsorolta az újkori Magdolna gyalázatosságait. Ilyen leleplezések hallatára a nő megdöbbent és hallgatott. Végre így szólt Vianney-hez:

– Főtisztelendő plébános úr, kérem, hallgassa meg gyónásomat!

– Gyónása teljesen céltalan – felelte a szent. A szívében két démon látok, amely láncra verve tartja: a gőg és a szemérmertlenség démona. Nem tudom önt feloldozni, csak akkor, ha nem tér vissza Párizsba. Ismerve azonban lelki hajlamait, tudom, hogy ön vissza akar térni.

Ekkor Isten szolgálja elébe tárta, hogy a bűn fertőjében még milyen mélyre fog süllyedni.

– De plébános úr, én képtelen vagyok arra, hogy ilyen gyalázatosságokat elkövessek! Tehát akkor el vagyok veszve?

– Ezt nem mondom, de nagyon sok fáradságába fog kerülni, hogy magát megmenthesse.

– De hát mit tegyek?

– Jöjjön el kérem holnap és akkor megmondom!

A következő éjjel az ars-i plébános sokáig imádkozott és véresre korbácsolta testét, hogy megakadályozza egy lélek vesztét. Másnap ezt a választ adta a nem hétköznapi gyónónak:

– Ön akarata ellenére el fogja hagyni Párizst és visszatér abba a házba, ahonnan idejött. Ha lelkét meg akarja menteni, ezeket és ezeket a vezeklési gyakorlatokat kell elvégeznie!

A hölgy tehát feloldozás nélkül távozott el Ars-ból. Párizs újból hatalmába kerítette és borzalommal vette észre, hogy a bűn mélységes szakadéka újra megnyílt előtte. Ekkor utálat fogta el és Istenhez kiáltott. Elmenekült és elrejtőzött a Földközi-tenger partján épült villájába és elhatározta, hogy jó útra tér. Mondanom se kell, hogy a bűnök által megromlott természete sok gondot okozott neki. Ekkor visszaemlékezett az ars-i plébános tanácsaira. „Az önmeztagadás útján csak az

első lépés nehéz, de ha valaki egyszer erre az útra lépett, akkor már magától megy a dolog.” Bűnbánónk örömmel tapasztalta e mondás igazságát . . .

Három hónap múlva a nő megtérése annyira őszinte volt, lelkében annyira megváltozott, hogy nem tudta megérteni, miképp szerethette valamikor azt, amire most utálattal gondol vissza.

Egy őszi napon, 1852-ben, Dorel Ferenc, a közeli Villefranche-beli gipszöntő az ars-i úton haladt egyik barátjával. Dorel 32 éves víg fickó volt. Ruházatából senki sem következtethetett volna a zarándokra. Bőr-csizma a lábán, puská a vállán, s időről időre füttyentett egyet a kutyájának. Emberünk egyáltalán nem keltette azt a látszatot, hogy gyóntatóatyá keresésére indul. Előző este ugyanis az egyik barátja azt mondta neki:

– Nem jössz el Ars-ba? Van ott egy pap, aki csodákat művel és éjjel-nappal gyóntat. Érdemes volna megnézni!

– Talán te is ezt akarod tenni?

– Miért ne?

– Ahogy akarod. Szívesen veled megyek, de viszem puskámat és kutyámat is. Ha már láttam ezt a csodapapot, néhány vadkacsát is szeretnék lőni a Dombes-i tavakon. Te pedig, ha úgy tetszik, meg is gyónhatsz!

A két férfi éppen akkor ért Ars-ba, amikor a plébános a zarándokok sorfala között áthaladt a templomtérén. Lassan lépdelt, közben áldást osztogatott. Dorel Ferenc kíváncsian a tömeg közé furakodott. Itt azonban váratlan meglepetés érte. Amint a szent pap szembekerült vele, felváltva, hol a vadászt, hol a kutyáját nézte.

– Uram, szólt komoly hangon az idegenhez, milyen jó lenne, ha az ön lelke is olyan szép lenne, mint a kutyája!

A férfi elpirult, s tekintetét a földre szegezte . . .

– Kutyája megmaradt annak, aminek Isten teremtetten, hűséges és fürge. Ön azonban, keresztény ember

létére elrontotta Isten művét . . . Sokáig gondolkozott ezen Dorel, majd a falubeliekre bízta puskáját és kutyáját, bement a templomba. Szentgyónás közben anyyira megtört, hogy könnyekre fakadt. Most már tudta értékelni lelkét, átlátta a világ hiúságát s megismerte az élet komoly oldalát: szerzetes akart lenni!

– Legyen trappista! – mondta határozott hangon az ars-i plébános.

Dorel Ferenc 1852. december 18-án a „Notre Dame” kolostorban valóban jelentkezett és szerzetessé lett.

Vianney Szent János napjában 20 órát volt fent, ha ugyan nem tovább. Ebből nyáron 15–16 órát a gyónatószékekben töltött. Nemhiába mondta egyszer az ördög: „Ha még két ilyen pap lenne a világban, akkor elhordhatnám a sátorfámat.”

Szentgyónás egy csónakból

Pater Deveuster Damján, egyszerűen szólva: Damján atya, Krisztus iránti szeretetből egész életét a bélpoklosokért áldozta föl. Molokai szigetén gondozta ezeknek a szerencsétlen embereknek a testét és lelkét egyaránt. Szinte teljesen elzárva a világtól, úgy élt a bélpoklosok között, mint egy élő halott. Csak néhanapján, évenként egyszer-kétszer tűnt fel a tengeren egy-egy hajó és jó messze a szigettől horgonyt vetett. Ez volt az egyetlen hírnök a külvilágból.

Az egyik nap Damján atya éppen a kunyhójában pihent, mikor fölhangzott a tenger felől a gőzös szirénája. Damján atya azonnal fölugrott és kisietett a kunyhóból. Már régóta várt a gőzösre, amelyen egyházi feljebbvalóját várta. Csak ilyenkor nyílik alkalma arra, hogy szentgyónását elvégezze. Azonnal a partra sietett és néhány izmos bélpoklossal együtt megragadták az evezőket. Hamarosan a gőzös közelébe értek. Damján atya megragadta a hajókötelet, hogy fölmasszon rajta a hajó fedélzetére. Ebben a pillanat-

ban azonban felhangzott a kapitány hangja, aki azt mondta az atyának, hogy maradjon csak a csónakban. A belpoklos sziget lakóinak tilos a hajóra lépniök. Az új törvény így írja elő. Hiába könyörgött a csalódott pap, hogy csak néhány percre engedjék fel, amíg a hajón utazó előjárójánál elvégzi a szentgyónást. A kapitány elutasította kérését. A törvény a papokra is vonatkozik. Jól van – mondta ekkor Damján atya –, akkor majd a csónakból fogok meggyónni.

A hajó fedélzetén ekkor halálos csend lett. Damján atya letérdelt a csónakban és előjárója a hajókorlát mellett állott. A matrózok és az utasok az aláztosságnak hősi megnyilatkozását láthatták most. Damján atya hangosan gyónt és elsorolta a bűneit. Az utasok megdöbbenve hallgatták és nézték ennek a szent embernek a gyónását.

Mikor az atya befejezte a gyónását, az előjáró kirotta az elégtételt és elmondotta a fölöldozó szavakat. Ezután a hős gyónó elkészönt előjárójától és jelt adott az indulásra. A csónak elindult. Az evezősök dolgoztak és Damján atya kemény kézzel tartotta a kormányt. Szeretettel nézett a szigetre: ott az ő hazája.

A gőzösön még akkor is csend volt, mikor fölszedte horgonyát és elindult. Az utasok érezték, hogy egy valódi szenttel találkoztak.

Megbocsátás

Nagy léptekkel járt föl s alá I. Ottó király quidlinburgi kastélya egyik szobájában. Sokáig tartott, míg a gyászfátyolos, sápadt arcú özvegyasszonyhoz fordult, aki egy karosszékből ült.

– Nem tudom megtenni azt, amit kérsz, anyám! Már kétszer is megbocsátottam a lázadó Henriknek, harmadszor nem tudom megtenni. Eljátszotta életét, meg kell halnia.

Ekkor Matild asszony fölállt, fájdalmas pillantást vetett fiára és szemrehányóan mondotta:

– Elfelejtetd, hogy a testvéredről van szó?

Bosszúsan emelgette ökleit a király és neheztelve válaszolta:

– Nem, nem felejtettem el. Ha meg is bocsátok neki, mint testvéremnek, mint lázadónak nem bocsáthatok meg. Országunk érdekében, amelynek oly sok kárt okozott, nem kegyelmezhetek. Egy király felelősséggel tartozik népének és nem hallgathat a szívére. Ha a világ nagyjai jobban hallgatnának az eszükre, mint a szívükre, valószínű jobb dolga lenne a népnek!

Sokáig hallgatott Ottó úr. Azután halkán folytatta:

– Tudom anyám, hogy mint gyermek sok szomorúságot okoztam neked. Férfikoromban is vétkeztem ellened, mikor hittem a rágalmozó nyelveknek és özvegyi vagyonodból jussomat követeltem. Te is tudod, mennyire megbántam ezt és mindent elkövettem, hogy szeretetemmel jóvátegyem vétkeimet. Mostani kéréseidet azonban nem teljesíthetem. Nem kegyelmezhetek meg a lázadó Henriknek, aki sok ezer fiatal katona halálát okozta. Nincs többé joga az élethez.

– De az igenis az anyák jogához tartozik, hogy könyörögjenek gyermekeikért – válaszolta Matild asszony. Ezért nem fogom föladni a harcot Henrik fiamért.

Az ingelheimi várbörtönben ócska szalmazsákon kuporgott egy rab. Ez volt az az ember, aki a királyi koronára vágyódott. Beesett, sápadt arccal, zavaros tekintettel meredt a sötétbe. Egyszerre csak lépések zaja hallatszott. A kulcs megcsikordult a zárban. Vajon mit akar az őr ilyen szokatlan időben? Az ajtó nyikorogva kinyílt és egy gyenge fénysugár hatolt be a cellába.

– Látogatója jött, Henrik úr – mondta fáradt hangon az őr.

– Látogató? – hebegte csodálkozva a fogoly. Az-

után fölkiáltott és meglepetve nézett a gyászfátyolos asszonyra.

– Anyám, édesanyám – mondta a fogoly –, hogy kerülsz te ide?

– Nincs olyan hely a világon – mondotta Matild asszony –, ahova egy anya ne követné fiát.

– Talán Ottótól jössz? – kérdezte Henrik lélegzetét visszafojtva.

– Igen, voltam a királynál.

– És ő? – tudakolta a fogoly. – Az anya szótlanul lehajtotta a fejét.

– Tudomására hoztam, hogy lemondok a koronáról. Akik engem lázadásra tüzeltek, mind meghaltak. A frank Eberhard elesett a csatában, Gieselbert a Rajnába fulladt. Elfogadom Isten akaratát, aki a bíbort nem nekem, hanem Ottónak adta. Tudomására hoztam a királynak, hogy többet nem emelek ellene kezét. És ő? ...

– Nem hisz többé a te esküdnek – válaszolta gondterhelt arccal az anya.

– Nem hisz nekem? – dadogta Henrik és gúnyos kacajra fakadt.

– Akkor hadd lássa a világ azt a furcsa komédiát, hogy egy testvér miként lesz testvérének hóhéra.

– Ez nem fog megtörténni – mondotta határozottan a királynő! Neked kell lábai elé borulnod és kegyelméért esedezned!

– Sohasem! – tiltakozott hevesen Henrik.

– Meg fogod tenni! – figyelmeztette fiát Matild. El kell ismerned bűnösségedet és megalázkodással kell bűnhődnöd érte.

– Ha ezt meg is tenném, hogyan menjek innen a börtönből a király elébe?

– Egy anya mindig megtalálja a helyes utat.

A quidlinburgi dómban éppen a karácsonyi szentmisét tartották. Sok-sok gyertya égett az oltáron, ünnepi énekek zengtek az énekesek ajkán. Ottó király az oltár közelében térdelt. A gyermekkórus ajkán éppen most csendült fel az ének, hogy a közelgő Üdvö-

zítót köszöntse. Hirtelen különös mozgolódás támadt a zsúfolt templomban.

Egy tépett köntösű férfi furakodott át a tömegen és a király lába elé vetette magát.

– Ottó király, a te Henrik testvéred, aki vétkezett az ég ellen és te ellened, az újszülött kisded, Jézus nevében, bocsánatodért és kegyelemért esdekel.

Az uralkodó arca egyszerre elsötétült. A békés ünnep ilyen megzavarása agyába kergette a vért. Majd fölállt, a lába előtt térdeplő szerencsétlenre nézett és így szólt:

– Már kétszer megbocsátottam neked, harmadszor nincs bocsánat. Három nap még az életed!

Halotti csend lett a templomban. Majd a templom egyik sarkából felkiáltott valaki:

– Kegyelem, Ottó király, kegyelem!

Vajon ki szólt, ki kiáltott? És íme egyre többen és többen csatlakoznak a kegyelmet kérő hanghoz.

– Kegyelem, Ottó király, kegyelem!

– Hiába bocsátottam meg kétszer – védekezett a király a kegyelemkérők ellen. Ekkor az oltárnál álló pap kezébe vette a Szentírást és hangosan ezt olvasta belőle:

„Akkor hozzá lépett Péter és mondotta: Uram hányszor kell megbocsátanom testvéremnek, ha vétkezett ellenem? Talán hétszer? Jézus erre így válaszolt: nem mondom neked, hogy hétszer, hanem hetvenszer hétszer.”

A pap hangja végigcsengett a templom hajóján. Azután újra csend lett. Minden szem a király felé fordult. Várták a csodát, a megbocsátást. Majd az egész templomot betöltő ujjongás csendült fel az emberek ajkán. A király ugyanis lehajolt, hogy fölemelje a lába előtt térdeplő testvérét és békecsókkal illesse arcát.

Mikor az átváltozásra megszólalt a csengettyű, újra csend lett. Krisztus, a béke fejedelme bevonult a quidlinburgi dómba és megáldotta az irgalmas királyt.

Ettől kezdve Henrik lett Ottó király leghűségesebb embere. Mellette állt Lech mezején is, a magyarokkal

vívott csatában, ahol a birodalom sorsa forgott kockán. Ugyanakkor egy távoli kolostorban, Nordhauserben Matild asszony imádkozott fiai győzelméért.

Egy gyilkos gyónása

Most egy holland történetet szeretnék elmondani nektek.

Jancsi és Miklós jó barátok voltak és boldogan készültek a húsvéti ünnepekre. Egy osztályba jártak és együtt tanulták a hittant. Nagypénteken mindketten a templomba mentek, hogy részt vegyenek a kereszti úti ájtatosságon. A felnőttek és a gyermekek állomásról állomásra kísérték a lelkiatyát. Imára kulcsolt kézzel, nagy buzgósággal járták Jancsi és Miki a kereszti utat, amelyet Jézus és Mária járt meg érettünk legelőször. Minden képről a szenvedő Jézus nézett a fiúkra, akik most még jobban fájlalták bűneiket, amelyekkel fájdalmat okoztak az Üdvözítőnek.

Már egészen beesteledett, mikor kijöttek a templomból és hazafelé indultak. Mielőtt elváltak volna egymástól, megbeszélték, hogy másnap reggel a tűzszentelésen újra találkoznak.

Miki éppen be akart fordulni az utcájukba, amikor egy öreg halász megállította és így szólt hozzá:

– Miklós, még ma beszélnem kell veled!

Miklós egy kicsit megijedt és ki akarta szakítani karját az ellenszenves halász kezéből. Az öreg azonban egyre szorosabban fogta és azt mondta:

– Már beszéltem az anyáddal, ezért nyugodtan gyere velem, itt lakom egy ugrásra.

Ez persze nem volt igaz – de Miklós hitt a szavának.

Egy elhagyott házban lakott az öreg halász. Az udvarban ócska lámpa égett, de nem sok világosságot árasztott. Korhadt falépcsőkön mentek föl az emeletre. Itt kinyitott a halász egy szobaajtót. Mikor bezárta az ajtót, a szobában koromsötét volt.

Miki egyre kellemetlenebbül érezte magát és megbánta, hogy hallgatott erre az idegen emberre.

– No, ülj csak le – mondta az öreg halász Miki-nek – és közben gyertyát gyújtott. Majd a fal mellett álló szekrényből kivett egy gyűrött, papírba göngyölt csomagot.

– Látod, ezt akarom én már régóta neked adni! Vidd haza édesanyádnak, aki bizonyára nagyon örül majd ennek. Egy emlék van benne édesapádtól.

– Hát ismerte a bácsi apukámat? Mikor kapta ezt tőle? Már négy esztendeje, hogy belefulladt a tengerbe!

Ekkor az idős ember levetette magát az ágyra és fájdalmasan felsóhajtott.

Miki nem értette, hogy mi van az öreggel és ezért megkérdezte:

– Talán rosszul tetszik lenni?

Ekkor az öreg halász fölült az ágyon és így szólt:

– Nem kell az orvos, engem úgyis hamarosan elvisz a sátán. Közben az öreg olyan félelmesen forgatta a szemét, hogy Miki ijedten az ajtóhoz ugrott.

– Maradj csak nyugodtan! Ma ki kell dobni szívből a mérget, mert már nem bírom tovább. Közben magához vonta a fiúcskát:

– Miklós, én most gyónni akarok neked! Édesapád nem fulladt a tengerbe, én, én ütöttem őt agyon. Agyonütöttem, agyonütöttem. Én vagyok apád gyilkosa.

Miklós először arra gondolt, hogy valami zavarodott elméjű bolonddal van dolga. Egyre jobban elfogta a félelem. Mit csináljon? Kiugorjon az ablakon? Az öreg halász azonban nem hagyta gondolkozni.

– Te bizonyára azt kérdezed, miért tettem ezt? Miért? – és keserűen fölnevetett.

– Mert azt hittem, hogy apádnál sok pénz van, mivel az előző napon sok halat fogott. Azon az éjjelen ketten szálltunk a tengerre. Mikor már jó messze voltunk a parttól, a pokol sötétsége tört a lelkembe és az evezővel fejbevágtam az apádat. Ő eszméletlenül

roskadt össze s én gyorsan átkutattam a zsebeit, azután bedobtam a tengerbe.

A gyilkos nagyot lélegzett.

– Semmit sem találtam nála, csak ezt a rózsafüzért. Most pedig szaladhatsz a rendőrségre és följelenthetsz. De nem baj! El kellett ezt mondanom, mert nem hagyott nyugodni a lelkiismeretem.

Miklós egészen megzavarodott. Igaz lenne ez? Apjának gyilkosa áll előtte? Szívét összeszorította a fájdalom. Hirtelen az ajtóhoz ugrott. Félrehúzta a zárat, lerohant a lépcsőn és elhagyta a borzalmas házat.

A hűvös tengeri szél jólesően csapott az arcába. Mit csináljon? A rendőrségre fusson és megmondja: ott, ott van apám gyilkosa! Fogjátok el, állítsátok bíróság elé, hogy megbűnhődjön szörnyű tetteért! De vajon mit nyer ő ezzel? Édesapja már nem fog föltámadni. S mit szól majd az édesanyja? Egyáltalán érdemes lenne-e fölfedni előtte a szörnyű titkot és szíve sebéét újra fölszakítani? Nem, ennek semmi értelme sem lennel! Mit tegyen akkor? S ekkor lelkében halkan megszólalt egy hang. Az Üdvözítő szavait hallotta, amiről a legutóbbi hittanórán beszélt a lelkiatya:

„A zsidóknak azt mondták: szemet szemért, fogat fogért. Én azonban azt mondom nektek: szeressétek ellenségeiteket! Tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek titeket és imádkozzatok üldözőitekért! Így lesztek méltó gyermekei a mennyei Atyának, aki fölkelti napját jókra és rosszakra, erőt ad az igazaknak és a gonoszoknak egyaránt.”

Egyszerre úgy tűnt, mintha az Úr Jézus fényes alakja állna eléje és ezt mondaná:

– Miklós fiam, te is így tégy, az én kedvemért!

Sokáig küszködött még a szívével, de végül a szeretet győzött benne.

Mikor hazaért, édesanyja a lámpa mellett ült és ruhát foltozott. Miklós szeretettel köszöntötte és megcsókolta. Édesanyja is megérezte, hogy fia ma sokkal melegebben közeledik hozzá, mint máskor. Meg is kérdezte:

– Mi van veled Miklós? Talán lázas vagy?
– Nem anyukám, nincs semmi bajom, de hoztam neked valamit. Egy szép emléket meghalt édesapámtól, egy öreg halász adta nekem.

– Emléket az édesapádtól? Reszkető kézzel bontotta fel a csomagot, melyből előkerült az elhunyt rózsafüzére. Hosszasan nézte és megcsókolta. Igen, ez a rózsafüzér az, amit esküvőnk napján édesapádnak ajándékoztam... Talán ez az ember többet is tud édesapád haláláról?

– Lehetséges édesanyám, de én most nagyon fáradt vagyok és lefekszem.

– Jól van fiacskám, menj aludni és hagyj magamra halott édesapád emlékével!

Az ágyban azután nem bírta tovább visszatartani zokogását. A szörnyű valóság, édesapjának tragédiája megrendítette a lelkét. De azért hős maradt. Senkinek sem mondotta el a félelmes titkot.

Múltak a hetek, a hónapok és elérkezett az iskolaév vége. Az ünnepélyes évváró délutánján szüleik engedélyével Jancsi és Miki csónakkirándulást tettek. Ez már többször is megtörtént. Kiválasztottak egy vitorlást és tengerre szálltak. Amikor indultak szép, derült volt az idő.

Egy hajós azonban figyelmeztette őket:

– Azok a felhők ott a látóhatár szélén nem tetszenek nekem. Vigyázzatok, mert a vihar gyorsabban jár, mint a leggyorsabb sirály! A fiúk nevettek, felhúzták a vitorlákat és a hajó máris indult.

Mintegy félórája vitorláztak, amikor a szél hirtelen megerősödött és kitört a vihar. Szakadoztak a vitorlák és a vihar sodorni kezdte a csónakot, szerencsére a part felé. A kis hajó dióhéjként táncolt a hullámokon. Nem lehetett használni az evezőket és a csónak egyre jobban megtelt vízzel. Mindketten érezték, hogy életveszélybe kerültek.

Közben a parton összegyűltek az emberek és már mindkettőjüket elveszettnek hitték. A halászok motoros bárkával siettek segítségükre.

Ebben a pillanatban a vihar a parti töltéshez vágta a vitorláscsónakot. A csónak és utasai eltűntek a hullámokban. Az emberek elszörnyedve nézték . . . A következő pillanatban egy öreg halász vetette magát a vízbe. Mikor újra előkerült a hullámok közül, egy fiút tartott a kezében. A parton álló halászok kötelet dobtak feléje és kihúzták mindkettőjüket a partra.

A megmentett fiú Miklós volt. Jancsi belefulladt a tengerbe. Később a partra vetette testét a víz.

Hosszas ápolás után Miki kinyitotta a szemét. Előtte térdelt az öreg halász, aki kimentette a hullámokból. Könnyezve csókolta Miki kezét s egyre ezt hajtogatta: bocsáss meg, bocsáss meg nekem!

A körülállók nem sejtették, hogy mit jelentenek ezek a szavak, Miklós azonban megfogta megmentője kezét és ezt suttogta:

– Minden meg van bocsátva!

Néhány nap múlva az öreg halász hajóra szállt és eltűnt örökre. Hosszú utazás után Dél-Amerikába érkezett, ahol bekopogott egy kolostor kapuján. Ott töltötte utolsó életéveit kemény vezeklésben és bűnbánatban. Miklós édesanyjának minden hónapban küldött pénzt, aki azonban sohasem tudta meg, hogy ki az ismeretlen jótévő.

Közben Miklós megnőtt és pap lett belőle. Prédikációi közben különös előszeretettel emlékezett meg az Üdvözítő, számára oly emlékezetes szavairól: „Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek és imádkozzatok üldözőitekért! Akkor méltó gyermekei lesztek mennyei Atyátoknak.”

A püspök és a banditák

(Gyónás)

Odakint vadul tombol a vihar. A Szt. Ambrusról nevezett vendégfogadóban pipafüstös levegőben, szerény mécsvilág mellett beszélget és iddogál néhány nem éppen barátságos külsejű ember. A rossz időjá-

rást szidják. Egyszer csak fölkiált az egyik fekete hajú, sebhelyes arcú férfi:

– Az ördög vigye ezt a kutya életet!

– Igazad van Lorenzo – teszi hozzá ősz hajú társa. Rossz idők járnak fölöttünk. Az országutakat csupa pénztelen szegényember járja. Az ország urai az utolsó skudót is kiszedik a kereskedők zsebéből. Így azután nekünk, szegény rablóknak nem marad semmi.

Az öreg rabló kiissza a poharat, majd rákiált a sarokban ülő kocsmárosra:

– Hé, Károly, töltsél!

Morogva kel fel a vendéglős és kancsójából megtölti a betyárok poharát.

– No – mondotta –, ne zúgolódjatok! Édesanyám biza' nem tanított arra, hogy rablóknak és banditáknak tölöggessem a falernóit.

– Talán bizony a milánói érseket, Borromei Károlyt várod ebbe a méregkunyhóba?

– Nem lehetetlen – válaszolt fejcsóválva az öreg kocsmáros. Most Bresciában jár és visszafelé jövet errefelé vezet az útja. Miért ne térhetne be a „Szent Ambrus”-hoz?

– Akkor legalább nekünk is jutna valami – mondotta vigyorogva az egyik bandita.

– Hagyd csak nyugodtan Borromeit! – mondotta az ősz hajú rabló. Ha el is rontotta Milánóban a mi dolgunkat, ezért egy hajaszálának sem szabad meggömbölnie. 1569-ben, mikor nagy éhínség volt Olaszországban, nem tudom mi lett volna velünk Borromei nélkül. Ezrével jöttek az emberek a városba, hogy valami ennivalóhoz jussanak. Az utcák és a terek tele voltak csontvázarcú emberekkel. A város hercege bezáratta palotája kapuit, Borromei Károly azonban mindenki előtt megnyitotta az övét. Bizony senki sem jött ki onnét üres kézzel! Mindenét eladta akkor az érsek. Pénzét, művészi kincseit, ruháit, csakhogy segíthessen az éhezőkön.

– Úgy beszélsz, mintha tulajdon apád lenne az ér-

sek – mondta gúnyosan az ifjú. Az öreg azonban nem törődött vele és tovább folytatta:

– Nem tudom, emlékeztek-e a hetvenhatos pestis-járványra? Éppen akkor vonult be Milánóba az osztrák herceg, aki Lepantónál legyőzte a törököket. A pestis elől azonban ő is megfutott seregével együtt. Csak Károly érsek sietett a szerencsétlenek segítségére. Papjaival együtt a kórházakat járta, ápolta és gondozta a betegeket. Mezítlábasan vezette a nagy engesztelő körmenetet, kezében tartva a keresztet és arra kérte Istent, hogy könyörüljön meg a városon. Vajon nem érdemli-e meg ezért, hogy Milánó atyjának nevezzük?

– Az ember szinte sírva fakad, ha téged hallgat – mondta a vendéglős.

Az egyik nagyszakállú bandita tréfálni próbált, de senki sem nevetett. Csend volt a vendéglőben. Egyszerre azonban felfigyeltek a banditák. Odakintről lovak közeledése hallatszott. Talán még valami zsákmányhoz jutnak! Önkéntelenül is tőreikhez és pisztolyukhoz nyúltak. Már ki is nyílt az ajtó. Néhány bőrig ázott utas lépett be rajta.

– Van istállótok a lovak számára? – kérdezi az egyik.

A kocsmáros készségesen siet segítségükre. Megmutatja nekik a szobát és elhelyezik a csomagokat. A banditák sóvárgó pillantást vetnek rájuk.

Csak az ősz hajú bandita néz szinte megkövülten az egyik sovány utas arcába. Mikor meglátja a köntöse alól kikandikáló piros reverendát, egyszerre reszketni kezd. Érthetetlen hangot ad, majd leroskad az egyik székre.

– Mi van veled? – kérdezte csodálkozva Lorenzo az öreget.

– Ő volt az!

– De hát kicsoda?

– Borromei Károly, a milánói bíboros érsek.

– No, úgy látom, hogy megártott neked a bor – brummog Lorenzo.

Mikor visszatér a vendéglős, ő is izgatott hangon megerősíti az öreg bandita állítását. Erre valamenynyien elcsendesednek és gondolkozva maguk elé néznek. Egyszerre csak fölsóhajt Pasquale és így szól a banditákhoz:

- Bizony már negyven éve nem gyóntam!
- Én húsz – brummogja a fekete Lorenzo.
- Én három éve – számolja az ifjú.
- Úgy gondolom, hogy egy püspök nem kerül mindennap az ember útjába – folytatta tovább az öreg. Mi lenne...?

- Igen, igen, de hát a bűnök! – válaszolta a nagyszakállú.

Erre elhallgattak. A három bandita lelekiismeretvizsgálást tartott. A csendet újra az öreg rabló törte meg:

- Akkor hát mehetünk gyónni!
- De hát ki lesz az első?
- Te, mert te vagy a legidősebb – mondja Lorenzo.
- Inkább te menj elsőnek, mert neked van a legtöbb bűnöd.

- Antonio kezdje, mert ő a legfiatalabb. Azonban az ifjú is szabódik. Végül a vendéglősnek kell közbelépnie. Sorsot vetnek és így Pasqualénak kell kezdenie a gyónást.

Közben a bíboros a szobájában ült és gyertyafény mellett a breviáriumát mondta. Ma különösen fáradtnak érezte magát. A sok évtizedes munka nagyon megviselte. Imádságából lépések zaja riasztja fel. Kopogás hallik, majd kinyílik az ajtó. Az egyik bandita áll a bíboros előtt, aki oly ismerősnek találja az arcát. Bizonyára találkozott már vele utazásai során. Azonnal sejti, hogy egy rabló áll előtte, aki foglalkozásként űzi a lopást. Azt is észreveszi, hogy az öreg tolvajt nem valami rossz szándék hozta a szobájába. S valóban! Az öreg tolvaj reszketve letérdel és meggyónja bűneit. A bíboros jóságosan bánik a bűnbánó bűnösrel és föloldozza bűnei alól. Utána jön a két másik bandita és ők is részesülnek Isten megbocsátó

írgalmában. Utoljára a kocsmáros jön, hogy ő is megtisztítsa lelkét.

Ez volt hosszú idő után a legszebb este a banditák életében. A vendéglős a legjobb borából adott nekik. Borromei Károly pedig, miután befejezte breviáriumát, ajánlólevelet írt a cremai prépostnak és pártfogásába ajánlotta a megtért banditákat. Azután fájó mosollyal nézett a törökre és pisztolyokra, melyeket a banditák az asztalára tettek. Fölsóhajtvá megjegyezte:

– Nem, ezek valóban nem illenek ilyen gyermekek kezébe.

Az utolsó pillanatban

(Megtérés)

Talán valamennyien hallottátok lisieux-i Szt. Teréz nevét?! Most egy megható eseményt szeretnék elmondani életéből.

Vasárnap, amikor szentmise után Teréz becsukta imakönyvét, az egyik szentkép kicsúszott a lapok közül. A kép a keresztre feszített Üdvözítőt ábrázolta. Ennek láttára valami kimondhatatlan fájdalom töltötte el Teréz szívét és ezt írta a naplójába: „Szívem majd megrepedt a fájdalomtól, mikor arra gondoltam, hogy a keresztt alatt nem volt senki, aki felfogta volna Jézus vérért. Elhatározom tehát, hogy lélekben mindig a keresztfá tövében állok, hogy felfogjam Jézus vére-harmatát és a lelkekre öntsem.” Szívében egyre hangosabban visszhangzott Jézus szava: Szomjúhozom! Bizonyára szörnyű lehetett Jézus számára a testi szomjúság, de még kínzóbb lehetett szomjúsága a lelkek után, akikért életét is föláldozta. Megértette és megérezte ezt Terézke és ezért sokat imádkozott a bűnösök megtéréseért.

Teréz korában egész Franciaországban sokat beszéltek a rablógyilkos Pranziniről. Ez az ember Egyiptomban született és jámbor édesanyja a katolikus vallásban nevelte. Igen tehetséges fiú volt, aki nyolc

nyelven beszélt és egy nagy gőzösön tolmács volt. Szépen keresett, de sajnos minden pénzét elitta és elkártyázta. Így érkezett az egyik nap egy fillér nélkül Párizsba. Mivel züllött életét itt is folytatni akarta, mindenképpen pénzhez akart jutni. Ezért kirabolt és meggyilkolt három személyt, közöttük egy tizenegy éves gyermeket. Egész Franciaországot megrendítette a szörnyű gáztett. A rendőrség lázasan kereste a rablógyilkost és végül el is fogták Marseille-ben, amikor egy hajón el akarta hagyni az országot. Börtönbe került és halálra ítélték. A börtönben fölkereste őt a pap, de a gyilkos nem akart megtérni. Istenről, halhatatlan lelke sorsáról hallani sem akart.

– Valamikor régen – mondotta – szívesen és boldogan vittem a körmenetben a Szűzanya zászlaját. Templomba is jártam. Most azonban, szinte az ördög tart megszállva. Gúnyosan beszélt életéről, haláláról és azt ajánlotta, hogy halála után pénztárcát készítsek a bőréből.

Mindez persze megjelent az újságokban is. Pranzini nem akar megtérni. Borzalmas dolog, ha valaki így megy a halálba! Az emberre örök büntetés vár, a pokol szörnyű kínjai.

Igaz, hogy Teréz nem olvasott újságot, de a szomorú hírt ő is meghallotta. Azonnal elhatározta: a szegény Pranzinit meg kell menteni! Nem halhat meg bűnbánat nélkül! Térdre borult a szobájában és így imádkozott: Édes Istenem, arra kérlek, ajándékozd nekem Pranzinit és ne engedd, hogy elveszen a lelke! Igaz, hogy nagy a bűne, de Te olyan jó és irgalmas vagy. Fölajánlom Neked Jézust szent vérére, amit a bűnösökért kiontott a keresztfán. Jóságos menyeei Atyám, nézz a te szent Fiad keresztségére, aki a rablógyilkosokat is megváltotta rajta! Add meg Pranzininek a megtérés kegyelmét! Bízom abban, hogy meghallgatod és teljesíted kérésemet és megbocsátasz a szerencsétlen Pranzininek.

Sajnos egyre szomorúbb hírek érkeztek a halálra ítélt megátalkodottságáról. 1887. augusztus 31-re tűz-

ték ki a kivégzést. Több mint 30 000 ember gyűlt össze, hogy tanúja legyen a halálos ítélet végrehajtásának. Most ott áll Pranzini a vesztőhelyen. Gúnyolódva utasítja vissza a papot és égő cigarettáját nevetve dobja a nézők közé. Már-már lehajtja fejét a csillogó bárd alá, amikor az utolsó pillanatban az isteni kegyelem sugara behatol a gyilkos szívébe. Még egyszer fölegyenesedik, odamegy a paphoz, háromszor meghajtja a fejét a bűnbánat jeléül és megcsókolja a feszületet. A pap elmondja a föloldozás szavait. Azután a bűnbánó rablógyilkos lehajtja fejét a kivégző tuskóra. Bűneiért megbűnhődött. Az utolsó pillanatban megkapta a megtérés kegyelmét, mint a jobb latortor a kereszten.

Amint már említettem, kis Teréz nem olvasott újságot. A kivégzés után azonban mégis belenézett. Nagy betűkkel szedve ezt olvasta benne: Pranzini megtért az utolsó percben! Kis Teréz szíve ekkor megtelt hálával és sírva mondott köszönetet Isten irgalmáért. Ettől a naptól kezdve egyre nőtt szívében a vágy: minél több lelket megmenteni! Később azt írta naplójában, hogy Pranzini volt szívének „első gyermeke.” Azután még sok-sok lelket megmentett szeretete, áldozata és imája által. Egy helyen azt írja naplójában: „Ha életem végéig csak egyetlen lelket mentenék meg, az is nagy dolog lenne. Egy lélekkel kevesebben a pokolban, egy lélekkel többen a mennyországban.”

Ezért méltán nevezték Szt. Terézt a „lelkek anyjának”.

A töredelmes bűnös

Egy ember hetven évig élt a földön és egész életét bűnökben töltötte. Megbetegedett, de akkor sem tartott bűnbánatot. Mikor eljött halála órája, sírni kezdett és fölkiáltott: Uram, bocsáss meg nekem, mint ahogy megbocsátottál a latornak a kereszten! Alig-

hogy ezt kimondta, meghalt. A bűnös ember tehát megtért Istenhez és így eljutott a Paradicsom kapujához.

A bűnös bekopogott a kapun és a bebocsátást kérte.

A kapu mögött megszólalt egy hang:

– Ki ez az ember, aki a Paradicsom kapuján kopogtat? Mik azok a cselekedetek, amelyeket életében véghezvitt?

Ekkor a vádló hangja felsorolta az ember valamennyi bűnét. Egyetlen jócselekedetét sem említette.

Ennek hallatára a kapu mögött fölhangzott a válasz:

– Bűnösök nem jöhetnek a mennyországba, hordd el hát magadat!

– Uram, hallom a hangodat, de nem látom arcodat és nem tudom nevedet! – mondta erre a bűnös ember.

Erre így felelt a hang:

– Péter apostol vagyok.

– Péter apostol, irgalmazz nekem! Emlékezz meg az emberi gyöngeségedről és az isteni kegyességről. Nem voltál-e Krisztus tanítványa? Nem hallottad-e tanítását saját szájából és nem láttad-e élete példáját? Jusson eszedbe, amikor Krisztus szomorkodott, háromszor kért téged, hogy ne aludj, hanem imádkozzál. Te azonban mégis elaludtál, mert ólomból volt a szemhéjad és ő háromszor talált rád, amint aludtál. Így tettem én is!

A hang a paradicsom kapuja mögött elhallgatott.

– Aztán jusson eszedbe, hogy megígérted Jézusnak, nem fogod őt megtagadni és mégis, midőn Kaifás főpap elé vezették, háromszor megtagadtad Őt. Így tettem én is.

Miután a bűnös ember egy darabig csöndben álldogált, megint kopogott az ajtón és a mennybe való bebocsátását kérte.

Erre megszólalt egy másik hang és kérdezte:

– Ki ez az ember és hogyan élt a földön?

És újra felelt rá a vádló és elismételte a bűnös ember gonosz tetteit anélkül, hogy egyetlen jócselekedetét megemlítette volna.

– Hordd el magadat! Ilyen bűnös nem élhet velünk a Paradicsomban – szólt a hang a kapu mögött.

– Uram, hallom a hangodat, de nem látom arcodat és nem tudom a nevedet.

Erre a hang így felelt:

– Dávid vagyok, király és próféta.

A bűnös ember nem volt kishitű és így kezdett beszélni:

– Dávid király, könyörülj rajtam! Emlékezz meg az emberi gyöngeségről és Isten kegyelméről. Isten szeretett téged és valamennyi ember fölé helyezett. Mindened megvolt: királyság, gazdagság, feleségek és gyermekek. S mégis, amikor palotád tetejéről megláttad egy idegen ember feleségét, megszállt téged is a sátán, elragadtad Uriás asszonyát és magát Uriást megölted az ammoniták kardja által, te, gazdag ember létedre, elraboltad a szegény ember utolsó juhockáját és őt magát megölted. Így tettem én is.

– Jusson eszedbe, hogyan vezekeltél és mit mondtál!

– Elismerem bűnömet és szomorú vagyok bűneim miatt. Én is így tettem. Nem utasíthatsz el!

A hang a kapu mögött elhallgatott. És miután a bűnös egy darabig álldogált, megint bekopogott a kapun és bebocsátását kérte a mennyek országába. Egy harmadik hang hallatszott a kapu mögött és megkérdezte:

– Ki ez az ember? Hogyan töltötte a földön életét?

A vádló hangja harmadszor is elsorolta a bűnös ember tetteit és egyetlen jócselekedetét sem említette.

– Hordd el magadat! Bűnösök nem jöhetnek a mennyek országába – szólt a hang a kapu mögött.

Erre így felelt a bűnös:

– Hallom hangodat, de nem látom arcodat és nem tudom nevedet.

– János vagyok, a teológus, Krisztus legkedvesebb tanítványa.

Megörült erre a bűnös ember és így szólt:

– Most már biztos a bebocsáttatásom. Péter és Dávid be fognak bocsátani, mert ismerik az emberi gyöngeget és Isten végtelen kegyelmét. Te pedig azért fogsz bebocsátani, mert szeretet lakozik benned. Nem te voltál-e, aki azt írtad könyvedben, hogy Isten a szeretet és aki nem szeret, Istent nem ismerheti. Öreg korodban nem hajtogattad-e újra és újra mindig ugyanazokat a szavakat az emberek előtt: Szeretteim, szeressétek egymást! Hogyan lehetsz ellenségem és hogyan úzhatsz el? Vagy vissza kell vonnod saját szavaidat, vagy pedig kell, hogy szeress és bebocsáss a mennybe!

A paradicsom kapuja erre kinyílt, János keblére ölelte a bűnöst és bebocsátá a mennybe.

Jóska megbocsát

Jóska a kertben játszott. Ragyogóan sütött a nap és igen jól érezte magát a szilvafa tetején. A leckét már megtanulta. Ma egyébként is ötöst hozott haza számtanból. Így estig kint maradhat játszani. Igaz, hogy egyedül egy kicsit unalmas. Átmehetne Bélához is. Most kapott új kerékpárt. De előbb megkérdezi anyukájától. Beszaladt hozzá a konyhába.

– Átmehetek Béláékhoz? – Igen, de hat órára légy itthon!

– Becsszavamra itthon leszek, ígérte meg Jóska és futva igyekezett barátjához.

Útközben Laciék előtt kellett elhaladnia. Most jutott eszébe, hogy ma arra kérte az iskolában: jöjjön el hozzá és segítsen megoldani a számtanpéldát. Laci ugyanis sokáig betegeskedett és sokat mulasztott. Jóska megígérte, hogy elmegy. Valójában azonban semmi komoly szándéka nem volt. Egyébként is haragudott

Lacira. Néhány héttel ezelőtt betörte az egyik ablakot és Laci beárulta a tanító bácsinak. Várhatod kis komám, hogy én segítek neked! Erről szó sem lehet! Kérj meg valaki mást, de ne engem!

Így füstölgött magában Jóska és közben a templom elé érkezett. Be kéne menni, gondolta. Vasárnap éppen arról beszélt a káplán atya, hogyha a templom felé járunk, néhány percre térjünk be az Úr Jézushoz. Hátha elmegy hazulról Béla! Sietni kellene. Egy percre mégis beugrok. Egy Miatyánkra. De ezt sem mondta végig. Csak eddig: bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk... Hát igen, neki is ezt kellene tennie Lacival. Megbocsátani, amiért beárulta. Jaj, de ez nem olyan könnyű! Uram Jézus, segíts! Ezzel térdet hajtott és egyenesen Laciékhoz futott. Laci anyukája nyitott ajtót. Azt gondolta, hogy a postás hozott valamit.

– Lacit keresed?

– Igen!

– No, kerülj beljebb, éppen a leckéjét csinálja. Sajnos nehezen megy, mert sokat hiányzott. Ezzel betuszkolta a szobába. Laci nagy örömmel fogadta.

– Pompás, hogy eljöttél. Ha megcsináltuk a leckét, mutatok neked valamit!

– Micsodát?

– Fehér egereket! Éppen most születtek kicsinyeik. Majd kiengedjük a ketrecből őket.

Így is történt. Gyorsan múlt az idő, de hat órára otthon volt.

– No, kérdezte anyuka, hogy van Béla barátod?

Jóska fölnevetett.

– Azt én is szeretném tudni! Ugyanis nem nála, hanem Lacinál voltam. Megkért, hogy segítek elkészíteni a számtanpéldát. Azután jól eljátszottunk a fehér egereivel. Az is valami! Én is szeretnék egy párat szerezni, olyan helyesek.

– Elégedj meg egyelőre a nyulaiddal!

A vacsora ma különösen ízlett Jóskának. Örült, hogy legyőzte haragját és meglátogatta Lacit. Ez a

vacsora egy kicsit győzelmi lakoma is volt. Nyugodt lelkiismerettel még az étel is jobban ízlik az embernek.

Visszaadott mosoly

Róma és Nápoly között fekszik egy kis falu, Frosinone a neve. Itt lakik szüleivel és testvéreivel együtt Rózsika. Nem mondható éppen szép kislánynak, de csúfnak sem nevezhető. Persze néhány évvel ezelőtt még az volt. Olyan csúnya, visszataszító volt az arca, hogy nem is mert megjelenni az emberek előtt. Ennek persze megvan a maga története. A kis Rózsika szép kislány volt és szülei igen örültek születésének. Mindössze egyeztetendős lehetett, amikor egy váratlan bal eset elrabolta szépségét.

Midőn egyszer őrizetlenül maradt a kislány, az erdőből előrohant egy vadkan és összevissza harapdálta a kis Rózsika arcát. Heteken át élet és halál között lebegett. Végre meggyógyult, de szép arcocskája eltorzult. Minél nagyobb lett, annál csúnyábbra torzult az arca. Fogai kilátszottak és orra helyén undorító lyukat hagyott a szörnyű baleset. Nem csoda, ha a gyerekek is elkerülték vagy kicsúfolták. Mindez persze nagy szívfájdalmat okozott a kislánynak. Néha éjszakákon át sírdogált és vele szenvedett édesanyja is. A legszívesebben a szobában maradt és nem mutatkozott az emberek előtt. Háború alatt abban reménykedett, hogy a halál, az ellenséges bomba őt is megszabadítja keserves életétől. Isten azonban másként határozott. Szülei meghallották, hogy van Rómában egy orvos, aki a megcsúfult arcokat is ki tudja javítani. Elvitték hozzá Rózsikát is. A vonaton mindenki szörnyülködve nézett a leánykára. Rómában megvizsgálta az orvos és ezt mondotta: hát igen, meg lehet próbálni, de mindez sokáig fog tartani, és természetesen ehhez sok pénzre van szükség. Mivel Rózsikáék szegények voltak, el kellett temetni a föltámadt reményt. Hazautaz-

tak. Most már csak valami csoda segíthet, sóhajtott fel Rózsi anyukája.

Közben Rózsi egyik testvére Rómába került dolgozni, egy magas rangú katonánál lett takarítónő. Hamarosan megszerették a szorgalmas leányt. Egyszer aztán elmondotta a ház asszonyának húga történetét, fényképét is megmutatta.

Ekkor azt tanácsolták neki: írjon a Szentatyának, a pápának és kérjen tőle segítséget. Nem kellett sokáig várakozni. Megjött a válasz. A pápa vállalja az operáció és a kórházi ápolás költségeit.

A híres orvos megvizsgálta és így szólt szüleihez:

– Rendben van kérem, megpróbáljuk a dolgot. Persze meglehetősen hosszú időre van szükség. Egy évre, vagy még annál is többre. Végül is négy év lett a kezelés és operációk ideje. Harminc operáción esett keresztül. De sikerült legyőzni a nehézségeket. Felsőkarjáról és testének más részeiről vették le a bőrt és átültették az arcára. Először a felső ajkát hozták rendbe, azután az állát, majd az orrát és legvégül az alsó ajkát. Mindez persze nemcsak hosszadalmas, de fájdalmas műtét is volt. Amikor mindezt végigszenvedte a kislány, végre újra megjelent arcán a száműzött mosoly. Maga a professzor is elérzékenyült, mikor a leányt mosolyogni látta. Az operációk után természetesen kihallgatáson jelent meg a Szentatyánál is. A pápa megsimogatta és ezt mondotta:

– Most újra visszatérhetsz az emberek közé és nem kell szégyenkezned arcod rútsága miatt.

Tigris a szobában (Kísértés)

Messze Távol-Keleten, Indiában hosszabb időt töltött egy kutató. Az őserdő, a dzsungel közepén épített egy házikót és itt lakott hűséges szolgájával. Egész napon át az őserdőben kóborolt, vállán puská, kezében éles kés. Sokszor bizony az éles késsel kellett utat

vágnia magának, mert a folyondárok szinte járhatatlanná tették az erdőt. Azt kérdezitek talán, hogy miért jött ide ez a kutató? Ritka növényeket és különleges állatokat keresett.

Az egyik nap így szólt hozzá szolgája:

– Uram, engedd meg, hogy elmenjek egy-két napra! Édesanyám súlyosan megbetegedett és közel van a halálhoz.

Gazdája teljesítette kérését, de mielőtt a szolga elment, még egyszer figyelmeztette a tudós kutatót:

– Ne felejtse el, uram, a kunyhó ajtaját esténként gondosan bezárni! Ilyenkor ugyanis a királytigris körüljár és zsákmányt keres. Nem egy vigyázatlan embert elragadott már.

– Jó, jó, majd vigyázok magamra – mondta a tudós kutató – és szolgája elsietett.

Este lefeküdt, de sehogy se tudott elaludni. A szobában fullasztó volt a hőség. Szinte fojtogatta a levegő. A kutató fölül az ágyán és kinyitja a szobaajtót. Hűvös éjszakai levegő árad be a szobába. Csak addig hagyom nyitva az ajtót – gondolja magában a tudós –, míg egy kicsit felfrissül a levegő. Közben azonban elalszik. Egy idő múlva fölébred. Úgy érzi, mint ha ólomból lennének tagjai. Maga sem érti, hogy mitől van ez. Föl akar kelni, amikor a sötétben észrevesz két zöld, barátságtalan fénypontot. A tigris az ágya előtt fekszik. A kutató szörnyen megrémül. Szinte a torkán érzi a szívét félelmében. Gondolkozni kezd. Szörnyűség! – Semmiféle fegyver nincs a közelben. Még egy kés sincs nála. Mit csináljon? S vajon miért nem bántotta őt eddig a tigris? Miért ül olyan óvatosan az ágyat körülvevő szúnyogháló mellett? Persze, a tigris tapasztalt és furfangos embervadász. Ismeri az indiaiak ősi szokását, akik egy öreg rabszolgát szoktak az ágyba tenni és amikor a tigris ráugrik, mindkettőjüket a mélybe süllyeszti. A tigris bizonyára most is erre gondol. Fejét egyre jobban oda-szorítja a szúnyogháléhoz. Forró lélegzete a kutató arcába csap. Végre a nagy veszély pillanatában elmúlik

a levertsége és a fojtogató félelem. A kutatónak mentőötlete támad. Az ágy mindössze egy lépésre van a faltól. Ide csúszik le az ágyáról a tudós. A tigris ezt észreveszi. Körüljárja az ágyat és a szűk nyíláson egyre közelebb húzódik áldozatához. Nagy koponyáját egyre közelebb tolja és így néz vele farkasszemet a kutató. Hatalmas erejével megpróbálja most fölemelni az ágyat és odébb tolni. Ekkor az ágy széle kiugrik a helyéből és beszorítja a tigris nyakát. Most már meg van fogva! Hiába próbálkozik kiszabadulni, nem sikerül. Mivel azonban fő az óvatosság, a kutató átmászik az ágyon a késéért és azt a tigris szívébe szúrja. Amikor a következő nap visszatért a szolga, ura ájultan feküdt az ágy előtt, a megölt tigris mellett.

Ehhez hasonló vadállat rejtőzik bennünk is. Bűnnek, bűnös szenvedélynek hívják. Ha beengedjük a szívünkbe, mindent tönkretelhet bennünk. Zárjuk be tehát lelkünk ajtaját, vagy ha netalántán betörne lelkünkbe, egy biztos „késszúrással”, egy határozott nemmel végezzünk vele!

A gyónási titok áldozata

A történet, amit most elmondok nektek, 1910-ben játszódott le egy portugál városkában. Két éve már, hogy meggyilkolták a királyt és az országban egyházellenes kormány uralkodott. A papokat és szerzeteseket sok üldözés és rágalmazás érte.

Éppen éjfél után a toronyóra, amikor Ribeira plébános leírta az áment a vasárnapi prédikáció végére. Letette a tollat, imazsámolyára térdelt, hogy elvégezze esti imádságát. Ekkor hirtelen megszólalt a csengő.

A pap azonnal a kapuhoz sietett és arra gondolt, hogy talán beteghez hívják. Egy fiatal ember lépett be.

– Ilyen későn, Posenti? – kérdezte meglepődve a plébános.

– Plébános úr, gyónni szeretnék! – mondotta a fiatal ember.

– Most, az éjszaka kellős közepén?

– Igen, és gyorsan!

– No, akkor jöjjön velem!

Posenti Mihályt a plébános még iskolás korából ismerte. Sok gondot és bosszúságot okozott neki. Most azonban örült, hogy a tékozló fiú megtért. Felvette a violaszínű stólát és intett a fiúnak, hogy térdeljen le.

– Plébános úr, ugye egy pap sohasem árulhatja el azt, amit neki gyóntak?

– Természetesen, hogy nem! Az ő ajkait a gyónási pecsét örökre lezárja.

– Minden esetben? – kérdezte izgatottan Posenti.

– Igen, minden esetben.

– Akkor is, ha nem adhat fölolldozást?

– Akkor is!

– No jó, akkor én most gyónni fogok.

– Az előbb megöltem egy embert és kiraboltam.

– Az Isten szerelméért, mit tettél? – kérdezte elszápadva a plébános.

– Azt, amit mondtam. Itt a pénztárcája. Valaki meglátott s ezért nem vihetem magammal. Itt hagyom önnél. Majd ha tiszta lesz a levegő, visszajövök érte.

– Nem, nem, tiltakozott a pap! Ezt vissza kell adni a meggyilkolt hozzátartozóinak. Mit csináljak én vele?

– Megőrzi számomra. Nem adhatja át a rendőrségnek, mert ezzel megszegné a gyónási titkot.

– De hát így nem tudlak fölolldozni...

– Nekem aztán igazán mindegy, hogy fölolldoz avagy sem. Azzal már föl is ugrott és az ablakhoz sietve, kinézett az utcára. Legjobb lesz, ha a hátsó ajtón tűnök el. Ezzel revolverét az asztalra dobta. Akkor a plébános észrevette, hogy a gyilkosnak kesztyű van a kezén.

– Nem, nem, kiáltotta a pap és vissza akarta adni a pisztolyt. A gyilkos fickó azonban már rohant is lefelé a lépcsőn és eltűnt a hátsó kijáraton.

A pap megdöbbenve nézett a pénztárcára és a revolverre. De nem sok ideje volt, mert újra megszólalt a csengő. A plébános elrejtette a pénzt és a fegyvert a papírkosárban s indult ajtót nyitni.

Néhány rendőr kíséretében egy nyomozó hadnagy lépett be és köszönés nélkül így szólt:

– Az állomás közelében egy órával ezelőtt megöltek és kiraboltak egy embert. A kutyák idáig kísérték a gyilkos nyomait. Tudna ön nekünk valami felvilágosítást adni?

– Semmit sem tudok – mondotta a plébános halál-sápadtan.

– Úgy látom, önnek rossz a lelkiismerete – jegyezte meg a hadnagy! Átkutatjuk a házat!

Nem sok időbe került, amíg megtalálták a pénzt és a revolvért.

– Hogyan kerültek ezek ide? – kérdezték a rendőrök.

– Erről sajnos nem nyilatkozhatok – válaszolta a plébános.

– Hol volt ön egy órával ezelőtt?

– Itt ültem és a prédikációmát írtam.

– Ki tudja ezt bizonyítani?

– Senki! Házvezetőnőm elutazott a rokonaihoz.

– Nos, akkor nincs értelme a további vitának. Elismeri azt, hogy a pénztárcát és a revolvért ön rejtette el a papírkosárban?

– Igen, ezt elismerem. De esküszöm, hogy az egész gyilkossághoz semmi közöm sincsen.

– Nevetséges állítás – mondta a hadnagy. Akkor ezek a dolgok hogyan kerültek ide?

– Ezt nem mondhatom meg!

Egy szó mint száz, a plébánost letartóztatták. Egyik kihallgatás a másikat követte.

– Ismerje el, hogy ön követte el a gyilkosságot, szólította föl a plébánost a vizsgálóbíró. A bizonyítékok mind erről tanúskodnak.

– Ártatlan vagyok – mondotta a plébános – egyebet nem mondhatok.

– Elvezetni! – kiáltotta a bíró a fegyőrnek.

Kétségbeesve ült Ribeira plébános a cellájában. Mit csináljon? A bizonyítékok olyan meggyőzőek, hogy egész biztosan elítélik. Ezáltal nemcsak őt, de az egyház becsületét is sérelem éri. Az egyházzellenes újságok már most is nagy betűkkel írták:

„Katolikus plébános, mint rablógyilkos.”

Mitévő legyen? Ha legalább megmondhatná, hogy Posenti Mihály nála volt és ő hagyta ott a pénzt és a fegyvert. De nem, ezt sem mondhatja, mert összefügg a gyónási titokkal.

Hívei közül szinte senki sem kételkedett ártatlanságában. Sok-sok álmatlan éjszakán az imádság volt egyetlen vigasztalása.

Végre eljött a tárgyalás napja. A főügyész felolvasta a vádiratot. Elmondotta, hogy a rendőröktyúk miképpen vezették a plébániára a nyomozókat. Itt meg is találták a meggyilkolt ember pénzét egy revolverrel együtt.

– Mit szól ön ehhez? – kérdezte az elnök.

– Semmit! – válaszolta a plébános. Ártatlan vagyok.

– Megállapítást nyert, hogy az ön ujjlenyomata látható a fegyveren és a pénztárcán. Nem tagadja akkor, hogy ezeket ön rejtette a papírkosárba?

– Nem, ezt nem tagadom.

– Most pedig lépjen elő Posenti Mihály, mint tanú!

– Ön a gyilkosság idején a pályaudvar közelében tartózkodott. Látott ott ön gyanús személyeket?

– Igen, találkoztam néhány emberrel.

– Látta talán a vádlottat is?

– Igen, őt is láttam. A pályaudvar előtti téren sietett keresztül.

– Megesküszik ön erre?

– Igen, megesküszöm. Isten engem úgy segítjen!

A pap halottápadt lett, de hallgatott.

– És ön azt állítja vádlott, hogy egész este a szobájában tartózkodott?

– Igen!

– Hogyan magyarázza akkor a tanú vallomását?
– Sehoggy sem tudom megmagyarázni.
Ekkor a plébános védője fölugrott és így szólt:
– A tanú büntetett előéletű ember. Vajon a fegyveresen és a pénztárcán nem volt megfigyelhető Posenti ujjlenyomata?

Csak a plébánosé volt rajta – mondotta a szakértő.
– Gyilkolni kesztyűben is lehet – jegyezte meg dr. Zama, a plébános védője. Szeretnék azonban kérdezni valamit a tanútól:

– Nem volt ön Posenti úr, aznap este a plébánián?
Néhány pillanatig habozott, majd határozott hangon így válaszolt:

– Hosszú évek óta nem láttam a plébánia belsejét.
– Mi az, talán a tanú önnél volt aznap este? – kapcsolódott bele az elnök a beszédbe.

– Erről nem beszélhetek – válaszolta a plébános, mire Posenti megkönnyebbülve föllélegzett.

Még néhány tanút kihallgattak. Ezután a vádló halálbüntetést kért a vádlottra.

Ekkor dr. Zama emelkedett szólásra. Elmondotta, hogy Ribeira plébános évtizedek óta mint buzgó lelkipásztor működött plébániáján. Meg vagyok győződve, hogy be tudná bizonyítani ártatlanságát, ha akarná.

– Akkor miért nem teszi? – szólt közbe az elnök.
– Mert a katolikus pap gyakran kényszerül hallgatni olyan dolgokról, amit reabíztak. Ilyen például a gyónási titok. Tegyük fel, hogy az igazi gyilkos elment hozzá gyónni. Ha így áll a dolog, akkor Ribeira plébános nem árulhatja el, mert az Isten törvénye titoktartásra kötelez.

A védőbeszéd véget ért és a bírák meghozták az ítéletet: életfogytiglan tartó kényszermunka!

*

Évek múltak el. Ribeira plébános, mint 2781. számú rab dolgozott az égő portugál napon, mint kötő az útépitkezéseknél. Türelemmel viselte sorsát és az örök is meg voltak győződve ártatlanságáról.

Közben kitört az első világháború. Posenti Mihály, aki egy nagyobb lopás miatt börtönben ült, önként jelentkezett katonának. A francia fronton súlyosan megsebesült és egy kórházhajó hozta haza. Egy gránát leszakította a jobb kezét. A tüdeje is súlyosan megsérült. Az orvosok le is mondtak már az életéről. Egy pap lépett az ágyához, hogy előkészítse a halálra. Ekkor vallotta be Posenti, hogy Ribeira plébános a gyónási titok áldozata.

– Én voltam a gyilkos – mondotta. – A gránát éppen azt a kezemet szakította le, amelyet hamis esküre emeltem.

Ezt a vallomást Posenti több katonatiszt előtt is megismételte.

*

Néhány héttel később a 2781-es rabot hívatta az igazgató.

– Sok szerencsét kívánok önnek, plébános úr, mondotta megindultan a hivatalnok. Kiderült az ön ártatlansága. Ön szabad! De hát mondja csak, miért nem beszélt akkor?

– Mert a szám le volt pecsételve.

Nagy tisztelettel vették körül azon a tárgyaláson is, ahol ünnepélyesen kimondották ártatlanságát. Hét évig tartott a rabság, amelyet a gyónási titok áldozataként kellett elszenvednie.

Plébániájára való visszatérése valóságos diadalút volt. A hívek nagy örömmel és szeretettel fogadták. Ribeira plébános azonban mindenféle dicséretet elhárított magától és csak annyit mondott:

– Én csak azt tettem, amit minden katolikus pap megtett volna az én helyemben.

Az elveszett bűncédula

A kis Peti ceruzája végét rágta. Ma megy először gyónni, s ezért minden bűnét följegyzi, hogy a gyónatószekben el ne felejtse.

Bizony már elég sok bűnt összeírt, egy egész litániát. Azonban még mindig újabbak jutnak az eszébe.

A piacon elloptam egy almát... Meghúzgáltam a tanító néni macskájának a farkát. Jóska öcsémet megvertem és Anna nővéremnek békát tettem az ágyába. Ó, de sok van, sóhajtott föl Peti barátunk.

– Még mindig nem készültél el? – kiáltott anyuka a konyhából.

– De igen, azt hiszem, most már készen vagyok, több nem jut az eszembe.

– Akkor bánd meg bűneidet és őszintén gyónd meg a lelkiatyának!

– Igen, anyukám.

A gyóntatószekben Peti fölolvasta bűneit. Az atya fehér zsebkendőt tartott az arcánál és Peti arra gondolt, hogy bizonyára az ő bűneit siratja.

– No, nincs több? – kérdezte Petitől az atya, mikor befejezte a bűnlista fölolvását. Ugye többet nem fogsz ilyesmiket csinálni?

– Nem, soha többé! – ígérte Peti bűnbánóan.

– Rendben van! Elégtételül imádkozz el öt Mi-atyánkot és öt Üdvözlégyet. Azután föloldozta a kis bűnöst.

Péter megkönnyebbülve hagyta el a gyóntatószeket és ájtatosan végezte el az elégtételt.

Amikor másnap megjelent az iskolában, az osztálytársai vigyorogva néztek Petikére.

– Itt jön, aki megrángatta a tanító néni macskájának a farkát!

– És almát lopott a piacon. Békát tett nővérkéje ágyába... Így sorolták fel a gyerekek Peti összes bűneit.

Teringettét! gondolta magában Peti. Ezt csak a káplán atya mondhatta el! Bizalmatlanul nézett az atyá-

ra, aki éppen most lépett be az osztályba, hogy hit-tanórát tartson.

– Káplán atya kérem, miért tetszett elárulni a bű-neimet?

– Hogy gondolsz te ilyesmit? – kérdezte megle-pődvé az atya. Ilyesmit egyetlen pap sem csinálhat, az egyház szigorúan megbüntetné. Hogy jutott ilyesmi az eszedbe?

– A gyerekek mindent tudnak, amit tegnap gyón-tam.

– Ja úgy? Ez kezd érdekes lenni. Ekkor az atya az osztály felé fordulva megkérdezte:

– Honnan tudjátok Péter bűneit?

– Kati megtalálta a templomban azt a cédulát, amire Peti a bűneit írta – kiáltotta diadalmasan a kis Panni.

– Igaz ez, Katikám?

– Igaz, vallotta be Kati a dolgot.

– Nos, akkor vissza kellett volna adnod Péternek anélkül, hogy elolvasod. Még kevésbé lett volna sza-bad másoknak is elmondanod.

Kati bűnbánóan hajtotta le fejecskéjét.

– Gyermekeim, folytatta a káplán atya, a gyónás nagyon komoly dolog. A papot a legszigorúbb titok-tartás kötelezi. Ha mégis meghallja valaki, amit a má-sik gyónt, azt nem szabad továbbmondania. Ez is hoz-zátartozik a gyónási titokhoz. Aki ezt nem teszi meg, súlyos bűnt követ el. Remélem, ilyesmi nem fog még egyszer megismétlődni.

– Te pedig Péter, sohase gondold olyasmit, hogy egy pap megszegi a gyónási titkot. Ha pedig papírra ve-tetted bűneidet, vigyázz reá és mihelyt hazaérsz, azon-nal égesd el. Akkor majd senki sem tudja meg, hogy mit gyóntál.

Úriember vagy lelkiatya?

(Gyónás)

Katonatisztek ülnek egy szobában és teázás közben beszélgetnek. Az anglikán tábori lelkész megkérdezi kollégájától:

– Mondja csak kedves barátom, miért van az, hogy a katolikus papokat olykor többre becsülik, mint minket?

– Kedves barátom, szól közbe az orvos, engedje meg, hogy magyarázat helyett egy történettel feleljek.

Történt egyszer, hogy valaki gyilkosságot követett el. Jóllehet titokban maradt tette, mégis nagyon kínoztta a lelkiismerete. Az egyik nap egy anglikán templom mellett vezetett az útja. Úgy gondolta, könnyít a lelkiismeretén és meggyónja bűnét. Belépett tehát a káplánhoz és előadta a kívánságát. Szeretne egy bizalmas dolgot közölni vele. A fiatal anglikán pap kiváló képzettségű, aki Etonban és Oxfordban végezte tanulmányait. A legnagyobb készséggel fogadja a gyilkost, és még ő biztatja, hogy bátran öntse ki a lelkét.

Ekkor elkezdí mondókáját: megöltem egy embert.

Ennek hallatára az anglikán lelkész fölugrik és felháborodva mondja:

– És ezt akarja ön nekem elmondani? Állampolgári kötelességem lenne önt azonnal a rendőrség kezére adni. De mert úriember vagyok, csak azt mondom: azonnal hagyja el lakásomat!

Az ember eltávozott. Néhány kilométerrel arrébb egy katolikus templomot látott az út mentén. Egy utolsó reménysugár arra biztatta, hogy ott keressen megnyugvást. Letérdelt egy öreg nénike mögött, aki éppen gyónásra várakozott. Amikor rákerült a sor, meglátta a papot, aki fejét kezébe hajtva imádkozott.

– Atyám, mondotta a gyilkos, én nem vagyok katolikus és mégis gyónni szeretnék!

– Meghallgatom, kedves fiam, szólt a pap barátságosan.

– Atyám, én gyilkoltam.

Elhallgatott és várta a hatást. A pap várt egy kicsit, aztán megkérdezte: hányszor tetted ezt?

– Doktorkám, mondotta az anglikán lelkész, én skót vagyok és csak nyolc nap múlva értem meg a viccet. – No, hogy ezt megértsed, hosszabb időre lesz szükséged – válaszolt az orvos.

A szentgyónás áldásai

Az egyik püspök beszélte el a következő történetet:

– Bértálási körúton voltam és akkor az egyik falu előjárója mondotta el életének különös történetét.

– Hamar elvesztettem szüleimet és mint afféle anyátlan-apátlan árva gyerek, hamarosan rossz útra tértem. Kerültem a munkát és nemegyszer hozzányúl-tam a máséhoz. Hamarosan a rendőrség kezébe és börtönbe kerültem. A börtönben meglátogatott egy lelkiatya. Úgy látszik megtetszettem neki és ezért fejcsóválva kérdezte:

– Hogy kerültél ide, kedves fiam?

En, mint afféle cinikus ifjú, foghegyről válaszoltam: – Ha ön az én helyzetemben lett volna, szintén itt ülne a börtönben.

Mikor letöltöttem büntetésem és kiszabadultam, semmivel sem lettem jobb, mint azelőtt. Sőt, ellenkezőleg! 18 esztendő voltam, de abban a tudatban éltem, hogy életem egy garast sem ér. Vásároltam egy revolvert és elhatároztam: véget vetek életemnek. Utam egy templom felé vezetett. Benéztem. A gyónatószékekben ott ült a lelkiatya. Elébe térdeltem.

– Főtisztelendő atyám, szeretnék valami olyasmit mondani, amit talán még sohasem hallott.

– Téved, kedves barátom, ilyesmit nem mondhat nekem. Hiszen én jól tudom, hogy az ember mi mindenre képes.

– Ekkor felsoroltam különféle bűneimet és kíváncsian vártam a hatást.

A lelkiatya azonban nyugodtan hallgatta bűneimet. Mikor megálltam, ő biztatott, hogy mondjam tovább.

– Nincs több? – kérdezte végül.

– Hát önnek ez nem elég?

A pap barátságosan beszélni kezdett:

– Annyi bizonyos, hogy ezekkel a bűnökkel súlyosan megbántottad az Üdvözítőt. Méltán írja Pál apostol: Aki súlyosan vétkezik, lábbal tapossa Krisztus vérére... Neked azonban enyhítő körülményeid is vannak. Elsősorban az, hogy árvaságra jutottál, és nem volt senki, aki a jó útra vezetett volna.

Amint beszélt, a szívem megtelt valami jóleső érzéssel. Abban a tudatban léptem ki a gyóntatószék-ből, hogy velem még senki sem beszélt ilyen szeretettel. Ez a szeretet megmentette életemet. Eldobtam a revolvert és szorgalmasan dolgozni kezdtem. Nem ittam, nem mulattam többé rossz barátokkal. Takarékoskodtam és ennek köszönhetem, hogy most, mint egy kis gyár tulajdonosa, megbecsülésnek örvendek az egész városban. S mindezt egy jó gyónásnak, egy megértő lelkiatyának köszönhetem...

*

Egyik estén Don Bosco magányosan sétált az erdő közelében. Egyszer csak valaki megmozdul a bokorban és elébe lép egy fiatalember. Fenyegető hangon fordul Boscóhoz és pénzt kér tőle. Ő nyugodtan megáll és ennyit mond:

– Csak egy kis türelmet!

– Nincs türelem. Elő a pénzzel vagy elbánok magával.

– Pénzem nincs a te számodra, az életemet pedig Istentől kaptam és azt te nem veheted el tőlem.

A fickó jó mélyen szemébe húzta a kalapját, Don Bosco azonban fölismerte benne egy közeli gazda elzüllött fiát. Csak néhány hónappal ezelőtt találkozott vele a börtönben, ahol meg is gyóntatta. A sötétben azonban az ifjú nem ismerte meg a lelkiatyát, aki fel-emelte fejét és barátságosan így szólt hozzá:

– Ugyan, Antonio, hogy csinálhatsz ilyen butaságot? Mit ígértél nekem néhány nappal ezelőtt a Szt. Ágoston templomban? Nemde ezt: többet nem lopok!

A szerencsétlen tolvaj most fölismerte Don Boscót és szégyenkezve hajtotta le fejét.

– Igaza van, de látja . . . a szükség visz rá . . . szégyellek hazamenni. Egyébként nem tudtam, hogy ön az. Ha tudom, nem teszem ezt. Kérem, bocsásson meg . . .

– Ez nem elég, kedves fiam. Meg kell változtatni életedet! Ha sokáig visszaélsz Isten irgalmával, féltő, hogy elveszíted a megtérés kegyelmét.

– Higgye el atyám, hogy én is nagyon szeretnék megváltozni!

– Még ez sem elegendő! A változást most kell megkezdened egy jó szentgyónással. Hiszen, ha Isten most küldené érted a halált, örökre elvesznél.

– Rendben van, akkor meggyónok.

– De hol és mikor?

– Most itt, azonnal.

– De nem vagyok elkészülve!

– Majd én segítek. Te csak azt ígérd meg, hogy többet nem akarod Istent megbántani.

Don Bosco már át is ölelte a fiút és beljebb vitte az erdőbe. Itt letérdeltette a fűre, és megkezdődött a gyónás. Ennek végeztével Don Bosco egy Mária-érmet adott Antoniónak és magával vitte Turinba. Ennek köszönhette, hogy újra rátalált a helyes útra és becsületes családapá lett belőle.

*

Maissiat úr a lyoni művészeti iskola rajztanára. Híres geológus hírében is állott. Ő magát legszívesebben filozófusnak nevezte. Ezzel fejezte ki abbéli meggyőződését, hogy egyedül az értelemben és a tudományban hisz. Gyermekekorában még hitt Istenben és elsőáldozó is volt. Később aztán zsidó, protestáns, spirítiszta és végül szabadgondolkodó lett. Élete hasonló egy izgalmas regényhez.

Egy júliusi napon, 1841-ben az egyik postakocsin összetalálkozott régi barátjával, aki éppen Ars-ba utazott.

– Jöjj velem és egy papot fogsz látni, aki csodákat tesz.

– Csoda, csoda, gúnyolódott a filozófus, én nem hiszek benne.

– No, akkor annál inkább gyere, hogy saját szemmeddel meggyőződjél róla!

– Hát éppen elmehetek, nem fog ártani egy kis kirándulás.

A következő reggelen Maissiat tanár úr csupa kíváncsiságból részt vett Vianney szentmiséjén. Amikor a szent kilépett a sekrestyéből, nem lesütött szemmel jött, hanem szokásától eltérően a kételkedő tanár szemébe nézett. A mise végén odalépett hozzá, csontos kezét a vállára tette és magával vitte a sekrestyébe. Ott állott a gyóntatószék és Vianney intett, hogy térdeljen le. Ő azonban ellenkezett:

– Nem, én nem ezért jöttem. Isten embere azonban nem tágitott. Addig nézett a hitetlen tanárra, amíg le nem térdelt. Miért ne tegyek kedvére ennek az öregembernek, gondolta gúnyosan magában. Itt nem látja senki őket. Hidegen, tárgyilagosan elmondja neki lelke történetét.

Vianney meghallgatja anélkül, hogy gyónója komolyságáról és bűnbánatáról áltatná magát. Mikor Maissiat elhallgat, a pap megszólal:

– Kedves barátom, jöjjön vissza holnap reggel! Most pedig térdeljen az oltár elé és imádkozzék a megtérés kegyelméért.

Maissiat nem védekezik tovább. Valóban, ez a pap nem színészkedik és nem játszik a feloldozással. Úgy tesz, amint Vianney mondotta, de még mindig valami belső dac uralkodik lelkében. Az oltár előtt hirtelen sírási kényszer fogja el. Maga sem tudja, hogy miért? Sírva tör utat magának a tömegben és egyenesen a szállodába siet. Ó, milyen boldogság rejtőzött azokban a könnyekben, vallotta be később jómagá.

Másnap ismét a gyóntatószékben találjuk. A kegyelem elvégezte munkáját lelkében. – Tisztelendő atyám, én nem tudok hinni, segítsen rajtam! És a szent segített. A hitetlen geológus még nyolc napig maradt Ars-ban és mint hívő ember távozott el.

Megtérése nagy feltűnést keltett Lyon városában. Hitetlen barátai megpróbálták eltántorítani és visszavinni a hitelenségbe. Minden hiába. Élete végéig Lyon egyik legbuzgóbb és leghűségesebb katolikusa maradt. Pap barátja: Gailard plébános írta halála után: a keresztény jámborság fényében távozott el az örök hazába...

Karambol (Szentkenet)

Mire a riporter a szerencsétlenség színhelyére érkezett, nagy tömeg csoportosult a két egymásba rohant autó köré. Szerencsére jóban volt a rendőrfőnökkel. Felmutatta igazolványát és előre engedték. A képeslap olvasóit bizonyára érdekelné fogják felvételei.

Az egyik piros kocsit teljesen összetört és gazdája biztosan meghalt, mert a kormány mellől még most is folyt a vér. Összetört borosüvegek darabjai keveredtek az ablaküvegek szilánkjaival. Úgy látszik, hogy a vezető alaposan felöntött a garatra és ezért rohant bele a szembejövő személykocsiba. A riporter néhány felvételt csinált a halottról, majd a másik kocsit felé fordult. Legnagyobb meglepetésére az autórongsból kihúzott áldozat mellett egy papot pillantott meg. A betegek kenetének szentségét szolgáltatta ki a sebesültnék. A riporter ránézett és azt mondta:

– De hiszen ez már halott! Miközben a pap megkenté szent olajjal a szerencsétlenül járt homlokát, megmagyarázta az újságírónak.

– Még lélegzett, amikor kihúztuk az autórongsai közül. Ezért még feladható a szentség. Mikor aztán befejezte a dolgát, megtörölte verejtékező homlokát és

indulni akart a fához támasztott kerékpárja felé. A riporter azonban megállította:

– Nemde, ön katolikus pap? Honnan tudja, hogy ez az ember katolikus vallású?

A pap válasz helyett az öszetört kocsiból egy fára festett képet emelt ki. A lourdes-i Szűzanya képét látni rajta. A kocsi szélvédőjére volt akasztva, és így a vezető mindig maga előtt láthatta. Az összeütközés után egészen az arcába nyomódott. Erről tudtam meg, hogy katolikus. A riporter visszaadta a képet és megjegyezte:

– Azért Mária sem tudta megmenteni az életét.

A pap bólintott.

– Ez nem is feladata. Arról azonban gondoskodott, hogy kegyelem állapotában lépjen Isten ítélőszéke elé.

– Véletlen az egész, legyintett a riporter, de azért készített egy felvételt a véres Mária-képről.

– A másik halotról nem tudta megállapítani, hogy milyen vallású?

A pap tagadólag rázta a fejét.

– De azért valamit megállapítottam róla. Nézze csak, és rámutatott a halott jobb kezére, amelyben egy kabalababát szorongatott. Valóban egy szerencsebabát tartott megdermedt kezében, a modern ember babonáját, amelytől szerencsését várja.

– Valóban érdekes ellentét, állapította meg a riporter.

– De hát nem mindegy, hogy az ember mit szorongat magához utolsó perceiben? A fontos az, hogy higgyen valamiben!

A pap szomorúan fölsóhajtott.

– A Madonna és a szerencsebaba ön szerint egyenlő értékű? Nos, vesse fel a kérdést olvasóinak is. Majd fáradtan elindult. Ekkor egy asszony megkérdezte a rendőrtől:

– Elvihetem ezt a Madonna-képet?

– Természetesen, hangzott a válasz.

– A szerencsétlenség szempontjából nincs semmi jelentősége.

Isten mégis egy halhatatlan lelket mentett meg általa.

Titokzatos útmutatás

(Gyónás)

Sötét éjszaka, temetői csend borul Kuang-Tong környékére. P. Rey, a misszionárius kemény munkában kifáradva, csendesén alszik fekvőhelyén. Hirtelen felriad. Siránkozó, panaszos sóhajokat hall. Felül az ágyban és hallgatózni kezd. Először azt hiszi, hogy csak álmodott, vagy képzelődik, de a hangok újra megismétlődnek. A páter arra gondol, hogy valaki szerencsétlenül járt a kunyhó előtt, segítségért rimánkodik. Felkölti tehát hű szolgáját és megkérdezi:

– Nem hallasz semmit?

– Ugyan mit? – ásít nagyot az álmaiból felzavart szolga.

– Ezeket a panaszos sóhajtasokat! Eredj ki és nézz körül, mi lehet az?

Kint azonban néma csend. Senkit sem lehet látni a közelben.

A missziós atya azonban tovább töpreng.

– Mi lehet hát? Talán egy szenvedő lélek kéri az imáját? Gyere fiam és imádkozzunk!

Elkezd a rózsafüzért, de a sóhajtozásnak nem akar vége szakadni. Tehát rossz irányban tapogatóznak. Ekkor a szolgának eszébe jut valami.

– Atyám, emlékszik-e arra, hogy tegnap levelet kapott Csin-A-tamtól, melyben azt kéri, hogy látogassa meg édesapját, aki halálos beteg.

– Igazad van, de hát egyikünk sem ismeri az oda vezető utat. Meg aztán hányszor megtörtént már, hogy a nagy utat megtettük, hogy egy-egy halálos beteget ellássunk és amikor odaértünk, ott ült a kunyhója előtt kedélyesen vagy pedig kint dolgozott a földjén.

– Atyámnak igaza van, de hátha most másképp áll a dolog?

Mintha meg akarná erősíteni ezt a feltevést, a sóhajtozás egyre erősödik.

– Rendben van – szól ekkor a páter –, reggel, a mise után azonnal útrakelünk. Majd csak találunk valakit, aki útbaigazít minket.

Alighogy kimondta P. Rey ezeket a szavakat, megszűnt a sóhajtozás, tehát helyesen számítottak.

Másnap reggel a kora hajnali órákban mutatta be szentmiséjét P. Rey, hogy időben útra kelhessen hű szolgájával. Hosszú volt az út, esteledni kezdett és a két vándor még mindig nem érte el célját. Az esti szürkületben egy útkereszteződéshez értek, de nem volt a közelben senki, akitől megtudakolhatták volna, merre kell menniök Pong-Ang felé? Miközben azon tűnődtek, hogy most merre menjenek, egy apró fény gyullad ki az egyik úton.

– Mi az? Talán emberi hajlék?

Utasaink megindulnak a fény irányába, de csodálkozva látják, hogy a fény mindig egyenlő távolságra libeg előttük.

Már egy órája lépkednek a nyomában, mikor hirtelen a fény kialszik. Helyette egy kunyhó nyitott ajtaján keresztül pislog feléjük valami gyér világosság. Serdülő ifjú áll az ajtóban, fürkésző szemmel kémleli a sötétséget, és örömmel siet az érkezők elé. Csin-A-tam volt. A missziós atya megköszöni figyelmét, hogy eléjük küldött valakit, aki lámpájával az utat mutatta. Az ifjú csodálkozva hárítja el magától a köszönetet. Neki nincs senkije, akit elküldhetett volna, ő maga pedig egy percre sem mozdulhat nagybeteg atyja mellől.

P. Rey természetfölötti útmutatásra gondol annál is inkább, mert a nyögés, amely a kunyhó belsejéből kihallatszik, teljesen ugyanaz, mint amely az éjjel álmából fölzavarta. Mély hálát érzett a Gondviselés iránt, belép a beteghez, hogy gyónását meghallgassa és föladjon neki a betegek kenetét. Ünnepeyes hangulatban

hagyja el a kis hajlékot, amelyben sikerült egy lélek előtt megnyitni a mennyország kapuját. Boldog örömmelmondotta hűséges szolgájának:

– Látod, Isten még csodát is tesz, hogy gyermekeink segíthessen.

Abbamaradt szentmise

(Gyónás)

A plébános atya kezébe fogta a kelyhet és a ministránsok meghúzták a csengőt. A szentmise megkezdődött. Közben a sekrestyébe berohant valaki és izgatottan magyarázott valamit a sekrestyésnek. Nem sokkal ezután kijött a sekrestyés és a plébános atyának súgott valamit. Ezt mondta:

– Nagy András bácsi leesett a padlásról és haldoklik. Itt van a lánya, hogy gyorsan tessék elmenni hozzá.

A plébános a hívek felé fordult és megmagyarázta nekik:

– Egy testvérünk halálán van. Ezért abba kell hagynom a szentmisét, hogy elmehessek hozzá. Várjak és imádkozzatok addig érte.

A ministránsokkal együtt bement a sekrestyébe. A fiúk tudták, hisz éppen az elmúlt hittanórán tanulták, hogy a haldoklók kedvéért még a szentmisét is abba lehet hagyni. A plébános atya közben karinget öltött, zsebébe tette a betegek kenetét, és kiment az oltárhoz az Oltáriszentségért. Azután a harangozó kíséretében elindultak.

András bácsiék háza előtt nagy volt a csődület.

– Bizonyára megszedült a szegény öreg – mondta valaki.

– Az is lehet, hogy a létra volt rossz, és ezért esett le – tette hozzá a másik.

– Milyen soká jön az orvos!

Mikor a plébános atya a ház elé ért, mindenki elcsendesedett. Az emberek utat nyitottak előtte. And-

rás bácsit az ágyra fektették, a felesége sírdogált mellette. A szoba közepén egy kis asztal le volt takarva fehér terítővel. Közepén két gyertya között egy feszület állott. Egy pohárban tiszta víz, egy tányéron só és kenyér.

– Békesség e háznak és minden lakójának!

András bácsi eszméleténél volt, de nem tudott beszélni. A plébános atya melléje lépett, hogy meggyón-tassa.

– Kedves András bácsi – mondotta –, ne erőltesse magát, nem szükséges beszélnie. Én majd kérdezek és intsen a fejével. Így is történt. A föloldozás után a hozzátartozók bejöttek a szobába. A plébános atya kinyitotta az aranyozott dobozkát és fölmutatta a szentostyát: Íme, az Isten Báránya, ki elveszi a világ bűneit, Uram, nem vagyok méltó... A beteg nem tudta lenyelni a szentostyát. Ezért egy kis vizet adtak neki, hogy könnyebben lemeheessen. A szentáldozás után a plébános atya elővett egy lila zacskót és abból egy ezüstsínű fémdobozt. Ebben volt a betegek kenete. A hozzátartozók közben térden állva imádkozták a szentolvasót. A plébános atya megkenete kereszt alakban a betegek olajával András bácsi homlokát és kezét. Mikor ez megtörtént, kezébe fogta a feszületet és ezzel pápai áldást is adott a nagybetegnek. Ennek végén András bácsi megcsókolta a feszületet és tört hangon suttozta:

– Uram, a Te kezedbe ajánlom lelkemet!

Ezután a plébános atya elbúcsúzott a nagybetegtől és a hozzátartozóktól. Éppen a kapuban voltak, mikor megérkezett az orvos.

Néhány napig bizony élet és halál közt lebegett András bácsi, de végül meggyógyult. Néhány hét múlva már eljött a templomba is, hogy megköszönje az Úr Jézusnak a szent kenetben adott segítségét.

A lekéssett autó

(Elsőpéntek)

Egy háborúban járt katonalelkész beszélte el a következő történetet:

Az egyik front mögötti kisvárosban tartózkodtam és délután öt órakor indult volna egy autó az arcvonatra. Miután a katonai parancsnokságon elintéztam dolgaimat, elmentem körülnézni a városba. Egy pajtásommal együtt jártuk az utcákat és nézegettük a lebombázott házakat. Négy óra körül elbúcsúztunk egymástól és elindultam a megbeszélt helyre, ahonnan az autónak kell indulnia. Inkább előbb érjek oda, mint később – gondoltam magamban. A megbeszélt helyen egy sebesült katonával találkoztam, aki éppen reám várakoztt. Üzenetet adott át, melyben a gépkocsivezető közölte velem, hogy sürgős dolguk miatt nem tudtak engem megvárni. Várjak a reggel jövő autóra. Itt maradtam, bizonyára ez se véletlen. Elin-dultam hazafelé. Utam egy kórház mellett vezetett el. Nem magyar kórház volt, de arra gondoltam, hátha van benne magyar sebesült is. Érdeklődésemre megtudtam a portástól, hogy éppen tegnap hoztak be ide egy súlyosan sebesült magyar katonát. Megmondta a betegszoba számát és én fölmentem, hogy megkeressem. Amikor belépek a szoba ajtaján, felém fordul egy fájdalmas arc és fölhangzik a köszöntés: Dicsértesség a Jézus Krisztus . . . Csodálkozva lépek a beteg katona ágyához és megkérdem:

– Honnan tudja kedves barátom, hogy pap és magyar vagyok?

– Tudtam, hogy eljön főtisztelendő atyám, mert nekem már nem sok van hátra.

– De hát honnan tudja?

– Kérem, ez olyan egyszerű. Odahaza többször is elvégeztem a szentkilencedet Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. És most, hogy közeledik halálom, eszembe jutott a nagy ígélet, és biztos voltam benne, nem kell meghalnom szentségek nélkül.

Milyen különösek a Gondviselés útjai! – gondoltam magamban. Le kellett késnem az autót, hogy teljese-
désbe menjen az irgalmas szívű Jézus ígérete!

Ezután meggyóntattam a súlyos sebesültet és föl-
adtam neki a betegek kenetét is. Ennek hatására a
beteg egészen megnyugodott. Este elhoztam neki az
Úr Jézust és megáldoztattam.

Mikor legközelebb a városba jöttem, a beteg kato-
na már a temetőben pihent. De a szent kenet által
megerősített lelke bizonyára a Szent Szív melegét él-
vezi a mennyei dicsőségben!

Van-e túlvilág?

– Foglaljon helyet kedves Kati néni, és mondja
el, mi járatan van.

– Hát kedves plébános úr, a szomszédom ügyébe
jöttem volna.

– Csak nem valami perpatvarról van szó?

– Nem, nem veszekszem én senkivel, csak hát, tet-
szik tudni, a szomszédom, a Nagy Pista, nagyon beteg.
Az ő ügyében jöttem volna.

– Hát ennél mi sem egyszerűbb. Nagyon rosszul
van a beteg?

– Úgy gondolom, hogy már a végít járja.

– No, akkor mindjárt mehetünk is. De hát miért
nem hívtak előbb?

– Hát éppen erről szeretnék beszélni a plébános
úrral.

– Nagy Pista ugyanis nem akar papot. Azt mond-
ja, hogy nincs Isten és ő különb ember volt egész éle-
tében, mint a papok. A felesége is könyörgött neki, de
minden hiába.

– Nagyon sajnálom, Kati néni, de ha így áll a do-
log, én se tudok segíteni. A Jóisten nem erőszakos-
kodik. Én, az ő szolgája sem tehetek semmit.

– De hátha a plébános úrra jobban hallgat és nem
utasítja vissza.

– Mindenesetre elmegyek és megpróbálom megtenni, amit csak megtehetek. Máris elindult a beteghez.

– Itt van a plébános úr, súgta Pista bácsi fülébe a felesége. Eljött, hogy segítsen rajtad.

– Nem kell! Nem akarom!

Ekkor a plébános odalépett a beteg ágya mellé.

– Gondolja meg jól, kedves testvérem, hogy mit cselekszik, amikor visszautasítja a szentségeket. Örök boldogsága forog kockán.

Pista bácsi gúnyosan fölnevetett.

– Örök boldogság, túlvilág? Van egyáltalán ilyenmi? Én bizony nem hiszem...

A plébános úr szomorúan nézett a beteglelkű emberre. Elővette az óráját és így szólt:

– Hogy van-e túlvilág? Hát mire az óra mutatója hat órát mutat, ön is meg fogja tudni.

Ezek a komoly szavak megrendítették a beteget.

Már az udvaron volt a plébános, amikor utánakiáltott:

– Jöjjön vissza, meggyónok!

A plébános nagy szeretettel lépett a beteg ágya mellé, aki töredelmesen meggyónt és felvette a betegek szentségét is.

Az esti harangszó után már csendítettek Nagy Pista bácsinak.

A csoda

(Gyógyulás)

1958-ban a párizsi szabadgondolkodók nagy vitát rendeztek a lourdes-i gyógyulásokról. Az egyik előadó felsorolt néhány rendkívüli esetet, amelyekben reménytelenül gyógyíthatatlan betegek hirtelen visszanyerték egészségüket. Ekkor valaki fölkiáltott:

– Ez mind nagyon szép! De hallott-e vagy látott-e valaki olyasmit, hogy egy levágott, egy amputált láb újra kinőjön?

Nos, ilyesmi is megtörtént már.

A saragossai püspöki levéltárban olvashatjuk egy ilyen csodás gyógyulás történetét. 1637-ben egy Miguel-Juan Pillicer nevű ifjú egy megrakott szekér kerékei alá került. A szerencsétlenség következtében a jobb lába olyannyira szétroncsolódott, hogy a saragossai kórházban egy Diego Millaruello nevű orvos leoperálta. A levágott tagot el is temették a kórház kertjében. A szerencsétlen ifjú ettől kezdve koldulással kereste meg mindennapi kenyerét. Egyébként nagy tisztelője volt a Szűzanyának és gyakran fölkereste pilari kegyhelyét. 1640. március 26-án fáradtan érkezett haza egy kolduló körútról szüleihez. Este tíz óra volt, amikor kimerülten lefeküdt. Két óra múlva két egész lábbal állt szülei elé. Ez persze nagy feltűnést keltett és megindult a kivizsgálás. Szülők, orvosok, szavahihető tanúk bizonyították a csoda valóságát. Hosszas vizsgálat után a saragossai püspökség is csodálatos gyógyulásnak ismerte el az esetet. Ezt a jegyzőkönyvet 1961-ben ismét kiadták és ebben olvashatjuk a következőket:

„Egészen biztos, hogy a Kegyelem Asszonyáról elnevezett közkórházban Miguel-Juan Pillicer jobb lábát leamputálták és eltemették a kórház temetőjében. Minderről hárman tanúskodnak, mint szemtanúk. Ugyanezek a szemtanúk 1640-ben saját kezükkel tapintották meg és láthatták Miguel lábán a forradást. Azon az emlékezetes éjszakán, mikor Miguellel a csoda történt, szülei megkérdezték: hogyan történt a dolog? Ő így válaszolt: álmomban Pilarban jártam, a Szűzanya kegyhelyén és egy lámpa olajával kentem be lábamon a forradás helyét. Ezért hiszem, hogy az Ő közbenjárására nyertem vissza lábamat. Ekkor 23 tanú jelent meg, akik saját szemükkel látták, hogy Miguelnek hiányzik a fél lába. Ennek hírére rengeteg ember sereglett össze és mindenki látni akarta az új lábat. Az emberek elkísérték a templomba Miguel, ahol hálából szentmisét mondtak. Mindenki látta, hogy Miguel milyen könnyedén járkált és dicsérte az Istent. Mindenki felismerte benne a koldust, aki ala-

mizsnát koldult az emberektől. Az is nyilvánvaló, hogy Miguel nagyon szerette öreg szüleit, és azért is koldult, hogy segítse őket. Ugyancsak nyilvánvaló volt a Szűzanya iránti szeretete.”

Bernadett meggyógyul

(Szentkenet)

A Szűzanya megjövendölte a kis Bernadettnek: „Nem ígértem, hogy itt a földön boldoggá teszek.” S valóban arra a kiválasztott leánykára, aki a louredes-i barlangnál megláthatta Szűz Mária szépséges alakját, sok-sok szenvedés várt a földön. A sok testi fájdalomnál azonban sokkal erősebb volt a látomás miatt érzett lelki boldogsága. Az ő számára nem sokat ért a földi élet, mert ez megakadályozta, hogy a Szépséges Hölgy, a Szűzanya társaságában éljen. Ezért szinte kívánta és hívta a halált.

A nevers-i kolostorban, már belépése első hónapjaiban súlyosan megbetegedett.

Csendesen szól az orgona, miközben tizennégy fiatal leány, közöttük Bernadett is fősorakozik az oltár lépcsője előtt. Arcukat fehér fátyol takarja és dobogó szívvel állnak a püspök úr előtt. Ebben az ünnepélyes órában ők is felvétetnek a novíciák, az újoncok seregébe. Bernadett arcán boldog öröm sugárzik, amikor rákerül a sor. Hiszen már régen elhatározta, hogy mint Krisztus jegyese fogja leélni földi életét. Aki egyszer is megláthatta a Szűzanyát, az nem találhatja többé örömét a világias szórakozásokban. Természetesen a kolostori élet sem csupa imádságból áll. Bernadett most is megőrzi fiatalos, egyszerű lelkületét. Mikor eljön a szabadidő-órája, megkérdezi mesternőjét: szabad-e kötelet ugrálni? Sajnos a nevers-i levegő nem tesz jót egészségének. Ezért csak könnyebb munkára kap beosztást. Segít a sekrestyében, majd a betegek gondozásában. Sokszor előveszi az asztma, a fojtogató köhögés. Gyakran fáj a feje és a gyomra. Az

egyik köhögés alkalmával vért hány. Azonnal a betegszobába kerül. Az orvos rosszállóan csóválja a fejét, mert Bernadett állapota igen aggasztó. Társnői sokat imádkoznak érte. A kolostor főnöknője, mivel el vannak készülve Bernadett halálára, kieszközli, hogy a nagybeteg letehesse szerzetesi fogadalmát. Most éppen erre készülnek. A lelkiatya ott ül Bernadett ágya mellett és szentgyónását hallgatja. Az asztalon két gyertya között az Úr Jézus várakozik, hogy beteg gyermeke lelkében lakást vegyen. A szentáldozás után a lelkiatya lila stólát ölt és föl akarja adni Bernadettnek a betegek kenetét is. Ekkor azonban valami váratlan dolog történik. Bernadett sírva kéri a lelkiatyát, hogy ne adja fel neki a betegek kenetét.

– De hát miért ne, kedves leányom? Ettől nem kell félni, hiszen csak jobban leszel.

A lelkiatya azt gondolta, hogy Bernadett a haláltól fél és azt hiszi, hogy a betegek kenete a közeli halált jelenti. A fiatal nővér azonban mindent megmagyaráz.

– Lelkiatyám, már háromszor részesültem a betegek kenete szentségében és mindhárom alkalommal meggyógyultam. Én azonban most úgy szeretnék meghalni. Csak ezért kérem, hogy ne kelljen fölvenni ezt a szentséget.

Meghatottan hallgatták szavait a lelkiatya és a jelenlevő nővérek. A fájdalmas arcra néztek, a lázban égő szemekre, amelynek tükrébe belenézett a Szűzanya. Épp ezért érthető, hogy minden földi szépség értékét vesztette a szemében.

Az engedelmesség azonban első törvény a kolostorban. Bernadett is engedelmeskedett. A püspök úr kezébe leteszi fogadalmát: engedelmességben, szegénységben, tisztán akar élni élete végéig.

Néhány nap múlva Bernadett jobban lett. Jövendölése valóra vált. A szentkenet visszaadta egészségét.

Az álom

(Papi hivatás)

Álmomban, Szentséges Atyám, álmomban adta tudomásomra Isten, hogy milyen hivatás és milyen feladat vár reám. Kilencéves koromban történt. Mikor édesanyám megmagyarázta az álom jelentőségét, elhatároztam, minden igyekezetemmel azon leszek, hogy pappá lehessenek.

– Kíváncsivá tett és okvetlen el kell mondania álmát, kedves Don Bosco! – kérte a Szentatya – IX. Pius pápa – és már vissza is hajolt székében, hogy meghallgassa az érdekesnek ígérkező álom elbeszélését.

Giovanni Bosco, aki azért jött a pápához, hogy megbeszélje vele a szalézi rend megalapítását, teljesítette a pápa kérését.

– Már idestova 34 éve történt, de most is úgy emlékezem rá, mintha tegnap éjjel álmodtam volna. A szülői ház közelében, egy hatalmas udvaron láttam magamat és körülöttem rengeteg fiú tolongott. Nevetgéltek, játszottak, némelyik pedig igen csúnyán káromkodott. Mikor ezt meghallottam, haragra gyúlva lekentem nekik egy pofont és kemény szavakkal rendreutasítottam őket. Ebben a pillanatban egy férfi jelent meg az udvaron, tiszteletet parancsoló tekintettel és előkelő ruhában. Fehér palást takarta és úgy ragyogott az arca, hogy rá sem tudtam nézni. Nevemen szólított és megparancsolta: álljak a fiúk élére, miközben megjegyezte:

– Nem veréssel, hanem szelídséggel és szeretettel kell őket megnyerned és barátaiddá tenned! Most azonnal tanítsd meg őket arra, hogy milyen csúnya a bűn és milyen szép az erény!

Szégyenkezve és megszeppenve jegyeztem meg, hogy én egy szegény, tudatlan gyerek vagyok és ezért nem lehetek ezeknek a nagyobb fiúknak tanítója. Közben a fiúk nevetve körülvettek és egyre biztattak, hogy beszéljek. Ekkor fölbátorodtam és megkérdeztem a kü-

lönös férfitől: kicsoda ön, hogy ilyen lehetetlen dolgot kíván tőlem?

Ő így válaszolt: éppen azért, mert lehetetlennek látszik, amit tőled kívántam, meg kell kísérelned és meg is tudod majd tenni, ha buzgón tanulsz és tudsz engedelmeskedni.

– De hát hol lehet nekem mindezt megtanulnom?

– Majd én adok neked egy tanítónőt, aki bevezet és megismertet téged azokkal a tudományokkal, amelyek nélkül minden ember ostoba marad.

Ekkor újra kértem:

– Tessék elárulni, ki ön, aki velem beszél?

– Én annak a fia vagyok, akit naponta háromszor köszöntesz édesanyáddal együtt.

– Édesanyám megtiltotta, hogy idegenekkel beszélgessek. Ezért is kérem, tessék megmondani, hogy hívják önt?

– Ezt édesanyádtól kell megkérdezned!

Ebben a pillanatban egy hölgyet pillantottam meg, akinek úgy ragyogott a köntöse, mint égen a csillagok. Egyszerre szégyenkezni kezdtem eddigi kérdéseim és válaszaim miatt. Hozzáléptem és ő barátságosan megfogta a kezemet, majd ezt mondta:

– Nézd csak! Ekkor csodálkozva láttam, hogy a fiúk eltűntek. Helyettük kutyák, macskák, kecskék és másfajta állatok töltötték meg az udvart. A szép néni azonban tovább beszélt:

– Íme, ez a te birodalmad, itt kell dolgoznod. Légy határozott, elszánt és bátor! Ami most az állatokkal történik, azt kell neked csinálnod a fiúkkal. Mikor az állatokra pillantottam, egyszerre valamennyien szelíd bárányokká változtak. Bégetve futottak hozzánk, hogy a két vendéget, a férfit és a hölgyet köszöntsék.

– Ekkor – és ezt még mindig álmodtam – könnyek közepette kértem az asszonyt, magyarázza meg nekem mindezt, hogy én is megérthessem. Ekkor kezét a fejemre tette és ezt mondotta:

– Kellő időben mindent meg fogsz érteni.

Ekkor fölébredtem. Csodálkozva néztem körül és

úgy éreztem a kezem, mintha most adtam volna a pofont a káromkodó fiúnak. Arcom is égett a visszaütéstől. A férfi és a nő azonban, akikkel beszélgettem, eltűntek. Nem is tudtam azon az éjjelen újra elaludni.

Reggel mindent elmondottam testvéreimnek, akik persze kinevettek. Ekkor édesanyámhoz és nagymamámhoz fordultam. Testvéreim különféleképpen magyarázták álmomat. Biztos kecskepásztor leszel, jegyezte meg József bátyám. Édesanyám azonban leintette őket. Ki tudja, talán pap lesz Giovanniból! Antal csipősen megjegyezte: inkább talán rablókapitány! Végül nagymamám, aki igen járatos volt vallási kérdésekben, így döntötte el a vitát: minden álom szertefoszlik... Én magam is ezen a véleményen voltam.

Most mégis azt kell mondanom, hogy az álomnak igaza volt és a közmondás ebben az esetben nem állta ki az igazság próbáját. Azt az álmot ugyanis én soha el nem felejtettem. Egyre nőtt szívemben a papság utáni vágy és egy szép napon az álom valósággá szépült.

Pius pápa, aki Don Bosco szavait lehunyta szemmel hallgatta, most rátekintett és így szólt hozzá:

– Isten gyakran fölhasználta az álmot az üdvösség története folyamán, hogy utat mutasson az embereknek. Nagyon kérem, sőt parancsolom, kedves Don Bosco, írja le ezt a szép álmot és adja örökségül fiainak...

Imádság a papokért

Lu egy jelentéktelen falucska Olaszországban. Kis falu, de mégis híressé lett. És ezt az anyáknak köszönheti.

1870-ben történt. A lui édesanyák nagy és szép dologra vállalkoztak. Minden hónapban egyszer közösen járultak a szentáldozáshoz. Délután pedig egy magánházban jöttek össze. Nem azért, hogy beszélgessenek, hanem, hogy imádkozzanak. Igen, imádkoztak papi

és szerzetesi hivatásokért. Arra kérték Istent, hogy minél több ifjúnak adja meg a papi hivatás kegyelmét. Ezt tették 11 éven keresztül. 1881-ben szentelték fel az első lui lekipásztort. Ez új ösztönzést adott az imádkozó anyáknak. Egyre szaporodott a számuk és idestova egy anya sem volt Luban, aki ne kapcsolódott volna bele a papi hivatásokért mondott imahadjáratba.

Vajon mi lett az eredménye a buzgó imádságnak? Először is megszorodott a naponkénti áldozók száma. Azután – és ez tette Lut híressé – egészen bámulatos mértékben megnőtt a papi hivatások száma. Egy évszázad alatt ez a kis falu nem kevesebb mint 500 papot, szerzetest és szerzetesnőt adott az egyháznak. A lui asszonyok imádsága nyomán Isten kegyelme bőségben küldött új munkásokat aratásába.

Lángoló tűz

(X. Szent Pius pápa)

Egy szegény falusi levélhordó fiáról, Sarto Józsefről szeretnék néhány dolgot elbeszélni nektek. Az elmúlt században, 1835-ben született egy olasz falucskában: Riesében. A Jóisten a papi hivatás kegyelmével tüntette ki, és végül a pápai székbe emelte. Mivel fölhasználta Isten kegyelmeit, nemcsak pap, püspök és pápa, hanem szent is lett belőle. Álljunk meg néhány pillanatra élete legnagyobb állomásánál, pappá szentelése ünnepénél.

Szeptember 18-án sűrű köd ülte meg az éjszakai álmát alvó vidéket. Gordenigo grófnő elküldte hintóját és Antal a legszebb ruhájában ült fel a bakra. Hátról a fiatal diakónus, mellette édesanyja, akinek dolgos kezén a rózsafüzér szemei csillogtak. Velük szemben Róza és Antónia ültek szótlanul. Terézia, Mária, Lucia és Anna, a fiatal diakónus testvérei egy másik kocsin jöttek utánuk.

Milyen sokszor tette meg József ezt az utat Riesé-

ből Castelfrancóba! Télen és nyáron, esőben, sárban, sokszor mezítlábasan, hogy kímélje cipőjét. Bizony hosszú volt az út az Úr oltáráig!

Mikor a város öreg falaihoz értek, oszladozni kezdett a köd.

– Előbújik a nap – mondta Antónia halkan.

– Igen, a nap! – válaszolta édesanyja és csendre intően ajkára tette ujját. Nem akarta megzavarni fiát elmélkedésében.

Száz gyertya fénye ragyogta körül a főoltáron a Madonna képét, amikor a diakónusok égő gyertyával a kezükben bevonultak a castelfrancói dómba. Milyen sokszor imádkozott a kis Beppo ebben a templomban, valahányszor nehéz volt a szíve és elérhetetlennek látszott a cél. Most azonban mégis elérte. Ez a nap minden nélkülözést, gondot és fáradságot megjutalmazott.

A püspök atya a szentleckénél félbeszakította a szentmisét és egy trónuson, mely az oltár közepén állott, helyet foglalt. Egyenként szólította a szentelendőket.

– Adsum! Itt vagyok – válaszolták a diakónusok.

– Adsum! kiáltotta Sarto József, mikor felhangzott az ő neve. Ez volt az Isten utolsó hívása és az ifjú diakónus határozott és elszánt adsummal válaszolt rá. Itt vagyok Uram, tégy velem, amit akarsz!

Azután eljött az a pillanat, amikor a püspök fejére tette a kezét, megkente a választottak olajával, rábízta a kelyhet és leengedte a vállaira tekert miseruhát.

– Tu es sacerdos in aeternum! – énekelt az énekkar. Te pap vagy mindörökké... Semmiféle hatalom nem tudja kitörölni a lélekből a szentségi pecsétet, amit a papszentelés pillanatában nyom Isten választottai lelkébe. Az Úr őt is fölvette a papi rendbe. Átadta neki a kelyhet, telve a szeretet italával, az öröm borával, de a keserőséggel is, ami az Úr tanítványaira várakozik.

Másnap tartotta Sarto József áldozópap első szentmiséjét Riesében. Éppen szeptember harmadik vasárnapja, a Hétfájdalmú Szűz ünnepe volt.

Először változott át a kenyér a primíciás pap kezében Jézus testévé és a bor Jézus vérévé. Először vitte végbe Sarto József azt a csodát, aminek mint ministráns oly sokszor szemtanúja lehetett.

– Uram, tartsd kezedet fiam fölött – imádkozott Margaréta asszony, az újmisés édesanyja, és könnyei hullottak az örömtől. Hétfájdalmú Istenanya engedd, hogy én is részesüljek szenvedéseidben, csak fiamat oltalmazd!

Elsőnek lépett Margaréta asszony a szentmise után az oltárhoz, hogy fia kezéből az újmisés áldást fogadja. Példáját követték a rokonok, ismerősök és talán nem volt szem, amelyben nem csillogtak volna a meg hatottság könnyei.

Sarto József mindenkit megáldott, és mint jó pásztor imádkozott értük.

Mikor a Te Deummal véget ért az ünnepség, Beppo rokonaival együtt a temetőbe ment, hogy édesapjának is elvigye újmisés áldását.

– Emlékszel-e még arra, Beppo – mondta odahaza édesanyja –, hogy mit mondott édesapád utoljára halottas ágyán?

– Hogy is tudnám azt elfelejteni – válaszolta az újmisés!

– Hát én is csak ezt tudom mondani neked a mai napon: légy jó pap, kedves fiam!

– Én megáldottalak titeket anyám, mondotta az újmisés, most azonban te áldj meg engem, hogy édesapám kívánsága teljesüljön. Ekkor letérdelt édesanyja előtt és Margaréta asszony dolgos kezeit fia fejére tette:

– Légy jó pap, Beppi! . . .

*

Tehát ön az új káplán? – mondotta a tombolói plébános, Don Antonio Costantini, és elgondolkozva nézett a fiatal papra.

– Sarto József Rieséből. Igen, már hallottam önről.

Azt mondják, hogy a papnevelésben mindenkit túlszárnyalt. Tehát akkor nagy tudós ön, nemde?

– ...

– Hm! Igen! Meg kell mondanom, hogy egy kicsit megijedtem, mikor ezt hallottam.

– De hát miért, plébános úr? – mosolygott Don Sarto.

– Hát ez már így van – fészkelődött a székén a plébános. Nem vagyok ellensége a tudománynak, de a tudósok sokszor nem állják meg a helyüket a gyakorlatban. Azt hiszik, hogy minden úgy van az életben, mint a könyvekben. Vallja csak be, hogy ön is csalódott, mikor meghallotta, hogy Tombolóba kell jönnie? Valószínű, hogy valami előkelőbb helyre számított!

– Egyáltalán nem – mosolygott továbbra is Sarto. Itt igen jól fogom magam érezni. Hiszen én is falusi vagyok, és édesapám levélkihordó volt Riesében.

– No, ennek örülök – mondotta a plébános. Remélem, hogy ön nem valami sötét és szomorú aszketista?!

– A sáska és az erdei méz nem tartozik éppen kedvenc ételeim közé.

– Ennek is örülök. És mi a véleménye egy pohár jó vörös borról?

– Nem megvetendő!

– És egy kis játékról időről időre? No, persze, aféle szolid kártyajátéokra gondolok.

– Riesében is volt egy kis együttes és én is játszottam néha velük. Ha önnek ezzel örömet okozok, itt is megteszem. Persze nem túl gyakran.

– No, persze, hát én is csak vasárnap délutánra gondoltam.

– Rendben van!

– Hát hogy állunk a dohányzással?

– Én bizony nem dohányzom.

– Én sem. De nézze csak, ez az én vigasztalóm!

Ezzel előhúzott a plébános egy fekete tubákos zacskót a zsebéből.

– Egy szippantás ebből, pompás lelkipásztori segédeszköz.

– No, ez nem volt benne a mi tankönyvünkben – nevetett Don Sarto.

– Mondtam már, hogy a gyakorlatban nem szabad csupán a könyvekre hagyatkoznunk! – mosolygott Don Costantini. – Mert majd meglátja, hogy a tombolóiak igen kedves és lobbanékony emberek. Ha már most valamelyik marhakereskedő neheztel reám, mielőtt még kirobbanna, megkínálom egy csipetnyi tubákkal. Mivel pedig az én tubákom meglehetősen erős, alaposan megtüszögteti haragvó hívemet! Így azután megfélemedezik haragjáról és azt mondja: köszönöm szépen plébános úr!

– Ez világos előttem is – intett Sarto, akinek egyre jobban tetszett főnöke.

– Akkor tehát rajta, tanuljon meg ön is tubákozni. Vegyen csak belőle egy csipetnyit.

Egy kicsit habozva nyúlt Sarto a dobozba és az orrába tette a tubákot. Erre teljes erejéből egy jó tücatnyit tüszentett.

– Majd megsegíti az Isten! – nevetett jóízűen a plébános. Most menjünk tovább és elmondom önnek a szükséges tudnivalókat. Beghettó Ferenc kőművesmesternél lesz a lakása és a gyomráról az én „házi-keresztem”, Filoména unokahúgom fog gondoskodni. Aratás után kölcsönkér majd egy kocsit és összeszed annyi búzát és kukoricát híveitől, amennyit az öreg ló el tud húzni. Ezzel fizeti majd ki kenyérét és a kását. Nos, bizonyára csalódott egy kicsit!

– De hát miért? – nevetett Sarto. – Rábízom magam Istenre és az ön Filoména húgára.

– Ez pompás – nevetett a plébános. – Erre meg kell innunk az áldomást. – Kinyitotta tehát az ajtót és nagyot kiáltott:

– Halló, Filoména, gyere gyorsan!

Egy piros arcú, húsz év körüli parasztlány lépett be, kezét törölgetve kötényében.

– Talán tűz van bácsikám?

– Itt az új káplán – fogj kezet vele Filoména. Tudod, mit mondott az előbb? Bízom Istenben és az ön Filoména húgában. Nos, hogy tetszik neked?

– De bácsikám, ön zavarba hozza a káplán urat! – nevetett a „házikereszt”.

– De hát miért? Mondd csak meg, hogy tetszik neked az új káplán?

– Szép ember – válaszolta Filoména. – Csak nagyon sovány. De majd meghizlaljuk.

– Ez a te dolgod lányom! Kártyázni is tud.

– Ez az ön legfőbb gondja! – nevetett Filoména.

– Csak hagyd a gúnyolódást! Inkább hozz egy üveg jó borocskát, hogy felköszönthessük az Úr szőlőjének új munkását.

*

1877 húsvét hétfőjén Monsignore Sarto felkereste szobájában a jószágos Bindoni professzort.

– Gaudium magnum, carissime, quod est Alleluja! – vizonozta a professzor Sarto húsvéti köszöntését. – Én is kívánok sok örömet, húsvéti alleluját.

– Egy nagy kérésem lenne, Don Bindoni!

– Nocsak, ki vele!

– Nagyon szeretnék Rómába utazni, ahol még, ha hiszi, ha nem, sohasem jártam.

– Akkor éppen ideje lesz, hogy elmenjen kedves spirituális úr!

– Éppen ezt akarom. Nincs nagyobb vágyam, mint hogy fogadjam a Szentatya áldását.

– De hát ehhez mi szükség van reám? – kérdezte Bindoni csodálkozva.

– Arról van szó, hogy nagyon kevés a jelenlegi jövedelemem! Nagy nehezen összegyűjtöttem kétszáz lírát a római utazásra. Arra kérem, vegye át megőrzésre, hogy ne tudjam más célra elkölteni.

– Úgy látom, kedves barátom, ön nem bízik jószágos szívében! – mondta nevetve a professzor, aki jól ismerte Sarto pazarló jótékonyágát.

– Ha rám bízta vagyonát, szívesen teljesítem kérését.

– De lenne még egy kérésem! A pénzt csak az utazás előtti napon adja vissza, amikor jegyet megyek váltani. Előbb semmi körülmények között sem.

– Rendben van, ide a pénzzel! Bezárom a fiókomba és ön sírhat, könyöröghet, de csak utazáskor fogom kiadni.

– Rendben van – nevetett a spirituális és visszatért szobájába.

Késő éjszakára járt már az idő, mikor kopogtattak ajtaján.

Carlo Frisone, a másodév legjobb tanulója lépett be a szobába.

– Nos, kedves barátom, mi hozott ide ily későn a szobámba?

– Ó nagy baj van – válaszolta zavarodottan a kis-pap. – Édesapám szegény földműves és hogy lehetővé tegye tanulmányaim végzését, pénzt kért kölcsön egy jómódú embertől. Most azonban megbetegedett és nincs keresete. Pedig már esedékes lenne, hogy adóságának első részletét kifizesse. Így édesapám becsülete forog kockán – fejezte be szavait Frisone és könnyek csillogtak a szemében.

Csend lett. Don Sarto nem válaszolt azonnal. Maga elé nézett elgondolkozva. Édesapjára kellett gondolnia, a szegény riesei levélkihordóra. Milyen nehezen tudta ő is előteremteni a legszükségesebbet családjá számára. Huszonöt éve pihen már a riesei temetőben, de most szinte maga előtt látta az arcát és mintha suttogását is hallaná: segíts rajta Beppo, segíts rajta, az én kedvemért!

Ekkor Sarto megszólalt:

– Sajnos kedves fiam, rossz ajtón zörgettél! Nézz ide! – Kiforgatta zsebeit, amelyben néhány fillér volt csupán. – Ez az egész vagyonom – mondotta.

– Akkor nem tudom, mi lesz velünk – mondta remegő ajakkal Frisone.

– Bocsásson meg, hogy zavartam.

– No, csak ne olyan gyorsan – tartotta vissza a spirituális. – Reggel gyere vissza! Talán majd találunk valami megoldást. Bízzál a Jóistenben!

A kispap megvigasztalódva hagyta el a szobát. Sarto fáradtan fölállt a székről és a nyitott ablakból kinézett az éjszakába. Sziporkázva ragyogtak a csillagok az alvó föld felett. Róma felé nézett, ahova már évek óta szeretett volna eljutni. Isten veled édes álom! – mondotta és becsukta az ablakot. Néhány perc múlva Don Bindoni ajtaján kopogtatott.

– Bocsásson meg, hogy ily későn megzavarom. De eljöttem, hogy visszakérjem a pénzemet.

– Talán holnap reggel Rómába akar utazni? – kérdezte a professzor, fölpillantva a hatalmas könyvek közül.

– Nem, nem utazom Rómába! A pénzt más, fontosabb célra kell fordítanom.

– Erről szó sem lehet – válaszolta Bindoni és bezárta az asztal fiókját. – Ezt ön megtiltotta nekem.

– De mégis szükségem van rá, mert egy kispapunk és édesapja nagy szükségbe került.

– Úgy látom, hogy az ön jó szíve ismét győzött. De én nem engedek!

– Magára veszi a felelősséget, hogy két ember tönkremenjen?

– Isten őrizzen – válaszolta a professzor. – Itt a pénz, én visszaadom.

– Köszönöm, professzor úr! Többet nem zaklatom ilyen kéréssel!

*

1884-ben XIII. Leó pápa Sarto Józsefet püspökévé nevezte ki. Felszentelése után, a nagyhéten ellátogatott szülőfalujába, Riesébe. Maga énekelt nagypénteken az „Ecce lignum crucis!”-t, a riesei templomban és az alleluját nagyszombaton. Ő hirdette meg a falu lakóinak a föltámadás örömét és ő áldoztatta az elsőáldozókat.

Csendes, de boldog napok voltak ezek édesanyja és

testvérei közelében. A fazekak és tányérok éppúgy csillogtak a szűk konyhában, mint valamikor régen . . . Megvolt még a régi sámli, amelyen oly sokszor üldögte édesanyja lábainál. Margaréta asszony könnyekre fakadt a meghatottságtól és az örömtől, amikor püspök fia áldását fogadta. Azután a püspökfiú térdelt le édesanyja elé, úgy mint papszentelése napján és áldását kérte.

– Nézd csak anyácskám, milyen szép gyűrűt kaptam! – mondotta, mint egy gyermek, aki valami értékes dolgot mutat édesanyjának.

– Ó, Beppi, nagyon szép gyűrűd van! – mosolygott Margaréta asszony. Közben megforgatta ujján egyszerű, vékony ezüstgyűrűjét, s ezt mondotta: – nem hordhatnád a püspöki gyűrűt, ha előbb én nem hordtam volna ezt az eljegyzéskor édesapádtól kapott gyűrűt. Ekkor a püspök lehajolt és megcsókolta édesanyja szegényes jegygyűrűjét . . .

*

A hosszú tél és a nehezen érkező tavasz nagy éhínséget hozott a népre. Anyák jöttek egymás után a püspöki palotába és kézen fogva vezették éhező gyermekeiket. Sarto püspök mindent pénzzé tett és akin csak tudott, segített. A zálogházban már nagyon jól ismerték a püspök urat. Nővére, aki a háztartást vezette, mindennap átkutatta az éléskamrát.

Az egyik napon, nem sokkal az ebédidő előtt izgatottan lépett be Mária testvére dolgozószobájába:

– Valami tolvaj járhatott a konyhában. A tűzről ellopták a húst.

– Talán a macska volt – felelte Sarto egykedvűen.

– De a macska nem lopja el a húst a lábassal együtt! – kiáltotta felháborodva Mária.

– Úgy látszik, hogy nem vigyázol eléggé a házra, hogyha a tolvaj ellophatja a húst a lábassal együtt! De én ismerem a fickót – nevetett a püspök. – Meg is mondom neked, hogy ki követte el a lopást.

– Hol van a tolvaj? – kérdezte izgatottan Mária.

- Itt ül előttem, gyermekem!
- Te voltál az bátyám? Ah, gondolhattam volna. Hiszen így tettél Salzanóban is!
- Hát igen, bevallom, visszaeső bűnös vagyok. De azért ne mérgelődj testvérekem! Egy férfi volt itt, aki beteg felesége számára kért segítséget. Pénzem nincsen, nem tehettem mást, minthogy nekik adjam a húst a lábassal együtt.
- De akkor mit fogunk ma ebédelni?
- Majd csak lesz valami – mondta egykedvűen Sarto.
- De amikor nincs! – panaszkodott a szerencsétlen szakácsnő.
- De hát kenyered és kásád csak van?!
- Igen, de ez minden!
- No, ez elég lesz mindkettőnk számára!

*

1903. július 20-án meghalt XIII. Leó pápa. Sarto József ekkor már bíboros és velencei pátriárka volt. Néhány nap múlva összehívták a bíborosokat a világ minden részéről, hogy megválasszák az új pápát.

Sarto József is útnak indult. A vasúti jegyét oda-vissza megváltotta. Megszólaltak a harangok a bíboros búcsúztatására. A vasútállomásra sokan elkísérték.

Még egy áldást, kiáltották az emberek, hátha nem látjuk többé viszont!

Így is történt!

A pápaválasztás legnagyobb esélyese Rampolla bíboros volt, az elhunyt pápa államtitkára. A legtöbb bíboros benne látta a jövő pápát.

Sarto Józsefet bemutatták egy francia püspöknek. Az francia nyelven szólt hozzá:

- Ön bizonyára olasz érsek?
- Sajnos nem értek franciául – válaszolta Sarto.
- Ön nem tud franciául? Kár, mert akkor nem lehet pápa.

- Igaza van – nevetett Sarto. – Engem nem lehet megválasztani. Hála Istennek!

A konklavé első ülésén Rampolla 24 szavazatot kapott, Gotti 17, Serafino Vannutelli 4, Sarto 5 szavazatot.

A bíborosok tréfálkoznak velem, mondta mosolyogva Sarto titkárának.

A második választáson Rampolla 29, Gotti 16 és Sarto 10 szavazatot kapott. A harmadik ülés után Puzyna bíboros bejelentette, hogy Ferenc József, az osztrák–magyar monarchia császára és királya tiltakozik és ellenzi Rampolla megválasztását. A bíborosi kollégium tagjai megdöbbenve hallgatták a bejelentést, majd egymás után kifejezték méltatlankodásukat!

Rampolla bíboros is izgatottan állt föl és kijelentette:

– Igen sajnálom az egyház szabadságának megsértését, bár az én számomra ez csak kedvező eredménnyel járhat.

Az osztrák császári vétó ellenére is megtartotta Rampolla a 29 szavazatot és utána Sarto következett 21-gyel. A velencei pátriárka egyre nyugtalanabb lett. Reszketve kérte a konklavét, hogy hagyják ki őt a választásból.

– Méltatlan és képtelen vagyok ilyen nagy tisztséggel – Mivel azonban a német, osztrák, egyes olasz bíborosok nem voltak hajlandók Rampollára szavazni, az nem kaphatta meg a szükséges többséget. Ekkor a konklavé dékánja Merry del Val titkárát küldte Sarto bíboroshoz, hogy kipuhatolja szándékát. A fiatal spanyol főpap a kápolnában találta meg a velencei pátriárkát.

– A bíboros dékán úr kérdezteti, hogy kitart-e abbeli szándékában, hogy nem fogadja el a választást?

– Igen, igen, mondja meg a dékán úrnak, hogy tekintsenek el személyemtől!

A bíborosok azonban tovább ostromolták. Sarto így védekezett:

– Lássák be uraim, hogy én egyszerű falusi plébános voltam és az maradtam a bíbor ellenére is. Nem

értek a diplomáciai játékokhoz, sohasem jártam külföldön és nem értek idegen nyelveken. Higgyék el uraim, az egyház tönkremegy, ha én leszek a pápa.

– Az egyház sohasem fog tönkremenni bíboros úr – válaszolta erre Ferari. – Azonban igen veszedelmes helyzetbe hoz minket, ha tovább is ellenáll. – Végre is sikerült rábírní, hogy visszavonja tiltakozását.

Sarto bíborosnak ezek után nehéz éjszakája volt. Nem, én nem vagyok méltó erre, mondotta magában. Szt. Péter szavait ismételve: Menj ki tőlem Uram, mert bűnös ember vagyok! Kezeivel átölelte a feszületet: mondd meg Uram, mitévő legyek?

A lelke mélyéből az Úr Szt. Péternek mondott szavai csendültek fel:

– Legeltesd bárányaimat, legeltesd juhaimat!

Másnap reggel sápadtan jelent meg a szavazóteremben. Szótlanul adták le a bíborosok szavazatukat. Csak a tollak sercegését lehetett hallani és ezután ki-ki elhelyezte szavazatát az aranyos kehelyben.

Az egyik bíboros sorra kibontotta őket és olvasta a neveket. Amikor 42-szer hangzott el Sarto József neve, minden szem a lehajtott fejű bíborosra terelődött. A választás eldőlt. Nagy többséggel a velencei pátriárkát választották pápává.

Ekkor a 84 éves párizsi bíboros-érsek ünnepélyesen bejelentette, hogy Giuseppe Sartót pápává választották!

– Elfogadod-e a választást, amely téged a kánon-jog szerint pápává tett?

– Igen, elfogadom! Accepto in cruce!

– Milyen nevet akarsz fölvenni?

Lelegzet-visszafojtva várta a kollégium a választ.

– Talán a Leó nevet választja – gondolták többen –, mivel XIII. Leó tette püspökké és bíborossá. Sarto azonban így válaszolt:

– X. Pius. Ezt a nevet választom, mert az elmúlt században a Pius nevű pápák szenvedtek legtöbbet az egyházért.

Nem sokkal ezután Macchi bíboros a Szt. Péter bazilika erkélyéről kihirdette a várakozó tömegnek:

Habemus papam!

Van pápánk, Giuseppe Sarto, aki a X. Pius nevet vette föl.

[W. Hünermann]

A belpoklosok apostola

1936. február 3-án egy ládát vett fel rakományai közé a Csendes-óceán kis szigetén, Honoluluban egy amerikai hadihajó. A panamai Kristobalba akarta elszállítani, hogy ott átadja egy belga hajónak. A belgiumi Löwen volt a láda rendeltetési állomása. Mi volt ebben a ládában? Szállításáról az egész világ tudomást szerzett, megérkezését az egész ország várta. Az egyház és Belgium büszkeségének, a szeretet hőségének, P. De Veuster Damján, a Szent Szív-rendi szerzetesnek földi maradványait tartalmazta. Hazahozták a porladó csontokat, hogy az az ember, akit Belgium adott a szenvedő emberiségnek, feltámadásig tartó álmában is buzdítsa honfitársait a felebaráti szeretet gyakorlására.

Ki volt páter Damján? Mi volt életének műve?

1840. január 3-án született Belgium Tremelo nevű falucskájában. Ifjúkorában részt vett egy missziós szentbeszédén. Ekkor érezte először a missziós hivatás kegyelmét. Nem habozott sokáig, hanem követte a hívó hangot. Tizennyolc éves korában búcsút mondott a világnak, s belépett a Szt. Szívről nevezett társaságba. Úgy gondolta, hogy itt alkalmá nyílik életcélját megvalósítani.

Bár a lelkekért való buzgósága igen nagy volt, alázatosságában mégis azt kérte, hogy a segítőtestvérek közé sprozzák. Tehetsége azonban nem maradhatott titokban, azért előljárói, Isten nagyobb dicsőségét tartva szem előtt, papneveldébe küldték. Még el sem érkezett felszentelésének ideje, máris megengedték neki,

hogy kimehessen a rendnek a Sanwich-szigeteken levő missziójába. Ott vette fel nemsokára az egyházi rend szentségét Mgr. Maigret, apostoli vikárius kézföltétele által.

Kevéssel utóbb a missziós főpásztor kérdést intézett papjaihoz: ki volna hajlandó magára vállalni a Molokai-sziget lakóinak lelki gondozását? Mindenki tudta, mit jelent Molokai szigetén missziós munkát végezni. A kormány ugyanis oda gyűjtötte össze a belpoklosokat.

P. Damján a legelsők között jelentkezett a munkára. Püspöke tehát rábízta az életáldozatot kívánó feladatot.

Hat nap múlva már ki is kötött Molokaiban. Mgr. Maigret úgy gondolta, hogy egyhuzamban csak néhány hetet töltsön a szigeten. P. Damján azonban minden percét nekik akarta szentelni. Az ő életüket akarta élni. Nem kívánt jobb menedékhelyet a falombokból összetákolt kunyhójuknál, megelégedett táplálékukkal, mindig kéznél akart lenni, hogy kimossa és bekötözze sebeiket. Kiszolgálta őket minden bajukban, vigasztalta, szerette őket s utolsó órájukban lelküket Istennek ajándékozta. Igen, ő szeretni akarta szerencsétlen híveit még akkor is, ha azok nem is voltak éppen szeretetreméltók. Az Úr Jézus irgalmas Szíve is szerette a bűnösöket, mielőtt még megtértek volna.

Szinte leírhatatlan, milyen testi-lelki nyomorban találta a szegény embereket. A kevés katolikust leszámítva nagyjából pogányok voltak. Nem csoda tehát, ha Molokaiban gyakrabban lehetett káromkodást, mint imádságot hallani. A szerencsétlenek testében még a rothasztó sebek sem tudták kioltani a szenvedélyek tüzeit.

Sokan, hogy idejüket valamiképpen agyonüssék, iszákosságra adták magukat. Mások örökösen az ostoba „hula” táncnak hódoltak. Nem hiányoztak olyanok sem, akik folytonos babonáikkal, varázslataikkal még feketébbre festették az elhagyott lelkek vigasztá-

lan éjszakáját. Nem csoda tehát, ha valamennyien éheztek a hősl elkü apostol vigasztalását.

Nem volt kisebb a testi nyomor sem. Eltekintve száműzetésük okától: a belpoklosságtól, amely a legrettenetesebb betegségek egyike, amelyben az ember szinte elevenen elrohad, éppen elég szenvednivalójuk akadt. A kormány azonkívül, hogy kitette őket a szigetre, nem igen törődött velük. Legfeljebb csak ruhát küldött. Gondolták: elég termékeny a sziget talaja, gondoskodjanak a betegek saját élelmezésükről. Okos vezetés hiányában azonban óriási civódás támadt közöttük. Azok, akiknek a betegség még némi erőt hagyott, elnyomták a gyengébbeket. Így történt, hogy két év alatt a szomorú sziget lakóinak majdnem a fele elpusztult. Kórház építéséről szó sem lehetett. A betegeknek maguknak kellett összetákolni kunyhóikat: falombokból, ágakból és kövekből. Aki ezt nem tudta megtenni, a szabad ég alatt szenvedte az idő viszonyosságait.

Damján atya első dolga az volt, hogy ácsolható fát eszközölt ki a hatóságoktól. Azután maga köré gyűjtötte a jobb erőben lévő betegeket és hozzáálltak a házak megépítéséhez. Jómaga lett az ács, asztalos és építész egy személyben és tudásával irányította a munkát.

Mikor a belpoklosok látták a munka eredményét és megtapasztalták a páter egyszerű jó szívét, mindinkább hozzá melegedtek. Szívesen vették, ha belépett kunyhójuk ajtaján, hiszen mindenkihez volt egy jó szava. Lassan annyira megszerették jótevőjüket, hogy már nem is várták meg, amíg felkeresi őket. Utána mentek, hogy hallgassák beszédét, Istentől és az örök boldogságról. Tíz év alatt elég alkalmuk volt meggyőződni arról, hogy Damján atya testvéri szívet hozott közéjük.

A tizenegyedik évben már szörnyű betegségükben is testvérük lett P. Damján, megkapta a belpoklosságot. Hálát adott Istennek azért, hogy most már a sza-

vánál hatásosabban, saját példájával taníthatja a betegeket a szenvedés türelmes elviselésére.

Valóban, miközben a hús cafatokban szakadozott le testéről, lelkének öröme nőttön-nőtt, mert Isten kegyelme egymás után térítette meg a tévelygő báránycákat.

Damján atya tizenhat éves munkájával elérte, hogy az összes Sanwich-szigetek közül Molokaiban laktak a legvallásosabb emberek. Szigetük temploma sohasem volt üres. Az emberek megtanulták az imádság és a munka megbecsülését.

Damján atya boldogságát annak a három ferencesrendi nővérnek a megérkezése tette teljessé, akik azért jöttek Molokai szigetére, hogy életük feláldozásával folytassák a lélekmentés munkáját. „Ez az én »Nunc dimittisem« – kiáltotta a beteg pap –, most már meghalhatok, munkámat befejeztem!”

Romlandó teste 1889. április 15-én tért nyugalomra, hogy egykor a föltámadás napján örök romolhatatlanságba öltözzék.

Hivatás

Norbert a templom legbuzgóbb ministránsa volt és igen szeretett volna pap lenni. Mindennap imádkozott ezért és egyszer az Úr Jézus valóban meghívta őt a papi pályára.

Az első szentáldozás napján, amikor Jézust boldogan a szívében hordozta, az Üdvözítő halkán, egész halkán megkérdezte tőle:

– Norbert, akarsz az én papom lenni? Együttal valami édes vágy töltötte el a szívét.

– Akarsz? Akkor jöjj és légy az én papom! És ő dobogó szívvel válaszolta:

– Igen, Jézusom, én pap akarok lenni! – Azóta fiatal és ártatlan lelkében az öröm és a boldogság tanúzik.

Sokáig szívében rejtegette ezt a titkot és csak a

Szűzanyának mondotta el. Ő minden bizonnyal senki-
nek sem árulja el. Az egyik nap, az esti ima után
édesanyjához simult, aki mindjárt észrevette, hogy
fia valamit titkot rejteget szívében.

– Anyukám én szeretnék . . . nagyon szeretnék pap
lenni!

Ekkor a jámbor anya szívéhez szorította Norbertet
és így szólt hozzá:

– Életem legnagyobb öröme lenne, ha megérhet-
ném, hogy az oltárnál lássalak. Erről azonban le kell
mondanod fiacskám! Tudod, hogy szegények vagyunk,
a tanulás pedig pénzbe kerül.

– De hogyha engem hívott az Üdvözítő?

Erre az anya fölfigyelt és hosszasan nézett Nor-
bertre:

– Hívott, biztos, hogy hívott? És mikor?

– Az első szentáldozásom napján így szólt hozzám:
Norbert, akarsz-e az én papom lenni? És én igent
mondtam neki, s megígérttem, hogy pap leszek.

Ragyogó szemekkel, de józanul így válaszolt az
anya:

– Norbert, ha valóban hívott téged az Úr, akkor
pénzt is fog küldeni. Jöjj tehát, térdeljünk le és imád-
kozzunk a papok anyjához, a Szűzanyához, hogy le-
gyen segítségünkre!

Három esztendő múlt el és sehol semmi reménysu-
gár! Az egyik nap aztán megkérdezte a plébános buz-
gó ministránsát, hogy mi szeretne lenni?

– Pap! – mondta halkan, szerényen, de határozot-
tan Norbert.

A plébános úr most hosszasan belenézett Norbert
kék szemébe, de semmit sem mondott. Néhány nap
múlva fölkereste őket lakásukon.

– Asszonyom! Az ön fia pap szeretne lenni és most
erről szeretnék beszélni.

– Igen kedves plébános úr, már régóta imádkozunk
ezért a kegyelemért, mert hát mi szegények vagyunk
és a tanulás sok pénzbe kerül.

– És ha én magamra vállalnám a költségeket?

Az anya azt hitte, hogy nem jól hall. A plébános bizonyára csak tréfát űz velük.

De ő egészen komolyan folytatta:

– Én már öreg vagyok, szeretném tehát, ha lenne egy utódom az Úr szőlőjében.

Így került Norbert a városba, a gimnáziumba. Szünidőben mindig hazatért édesanyjához, a kedves erdei falucskába. Szíve oly tiszta volt, mint első áldozása napján.

Közben azonban sötét árnyék hullt örömére. Jöte-vője, az öreg plébános megbetegedett és halálára lehetett számítani. S valóban az egyik nap megjött a levél, benne a plébános halálhíre.

Közben megszólalt a templom harangja és Norbertnek eszébe jutott, hogy holnap lesz fehérvasárnap, elsőáldozásának évfordulója. Milyen szép is volt akkor! Barátjával, Ervinnel lépett az Úr oltárához. A szentáldozás után megígérték egymásnak, hogy minden fehérvasárnap egymásért ajánlják fel a szentáldozásukat. Norbert elővette az imakönyvét és abban az Ervintől kapott szentképet, melyre ez volt ráírva: „Ne felejtsd el a te áldozó társadat! Ervint.” Majd fogta az imakönyvet és indult a templomba, hogy elvégezze szentgyónását.

Amikor a gyóntatószék mellé állt, imakönyvét a padban hagyta. Közben egy hölgy ült a padba az ő helyére. Kíváncsian lapozta az imakönyvet és ebben megtalálta Ervin fia szentképét. Semmi kétség, ez az ő fia írása. Közben Norbert elvégezte az elégtételt és kifelé indult a templomból. A templomajtóban megvárta őt a Wolf házaspár és magukkal vitték Norbertet autójukon a Royal Szállóba. Itt sok szomorú dolgot tudott meg Ervin barátjáról. Beteg lett és néhány hónapja meghalt. Őszinte részvételt beszélt Norbert barátja szüleivel és elmondotta nekik, hogy milyen fogadalmat tettek elsőáldozásuk napján. Mikor pedig elmondotta, hogy pap szeretne lenni és milyen nehézségek állnak ennek útjában, Wolf asszony így vigasztalta:

– Ne aggódj fiam, mert Ervin fiunk helyett gyermekünké fogadunk. Gondoskodni fogunk arról, hogy elvégezhessed tanulmányaidat és pap lehessél.

Isten rabjai

Tán a tizedik napon: vasárnap mise után, a prior magához intette Jancsit:

– Lemégy Szikárdusz fráterrel anyádhoz.

A tót fráter már ott állt botra támaszkodva köpenyesen az udvaron. A prior áldást vetett rájuk. Megindultak.

Jancsi boldog volt, hogy lemehetett a szigetre. Mióta beöltözött, először engedték meg, hogy kilépjen a falak közül.

Szikárdusz szótlanul ballagott mellette a hegyről lefelé. Csak akkor szólalt meg, mikor Jancsi visszapillantott:

– Miért néztél hátra?

– Azért – felelte Jancsi nyílt szívvel –, hogy nézek-e utánam?

– Nem szabad, nem szabad. Jelenteni megfogsz mester fráternek.

Jancsi megszeppent. Elszontyolodva lépegetett tovább Szikárdusz mellett s még arra is alig pillantott fel, hogy két gyerek sárkányt eregetve száguldott el mellettük, le a hegyen.

Csak arra vidámult meg, mikor azt látta, hogy egy potrohos részeg nemes tántorog előttük. Veres nadrág van rajta és fehér posztó dolmány. A süvegét már lefújta valahol a szél. A kardjának is csak a hüvelye van meg. Szüntelen botladozik benne, de azért kurjongat. Végre is elbukik egy házikó előtt, mintha csak kiválasztotta volna az egyetlen sáros helyet az utcában: esővíz lefolyására volt ott egy lepedőnyi széles ásott gödör. Bizonyára kacsák kedvéért ásták. Térdig süppedt belé.

Jancsi röhögött. Szikárdusz fráter megállt és hátra-

tekintett. Bizonyára azt nézte: van-e valaki, aki az emberen segítsen? De csak egy nyolcéves forma leánygyermek futott elő az udvarból cseresznyeszínű szoknyában egy nagy cirokseprűvel. Szikárdusznak a kezét rohanta meg egy csókkal s bámulva meresztette a szemét Jancsira.

A részeg jókedvét nem zavarta az esés.

– Kik vagytok? – kiáltotta vígan Szikárdusznak. – Barátok vagytok? Bolondok vagytok! Nem tudjátok mi a jó!

S odébb lépett.

– Látod – mondta Jancsinak –, ez az ember látszik neked, hogy úr, pedig nem úr. Rab. Testnek rabja.

Egy csoport fekete köpenyes ember állt az utcán. Hegyes, hosszú posztósüveget viseltek, feketét, olyat, mint a fordított tölcsér. A köpenyegükön elől-hátul tenyérynyi piros posztószelet virított. Csaknem mindenkinek a kezében volt valami ruhaféle. A csoport közepén egy asztalka állott. Az asztalkánál egy agg zsidó ezüst dénárokat olvasott három fiatal elé.

– Látod: pénz rabjai.

És szótlánul haladt tovább.

Lenn a hévízi malomnál három bársonydolmányos, bársonysüveges úr lovagolt.

– Látod – mondotta Szikárdusz –, pompa rabjai. – Jancsi utánuk bámult.

– Mindenki rab-e? – kérdezte félénken.

– Mindenki – bólintott Szikárdusz.

– A király is?

– Király is.

– Kinek a rabja a király?

– Nemzet rabja.

– Mink is rabok vagyunk-e?

– Mink is.

– Mink kinek vagyunk a rabjai?

– Az Isten rabjai, fráterkám. Szótlánul mentek tovább. A révhez értek. Szikárdusz ott rámosolygott a fiúra:

Vajon mit gondolsz tied feje: kinek jobb rabja lenni? úrnak-e, földbirtokosnak-e, asszonynak-e vagy Jószágos Istennek?

(Gárdonyi Géza: Isten rabjai)

Vak pap az oltárnál

1961. december 23-án tizenkét fiatal papjelölt állott az oltár elé. Közülük tizenegy boldogan nézett a gyertyafényes oltárra. Az egyik azonban semmit sem látott a fényekből. Keith Forsternek hívták és három évvel ezelőtt vesztette el a szeme világát. Most végre megjött az engedély Rómából, és így vaksága ellenére is Krisztus papja lehet.

Kaliforniában született és egészen 26 éves koráig kitűnő egészségnak örvendett. Vallásos szülei boldogan vették tudomásul ama szándékát, hogy a papi pályára lépjen. Betegsége borzalmas fejfájással kezdődött. Először azt gondolta, beszéli el jómagá a történeteket, hogy egy erős megfázásról van csak szó. Mikor egyre fokozódott a fájdalom és zavarok mutatkoztak a látásomban, arra gondoltam, hogy erősebb szemüvegre van szükségem. Azonban tévedtem. Közben a fájdalom úgy elgyengített, hogy tanítás közben is aludtam. Gyakran elvesztettem egyensúlyomat is. Rengeteg aszpirint beszedtem és majdnem gyógyszermérgezést kaptam. Végre előljáróim felfedezték betegségemet és kórházba szállítottak. Néhány hét múlva megállapították betegségemet: agyhártyagyulladás. Életveszélyes betegség, tudtam, de megkönnyebbültem mégis, mert legalább tudtam, mi a bajom.

– Most már nem félek, mondtam az orvosnak.

– Én pedig most kezdek félni, jegyezte meg a doktor.

Az első időben pusztá életemért folyt a küzdelem. Miután túljutottam az életveszélyen, megindult a további harc, hogy visszanyerjem szemem világát. Ez a harc azonban nem vezetett sikerre. A szemidegek kilencvenöt százalékban megsérültek. Szüleimet borzal-

masan elkeserítette ez az orvosi megállapítás. Én azonban már heteken át előkészültem erre. Ennek ellenére úgy határoztam: folytatom tanulmányaimat, ha előljáróim is beleegyeznek. Mikor visszatértem a papnevelő intézetbe, mindenki segítségemre sietett. Társaím hangosan olvasták a tananyagot és én sikerrel lettem vizsgáimat. Ezért nagyon örültem, amikor Rómából megjött az engedély fölszentelésemre.

A papszentelésre az egész rokonság megérkezett. Szülők, rokonok, apáca testvére. És ami megható volt, egy autóbusszal vakok is érkeztek, hogy részt vegyenek vak társuk papszentelésén.

Aki először találkozik Forster atyával, nem is gondolja, hogy vakkal áll szemben. Csodálatos biztonsággal tájékozódik, sőt még a világosságot is meg tudja különböztetni a sötétségtől. Így él az árnyak világában, ami azonban őt nem zavarja. Sok előnye van a vakságnak is, mondotta tréfásan. Amikor például prédikációt tartottunk, a sok ránk néző arctól igen sokan lámpalázt kaptak. Nekem ilyesmitől nem kellett félnem. Én nem látom az embereket és nincs ilyen problémám. Persze azt sem veszem észre, ha valaki elalszik beszédemen. Két szentmise szövegét kívülről megtanulta és felváltva ezeket mondja. Szentmise közben mindig mellette áll egy társa, hogy segítségére legyen, ha ez szükséges. Breviárium helyett más imádságot végez és a Szentírást egy vakok számára készített szövegből olvassa. Talán most azt kérdezitek, hogy milyen papi munkát tud végezni a vak lelkiatya? A szentmisén és a prédikáción kívül tud gyóntatni és tanácsaival segíteni azokat, akiket oly könnyen eltérít Istentől a szemek kívánsága...

A papi hivatás

Ti is tudjátok, hogy némelyik gyerekkel milyen sok baj van az iskolában. Folyton izegnek-mozognak, lökdösik a szomszédjukat és egyéb huncutsággal zavar-

ják az órát. Sajnos ilyesmi nemegyszer még a templomban is előfordul. Nemcsak a fiúk, hanem a lányok között is. Néha még a fiúkon is túltesznek a huncutságban. Ezek közé tartozik Panni is, aki jóllehet most készül az első szentáldozásra, sokat huncutkodik a templomban. Milyen érdekes, hogy testvére, Peti teljesen különbözik tőle. Igaz, hogy már ötödik osztályba jár, de mindenkinek mintaképül szolgál. Ő is szeret futballozni, de azt is tudja, hogy a templomban komolyan kell viselkedni. A lelkiatya ezért is nagyon szerette.

Történt egyszer, hogy Peti bekopogott a lelkiatya szobájába.

– Isten hozott Peti, szól barátságosan a lelkiatya, már vártalak. Mi újság odahaza, hogy vannak kedves szüleid?

– Köszönöm jól, válaszolta udvariasan Peti, aki azért jött a lelkiatyához, hogy egy könyvet kérjen tőle. Valami szép, tanulságos, vallásos könyvet.

– Hogy megy a tanulás?

– Hála Istennek azzal nincs semmi baj. Eddig még mindig kitűnő voltam. Azt mondta édesapám, ha jól tanulok, mérnök, orvos vagy tanár is lehet belőlem! Persze akkor sokat kell tanulnom!

– Hát tudod-e kisfiam, hogy meddig tanulnak a lelkiatyák?

– Igen! Nagymamától hallottam, hogy a jó pap holtig tanul.

Ezen a lelkiatya jóízűt nevetett.

– Nagymamádnak igaza van. Most azonban arra gondoltam, hogy a lelkiatyák meddig járnak iskolába? Nos, ugyanaddig, mint a doktor, mérnök vagy tanár bácsik.

– És vajon hol tanulnak a lelkiatyák? – kérdezte Peti.

Először természetesen ők is elvégzik az elemi és középiskolát. Csak érettségi után kérhetik fölvételüket a papnevelő intézetbe, a teológiára. Ezt tettem én is, amikor megkaptam Istentől a papi hivatás kegyelmét.

– Hát ez meg micsoda? – kérdezte Peti.

Egyszerű, bár nem éppen könnyű megmagyarázni. Te is tudod, hogy a legtöbb ember lehetőleg olyan foglalkozást választ, amire kedve és tehetsége van. Akinek nincs szép hangja, az hiába szeretne opera-énekes lenni. Akinek nincs kézügyessége, az hiába akar festő vagy szobrászművész lenni. Az okos ember mindig olyan pályára lép, amihez tehetsége van.

– És miféle tehetség szükséges ahhoz, hogy valaki pap lehessen?

– Ehhez elsősorban hivatás szükséges.

– Éppen ez az, amit nem értek.

– Megvallom, hogy nehéz lenne ezt néhány szóval elmondani. Ezért inkább elmondom neked a saját hivatásom történetét. Arról már beszéltem nektek a hittanórán, hogy az Úr Jézus tizenkét apostolt választott munkatársává. Őket bízta meg azzal, hogy elmenjenek az egész világra és hirdessék tanítását. Legtöbbjük egyszerű, tanulatlan ember volt. Szent Péternek is halász volt a mestersége. Az Úr Jézus mégis így szólt hozzá: Jöjj, kövess engem! Mától kezdve nem halakat, hanem embereket fogsz.

– Vajon az Úr Jézus ma is így választja ki papjait az emberek közül?

– Hát ha nem is egészen így, de ehhez hasonlóan. Körülbelül nyolcéves koromig cukrász, illetve fagylaltos akartam lenni. Ennek igen egyszerű a magyarázata. Egy nagy faluban laktunk, igen messze a cukrászdától. Szerencsére azonban szinte mindennap megszólalt a fagylaltos bácsi csengője az utcában. Hangosan kiáltotta: fagylalt, fagylalt. Amint ezt meghallottam, azonnal szüleimhez siettem, és pénzt kértem a fagylaltra. Sajnos azonban egy fagylalt nem igen elégítette ki édességre vágyó hasamat. Szomorúan néztem a távozó fagylaltos után és arra gondoltam: milyen jó neki! Ő annyi fagylaltot ehet, amennyit csak akar. El is határoztam: ha megnövök, én is fagylaltos leszek. Én így akartam. De egészen másként a Jóisten.

Talán első gimnazista lehettem, amikor egy szín-

társulat érkezett községünkbe. Szüleim engem is elvittek az egyik előadásra. Őszintén megvallva nem sokat értettem az éneklésből. Elsősorban az tetszett, hogy a szereplőket megtapsolták és többször is a függöny elé hívták. Milyen jó lehet nekik, gondoltam magamban, hiszen annyi tapsot kaptak! Ez bizony tetszett volna az én hiúságomnak is. Ettől kezdve én is színész, mégpedig énekes akartam lenni. Reggel, ha felöltöztem, azonnal énekelni kezdtem, hogy gyakoroljam magam későbbi foglalkozásomban. Mondom tehát, hogy ettől kezdve énekes akartam lenni. De a Jóisten nem így akarta.

Körülbelül tizenhárom éves lehettem. Vasárnap történt a diákmisén. Lelkiatyánk éppen arról prédikált, hogy előbb-utóbb mindenkinek pályát kell választania. Ezek közül talán a legszebb, de legnemezebb a papi pálya. De papnak csak az mehet, akit a Jóisten hív. Nem hangos szóval, hanem egészen halkán a szíve mélyén. Én eddig sohasem gondoltam ilyesmire, de most egészen váratlanul egy különös vágy kezdett ébredezni a szívemben. Amikor kijöttem a templomból, egy csodálatos hang egyre azt súgta: pappá kell lenned! De nemcsak a hangot hallottam. Valami csodálatos változás történt a szívemben is.

Ettől kezdve szívesen fölkeltem már kora reggel, hogy ministráljak a szentmisén. Egyszerre a hittan lett legkedvesebb tantárgyam és meg is komolyodtam. Először nem mertem szólni senkinek. Mikor végre mégis elárultam szüleimnek, hogy pap akarok lenni, nemigen lelkesedtek érte. Édesapám igyekezett lebeszélni róla. Jézus szava azonban hangosabb volt az ő szavánál. Egyre jobban erősödött és ezért a következő esztendőben kérvényt írtam a püspök atyának. Ebben arra kértem, hogy engem is vegyen fel a papnövendékek közé. Június utolsó napjaiban kellett Vácra utaznom a fölvételi vizsgára, amit latinul konkurzusnak neveznek. Itt egy doktor bácsi megvizsgálta testünket, mert csak az lehet pap, aki egészséges. A lelkiatyák megnézték bizonyítványunkat, kipróbálták

hangunkat is. Legvégül a püspök atya elé járultunk és ő mondta meg, hogy kit vettek fel a jelentkezők közül. Mikor az én nevem is fölolvasták, nagyon boldog voltam.

Peti figyelmesen hallgatta az atya elbeszélését. Hirtelen megkérdezte:

– És kihez szól az Úr Jézus, kiket hív meg a papi pályára?

– Ezt bizony senki sem tudja. Ez teljesen Istentől függ.

– De hát mit kellene tennem, ha én is pap szeretnék lenni?

– Imádkozni kell, hogy adja meg Isten neked is a hivatás kegyelmét. Aki például vágyódik az oltár felé, aki szívesen időz a templomban, szeret ministrálni, aki szeretne pap lenni, az már részben meg is kapta a hivatás kegyelmét. A papság utáni vágyat a Jóisten gyújtja fel szívünkben...

Közben kikerestem a Petinek szánt könyvet és elbúcsúztunk. Kis barátom gondolkozva ment hazafelé. Talán hosszú út áll még előtte. Hosszú út, mely az oltár, a papság felé vezet...

A Szeplőtelen Szűz lovagja (Maximilián Kolbe)

1894-ben született Kolbe Rajmond, mint egy egyszerű takácsmester harmadik fiúgyermeké. A négy testvér között vele volt a legtöbb gondja szüleinek. A nehezen kezelhető gyermekek közé tartozott és édesanyja nemegyszer panaszkodott: fiam, mi lesz belőled? Ez a szó élénk visszhangot keltett Rajmond lelkében és ettől kezdve lassan megváltozott. Gyakran letérdelt a szekrény mögötti házioltár elé és ott imádkozott és sírt. Édesanyja meg is kérdezte: mi az oka könnyeinek? Ó, édesanyám, válaszolta Rajmond, ezt nem mondhatom meg, mert ez titok. Egy jó fiúnak nem lehet titka édesanyja előtt, válaszolta erre Kolbe

mama. Ekkor Rajmond fölfedte titkát édesanyja előtt. Az egyik nap a templomban megjelent neki a Boldogságos Szűz és két koronát nyújtott feléje. Egy fehérét és egy pirosat. A fehér a tisztaságot, a piros a vértanúságot jelentette. Melyiket akarod? – kérdezte a Boldogságos Szűz. Mind a kettőt – mondtam Neki. Azóta valahányszor erre gondolok, nem tudom miért, de mindig sírva fakadok.

Rajmond lelkében hamarosan megérlelődött az elhatározás, hogy teljesen Istennek szentelje életét és a papi pályára lépjen. Be is lépett a minorita ferences atyák rendjébe. Szerzetesi neve Miksa, azaz Maximilián lett. A kolostori magányban fölvetődik benne a gondolat, hogy nem lenne-e jobb, ha mint katona harcolna Isten országáért? Szülei példája azonban, akik életük végén szintén kolostorba vonultak, megtartja előbbi elhatározása mellett és pappá lesz. Alighogy ez megtörténik, máris megalapítja néhány buzgó pap-társával együtt a Szeplőtelen Szűz hadseregét. Tudta, hogy sok nehézséggel kell majd szembenéznie. Ő azonban számolt ezekkel és a nagy Mária-tisztelő Grignon Lajos szavai erősítették a küzdelmekben. Ő ugyanis azt írja: „Elég, ha az ember Máriának szenteli életét, hogy az egész pokol reászakadjon.” Folyóiratot indít és szerkeszt, s apostoli buzgósága Kínába és Japánba is kiterjeszti működését. Lengyelországban hatalmas nyomdát alapít, ahol a munkások szerzetesi egyszerűségben élnek. Javában folyik a munka, midőn 1939 szeptemberében a németek megtámadják Lengyelországot. Az országot néhány hét alatt letiporják és megkezdődik a lengyel nép és Kolbe atya keresztútja.

1941. február 2-án egy fekete autó áll meg a kolostor kapuja előtt. Kolbe atyát keresik, jelenti a kapus testvér. Maximilián atya eléjük siet. A törékeny, betegségtől és emberfeletti munkától elnyúzott szerzetes most szembenáll három tagbaszakadt némettel. Lengyel szokás szerint köszönti őket:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

A németek nem méltatják válaszra. Gúnyosan nevetnek.

– Te vagy Maximilián Kolbe? – Igen!... akkor gyerünk!

Négy másik atyával együtt hurcolják el, akik közül csak kettő marad életben.

Először Varsóba viszik, majd később a hírhedt auschwitzi koncentrációs táborba. Sokat írtak már táborok szörnyűségeiről, de vannak dolgok, amelyeket sohasem írnak meg. A szenvedés minden fajtája gyötöri az áldozatokat. Az állandó éhség miatt nem tudnak aludni. Éjjel-nappal reszketnek a hidegtől. Folytonos megalázások, amelyeket tervszerűen készítenek elő, hogy megsértsék az emberi méltóságot. A zsidók mellett a papok voltak a legutolsók. Disznó csuhások, így szólították őket. Őket viszik a legnehezebb munkára és gyakran csattan hátukon a korbács. Maximilián atya azonban nem panaszkodik. Hősi példájával és szavaival biztatja a szenvedőket. Börtönben írt leveleibe ilyen mondatokat fűz bele: „Miért aggódnátok fiaiskáim? Hiszen semmi rossz nem történhetik velünk.”

1941. július 30-án a 14-es blokkból hiányzik egy ember. A szerencsétlen foglyok rémülten gondolnak a táborparancsnok fenyegetésére: ha valamelyik csoportból megszökik valaki, helyette 20 embert ítél éhhalálra. Ezen az éjszakán senki sem alszik a barakkban. Halálos félelem üli meg őket. Akiket a legagyfúrta kínzások megtörtek, hogy már szinte kívánták a halált, még azok is összeborzadnak. Golyótól találva meghalni, ez még csak hagyján. De az éhhalálnál nincs gyötrelmesebb dolog. A táborban vérfagyasztó dolgokat beszélnek. Állati üvöltéshez hasonló kiáltásokat hallanak az éhhalálra ítélték zárkaiból. Kolbe atya gyóntat és vigasztal. Egy fiatal fiú reszket mellette. Fojtott hangon suttogja neki: ennyire félsz kisfiam? Ne félj, a halál nem borzasztó. Másnap reggel a sorakozón a tábor vezetője bejelenti, hogy a szökevényt nem sikerült elfogni. Minden csoport eloszolhat,

de a 14-es ott marad vigyázzállásban, a tűző napon. Dél van és a többiek jönnek haza a munkából. A 14-es csoport még mindig áll és vár. Fritsch táborvezető most megáll a sorok előtt. Láthatóan élvezi áldozatainak remegését. A szökevényt nem fogták el. Helyette tízen hálnak meg közületek az éhségbunkerben. Legközelebb húszat ítélek halálra. Ellép a sorok előtt. Mindenkit jól szemügyre vesz. Gondolkodik, aztán rámutat egyre: ez!

A megjelölt kilép a sorból. A nagy csöndben a lélegzetvétel is jajgatásnak tűnik.

Ez. És ez. És még ez.

Tízen vannak. Tíz halálraítélt. Az egyik halk, elcsukló hangon fölkiált: Szegény feleségem! Szegény gyermekeim!

Akik a sorban maradtak, fellélegzenek.

És ekkor váratlan dolog történik. Az egyik fegyenc kilép a sorból. Ki merészel lépni! Nagy szemeivel a meghökkent Fritsch arcába néz. A táborparancsnok revolveréhez kap és hátralépve rákiált: Állj! Mit akarsz tőlem ez a koszos lengyel?

Maximilián atya nyugodtan áll és mosolyog. Olyan halkan beszél, hogy csak a legközelebb állók hallják szavait.

– Szeretnék az egyik halálraítélt helyett meghalni. Fritsch ámulva nézi. Hallgat, aztán megkérdezi:

– És miért?

Maximilián atya jó pedagógus és a tábor íratlan törvényére célozva – amely szerint a jó munkaerőt ki kell mérni – így válaszol:

– Öreg vagyok és semmire se jó. Az életem már nem ér semmit.

– Ki helyett akarsz meghalni?

– Öhelyette. Neki felesége van és gyermekei. És az atya rámutat Gajoniczek Ferenc őrmesterre, arra, aki az előbb feleségét és gyermekeit siratta. A tábor életében először történt meg, hogy Fritsch fogollyal beszélt. A vadállatban most erősebb a kíváncsiság a kegyetlenségnél.

- Ki vagy te?

- Katolikus pap. Csak ennyit mond, hogy pap, mert papként akar meghalni a földön, aki a földön a legnagyobb hatalom birtokosa, mert kezében tartja az Úr testét és a bűnbocsátó hatalmat. Akik most a halálba indulnak, nem lesznek megfosztva a papi segítségtől és vigasztalástól.

Pillanatnyi csend következik. Vajon mi folyik le ezalatt a vérengző Fritsch fejében és szívében? Vajon megérzi-e, hogy ami itt történik, az mérhetetlenül nagyobb, mint ő? És hogy az ő szerepe itt nem más, mint egy új vértanút adni a mennyország számára. Nincs ereje nemet mondani. Először történik meg, hogy Fritsch megváltoztatja parancsát . . . Maximilián atya vár. Arca most oly fiatalnak látszik . . . Nem néz hóhérjára. Magasabbra van szegezve tekintete. A lenyugvó nap, mintha arannyal és bíborral burkolná be egész alakját. Még sohasem tartott ily soká a csend a sorakozó alatt. Végül Fritsch rekedten mondja: geh mit! Eredj velük!

Maximilián atya ajkai halkan mozognak. Imádkozik. Nem kétséges, hogy a vérengző Fritsch is azok között van, akikért imádkozik és felajánlja életét. A vicefőnök ceruzájával a kezében várta a döntést. A halálraítéltek listáján most gondosan kitoról egy számot és helyébe egy másikat ír: 16.670. Olyan egyszerű az egész! . . . A nap olyan mint egy tűzgolyó a látóhatár szélén és az ég úgy ragyog, mint egy óriási szentségmutató. Amint később a foglyok elmondották, még sohasem láttak ilyen szép naplementét a táborban. Maximilián atya, a pap, most indul bemutatni utolsó szentmiséjét, amelyben saját teste lesz az áldozat. A vértanúk miséjének liturgikus színe a piros. Újabb parancs hangzik:

Mars!

A halálraítéltek mezítláb, egy szál ingben mennek a halálbarakk felé. Mindenki elkíséri őket szomorú tekintetével. Maximilián atya megy leghátul. Mint jó páásztor a nyája után. A mennyek királynője, a Szep-

lőtelen Szűz most váltja be ígéretét. Készítheti már a vértanúk piros koronáját. Az áldozati bárány az oltárra helyeztetett. A szörnyű odúban a foglyok azt a parancsot kapják, hogy vetkőzzenek le. Akárcsak Krisztust, őket is megfosztják ruháiktól. Hogy mi történt ezután a barakkban, nem tudja senki. Költők és írók próbálták kitölteni azt ürt képzeletükkel. De egészen biztos, hogy a valóság sokkal szebb volt, mint azt el tudnók képzelni. A börtönőrök is észreveszik, hogy bent valami rendkívüli dolog történik. Eddig ebből a pokol-barakkból mindig jajveszékelés és borzalmas üvöltés hallatszott. És most? Most a foglyok nem kiáltoznak, hanem énekelnek. A gyötrelmek helye mintha ravatalozó kápolnává alakulna át. Minden cellából felhangzik az ének és imádság.

A hóhérok megdöbbenve néznek egymásra. „So was haben wir noch nie gesehen.” Ilyesmit még sohasem láttunk. Ezeknek a sohasem szellőztetett kazamatáknak a levegője bűzös és romlást lehelő. Még az SS-legények sem merészkednek ide. Egy erre kijelölt fogolynak kell kihurcolnia a halottakat. Ő bizonyítja, hogy Maximilián atyát mindig hangosan imádkozva, térdelve vagy állva látta, akkor is, mikor a többiek már erőtlenül heverték a földön. Az első napokban annyira elmerültek az imádságban, hogy az ajtó nyílását sem hallották. Az éhség vértanúsága semmi a szomszúsághoz képest. Gandhi híres éhségstrájkja alkalmával mindig ivott és ezért bírta az éhezést. De ezeknek a szerencsétleneknek valósággal kiszáradt a belsejük, az erek égnek, mintha tűz folyna bennük. Sokan bele is örülnek a szörnyű szenvedésbe. A szenvedés napjai lassan telnek. Nagyboldogasszony vigíliáján, az éhezés második hetének végén, már csak Maximilián atya él. Egyenként bocsátotta útjára nyájának minden báránykáját. Küldetését befejezte. A felügyelő karbolininjekciót ad neki. Midőn Maximilián atya látja a halált hozó fecskendőt, maga nyújtja oda karját. Mikor a hullahordó fogoly bemegy „takarítani”, Maximilián atyát ülve találja, fejét szokása

szerint kissé oldalt hajtva. A test egészen tiszta volt, s mintha fény áradt volna belőle.

Maximilián atyát úgy siratták társai, mintha édesapjuk lett volna. Megpróbálták megmenteni a holttestet, de nem sikerült. Elégették a krematóriumban, a többi áldozatával együtt. Hamvai szétszóródtak a szélrózsa minden irányába.

Maximilián atya olyan szent, aki hosszú időre mutatja előttünk a követendő utat. Elsősorban abban kell őt követnünk, hogy rendületlenül hiszünk annak győzelmében, aki még sohasem veszített csatát és örökké uralkodik a kereszt trónusáról.

A floridai vértanúk

1594-ben tizenkét lelkiatya érkezett Floridába. A Szent Ágostonról elnevezett kolostorban szeretettel fogadják a spanyol lelkiatyák. A kolostor vezetője Ferenc atya megemlékezik azokról a hőslelkű missziós atyákról, akik elsőnek léptek Florida földjére.

– Rendünk első küldöttei az éhség és betegség következtében veszítették életüket. Utánuk öt domonkos atya folytatta munkájukat. Őket a pogányok ölték meg. A jézustársasági Martinez atya tizenöt évvel később szenvedett vértanúságot. Munkatársát egy hitehagyott ember ölte meg. Fölvette a meggyilkolt ruháját és néhány nap múlva ebben jelent meg a provinciális atya előtt. Őt is megölte. Mindebből láthatják testvéreim, hogy milyen szent föld az, ahova érkeztek. A vértanúk vére öntözte. És meg kell mondanom, hogy korántsem múlt el a vértanúk ideje. Erre ma is el kell készülnünk.

– Isten kezében az életünk, mondotta János atya, az újonnan érkezett csoport vezetője.

A lelkiatyák megérkezésük után azonnal nekiláttak a bennszülöttek nyelvének elsajátításához. Néhány hónap múlva aztán szétszéledtek a különböző missziós állomásokon. Pedró atya egy külön falut alapít az

újonnan megtértek számára és munkája szép eredménnyel halad előre. Egy váratlan esemény azonban véget vet munkájának.

Történt az egyik szeptemberi délutánon, hogy János atya fölkereste a törzsfőnök fiát. Így szólt hozzá:

– Szomorú híreket hallok rólad, fiam! Nem élsz úgy, mint egy keresztény emberhez illik. Az egész falu tudja, látja ezt. Állandóan részegeskedsz cimboráiddal és egy lány sincs biztonságban felőled. Annál feltűnőbb ez, mivel a törzsfőnök fia vagy. Ha nem javulsz meg, kénytelen leszek az egész közösség előtt meginteni téged.

A törzsfőnök fia dacosan hátraveti fejét és szikrázó tekintettel néz a lelkiatyára.

– Ezt ne merészed megtenni, mondja fenyegetően!

– De igen, meg fogom tenni! Teljesen rajtad múlik, hogy megteszem-e vagy sem. Hiszen én kereszteltelek meg, én tanítottalak hittanra és oly sokat imádkoztam érted! Senkiben sem bíztam annyira, mint éppen tebenned. Te erős vagy, okos és bátor. Másoknak tudsz parancsolni, csak magadnak nem!

A fiatal indián dacosan hallgat. A lelkiatya vállára teszi kezét és atyai szeretettel kéri, változtasson lehetetlen magatartásán. A fiú azonban szó nélkül faképnél hagyja. A lelkiatya szomorúan néz utána. A figyelmeztetés nem használt semmit. Sőt, ellenkezőleg! A fiú még jobban lezüllik és az apja sem bír vele. Az egész falut megbotránkoztatja viselkedésével. Így aztán a lelkiatya kénytelen a közösség előtt megfeddeni bűnös életmódjáért. Ez azonban még jobban felingerli az ifjú indiánt. Fölugrik lovára és a szomszéd faluba vágat. Összehívja a pogány indiánokat és ráveszi őket, hogy harcot indítsanak a missziós atyák ellen. Még azon az éjszakán visszajönnek Tolematóba. Fejszékkel, lándzsákkal, égő fáklyákkal rohannak a kápolnához. Betörik ajtaját és betörnek a szentélybe. János atya éppen az oltár előtt imádkozik tékozló fiáért. Ez azonban, mikor meglátja lelkiatyját, rárohan fejével, majd fölgyújtja a kápolnát. Hamarosan talpon

van az egész falu és megrettenve nézik az égő templomot. Előtte áll a hitehagyott ifjú és így beszél a falu népéhez:

– Ide figyeljetek, Tolemató lakói! Én vagyok, aki ezt a papot agyonütöttem. Ezzel a fejszével vertem szét a koponyáját!

– És te még ezzel dicsekszel? – kiált rá az egyik hű keresztény.

– Igenis dicsekszem! A pap megérdemelte a halált. Azért jött ide, hogy megszüntesse és kiirtsa ősi szokásainkat. Eddig büszkén és szabadon emeltük fejünket a nap felé és imádtuk istenünket, aki a világgosságot és meleget adja. Ez a pap azonban bekényszerített minket a sötét kápolnájába. Eddig vidáman táncoltunk a tűz körül, most pedig a kápolna hitvány fénye előtt térdelünk.

– Ne gúnyolódj az örökmécsesen, amely Jézus oltárán világoskodik! – szólt közbe egy buzgó keresztény.

– Márpedig nekem nincs szükségem ilyen gyenge Istenre, aki a vékony ostyában lakik. Hiszen a legkisebb szellő is elfújhatja.

Erre már senkinek sem volt ellenvetése. Gyenge Isten, valóban igaz lehet, hiszen engedte, hogy megöljék papját és felgyújtsák templomát.

Ez az Isten csak az asszonyoknak való, tüzelte társait a hitehagyott. Azt kívánta, hogy temessük el fejszéinket és szoknyával takarjuk el testünket, melyet azelőtt a nap fénye fürdetett. Elvette asszonyainkat is és azt parancsolta, hogy elégedjünk meg eggyel, mint a rabszolgák. Ez a pap csak sötétséget hozott közénk, ezért kellett meghalnia. Tartsatok velem és üzzük ki a spanyol papokat az egész országból!

– Igaza van, igazat beszél, kiáltották a pogányok és sokan a keresztények közül is helyeseltek. Halál a papokra! Halál a fehérekre!

Ezután a vad kazik odalép a megölt lelkiatyához és levágja fejét, hogy föltűzze lándzsájára. Így indulnak a legközelebbi missziós állomásra.

Balázs atya éppen a szentmiséhez készülődött, amikor betörték a kápolnába.

– Eljött utolsó órád, meg kell halnod, szólott hozzá az indián.

– Rendben van, de engedd meg, hogy elmondjam a szentmisét. És ezzel már oda is lép az oltárhoz. A pogányok letelepednek a kápolnában és úgy várják a mise végét. Valami visszatartja őket, hogy megöljék az oltárnál szolgáló papot. A kis indián ministráns sírva válaszol a pap szavaira. Remegve tartja a bort és vizet tartalmazó kancsókat. De azért elvégzi szolgálatát a mise végéig. Ekkor aztán rárohannak az indiánok és fejszével, lándzsával halálra sújtják. Letépi róla a ruhát és fölgyújtják a kápolnát.

Utána tovább vágtatnak és újabb áldozatot keresnek. Avila atyát nem ölik meg, hanem eladják rabszolgának az egyik pogány faluban. A San Pedro szigeten azonban nem várt meglepetés éri őket. A keresztény törzsfőnök katonáival várja őket. Szétveri a banditákat és igen kevesen menekülnek meg közülük. A halottak között van a hitehagyott kazik indián is. Utolérte büntetése. Közben elmúlik egy év és Avila atya vértanúsága is megkezdődik. A pogány indián, akinek rabszolgája lett, igen kegyetlenül bánik vele. Mikor már nem tud dolgozni, elhatározzák, hogy kivégzik. Egy fához kötözik és az a tervük, hogy lassan megegetik. Előtte azonban odalép hozzá a hóhér:

– Megmentheted az életedet, ha megtagadod a keresztény istent és feleségül veszel egyet asszonyaink közül.

– Mit ér nekem a földi élet, ha elveszítem miatta az örök életet? Inkább égek itt, mint a pokol tüzében.

– Ahogy akarod, mondja a törzsfőnök és int a hóhérnak, lásson munkához.

Ebben a pillanatban belép egy indián asszony és így szól:

– Adjátok nekem ezt az embert! A spanyolok elfogták a fiamat, szeretném vele kicserélni.

Hosszas tanácskozás után teljesítik az asszony kívánságát.

Így kerül vissza a lelkiatya övéihez és nemsokára meg is hal. Halála utolsó percéig amiatt szomorkodott, hogy nem részesülhetett a véres vértanúság nagy kegyelmében.

A lelkiatyák véráldozata azonban nem volt hiábavaló. Néhány év múlva új atyák érkeztek és lassan az egész vidéket megtérítik . . .

Feltámadás

1865. február 19. jelentős dátum a japán kereszténység életében. A francia származású Bernát atya kétszáz év után először szentelhetette fel az első katolikus templomot. A kikötőben állomásozó európai hajók is zászlódíszbe öltöztek. Nagasaki nagy ünnepre ébredt. A templom ablakában különféle zászlók lengenek. Végre megengedték, hogy az európai országok kereskedőhajói kikössenek a japán kikötőkben. Arra is engedélyt adtak, hogy templomokat építsenek. Természetesen a japánok számára továbbra is tilos keresztény hitre térni.

Bernát atya öt éve tartózkodik már Japánban és jóllehet elsősorban az európaiak lelki gondozása a feladata, mindent elkövet, hogy megtanulja a japán nyelvet is. Így tudja csak az evangéliumot a bennszülötteknek is hirdetni. A templomot a nagasaki japán vértanúk tiszteletére építették. Történt az egyik nap, úgy déltájban, hogy az atya éppen a templomban imádkozott. Egyszer csak kinyílik az ajtó és japán parasztok lépnek be rajta. Ragyogó szemekkel nézik a templomot és meghajtják magukat az oltár előtt. Csofalkozva lép hozzájuk az atya és megkérdezi:

– Talán kerestek valakit?

Ekkor előlép közülük egy idős asszony, mélyen meghajol és így szól:

– A mi szívünk úgy érez, mint a tied.

– De hát honnan jöttök? – érdeklődik az atya.
– Nem messze innen, egy Urakami nevű faluból.
– Talán keresztények vagytok?
– Igen, keresztények vagyunk, mint apáink és nagyapáink, akik nagyon régen abban az örömben részesültek, hogy találkoztak az égi üzenet hirdetőjével.
A lelkiatya alig jut szóhoz a meghatottságtól. Kétszáz éve már, hogy az utolsó pap is meghalt egy japán börtönben. Ezek az emberek úgy látszik mégis megőrizték hitüket.

– Te is a távoli nyugatról jöttél, mint azok, akikről nagyapáink beszéltek?

– Igen, én Jézus Krisztus papja vagyok.

Egy darabig tanácstalanul néztek rá az emberek, majd az egyik megkérdezi:

– Vannak-e gyermekeid?

– Ti és minden japán keresztény az én gyermekem. Másféle gyermekem nincs, mert nem élek házasságban.

Ekkor egy férfi a földig meghajol előtte:

– Akkor te is úgy élsz, mint azok a lelkiatyák, akik őseinknek hirdették az evangéliumot.

Ekkor valamennyien megrohanják kérdéseikkel a lelkiatyát. Végigvezeti őket a templomon és minden szobrot, minden képet megmagyaráz. Amint kiderül, minden név ismerős előttük.

O Deus sama! O Yasu sama! Santa Maria sama!
O Yose samano yo fou!

Az egyik kép a Szűzanyát ábrázolja Jézussal a karján. Ennek láttára az egyik asszony megszólal: karácsony.

– Ismeritek ezt az ünnepet?

– Minden évben megünnepeljük decemberben, válaszolják.

– És most, szól a másik, éppen a szomorúság napjait éljük.

– Igen, a nagybőjtben vagyunk és hamarosan húsvét ünnepe következik.

– Akkor támadt föl Jézus sírjából. De előtte meg-

halt a keresztfán, miként a mi atyáink valamikor itt Nagasakiban.

Közben kinyílik az ajtó és újabb csoport érkezik. Ugyanabból a faluból. Boldogan újságolják nekik társaik, hogy megtalálták az igaz vallás papját. És ettől kezdve szinte szünet nélkül jönnek a zarándokok. A nagyhét alatt 1500 japán keresztény látogat a templomba. Állandóan jönnek és látni akarják a missziós atyát. Hamarosan kiderül, hogy Nagaszaki közelében 2500 keresztény él. Hamarosan többen is jelentkeznek, hogy mint hitoktatók segítsék a lelkiatyát munkájában.

– Engem Péternek hívnak, mondja az egyik. Én már sok társamat megkereszteltem.

– És hogyan csináltad azt?

– Mint a régi hitoktatók tanították. Vízet öntöttem a keresztelendő homlokára és közben ezt mondtam: Én megkeresztellek téged az Atya, Fiú és Szentlélek nevében, Ámen. Ugye jól csináltam?

– Nagyon jól, nyugtatja meg a lelkiatya. Semmi kétségem, hogy érvényesen kereszteltél.

– Mit gondoltok, kérdezte a lelkiatya, Japán más vidékén is élnek keresztények?

– Ó, igen, az egész szigeten. De lenne egy kérésem.

– Mondd meg nekem a Főatya nevét, aki Rómában lakik!

– Most IX. Piusnak hívják. Ő is nagyon fog örülni, ha tudomást szerez a japán keresztényekről.

– Ha írsz neki, közöld vele, hogy mi szeretjük őt és hűségesek maradtunk hitünkhöz.

Közben állandóan újabb és újabb küldöttségek érkeznek. Néhány hónap alatt Bernát atya körülbelül húsz közösség híveivel és hitoktatójával találkozik. Néha bizony hosszú utat kell megtenniök, hogy láthassák a lelkiatyát, a templomot és feszületet szerezzenek. De ők jönnek, jöllehet a japáni törvény most is szigorúan tiltja a keresztény hit fölvételét. A lelkiatya ezért óvatos és zárt ajtók mögött fogadja a kül-

dötteket. Gyakran jómaga is elhagyja Nagasakit, hogy fölkeresse a távolabb lakó japán keresztényeket. Mindenfelé talál keresztény családokat, akik kétszáz évi üldözés után is megőrizték hitüket. Munkájában lelkesen segítik a hitoktatók is.

Meghatódva és örömkönnyek közepette olvassa a szentatyja IX. Pius pápa, Bernát atya beszámolóját. Hamarosan apostoli Vikáriussá nevezi ki és Hongkongban püspökké szentelik. A következő év pünkösdjén már nyolcvan japán kereszténynek szolgálatja ki a bérálás szentségét. Néhány hónappal később nagy néptömeg jelenlétében áld meg egy Szűzanya-szobrot és Mária oltalmába ajánlja az egész japán népet.

Újabb örömnép a nagasaki vértanúk szentté avatása.

Közben a japán kormányzatban is változás történik. Az új vezetők ellenséges szemmel néznek az idegenekre. Nagasaki parancsnoka rendeletet bocsát ki. „A keresztény vallást szigorúan tilos hirdetni és gyakorolni. Az ebben gyanús személyek följelentését megjutalmazzuk.”

Hamarosan megtelnek a börtönök keresztényekkel és igen sokan számkivetésre ítéltetnek. Szomorú szívvel hagyja el Bernát püspök a nyáját, hogy részt vegyen az első vatikáni zsinaton. A pápa atyai szeretettel fogadja.

– Te vagy az az ember, aki elveszettnek hitt gyermekeimet ismét megtaláltad?

Szerencsére az üldözés hulláma hamarosan elsimul és a keresztények előtt kinyílnak a börtönajtók. Bernát püspök Te Deumot énekel a nagasaki székesegyházban. Fellendül a hitlejlesztés munkája. Év végére 15 ezer a megkeresztelték száma, 29 lelkiatya, hat kedvesnővér és 250 hitoktató munkálkodik közöttük. 1883-ban szenteli fel a püspök atya az első japán papot. Sajnos a következő évben a halál elszólítja a fáradhatatlan hithirdető atyát, Bernát püspököt az élők sorából. Utolsó szavaival megígéri, hogy imádkozni

fog Istennél a japán kereszténységért. Imája nem maradt eredménytelen. A japán császár 1889-ben teljes vallásszabadságot biztosított alattvalói számára.

A Szahara szentje

(Charles de Foucauld élete)

Az algíri trappista kolostor előjárója így szólt az előtte álló lelkiatyához:

– Ön tehát végleg elhatározta, hogy elhagyja kolostorunkat és a sivatagba vonul?

– Igen atyám, úgy hiszem, ez az Isten akarata. Magányos remeteként szeretnék a Szaharában élni, bűneimért vezekelni és a sivatag lakóit szolgálni.

– Ez bizony sok nehézséggel fog járni, jegyezte meg az előjáró atya. A francia kormányzó nem szereti, ha a lelkiatyák a mohamedánok közé mennek. Tudja, hogy milyen veszedelmes ez a vállalkozás?

– Engedélyem van az apostoli prefektustól.

– Ennél sokkal fontosabb a kormányzó engedélye. Illetve el kell mennie Lacroix úrhoz, aki a bennszülött ügyek intézője. Nem hiszem, hogy teljesíteni fogja kívánságát!

– Lacroix-t tetszett mondani?

– Igen, igen, talán ismeri őt?

– Hogy ismerem-e? Együtt tanultunk a katonaiskolában, és nagyon jó barátok voltunk. Kérem, írjon neki, hogy Charles de Foucauld segítségét kéri!

Néhány nap múlva a francia tiszt meglátogatja barátját a trappista kolostorban. Értetlenül néz a fehér köntösben előtte álló papra.

– Valóban te vagy az? Nem akarok hinni a szememnek!

– No, illene, hogy megismerjél! Én azonnal megismertelek.

– De az ég szerelmére, te nagyon megváltoztál. Úgy nézel ki, mint egy összeszáradt múmia. Amikor legutóbb láttalak, még tiszti ruhát hordtál.

– Hát igen! De most ülj le és beszéljünk az elmúlt időkről.

– Bocsáss meg, de nem tudok magamhoz térni a meglepetéstől. Sohasem gondoltam volna, hogy szerzetesi ruhában foglak viszontlátni. Hiszen jól emlékszem még, hogy mennyire kedvelted a világi mulatozást. Az előkelő kocsmákat, a finom italokat és szivarokat. Együtt voltunk Algériában is, és együtt harcoltunk a Szaharában a lázadó törzsek ellen.

– Hát látod, éppen a Szahara volt az, amely megváltoztatott engem! Rádöbbsentem, hogy eddig milyen üres, tartalmatlan volt az életem. A sivatagi csendes éjszakában gyúlt fel szívemben a vágy, hogy új életet kezdjek.

– Valóban, az egyik nap eltűntél és senki sem tudta, hogy hová. És most újra látlak, az egykor oly vidám katonatisztet, ebben a barátruhában.

– Miután megváltam a katonaságtól, zsidónak öltözve végeztem tudományos kutatómunkát a sivatagban. Párizsba visszatérve megismerkedtem Abbé Huvelin plébánossal. Ő segített megtalálni az utat Istenhez. Amikor megerősödtem hitemben és hittem, hogy Isten valóban létezik, elhatároztam, hogy egyedül neki szentelem életemet. Beléptem a trappistákhoz és hét évet töltöttem kolostorukban. De nekem más céljaim vannak, mint a kolostor falai között rejtőzködni. A sivatag lakói közé vágyakozom és egy új rendről gondolkodom. Társakat szeretnék találni új munkámhoz. Jézus kis testvérei lennének, hogy szegénységben és alázatban szolgáljuk Istent és az embereket.

– És mik a terveid?

– Sajnos nem találtak megértésre terveim. Csak azt engedték meg, hogy elhagyjam a rendet és a magam útját járjam. Elutaztam a Szentföldre és két évig éltem Názáretben. A klarissza nővéreknél kertészkedtem. Két éve tértem vissza Párizsba, ahol pappá szenteltek. Most újra itt vagyok és szeretném megvalósítani terveimet.

Lacroix növekvő csodálkozással hallgatta barátja beszámolóját.

– Bevallom, hogy most sem értem, mit is akarsz tulajdonképpen? Mindenesetre szívesen segítségedre leszek, ha megmondod, hogy miben. Magad is jól tudod, hogy kormányzatunk tiszteletben tartja a mohamedán vallást. Azt azonban megígérem, hogy kieszközölöm az engedélyt, csak mondd meg, hol akarod felütni sátorodat.

Sokáig ülnek egymás mellett és nézegetik a térképet. Végül Foucauld atya rámutat Beni Abbesre, erre a kis oázisra a sivatag szélén. Itt szeretnék megtelepedni.

1901-ben érkezik meg Charles atya Beni Abbesbe. Azonnal nekilát és kunyhót épít magának. Pálmafából ágakból, agyagból készül a kunyhó és mellette a kápolna. Naponta kétszer eszik egy kis kását, kenyeret és datolyát. Ágya nincs, a földön fekszik. Fehér tunika a ruhája, rajta egy kereszt és piros szív. Reggel négykor kel fel és éjfélkor fekszik le. Gondozza a szegényeket, betegeket és a közelben állomásozó francia katonákat. Megmaradt idejét az Oltáriszentség imáadásában tölti. A bennszülöttek kíváncsian figyelik és szent Marabut-nak nevezik. Szívesen megosztja szerény kenyerét az éhezőkkel és bekötozi a sebesülteket. Jómaga munkálja meg a földet, hogy szűkös kenyerét megteremje. Elkészíti a kert sarkában a sírhelyet is. Főleg a szudáni néger rabszolgákat sajnálja. Igyekszik őket kiváltani és aztán elküldi a missziós atyákhoz.

1905-ben elhagyja a kunyhóját és 100 kilométerrel délebbre költözik. Egy kopár fennsíkon Tamanrasset falu közelében telepszik le. A falunak mindössze hatvan lakója van. Charles atya teljesen egyedül van. Még a néger rabszolga is, akit kiváltott, megszökik tőle. A mohamedán lakosok hallani sem akarnak arról, hogy magukra vállalják a kereszténységgel járó parancsokat. Megtérésük szinte teljesen kilátástalan. Csak néhanapján téved arra egy-egy francia csapat. Az apostoli prefektus próbál segíteni. Hamarosan egy

bretagne-i halász jelentkezik, de hamarosan megbetegszik és vissza kell térnie Algírba.

A Tuarégben lakó mohamedánok babonás tisztelettel veszik körül a keresztény marabut. Milyen kár, mondja a törzsfőnök, hogy ilyen derék ember létedre nem tartozol Mohamed követői közé! Hiszen így semmit sem ér az életed . . .

– Nem szűnök meg imádkozni azért, hogy ennek ellenére viszontláthassuk egymást a mennyországban, válaszolja Foucauld atya.

1908-ban katonák költözködnek a közelébe. Charles atya nem örül ennek.

– Az én védelmezőm az Isten és nincs szükségem katonákra, jelenti ki a francia parancsnoknak.

– De mondja csak kedves atyám, annyi év alatt hány mohamedánt térített meg?

– Egyet sem. Hacsak azt az egy gyermeket nem számítom, akit halála előtt megkereszteltem.

– És ez nem szegi kedvét az itt-tartózkodástól?

A pap megrázta fejét. – Nem! Én nem azért vagyok itt, hogy Tuarég lakóit egy csapásra megkereszteljem. Megpróbálom megtéríteni őket, tanulmányozom nyelvüket és följegyzem dalaikat. Utat készítek azoknak, akik majd utánam jönnek. Krisztus előhírnöke vagyok a pusztában. Ezt a népet nem lehet néhány év alatt megtéríteni. Nagy türelemre van szükségünk.

– Nem tudom atyám, hallott-e a senusszik mozgalmáról?

– Igen, hallottam. Ezek igyekeznek a próféta régi keménységét alkalmazni az európaiak ellen. Szent háborút hirdetnek ellenünk . . .

– Úgy gondolom, az atya is áldozatul eshet haragjuknak! Jobb lenne valami biztonságosabb helyre költöznie!

– Ne aggódjon miattam! A Szahara nagyon nagy. Tuarégben nagyon lanyhák a mohamedánok és nem gondolnak szent háborúra!

Charles de Foucauldnak úgy látszik igaza van. Ami-

kor azonban kitört a világháború, a senusszik is kiterjesztették felforgató tevékenységüket. A törökökkel szövetkezett németek fegyvereket csempésznek és a franciák ellen lázítják a mohamedánokat. 1916-ban Tuaréghez közelednek. Charles atya azonban most is végzi megszokott munkáját. Ápolja a betegeket, elvégzi imádságait.

Éjszaka valaki bezörög kunyhójába.

– Ki az?

– Én, El Madani! Az egykori néger rabszolga, akit ön szabadított fel.

– Egy levelet hoztam.

De alighogy ezt kimondja, Senusszi követői benyomulnak a kunyhóba és megkötözik az atyát. Az egyikük előveszi puskáját és halántékon lövi . . .

Mikor a senusszik este tovább lovagolnak, Tuarég lakói holtan találják jótévőjüket. Fájó szívvel temetik el a homokban . . .

A fölégetett kunyhóban néhány nap múlva a francia katonák ráakadnak Charles atya utolsó feljegyzésére: „Képzeld el, hogy vértanúként kell befejezned életedet. Ruhátlanul a földre lökve, tele sebbel és vérrel, és gondold, hogy mindez talán már ma bekövetkezik. Hogy ezt a kegyelmet elnyerhesd, tars ki hűségesen és hordozd keresztedet . . .”

A lelkiismeret vértanúja

A fiatal missziós atya most érkezett Kamerunba Franciaországból. Huszonhat éves, magas, sovány, vidám férfi. A püspök atya, Xaver Vogt nagy szeretettel fogadja.

– Ön lesz tehát a papnevelde filozófiatanára, kedves barátom.

– Tanár, professzor? Henri atyának nemigen tett ez a megbízatás. Hiszen ő azért jött Afrikába, hogy a pogányoknak hirdesse az evangéliumot.

A püspök atya látja az ifjú pap csalódását és vigasztalni kezdi.

– Az ifjú papnövendékek oktatása igen szép, apostoli feladat. Ön a római egyetemen végezte a teológiát és ezért bízom meg ezzel a nehéz feladattal. Emellett bőven lesz alkalma részt venni a lelkipásztori munkában is. Most pedig Isten áldását kérem munkájára. Majd a helyettesem megadja a részletes felvilágosítást.

A koadjutor atya alaposan szemügyre veszi az új atyát. Láthatóan meg van elégedve vele.

– Tud-e motorozni? – kérdi tőle.

– Igen, tudok.

– Hát lovagolni?

– Katonaidőmet a huszároknál töltöttem.

– Nagyszerű! Remélem, hamarosan megtanulja a bennszülöttek nyelvét és segíthet nekünk a gyóntatásban és prédikálásban is. A kispapokkal azonban mindjárt elkezdheti a munkát. Ők ugyanis jól értenek latinul.

Néhány nap múlva megkezdí előadásait a bennszülött kispapoknak. Az eszesebbek mindjárt megértik szavait, másoknak egy kicsit nehezebben megy. Szorgalommal azonban minden pótolható. A kispapok hamar megszeretik. Hiszen Henri atya együtt futballozik velük, ha gyakran mellé lövi is a labdát. A legjobb tanuló kispap tanítja a bennszülött nyelvre. Ezt is hamar megtanulja a tehetséges professzor. Így aztán két hónappal később már be is kapcsolódhat a lelkipásztori munkába. Csaknem minden délután fölül motorkerékpárjára, és kimegy állomáshelyére, hogy meglátogasson és megáldoztasson néhány beteget. Utána elbeszélget a hitoktatókkal, két-három órát gyóntat és meglátogatja kunyhóikban a bennszülött keresztényeket. Kora reggel bemutatja a szentmisét, aztán siet vissza a kispapokhoz. Az egyik nagybőjtben olyan fáradt már, hogy elalszik a gyóntatószékben. Nem is csoda, hiszen ezerhatszáz embert gyóntatott meg. Nem is olyan rossz kezdet, dicséri meg mosolyogva a püspök atya.

Ez az én igazi munkaterületem. Szívesebben csinálom ezt, mint a professzorkodást. A következő esztendőben sikerül kívánsága. Fölmentik a kispapok tanítása alól és egy ötven kilométerre fekvő faluba küldik. Itt tízezer híve van és ötezer hittanulója. Szinte pihe-nés nélkül végzi munkáját. Állandóan úton van. Lóháton vagy motorkerékpáron járja az utakat. Tanít, gyóntat, figyelmeztet, békít és kiszolgáltatja a szent-ségeket. Nem kíméli magát, és ezért mérsékletre intik előljárói. Sajnos, sok pogány szokás él még a keresztények között is. Így például szokásban van a lányok eladása. Gyakran megtörténik, hogy egy keresztény néger férfi elzavarja feleségét és másikat vásárol magának. Az egyik nap sírva jön Henri atyához egy asszony. Elpanaszolja, hogy férje eladta őt egy barátjának. Mit tegyek, atyám? Többé nem járulhatok szent-ségekhez, hogyha hozzámegyek ehhez az emberhez!

Majd rendet teremtünk, ígéri a lelkiatya. Elmegy a francia megbízotthoz, aki azonban a törzsi szokások-ra hivatkozva visszautasítja a lelkiatya közbenjárását. Nem vagyunk Párizsban, nem tudom a sérelmet orvosolni!

A következő esztendőben ismét egy hasonló esemény történik. Az egyik asszony elpanaszolja a lelki-atyának:

– Férjem egy fiatal lányt vásárolt és arra kényszeríti, hogy vele éljen.

– Küldd ide férjedet és a leányt, szól a lelkiatya.

A férfi nem jön, csak a leány. Könnyek közepette vallja meg:

– Én is hittanuló vagyok és szeretnék megkeresz-telkedni. Tudom, hogy Edenga nős ember, és nem vehet feleségül. Én nem is akarok vele élni!

– Hát akkor mit akarsz csinálni?

– Szeretnék a kedvesnővérekhez kerülni és ott segíteni nekik.

– Rendben van, holnap elküldelek hozzájuk.

Így is történt. Elmúlik néhány nap és úgy látszik az ügy ezzel le is zárult.

Néhány nap múlva Sigsába utazott, a kedvesnővérek kolostorába. Mindössze kétszáz méterre lehetett a kolostortól, amikor heves kiáltozásra lesz figyelmes. Az ajtón néhány fiatal lány rohan ki, és ők mondják el a történeteket.

Gabriel Edenga két társával betört a kolostorba és mindenkit halállal fenyeget, aki útjába áll. Most hajánál fogva húzza maga után a fiatal leányt, akit megvásárolt apjától . . .

A lelkiatya habozás nélkül hozzálép. Ha akarsz valamit, itt vagyok én.

Alighogy ezt kimondja, a felbőszült néger mellébe dőfi lándzsáját. Az atya földre zuhan. Edenga egy percre megáll, és most egyszerre rádöbben szörnyű tetteire.

– Bocsáss meg atyám, megbolondultam!

Megbocsátok, hörgi a súlyosan sebesült és áldóan emeli fel kezét. Közben beviszik a szobába és ágyba fektetik. Az atya papírt és tollat kér. Tintára nincs szükség. Vérével írja a következő sorokat:

„Végrendeletem. Úgy halok meg, mint egy katolikus pap. Megbocsátok Gabriel Edengának. Bocsásson meg nekem is az Isten. Köszönök mindent. Szentmisét kérek és imákat.”

Éjszaka kórházba szállítják. Itt meggyónik és megkapja a szent kenetet.

– Miért sírjak? – kérdezi az ágya mellett álló atyáktól? – Úgy halok meg, ahogy kívántam . . . Keresztény hitemért, amit eddig szavaimmal hirdettem.

A gyilkost húszévi kényszerszolgálatra ítélték. Ezek kísérték utolsó útjára a bátor lelkiatyt. Hiszen jó pásztor volt, aki életét adta juhaiért.

Az emberek királynője

1654-ben tizennégy missziós atya érkezett Kongóba. Egyenesen Jágenbe igyekeznek, hogy Zinga királynőt keresztény hitre térítsék. Az emberek szörnyű híreket

terjesztenek róla. Néhány évvel ezelőtt Luanda városában fölvette a keresztség szentségét. Hamarosan azonban visszaesett a pogányság bűneibe. Csaknem mindegyik férjét meggyilkoltatta. Mikor trónra lépett, minden rokonát megölette. Két testvérét is. A halotti ünnepségen még hatvan embert öltek meg. Ő maga fogaival tépte szét a megölt kisfiú szívét. Az egyik törzsfőnököt, aki szembeszállt vele, 270 rabszolgájával együtt megölette és testüket földarabolva a kutyák elé vetette. A nép igen fél tőle. Varázslónak tartja és mintegy istennőt tiszteli.

Mindenki úgy vélekedett, hogy a missziós atyák a biztos halálba rohannak. A ferences atyák azonban leszámoltak a félelemmel. Olyan szeretettel bánnak a királynővel, hogy sikerül nekik visszatéríteniök ifjúkori hitére.

Az egyik nap pompás öltözékben megjelenik a nép előtt. Nyilat tart a kezében és megkérdezi: ki olyan hatalmas, hogy nyilamnak és karom erejének ellenálljon?

A tömeg fölkiált: Ó, erős, hatalmas királynő! Senki sem tud téged legyőzni!

Ekkor Zinga királynő bejelenti, hogy visszatér a keresztény hitre. Halálos csend követi szavait. Ki ellenzi szándékodat? Ki akar ezért elhagyni engem?

Senki sem mert ellentmondani. A missziós atyák azonnal hozzálátnak a munkához. Kolostort és templomot építenek. A királynő nyilvánosan kijelenti: nem tűri többé a bálványimádást. Sokszor megtörténik még, hogy kegyetlen természete úrrá lesz rajta. De mindig meghajlik az atyák szerető figyelmeztetésére. Példaképe lesz egy keresztény királynőnek.

Az egyik nagybőjtben töviskoronát tesz fejére és vállán egy nehéz kereszttel jelenik meg a Szent Annáról elnevezett templomban. Így borul le az oltár előtt, hogy bocsánatot kérjen Istentől régi bűneiért. A betegek gondozása és az éhezők segítése lesz ettől kezdve legkedvesebb foglalkozása. Minden erejével támogatja a hithirdető atyák munkáját. Az emberevőket nem

könnyű keresztény erkölcsökre szoktatni. Gyakran történnek visszaesések a régi bűnökbe. Isten kegyelmével azonban semmi sem lehetetlen ...

Az ugandai vértanúk

Délfelé jár az idő, forrón tűz a nap, amikor Mitesa király fogadja a fehér atyákat. A körülbelül negyvenéves uralkodó pompás palástban ül trónusán, mellette országa főemberei. Közvetlen mellette ül fekete, arany szegélyű köntösében Katikiró, Uganda miniszterelnöke.

Az uralkodó kutató pillantást vet az atyák arcára, amelyen meglátszanak még a hosszú és nehéz út fáradalmai. Csaknem egy esztendeig tartott az út Afrika keleti partjáról az őserdőkön, pusztaságokon és mocsarakon keresztül. A hithirdető atyák közül már útközben többen meghaltak.

Mitesa király most fölemeli karját. Ez a jel, hogy megkezdődik a kihallgatás.

– Beszéljen ön, kéri Livinhac atya Simon atyát, aki jól ismeri a bennszülöttek nyelvét.

A huszonhat éves lelkiatya, akinek bölcsője Franciaországban ringott, előlép, és mélyen meghajol a király előtt.

– Azért jöttünk, hogy kifejezzük fenséged előtt hódolatunkat, és ennek jeléül átadjuk ajándékainkat.

Ezzel kinyitják ládáikat és előkerülnek az ajándékok. Kardok, ingek, katonasapkák, aranyozott gombok, értékes ruhaanyagok, arany- és bíborszínű palástok, kések, tükrök és gyöngyök. A király anélkül, hogy kifejezésre juttatná tetszését, int a szolgáknak, hogy vigyék el az ajándékokat. Aztán érdeklődik az utazásuk felől, megköszöni az ajándékokat. Jóllehet ő nyolc évvel ezelőtt mohamedán hitre tért, megengedi a miszsiós atyáknak, hogy a főváros közelében letelepedjenek. Egy rabszolgát ígér nekik, aki segédkezik új ott-

honuk fölépítésében. Majd int kezével, és ezzel a kihallgatás véget ér.

A lelkiatyák azonnal munkához látnak. Az ország stílusának megfelelően építenek egy házat, tágas verandával és kápolnával. A király egy tehenet és harminc ökröt ajándékoz nekik. Hamarosan megkedveli őket és keresi az alkalmat, hogy elbeszélgessen velük. Lourdel atya gyakran fölkeresi és megismerteti vele a katolikus vallás tanítását. A lelkiatya reménykedik, hogy egy szép napon sikerül majd a királyt is megtérítenie. Egyelőre háziorvosának nevezi ki. A fiatal pap nem sokat ért az orvostudományhoz, de néhány orvossággal sikerül enyhíteni az uralkodó magas vérnyomását. Mikor a missziós atyák megajándékozzák egy szájharmonikával, a király szinte magánkívül van örömében. Lassan az udvar többi előkelői is fölbátorodnak és bizalommal fordulnak a lelkiatyához.

Sajnos a király a mohamedán arabok befolyása alatt áll. Ők tartják kezükben az ország egész kereskedelmét és persze nem örülnek a missziós atyák jövetelének. A legnagyobb nehézség és akadály a király megtérésének útjában, hogy nem hajlandó lemondani háréméről, sok-sok feleségéről. Legalább két feleséget szeretne megtartani. Istennek hála, az udvari tisztviselőknél szép eredményeket érnek el. Mindenekelőtt a fiatalok körében találnak megértésre. A hittanulók között ott találjuk a király számos rokonát is. Sajnos Lourdel atyának gyakran kell a palotában tartózkodnia, mivel ő a király háziorvosa. Már igen unja ezt a munkát. Társai közben meglátogatják a környékbeli falvakat, hogy ott is hirdessék Jézus tanítását. Néhány értelmes ifjút is fölvesznek iskolájukba. 1880 karácsonyán történik az első keresztelő. A következő év augusztusában már kétszáz hittanulója van, és számuk egyre növekszik. Sajnos azonban egyre inkább érezhető a mohamedánok befolyása a király személyére. Az egyik nap így szól Mitesa király Lourdel atyához: országomban egyre jobban pusztít a pestisjárvány. Azt mondják, hogy csak akkor szűnik meg, ha az ara-

bokkal együtt Allahhoz imádkozunk. Jöjj tehát velem és menjünk a mecsetbe! Lourdel atya elsápad, mert jól tudja, hogy a király szolgálatában álló ifjak közül többen a hittanulók közé tartoznak. Most pedig a mohamedán mecsetbe akarja őket vinni a király. Ezért a király elé borul és így szól hozzá:

– Te igazságos uralkodó vagy, és nem kényszerítheted alattvalóidat arra, hogy lelkiismeretük ellen cselekedjenek! Isten csak az önkéntes imádókat szereti . . .

Ennek hallatára fölugrik a mohamedán főmufti és dühösen rákiált a lelkiatyára:

– Hogy merészeled idegen létedre kioktatni a királyt? Te pedig Kabaka király, nem tűrheted, hogy rajtad kívül más parancsoljon házában! A fehérek el akarják rabolni országodat! Az ő vallásuk hazugság! Egyedül Allah az igaz Isten és Mohamed az ő próféta!

Az uralkodó azonban a lelkiatyára hallgat, és így dönti el a vitát:

– Aki önként akarja imádni Allahot, az kövessen engem a mecsetbe!

Minél többen jelentkeznek a missziós atyáknál, annál jobban nő a mohamedánok gyűlölete. A király egyre inkább enged nyomásuknak és 1883-ban felszólítja az atyákat, hogy hagyják el az országot. Szomorúan hagyják el buzgó híveiket a lelkiatyák és a Viktória-tó mellé, Bukumbiba költöznek. Kiganga király nagy szeretettel fogadja őket és beszédjében ünnepélyesen kijelenti:

– „A fehér atyák és Bukumbi férfiai között barátság született. Átkozott legyen, aki megszegi ezt az esküt! Kígyó marja meg, oroszlán és tigris falja fel, aki ezt a barátságot megbontja!”

A főváros közelében árvaházat építenek és megkezdik hithirdető munkájukat. A következő esztendőben meghal Mitesa király, és fia arra kéri az atyákat, hogy térjenek vissza Ugandába. Az atyák szívesen teljesítik Mwanga kívánságát és diadalmenetben vonul-

nak be régi állomáshelyükre. Szép eredménnyel folytatják munkájukat, de sajnos nem sokáig. Német csapatok szállnak partra Kelet-Afrikában és a mohamedánoknak sikerül bizalmatlanságot ébreszteni minden európai iránt.

Az egyik vasárnap, szentmise után egy ifjú apród lép a lelkiatyához és megkérdezi:

– Mapera, mikor keresztelsz meg engem?

– Ha letelik a próbaidő, válaszolja az atya.

– Akkor már késő lesz – szól lemondóan a fiú. –

A király ki akar űzni titeket az országból. A legutóbbi éjszakán erről tanácskozott. Azzal gyanúsít, hogy a legutóbbi orvossággal meg akartad őt mérgezni. Száműzetés vagy halál vár rátok, mint tegnap este Mkasára.

– Mit beszélsz? – kérdezte megdöbbenve Lourdel atya. – Mkasát kivégezték?

– Ki bizony! Maga a főhóhér fejezte le és testét elégették.

– Ó, szerencsétlenek! Nem volt nála hűségesebb szolgája a királynak.

Még aznap este sokan jönnek az atyához és arra kérik, hogy keresztelje meg őket. A király minket is meg akar ölni! Az atya szomorúan teljesíti kérésüket. Néhány nappal később a király kiadja a parancsot: mindazok, akik a fehérekhez jártak imádkozni, jelenjenek meg nálam! Kabaka rájuk ordít:

– Mindnyájatokat kivégeztetlek!

– Kezedben vagyunk, válaszolják az ifjak, azt tehetsz velünk, amit akarsz!

A király int a hóhéroknak. Rárohannak az ifjakra és valamennyit megkötözik. Lourdel atya kihallgatást kér a királytól.

– Csak nem akarod leghűségesebb és legderekabban alattvalóidat kivégeztetni?

A király nevetve válaszol:

– Én vagyok a királyuk és azt akarom, hogy mindenki teljesítse parancsomat! Ezek inkább rád hallgatnak és megvetik az én istenemet. Ezért a halál fiaai.

Június 3-án a város közelében emelkedő dombra

vezetik az elítélteket. A vértanúk bátran lépnek a máglyára. Karl Luanga, az udvarmester az első, akit lassan megégetnek. A többieket megpróbálják hittagadásra bírni.

– Ha megígéritek, hogy nem imádkoztok többé a keresztények Istenéhez, a király megkegyelmez nektek!

– Nem szűnünk meg könyörögni hozzá, amíg csak élünk! – válaszolják az ifjú hitvallók.

A hóhér is megsajnálja a 13 éves Simeon Sebutát. Szeretné, ha elvegyülne a tömegben. De a fiú nem akarja elveszíteni a vértanúk pálmáját. Engem is költözz meg, kiáltja, én sem akarok lemaradni!

A fiúk között van a főhóhér fia is. Hiába kéri atyját, hogy tagadja meg keresztény hitét. A fiú állhatatos marad. Az apa kedvéért karddal végzik ki. Majd meggyújtják a máglyát és 36 fiatal keresztény nyeri el a vértanúság pálmáját. Utolsó percre imádkoznak és énekelnek. Csak három fiatal életét kímélik meg és visszavezetik a börtönbe. Hamarosan innen is kikerülnek, és így történhetett meg, hogy 1920-ban részt vehettek Rómában hőselektől társaik boldoggá avatásán.

A missziós atyákat kiutasítják az országból. Ismét Kamogába költöznek társaikhoz. 1888-ban forradalom üt ki Ugandában. Elűzik Mwanga királyt, aki most a fehér atyáknál keres menedéket. Megtörve kér bocsánatot rémtetteiért. A keresztények segítségével sikerül a következő évben visszaszerezni trónját. A missziós atyák társaságában vonul be a fővárosba. Teljes szabadságot ad a hírhirdetőknek. A vértanúk áztatta földön kivirágzik a kereszténység és új templom épül Krisztus király tiszteletére...

A rongyszedők apostola

1954 februárjában még nagyon kevés ember ismerte Pierre abbét. Plébánia nélküli pap, hajlott, kis emberke, 42 esztendő, fekete szakálla ráborul kapucinus csuhájára. Otthona a legtoprongyosabb párizsi külvá-

ros társasága: a rongyszedők. És ez a buzgó pap huszonnégy óra alatt a legismertebb és legkedveltebb emberek közé került. Napilapok és képeslapok első oldalukra nyomtatták az arcképét. Úton-útfélen pénzt nyomnak a kezébe, hogy ezzel támogassák áldozatos munkáját. Vajon mi volt sikerének titka? Ha röviden akarjuk megmondani, hát egy hétperces rádióbeszéd.

Párizs hosszú idő óta nem élt át olyan szörnyű és kemény telet, mint 1954-ben. Körülbelül kétezer ott-hontalan húzta meg magát a kapualjakban és a Szajna-hidak alatt. Sokan megfagytak, sokakat a rendőrség szedett össze, de ilyen helyzetbe került igen sok tisztességes munkás is, akik nem találták meg helyüket az életben. Az alacsony pap forró levest és szendvicseket vitt számukra. Mindig köszönés nélkül hagyta ott őket. „Csak nem kívánhatok jó éjszakát annak, aki kabát nélkül, a kövön alszik többfokos hidegben?”

Az egyik nap kerített egy amerikai katonai sátrat és felütötte egy üres telken. Vásárolt egy tonna szénát és a földre szórta. Ismét másoktól petróleumkályhát, párnát, takarót szerzett és kis autójával szedte össze az éjszaka nyomorultjait.

Ezrek voltak hajlék nélkül, és a sátorban csak 60-70-en fértek el. Ő pedig mindenkin segíteni akart. A rádiónál először hallani sem akartak arról, hogy mikrofon elé engedjék. Végül addig erőszakoskodott, hogy hét percet engedélyeztek. Nem készült a beszédre, de szavai szívből fakadtak. „Barátaim, segítsetek! Az elmúlt éjszaka hajnali háromkor egy asszony megfagyott a Boulevard Sebastopolon. Papír volt a kezében, kilakoltatási végzés. Minden éjszaka kb. kétezer sorstársa csatangol az utcán fagyban, fedél nélkül, egyik-másik jóformán mezítelen. A nyomor miatt haldokló testvéreink jelenlétében csak egyetlen gondolatunk támadhat: lehetetlenné kell tenni, hogy ez az állapot folytatódjék. Kérlek titeket, szeressétek egymást annyira, hogy ezt meg is tegyétek. Ennyi szenvedés indítsa meg azt a csodálatos érzést, amit Franciaország közösségi lelkületének nevezünk.

Takarókra, sátrakra, kályhákra van szükségünk. Küldjétek! Itt egy pillanatra megállt és habozott. Nem volt magának se helye, ahová az adományokat kérhette volna. Hirtelen eszébe jutott, hogy reggel kapott egy levelet egy kis szálloda tulajdonosától. Persze most nem volt idő arra, hogy érintkezésbe lépjen vele. Mindegy. Folytatni kell beszédét: az adományokat küldjétek a Hotel Rochesterbe . . .”

Tíz perc múlva egy megzavarodott hotelportás vette át a ruháscsomagokat, takarókat és a pénzt tartalmazó borítékokat. Egy óra múlva széjjel kellett tolni a székeket, mert az előcsarnokot kezdte megtölteni a csomagok tömege. Az utcán megakadt az autóforgalom, a gyalogjárón hatalmas tömeg tolongott. Volt, aki utolsó frankját adta oda: inkább gyalog megyek haza! Egy hentes 50 font húst hozott. Egy asszony levetette, és ott hagyta bundáját. Egy cirkusz évi jövedelmének öt százalékát ígérte az abbénak. Gyári munkások jelentkeztek: egy hónapig túlóráznak és a jövedelmet a hontalanoknak adják. Auriol, a volt köztársasági elnök 50 000 frankot küldött. Egy gyáros odaadta üresen álló épületeit. Másvalaki nyolc hold földet adományozott. Nemsokára 25 rendőrt kellett kivezényelni, hogy irányítsák a forgalmat és fenntartsák a rendet. Egy kis vasúti állomást is megnyitottak, mint második csomagbefogadó központot. Párizs történetében aligha fordult elő a lelkesedésnek ilyen méretű kitörése. Az abbé szava visszhangra talált. 5000 pokróc helyett 25 000-et kapott. Összegyűlt 5000 pár cipő és 15 000 felöltő. Az emberek pénzt gyömöszöltek a zsebébe az utcán és százszámra akadtak önkéntesek, akik a bűrtort gyűjtötték össze. Hat hét alatt több mint egymillió dollárt gyűjtött össze Pierre atya.

Gazdag lyoni textilgyárosnak volt a fia. Fiatalember korában meglátogatta Szt. Ferenc szülőföldjét Olaszországban. Egész éjszaka – beszéli el jómaga – kószáltam a városban, hónom alatt Szt. Ferenc élet-történetével. Mikor megvirradt, tudtam, hogy pap leszek . . .

Mielőtt belépett volna a kapucinus rendbe, 19 éves korában kikérte atyjától örökségét. Tekintélyes összeget kapott, mégis két óra alatt kiosztotta a szegényeknek. Mától kezdve – mondotta boldogan – semmim sincsen.

Szeretett volna Afrikában hithirdető lenni, de gyenge egészsége miatt megtagadták tőle az engedélyt. A háború alatt zsidókat és más menekülteket kalauzolt át a náciik elől Svájcba. A németek elfogták, de megszökött és a nemzeti ellenállás hőse lett. Megkapta a Becsületrendet, a Háborús keresztet és az Ellenállási érmet. A háború után képviselő lett. Mindennap a parlamentben ült, de este munkaruhát öltött, falat vakolt és ablakot gittelt. Az egyik este egy csavargó kopogott be hozzá. A pap magához vette. Ettől kezdve együtt dolgoztak. Hamarosan egy harmadik munkatárs is akadt, akit a Szajnából mentett ki öngyilkossági kísérlete után. Lassan 18-ra szaporodott a számuk, együtt dolgoztak és együtt ettek. Az abbé minden héten adott egy kevés pénzt is nekik képviselői fizetéséből. Növekedő közösségüket „Emmausziak Társaságának” nevezték, arról a kis, Jeruzsálem melletti városkáról, ahová a tanítványok mentek Krisztus Urunk keresztfeszítése után. A társaságnak hamarosan híre ment egész Franciaországban és megindult a lakás nélküli családok vándorlása. Az abbénak ismét jött egy jó ötlete.

Félóra járásra vett egy 800 négyzetméteres telket és építkezni kezdett. Öreg autóbuszokat, motor nélküli teherautókat vásárolt, hogy az emberek feje fölött legalább fedél legyen. Tető gyanánt oly sok benzines kánát kalapáltak ki, hogy a néphumor pléhkanna városnak nevezte el a települést. Persze a hivatalos hatóságok sem voltak tétlenek. Az abbénak nem volt engedélye, és ezért meg akarták akadályozni az építkezést. Ekkor a pap összegyűjtötte a pléhváros lakóinak születési bizonyítványait, és azt lobogtatta a hatóságok orra előtt: itt az engedély, engedély arra, hogy éljenek. A nagy pénzhiány enyhítésére a páter egy 50 tagú tár-

saságot szervezett. Ellátta őket zsákokkal és rongyszedésre küldte őket. Az így összegyűjtött hulladékokat elrendezték és eladták. Hamarosan egy teherautóra lett volna szükségük. Az abbé imádkozott valami jó ötletért. A délután meg is hozta az alkalmat. Belső indításra bement egy rádióállomásra, ahol éppen egy „dupla, vagy semmi” program kezdődött. Beszállt a játékba és nyert 71 centet azzal, hogy az első kérdésre helyesen válaszolt. Tovább folytatta a játékot és 731 dollárt nyert. Ez az összeg már elegendő volt ahhoz, hogy egy teherautót vásároljon. Közben az abbé egy kimutatást készített a lakás nélküli franciákról, és tervet terjesztett a kormány elé. Ajánlatát azonban elvetették. Éppen félredobta az újságot, mikor hírül hozták, hogy a közelben egy háromhónapos kisbaba halt meg a lakáshiány következtében. Még ezen az éjszakán nyílt levelet írt Maurice Lemaire-nek, az újjáépítési miniszternek. A levelet a Le Figaro tette közzé. A levél azzal fejeződött be, hogy meghívta a minisztert a kisgyermek temetésére.

A temetés napján M. Lemaire ott is volt, és követte a koporsót a szűk utcákon keresztül a rongyszedők között. A következő héten már komolyan foglalkoztak Emmausz kifejlődésével, és 12-szer annyit szavaztak meg az abbénak, amennyit eredetileg kért.

Az alacsony termetű pap továbbra is együtt él a Társasággal. Jelenleg mással nem tud foglalkozni, minthogy szétosztja azokat az adományokat, amelyek a világ minden részéről érkeznek. Saját sikeréről csak ennyit mondott: én csak bolha vagyok, aki felugrottam a kormányzat asztalára és csíptem egy jó nagyot, hogy csináljanak már valamit.

Filmcsillag vagy feleség?

Hallgassátok meg egy olasz leány épületes történetét. Az esemény színhelye Róma, ahol a Via Veneto nevű úton könnyen megtalálhatjuk azt a cukrászdát, melyről történetünk szól. A kirakatban pompás torták, csokoládék, krémesek csalogatják a járókelőket. Ha belépsz az üzletbe, az eladóasztalon egy hatalmas tyúkkal találod magad szemben, amint egy kosárban a tojásain ül. Mindez természetesen ehető marcipánból készült. Ez az első dolog, amely szemébe ötlük a vásárlónak.

Ha azonban a vásárló kigyönyörködte magát a marcipántyúokban, a cukrászda kiszolgálójával kell megismerkednie. A kedves és rokonszenves leányt Anna Baldininek hívják. Húszéves, szép, piros szájú, nincs szüksége pirosítóra. Haja és szeme fekete és mint a drágagyöngyök ragyognak fogai. Barátságosan beszélget a vásárlókkal és oly kedvesen áradnak ajkáról a szavak, mint a friss forrásvizek Róma szökőkútjaiból. Így megy ez mindennap, kora reggeltől késő estig. Fáradtan megy minden este haza autóbusszal, az Örök Város egyik külvárosába, ahol egy szerény házacskában lakik szüleivel. Mikor kiszáll az autóbusból, azonnal melléje szegődik egy fiatalember és Anna arcáról egyszerre eltűnik a fáradság. A fiatalember ugyanis nem más, mint Anna vőlegénye. Nem valami dúsgazdag ember, csak szerény jövedelmű alkalmazott az egyik gyárban. Bizony még sokáig kell gyűjteni a lírákat, hogy megtarthassák az esküvőjüket. Ennek ellenére mindig vidámak és szívesen tervezgetnek a jövőről. Kis családi fészekről és a gyermekekről.

Pedig Anna könnyen könnyíthetett volna az életén. Az 1940-es években egy filmet készítettek Róma életéről, melynek ez volt a címe: „Egy augusztusi vásárnap.” A film felkeltette az amerikaiak érdeklődését is. Különösen a film főszereplője, Anna Baldini iránt érdeklődtek. Ő, mint a cukrászda elárusítója szerepelt benne. Meg is hívták Hollywoodba, és csábító ajánla-

tokkal csalogatták a filmvilág csillagai közé. A kiscukrászdába szinte naponta érkeztek a meghívó levelek, táviratok. Anna mindezt megbeszélte vőlegényével, és ezt követően minden levelet és táviratot válasz nélkül hagyott. Az egyik nap az egyik filmgyár kiküldötte személyesen is fölkereste Rómában. Anna Baldini azonban így válaszolt ajánlatára:

– Felesleges minden fáradozásuk és próbálkozásuk személyemmel kapcsolatban. Tudom, sok ezer leány arról álmodik és arra vágyódik, hogy filmszillag lehessen. Én azonban nem. Menyasszony vagyok, és nem-sokára megtartjuk esküvőnket. Saját otthonunkba költözünk és ez többet ér a számomra egész Hollywood-nál. Ezért tessék visszamenni Amerikába, mert amint látja, várnak a vevők.

Így beszélt Anna, és nem csoda, ha a filmes embernek szinte tátva maradt a szája a csodálkozástól.

– Igen, igen, mondotta Anna a csodálkozó kiküldöttnek. Az a család, amelyet vőlegényemmel akarunk alapítani, értékeesebb számomra minden pénznél és dícsőségnél.

Fejcsóválva távozott el a kiküldött, mert ahogy se értette a leány magatartását. Akit azonban nem vakított el a nagyravágyás, az igazat ad Anna Baldininek, midőn a családi boldogságot mindennél többre becsülte.

Elveszett jeggyűrű

Az egyik kisvárosban 1951-ben izgalmas labdarúgó-mérkőzést játszottak. A közönség hangosan biztatta a maga csapatát. A mínusz kétfokos hideg ellenére alaposan beleizzadtak a játékosok a kemény küzdelembe. A csatárok fergeteges támadásokat vezettek és mindkét kapusnak bőven akadt dolga. Főleg a hazai csapat volt igen jó formában. A vendégcsapat kétségbeesetten védekezett. A tizenharmadik percben csak úgy tudták megmenteni a helyzetet, hogy az egyik vé-

dőjátékos kézzel fogta meg a hálóba repülő labdát. Ezért persze szabadrúgás járt. A kapus izgatottan készült a szabadrúgásra. Minden idegszála megfeszült, minden izmát készenlétbe helyezte. Még az orrcimpája is remegett, és feszült figyelemmel várta a rúgást. Száll is már a labda, a kapus remekül vetődik, és sikerül a bal felső sarokból kiöklöznie a labdát. A közönség hatalmas tapssal jutalmazza a remek védést. Már tovább folytatódik a játék, amikor egy rémült kiáltásra lesz figyelmes a közönség. Hirtelen abbamarad a játék és mindenki a hang irányába fordul. A kiáltás az előbbi kapus ajkáról hangzott föl, aki kapujában áll négykézláb és kétségbeesetten keres valamit. De hát mi történt? Hát csak annyi, hogy az előbbi vetődésnél a kapus elvesztette a jegygyűrűjét, amely egy hete kötött házassága óta a jobb gyűrűsujját díszítette. Ezért kiáltott föl megrémülve. Mikor a többi játékos és a közönség ezt megtudta, nagy derűtség támadt soraikban. De mert a bíró is megértő ember volt, félbeszakította a meccset, és mindkét csapat addig kereste a hóba hullott gyűrűt, míg meg nem találták. Ezután tovább folytatódott a játék, amely szinte szünet nélkül folyik az egész földkerekségen. Sajnos azonban, sokkal kevesebb van abból a hűségből és szeretetből, amelyre a gyűrűjéhez ragaszkodó kapus olyan szép példát adott a nézőközönségnek.

Kit vegyek el feleségül?

Igazán döntened kell végre Ernőkém, hogy a két lány közül melyiket veszed feleségül, figyelmeztette az édesanya házasodni készülő fiát. Mégsem helyeselhetők, hogy két lányt biztatsz egyszerre. Egyébként nyíltan megmondom neked. Éva afféle nagyvilági nő, és nem való feleségnek!

Ernő zsebre dugta a kezét és idegesen járkálni kezdett a szobában. Aztán megszólalt:

– Nem tudom, mi kifogásod Éva ellen? Ő olyan kedves hozzád.

Az édesanya megcsóválta a fejét. Úgy látom, nem értesz meg engem. Ha ugyanis arra gondolok, hogy legutóbbi látogatása alkalmával milyen rövid szoknyát viselt, idős asszony létemre is elpirulok. Erzsike sohasem venne fel ilyen szoknyát.

Ernő nevetett. – Igen, Erzsi rendes lány, de Éva sokkal csinosabb.

– Ez igaz! Éva csinos, bájos, de Erzsiben van szemérem.

A fiú most édesanyjához lépett és szeretettel átölelte. Nyugodj meg anyácskám, hamarosan dönteni fogok. Holnap mind a két lányt elviszem a moziba. Ugyanarra a filmre. Ez annál is könnyebb, mert mindketten egy helyen dolgoznak.

Az anya fölsóhajtott. Bárcsak sikerülne döntened! De mi a film címe?

– Házassági tanácsadás, válaszolta a fiú és mindketten fölnevettek. Egy könnyelmű, külföldi filmet játszottak, tele tánccal, flörttel, sajnos sok malacsgal fűszerezve. Ez meglehetősen kellemetlen volt Erzsi számára, aki a fiú balján ült a moziban. Jobb oldalán, ragyogó piros kosztümben pompázott Éva. Megkezdődött a film, mely tele van kétértelmű párbeszéddel és jelenettel. Legszívesebben Ernő is elfordítaná tekintetét. Észrevette, hogy Erzsi el is takarta a szemét. Ezzel ellentétben Éva látható élvezettel szemlélte a filmet. Az előadás végén Ernő meglehetősen hűvösséggel búcsúzott el Évától. Majd Erzsikéhez fordult:

– Bocsásson meg, de nem tudtam, hogy ilyen lesz ez a film!

– Ha ezt nem tételezném fel magáról, akkor most nem állnék maga mellett.

Ernő nagyot lélegzett.

– Engedje meg, hogy egy kis kerülővel kísérjem haza. Igen fontos dolgot kellene megbeszélünk.

Ernő vidáman érkezett haza. Nos anyukám, a film valóban jó házassági tanácsadónak bizonyult.

- És kit választottál?
- Azt, aki méltó arra, hogy gyermekeim édesanyja legyen.

Lélekmentő királyné

A pap még egyszer meghintette szenteltvízzel a sírgödört, amibe a kis Ingomer fehér koporsóját temették. „Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott az Ő szent neve.” – mondotta hangosan és szemei vigasztalóan pihentek meg Klotildon, a gyászoló királynén.

- Nem áldott, hanem átkozott legyen a keresztények Istenel Ő az oka gyermekem halálának. A keresztelés miatt haragudtak meg rá a mi isteneink, és íme most kitöltötték rajtunk bosszújukat. – Így nyilatkozott Klodwig király.

Megrémülve nézett Klotild királynő a férjére, aki ilyen durván megzavarta a temetési szertartást. Klodwig azonban haragosan elfordult és palotájába sietett.

Ki írhatná le az anyaszív fájdalmát, amikor magára maradt gyermeke sírja mellett. Valóban keresztút volt az ő útja is. Már kislány korában meggyilkolták szüleit és testvéreit. Nagybátyja udvarában, Genfben nőtt fel és tizenkilenc éves volt, amikor Klodwig felesége lett. Csak azzal a feltétellel ment hozzá, hogy születendő gyermekeik keresztények lesznek. Férje igazán jó volt hozzá és szerette, de az a tény, hogy pogány volt, mindig nehézséget okozott a jámbor hercegnőnek. Eddig azt gondolta, hogy majd első gyermekük férje előtt is megnyitja az utat a kereszténység felé. A gyermek halála azonban ezt a reményét is tönkretette. A pogány papok gúnyos kárörömmel fogadták a hírt és Ingomer haláláért a kereszténységet okolták.

Ismét elmúlt egy esztendő, Klotildnak újra fia született és a keresztségben, melybe Klodwig nagy nehezen még ez egyszer beleegyezett a Klodomir nevet kapta. Nem sokkal a keresztség után ez a kisfiú is megbetegedett.

A király szinte magánkívül volt haragjában. Durva szavakkal átkozta a feleségét, és azzal fenyegette, hogyha a kisiú meghal, a keresztény vallást kiirtja az egész országból.

Heteken át harcolt a királyné gyermeke életéért. Éjjel-nappal betegágya mellett virrasztott. Arca megsápadt és szemei égtek az átvirrasztott éjszakáktól. Tudta, hogy nemcsak a gyermek életéért harcol, hanem a frank kereszténység léte forog kockán.

Végre hosszú, küzdelmes hetek után meggyógyult a gyermek. Örömében Klodwig elfelejtkezett a keresztények iránti haragjáról. Attól azonban még messze volt, hogy kereszténnyé legyen. Klotild azonban nem hagyott fel érte mondott imáival. Végül is fáradsága elnyerte jutalmát. Mikor Klodwig a Zülpichnél kezdődő csatában, amelyet az alemannokkal vívott, vándorhelyzetbe került, a keresztények Istenéhez fohászzkodott:

– Krisztus, akiről Klotild beszélt nekem, segíts meg, hogy legyőzzem ellenségeimet! Ha megsegítesz, hinni fogok benned és megkeresztelkedem.

És íme a csata a remény ellenére, győzelemmel végződött. Klodwig pedig állta a szavát. 496 karácsonyán Remigius reimsi püspök megkeresztelte a frankok királyát és ezeket a szavakat mondta:

– „Hajtsd meg fejedet, büszke sigambrei, égesd el, amit eddig imádtál és imádd azt, amit eddig égettél!”

Senkinek sem volt olyan boldog karácsonya, mint Klotild királynénak. Hosszú és fáradságos harcok győzelmi ünnepe volt ez a nap.

Öt év múlva azonban férje koporsója mellé állította a halál. Fájdalmát csak fokozták fiai viszálykodásai az atyai örökség miatt. Az egyik közülük elesett a csatában. A testvérháború után Klotild királynő vigasztalón járta végig az országot és egyetértésre szólította fel a törzseket. A szegényeknek és a szenvedőknek vigasztalója és mint az egyház pártfogója halt meg 545-ben.

Holttestét az általa alapított párizsi bazilikában te-

mették el. A francia forradalmárok föltörték koporsóját és meggyalázták testi maradványait. A párizsi katolikusok, bár fájó szívvel, de kénytelenek voltak elégetni csontjait, hogy elejét vegyék a további megszenteltetésnek. Emléke azonban örökre megmarad, aki mint feleség, anya és keresztény királynő olyan fönséges példát adott nekünk.

Az anyai könnyek

Az afrikai Tagasté város egyik házában vagyunk. Egy tizenegy éves leányka megy lefelé a pincébe. Óvatosan kinyitja az egyik hordó csapját és csobogva folyik az olajsűrű bor korsójába. De nézzétek csak! A leányka szájához emeli a korsót és jóízűt iszik belőle. Ha ezt a jámbor Fakunda mama látná, bizonyára kikapna a kis Mónika! De szerencse, senki sem látta! Ezt a kis borkóstolást a leányka többször is megismételte. Ki tudja mire vezetett volna a dolog, ha az egyik szolgálóleány meg nem látja? Tőle tudta meg Mónica anyukája a dolgot. A leánykának alapos fejmosásban volt része, de belátta hibáját és többet nem csinált ilyesmit.

Amikor felnőtt és eladósorba került, egy pogány férfinak: Patriciusnak lett a felesége. Jó ember volt, de könnyen haragra lobbant. Hirtelen természetével sok keserves órát okozott feleségének. Ilyenkor Mónica hallgatott és várt, amíg elmúlik haragja. Így sikerült megőriznie a családi békességet és egyetértést. A tagastéi asszonyok hiába vizsgálgatták Mónica arcát, arról ugyan sohasem olvashatták le a harag jegeit. A kútnál, ahonnan a vizet hordták, nemegyszer megkérdezték tőle:

- Nem szokott megverni a férjed?
- Hogy gondoltok ilyesmit, hiszen szeret engem! – válaszolta Mónica mosolyogva.

Asszonytársait is, akik gyakran veszekedtek férjükkel, így csitította:

– Légy türelmes! Ha szembeszállsz egy haragra lobbant emberrel, csak olajat öntesz a tűzre. Csak ha elmúlt a vihar, akkor szólj és meglátod, milyen hamar kiderül az ég.

Isten három gyermekkel ajándékozta meg házasságukat. Az első Ágoston, úgy látszik apja heves természetét örökölte. Tehetséges, de szertelen és rosszhajlú fiúcska volt. A tagastéi utcagyerekek hamarosan rablókapitányukká választották. Mónikának sok gondot okozott tehát fia nevelése. A dolgot még csak jobban megnehezítette az a tény, hogy az apa nemegyszer ellentétes nézeten volt Mónikával. Már sokkal jobban boldogult Ágoston öccsével, a csendes Navigiussal és a kis Perpétuával, aki a ház napsugara volt.

Sajnos, Ágostonnal még több baj lett, amikor Madaurába került a gimnáziumba. Egyre több panasz érkezett felőle. Az ital, a játék, a léha élet jobban érdekelte a komoly munkánál. Édesanyja, Mónika gyakran sírt miatta. A legfájdalmasabban azonban az a hír érintette, hogy fia elvesztette keresztény hitét és nem akart megkeresztelkedni. Sőt mi több, a tévtanító manicheusok közé keveredett. Fájó szívvel kereste fel az egyik püspököt és kiöntötte előtte anyai szíve fájdalmát. Az öreg püspök türelmesen meghallgatta és így vigasztalta:

– Ne sírj, jó asszony, annyi könny gyermeke nem veszhet el!

Ezek a jóságos szavak szívébe vésődtek és erőt adtak a további küzdelemhez. Megkettőzte imádságait és áldozatait. Közben nagy öröm érte, mert pogány férje megért és kereszténnyé lett.

Ágoston pedig, miután Karthágóban befejezte tanulmányait, Rómába indult. Szónoki tudását itt akarta tökéletesíteni. Sokáig nem jött hír róla. Az egyik nap azonban megtudta, hogy fia súlyosan megbetegedett. Ekkor a jó anya, a szent anya, mit sem törődve a fáradsággal és a viharos tengerrel, azonnal hajóra szállt és Itáliába sietett. Itt Milánóban találkozott Ágoston fiával. Örömmel állapította meg, hogy a

könnyelmű ifjúból komoly és megfontolt férfi lett. Ágoston lelkesen beszélt Ambrusról, Milánó püspökéről, akinek szentbeszédeit vasárnapról vasárnapra ő is meghallgatta.

Az édesanya éber szíve megsejtette, hogy Isten kegyelme megkezdte titokzatos munkáját fia lelkében. Ezért megkettőzte imáit és a milánói dómban életét is följánlotta fia megtéréseért. Ez a nap sem késett sokáig. A szent anya leírhatatlan örömmel nézte, amikor Ágoston Ambrus püspök kezéből fölvette a keresztség szentségét. Nem sokkal azután az anya és fia hazaindult Afrikába. Mikor a kikötőbe, Ostiába értek, Mónika hirtelen megbetegedett.

– Fiam – mondotta – én érzem, hogy életem végéhez érkeztem. Ez azonban nem nyugtalanít, mivel te hazataláltál az Istenhez. Ezért nyugodtan halok meg! Még megérte, hogy Navigius is átjött Afrikából, hogy utoljára láthassa édesanyját. Mónika boldogan gyönyörködött fiaiban és mosolyogva mondta:

– Itt temessétek el anyátokat! Csak az oltárnál, a szentmisében emlékezzetek meg rólam!

A betegség kilencedik napján meghalt.

Ágoston keservesen megsíratta édesanyját. Azt az asszonyt, akinek imája és könnyei megmentették az ő lelkét is.

Döntés

Lujza már régóta lépkedett udvarlója mellett – szóltanul. Pedig most az eljegyzés előtt oly sok mindent meg kellett volna beszélniök! Viktor is szóltanul haladt mellette és botjával a virágokat verdeste.

Lujza szívét valami nyugtalanság szállta meg. Megfogta Viktor kezét és megkérdezte:

– Mi van veled?

Viktor azonban nem szólt semmit és a letört ökörfarkkóróra nézett.

– Ez a te műved – mondta szemrehányóan Lujza.

- Igen, az enyém, de hát mi közöd hozzá?
- Talán semmi, de annyit tudok, hogy szeretlek téged, próbálta Lujza levezetni a zavart.
- Akkor is szeretnél, ha szegény lennék és nem lenne jó állásom?
- Ugyan Viktor! Ez semmit sem változtatna szeretetemen.
- Akkor is, ha valami bűnös lennék?
- Akkor is, Viktor! - Ha így lenne, megkétszerezném szeretetemet és éjjel-nappal imádkoznék, hogy újra jó ember legyél.
- Tehát nem hagynál cserben?
- Nem Viktor, ezt nem tenném!
- Semmi körülmények között?
- Semmi körülmények között.
- Egészen biztos?
- Úgy segítsen az Isten!

Ezután tovább indultak. A hallgatás azonban továbbra is megülte a lelküket. A dűlőúton madarak énekeltek és virágok illatával volt tele a levegő. Lujza azonban mindebből semmit se látott és semmit sem hallott. Egyre azon gondolkozott, hogyan szabadítsa meg Viktor lelkét az aggodalmaktól. Az egyik pad mellett megállt a fiú és mindketten leültek.

- Tegyük föl, tegyük föl, hogy én már egyszer megnősültem, de elváltam a feleségemtől. Akkor is szeretnél engem?

- Ugyan Viktor, miért kínozod magad és engem ilyen képzelődéssel?

- Ezzel még nem válaszoltál kérdésekre - makacskodott a fiú.

Lujza nevetni próbált. De hát ez teljesen lehetetlen, hogy te nős légy!

- De hát tegyük föl, hogy igen. Akkor is szeretnél engem?

- Ezt nem tudom...

- Akkor is hozzám jönnél, Lujza?

A leány akkor Viktor felé fordult és határozottan mondta:

– Nem!
– Akkor sem, ha házasságom ifjúkorom tévedése lenne?

– Nem!
– És ha én emiatt tönkremennék?
– Akkor sem – bár nem mennél tönkre!
– Biztosan tudod ezt?
– Igen, én tudom, hogy erős vagy és túltennéd magadat rajta.

Egy darabig mindketten hallgattak.

– Az előbb megesküdtél, hogy sohasem hagysz el engem – folytatta Viktor a beszédet.

– Álom az eskümet. De ha te nős lennél, akkor az eskü teljesítése bűn lenne számomra.

– De hát miért?

– Mert Isten azt mondja: amit ő egybekötött, ember el ne válassza.

Ekkor Viktor fölugrott a padról.

– És ha ez az ember itt áll előtted?

Lujza már közel állt a síráshoz. De Viktor kérlek... Hagyd már abba!

– De tegyük csak föl...

– Isten parancsát akkor sem szegném meg.

– És ha ezáltal egy embert boldogtalanná tennél?

– Akkor sem tehetném boldoggá, ha igent mondanék!

– Nagyon keményen beszélsz, Lujza. Te nem tudod, hogy mi az igazi szerelem.

– De igen, én tudom, hogy mi az igazi szeretet, ezért beszélek így.

Elhallgattak. Viktor fölállt és a rétről összeszedett egy csomó virágot. Majd visszajött és a csokrot Lujzának adta búcsúzáskor.

– Igazad van, Lujza! Meggyőztél engem.

– Most újra boldog vagy, Viktor?

– Nem, most nagyon szomorú vagyok, de a lelkem mélyén mégis a boldogság tanyázik. És ezzel elsietett.

Néhány hét múlva egy levelet kapott, amelyben Viktor megírta, hogy ő már nős ember. Bocsásson

meg neki és ne tartsa rossz embernek. Új életet kezd feleségével és ehhez az erőt Lujza áldozatos szeretetéből meríti.

Lujza könnyes szemmel olvasta a levelet. Sokáig némán nézett maga elé. Majd összetette kezét és így imádkozott: adj nekem is erőt, Uram az áldozathoz!

A bölcsek ajándéka

(Hitvesi szeretet)

Egy dollár 87 cent. Ennyi és nem több. Ebből is 60 cent egy- és kétpennys apróban. Ezeket a mészárosnál és a zöldségesnél alkudta le és így sikerült megtakarítania. Háromszor is megszámolta Della a pénzt. Egy dollár 87 cent. És ma karácsony este. Mi mást tehet ilyenkor az ember, minthogy levesse magát a kerevetre és sírjon. Ezt tette Della is. Közben arra a következtetésre jutott, hogy az élet sírásból, sóhajtozásból és mosolygásból van összegyúrva.

Miközben Della így gondolkodik, nézzünk körül a szobában. Egy bútorozott szoba, 8 dollár egy hétre. Nem éppen koldustanya, de nincs messze tőle. A bejáratú ajtón egy levelesláda lóg, de levél nemigen szokott behullani. Mellette egy csengőgomb, amit azonban megkíméltek a látogatók ujjai. Alatta egy név: Mr. James Dillingham Young. Ezt a névjegyet még abban az időben tették ki, amikor heti 30 dolláros jövedelemmel rendelkeztek. Miután jövedelmük 20 dollárra olvadt, a névjegy is megkopott és a D betű szerényen összezsugorodott. Mikor azonban Mr. James Dillingham hazatért otthonába, egyszerre Jimnek szólították és Mrs. James Dillingham, akit az imént Dellának neveztünk, gyöngéden átölelte férjét. És végül ez volt a fontos!

Della abbahagyta a sírást és egy kis púdert tett az arcára. Az ablak mellé állt és szomorúan nézte a szürke macskát, amint a hátsó udvar kerítésén sétálgatott. Ma karácsony este és neki csak egy dollár 87 centje

van ahhoz, hogy Jimnek ajándékot vegyen. Hónapok óta fogához vert minden pennyt és íme ez az eredmény. Hiába, heti 20 dollárral nem lehet nagyon ug-rándozni! Kiadásai nagyobbak voltak, mint amilyen-ekre számított. És most egy dollár 87 centje van a Jimnek szánt ajándéokra. Sok órát eltöltött már azzal, hogy kigondoljon valamit, valami szépet, értékeset és nagyszerűt, ami méltó lenne arra, hogy vele Jimet megajándékozza.

A két ablak között egy tükör lógott a falon. Min-denki elképzelheti, milyen lehet a tükör egy 8 dollá-ros szobában! Della egyszerre gondolt valamit és a tükör elé ugrott. Szemei felragyogtak, de arca minden színét elvesztette. Kibontotta a haját, hogy egész hosz-szában leomoljon. Mert két dolog volt, amire James Dillinghamék nagyon büszkék voltak. Az egyik Jim arany zsebórája, amit apjától és nagyapjától örökölt. A másik kincsük Della gyönyörű haja volt. Ha itt lakna Sába királynője, akkor Della bizonyára az ab-lakban szárítaná a haját, hogy ezáltal árnyékot borít-son a királynő pompájára. Ha Salamon király lenne a házmester és minden kincsét összegyűjtené, az is el-törpülne Jim aranyórája mellett.

Della gyönyörű haja lágyan és ragyogóan omlott alá, mint valami csillogó, barna vízesés. Egészen a térdéig ért és olyan volt, mint valami csodaszép kön-tös. Néhány pillanatig gondolkozott, mozdulatlanul állt és közben két könnycsepp hullott ki szeméből a kopott, agyontaposott szőnyegre. Azután gyorsan föl-vette kopott, barna kabátját és kalapját. Fájdalmas tekintettel, de villámló szemekkel repült az ajtóhoz, le a lépcsőn, ki az utcára. Egy üzlet előtt állt meg. Mme. Sofronie hajvétel és eladás. Della felugrott a lépcsőn, kinyitotta az ajtót, nagyot lélegzett és egy kicsit összeszedte magát. A Madame megjelent, hűvö-sen, fehérre púderezve. Nem venné meg a hajamat? – kérdezte Della. De igen, veszek haját – válaszolta Madame. Vegye le a kalapját és mutassa! A barna vízesés leomlott és a Madame tapasztalt kezével vé-

gigsimitotta, 20 dollár, mondotta röviden. Adja ide gyorsan! – válaszolta Della.

A következő órák rózsaszárnyakon libbentek tova. Della boldogan járta az üzleteket ajándékért Jim számára. Végre megtalálta, amit keresett. Ez csak Jimé lehet és senki másé. Sehol sem látott ilyesmit, pedig minden üzletet átkutatott. Egy rövid platina óralánc volt, egyszerű díszítéssel, olcsóbb fajta. Midőn Della meglátta, egyszerre tudta, hogy Jimnek erre van szüksége. Erre a szép láncra az órájához.

Igaz, hogy drága volt, amilyen drága az ő számára Jim. 21 dollárba került. A megmaradt 87 centtel hazasietett. Ilyen láncsal Jim bármilyen társaságban előveheti majd az óráját. Olyan csúnya volt az a bőrszija, amit a lánc helyett hordott. Mikor Della hazaért, gondolkozni kezdett. Majd elővette a sütővasat, hogy rövidre nyírt hajával csináljon valamit. Nehéz és fárasztó munka volt ez. Sokáig nézte magát a tükörben. Jaj, mit fog szólni Jim, ha meglát! Azt mondja majd: olyan vagy, mint egy revüszínésznő. De hát nem tehetett mást. Vajon egy dollár 87 centért mit tudtam volna venni a számára?

Hét órára készen volt a kávé. Jim mindig pontos volt. Della kezébe vette a láncot és az ajtó melletti asztalra tette. Mikor a lépcsőházban meghallotta Jim lépteit, néhány pillanatra krétafehér lett az arca. Megszokta, hogy mindennapos kívánságait egy fohászába foglalja. Édes Istenem – suttozta – engedd meg, hogy Jim így is csinosnak találjon! Az ajtó közben kinyílt és Jim belépett. Sovány, 22 éves fiatalember, kopott télikabátban, egy kis család gondjával, kesztyű nélkül. Megállt a küszöbön és szemei Dellára meredtek. Valami olyan érthetetlen kifejezés ült az arcán, amit Della nem értett és ezért megijedt tőle. Nem volt az bosszúság vagy meglepetés, sem szörnyülködés vagy harag. Della előrelépett az asztaltól:

– Édes Jim, ne nézz így rám! Levágattam a hajamat és eladtam, mert a karácsonyt nem tudtam volna átélni úgy, hogy ne vegyek ajándékot számodra. Te

most talán haragszol rám? De az én hajam gyorsan nő... Nem, nem tehettem másként. Gyere hát Jim és mondd, hogy vidám karácsonyt. Nem is gondolod, milyen szép ajándékom van a számodra!

– Te levágattad a hajadat? – kérdezte Jim olyan hangsúllyal, mint aki sehogy sem akarja tudomásul venni a megtörténtekeket.

– Igen levágattam és eladtam – mondta Della. – Ugye azért épp úgy szeretsz most is, hiszen én a hajam nélkül is ugyanaz maradtam. Jim zavartan pillantott szét a szobában. Tehát azt mondd, hogy a hajad eltűnt, nincs többé – kérdezte Jim értelmetlen arckifejezéssel.

– Ó, ne keresd a hajamat, mondom, hogy eladtam. De ma van szenteste. Légy szeretettel hozzám! Miatad tettem ezt! Talán meg voltak számlálva hajszálaim, de az én irántad érzett szeretetemet nem lehet megszámolni! Ugye most már hozhatom a kávé és kalácsot?

Végre Jim magához tért. Átölelte Dellát. Majd elővett a zsebéből egy csomagot és az asztalra tette. Ne aggódj Dellám! El sem tudod képzelni, hogy befolyásolhatná irántad érzett szeretetemet az, hogy rövid vagy hosszú hajjal látlak. De ha ezt a kis csomagot kibontod, akkor bizonyára megérted különös viselkedésemet. A fürge, vékony ujjak szétépték a papirost. Ezután egy lelkes örömkialtás, majd tipikus asszonyi fordulattal könnyek és sírás következett. A ház urának minden vigasztaló művészetére szüksége volt, hogy megnyugtassa asszonykáját. Mert a csomagból előkerültek a fésűk. Azok a fésűk, melyeket oly sokszor megcsodált Della a fényes kirakatban. Csodálatos fésűk voltak, drágakövekkel díszítve, éppolyan színben, mint az ő levágott haja. Drága fésűk voltak ezek, tudta ezt Della nagyon jól. Hányszor vágyódott utánuk – remény nélkül. És most az övé lett az a drágaköves fésű. De a haja, amibe beletűzhetné, nincs többé. De elnyomta fájdalmát és mosolyogva mondotta: Ó az én hajam gyorsan nő Jim és gyorsan ki-

sietett a konyhába, ahonnan gyanús, égett illatok terjengtek.

Jim még nem látta a neki szánt ajándékot. Most kezébe vette a platinából készült óraláncot. Ugye szép Jim? – kérdezte Della. – Az egész várost átkutattam érte. Most napjában százszor is elő kell vened az órádat. Próbáld csak meg, hadd lássam! De nem, Jim nem vette elő az óráját, hanem levetette magát a kopott kerevetre, fejét könyökére támasztva kacagni kezdett. Della,mondotta, egyelőre félre kell tennünk az ajándékokat. Ezek olyan szépek, hogy nem is tudjuk használni őket. Én ugyanis eladtam az órám, hogy megvehessem neked a fésűket.

A napkeleti bölcsek, amint tudjátok, bölcs, nagyon bölcs emberek voltak, midőn a jászolban fekvő Kisdednek ajándékot vittek. Tőlük ered a szép szokás, hogy karácsonykor megajándékozzuk egymást. És mert bölcsek voltak, úgy választották ki az ajándékokat, hogy azokat bármi másra kicserélhessék.

Ezzel szemben én most elmondtam nektek két csacska gyermek egyszerű történetét, amint oktanul föláldozták egymásért legdrágább kincseiket.

De engedjétek meg, hogy ezekről a mai bölcsekről mond hassak még egy utolsó szót. Engedjétek meg, hogy megmondhassam: minden bölcsek közül ők ketten voltak a legbölcsebbek. Mindazok közül, akik ajándékot adnak vagy kapnak, az ilyen emberek a legbölcsebbek. Mindenhol. Ők valóban a bölcsek . .

(O. Henry)

ISBN 963 360 214 9
ISBN 963 360 222 x 2. kiadás

A kiadásért felel: Dr. Ákos Géza igazgató
42-5246 Pécsi Szikra Nyomda – F. v.: Szendrői György igazgató

50,-Ft